

Salnameler
Cilt: 11 (1325)

6 سنه هجره سنه مخصوص

موسسه مؤصل ولايتي

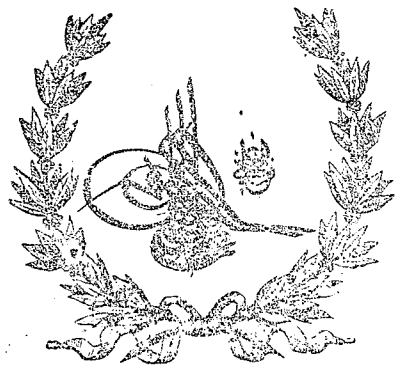
سالنامه رسميه

موسسه مؤصل ولايتي

در دنجي دفعه اوله رق

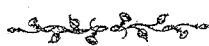
[مطبعه ولايتيه طبع اولتمتندر]

موسل ولایتی

سالنامہ رسمیسیدر

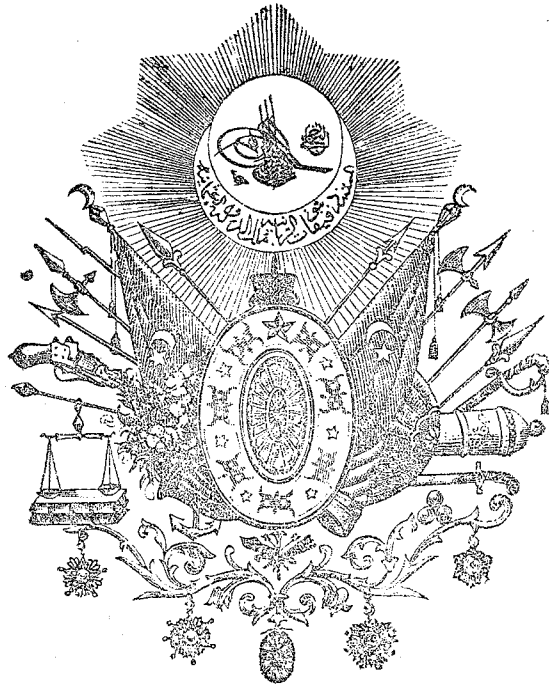

۱۳۳۵

سنہ ہجریہ سنہ مخصوص اولق اوزرہ
مکتوبی معاونی ومطبعہ مدیر وسر محرری
عزتہاو صفوت بك
معرفتیہ ترتیب ودردنجی دفعہ اولہرق

موسل

(مطبعہ سنہ طبع اولنشدر)

افادۀ مخصوصه

—><—

مطبوعاتك ترقیات حاضرہ مدنیہ به اولان دخل و تأثیر عظیمی وارستہ قید و تفصیل اولدینی مثلہ
مطبوعات میانندہ سالنامہ لركده حائز بولندینی اهمیت جدأ شایان تذكاردر .

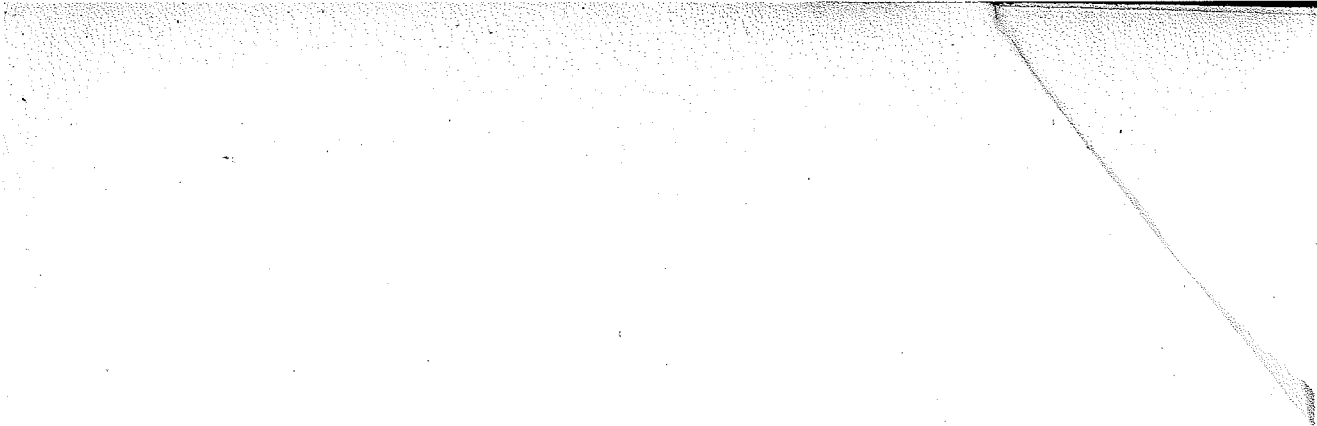
برموقعك لطافت ویا وخامت هواسنی ، قابلیت زراعیه واحوال ارضیه سنی ، طرق مواصله سبله
مواقع جغرافیسی ، معلومات تاریخیه وصناعیه وتجاریه سنی ، اوملكت اهاالینك عرف و عاداتی ، مأمورینی
اسامیسیله رتبه و صفتی ، بيلمك ایچون سالنامہ لرك قدر اساسلی بررهبر اوله ماز .
استفاده سی عمومہ شامل اولان سالنامہ لرك صورت منتظمه و نفیسه دهه طبع و نشری ، مندرجاتك
تأمین جدیت و صحتی خصوصاً بيلمك اهمیتنی سنه بسنه آرتقمده و بناءً علیه هر طرفجه بولازمه مهمه به
عطف نظر دقت و اهتمام ایدلمكده بولمشدر .

سائر ولایات شاهانه ده اولدینی کبی ولایت مزده ده بری ۳۰۸ و ۳۱۰ و ۱۳۱۲ سنه هجریه لرنده
اوج نسخه سالنامہ چیقارلمش ایسه ده صکره لری هر نصلسه دستکاه انتشاره وضع ایدله میه لرك تعطیله
اوغرامش ایدی .

عصر فیوضات حصر حضرت تاجداریلری غبطه بخشای ادوار واعصار و مجله ترقیات و تعالیات
بی شمار اولان ولی نعمت بیتممز پادشاه مطبوعات پرور و شهنشاہ معارف کستر اقدمز حضرت تلرینك
سایه محاسنیرایه حضرت خلافتناہ اعظمیلرنده ۳۳۵ سنه هجریه بسنه مخصوص اشبو سالنامہ نك طبع و نشرینه
موفقیت حاصل اولدی .

بوده هر خصوصه افکار معالی دنار حضرت تاجدار اعظمی به توفیق معاملات ایدرك طرف
هستجمع الشرف جناب ظل اللہی به هر جانبدن دعوات خیریه استجاب بیورمقدمه اولان والی عالی
ولایت عطوفتلو مصطفی یعنی بك اقدی حضرت تلرینك مطبعه ولایتك تزید وارداتیله تأمین انتظامی بولنده
بذل بیوردقلری معاونات معارف پرورانه نك ثمرات نافعہ سندندر .

همان جناب ترتیبساز کائنات و شیرازه بند مجموعه موجودات تقدست کبریاء عظمته عن النقص والشبهات
حضرت تلری وکیل جلیل فخر رسل ، جامع فضائل کل ، مطلع انوار شوکت ، نیرعالم افروز سلطنته ،
ولی نعمت بیتممز پادشاهمز اقدمز حضرت تلرینی دنیا طور دقجه کمال تندرستی و عافیتله زینت بخش سرپر
عدل و مرحمت و کافه آمال قدسیت اشتمال ملوکانه لرنده نائل انواع موفقیت بیورسون آمین .

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۶

سنه مالیه ۱۳۲۲

سنه قمریه ۱۳۲۵

موسم	اعداد روز تقویم	شهور						ایام					
		امساک		عشا		ظہر			آفتاب طلوع				
		د	س	د	س	د	س		د	س			
	۹۹	۲۸	۱۱	۲۶	۱۴	۹	۴۰	۶	۳	۱۴	۱	۱	بخشبه
عید شمع للقمامه	۱۰۰	۲۶		۲۶	۴۱		۳۹		۱	۱۵	۲	۲	جمعه
کثرت مطر و نایب	۱۰۱	۲۴		۲۵	۴۱		۳۸		۵۹	۱۲	۳	۳	جمعه ایرتسی
فرس اشجار زمانی	۱۰۲	۲۲		۲۵	۴۰		۳۷		۵۷	۱۷	۴	۴	بازار
خورما و شفتالو و جو بز و نار	۱۰۳	۱۹		۲۵	۴۰		۳۵		۵۵	۱۸	۵	۵	بازار ایرتسی
وساثره اشجار غرس اول نور	۱۰۴	۱۷		۲۵	۴۰		۳۴		۵۲	۱۹	۶	۶	صالی
جره اولی بهوا	۱۰۵	۱۶		۲۵	۴۰		۳۳		۵۰	۲۰	۷	۷	چهارشنبه
تحویل شمس بحوت	۱۰۶	۱۴		۲۵	۴۰		۳۲		۴۸	۲۱	۸	۸	بخشبه
	۱۰۷	۱۲		۲۵	۳۹		۳۱		۴۶	۲۲	۹	۹	جمعه
یوم عاشورا	۱۰۸	۱۰		۲۵	۳۹		۳۰		۴۴	۲۳	۱۰	۱۰	جمعه ایرتسی
	۱۰۹	۷		۲۵	۳۹		۲۹		۴۲	۲۴	۱۱	۱۱	بازار
	۱۱۰	۵		۲۵	۳۸		۲۸		۴۰	۲۵	۱۲	۱۲	بازار ایرتسی
بادلجان یصدینی زمانی	۱۱۱	۳		۲۵	۳۸		۲۷		۳۸	۲۶	۱۳	۱۳	صالی
جره ثانیه بماء	۱۱۲	۲		۲۴	۳۸		۲۶		۳۶	۲۷	۱۴	۱۴	چهارشنبه
آمدن اقلق	۱۱۳	۰	۱۰	۲۴	۳۷		۲۴		۳۴	۲۸	۱۵	۱۵	بخشبه
مارت افرنجی ۱۹۰۷	۱۱۴	۵۷		۲۴	۳۷		۲۳		۳۲	۱	۱۶	۱۶	جمعه
	۱۱۵	۵۵		۲۴	۳۷		۲۲		۳۰	۲	۱۷	۱۷	جمعه ایرتسی
جریان ماء اشجار	۱۱۶	۵۲		۲۴	۳۷		۲۱		۲۸	۳	۱۸	۱۸	بازار
	۱۱۷	۵۰		۲۴	۳۶		۲۰		۲۵	۴	۱۹	۱۹	بازار ایرتسی
	۱۱۸	۴۸		۲۴	۳۶		۱۹		۲۳	۵	۲۰	۲۰	صالی
جره نائیه بخاک	۱۱۹	۴۶		۲۴	۳۶		۱۸		۲۱	۶	۲۱	۲۱	چهارشنبه
باغ بودمه زمانی	۱۲۰	۴۴		۲۴	۳۵		۱۷		۱۸	۷	۲۲	۲۲	بخشبه
	۱۲۱	۴۲		۲۴	۳۵		۱۵		۱۶	۸	۲۳	۲۳	جمعه
	۱۲۲	۴۰		۲۴	۳۵		۱۴		۱۳	۹	۲۴	۲۴	جمعه ایرتسی
قلم آشیسی	۱۲۳	۳۸		۲۴	۳۵		۱۳		۱۱	۱۰	۲۵	۲۵	بازار
اول برد المعجوز	۱۲۴	۳۶		۲۴	۳۴		۱۱		۸	۱۱	۲۶	۲۶	بازار ایرتسی
	۱۲۵	۳۴		۲۴	۳۴		۹		۵	۱۲	۲۷	۲۷	صالی
آمدن قر نغج	۱۲۶	۳۱		۲۴	۳۳		۸		۳	۱۳	۲۸	۲۸	چهارشنبه
مارت رومی	۱۲۷	۲۵		۲۴	۳۲		۸		۰	۱۲	۲۹	۲۹	بخشبه
زراعت صوغان	۱۲۸	۲۳		۲۴	۳۱		۷		۵۸	۱۱	۳۰	۳۰	جمعه

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

مواسم	شماره روز تقویم	امساک			عشا		عصر اول		ظهر		آفتاب طلوع		شهر			ایام	
		س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د		س
زرعت مرجع	۱۲۹	۲۰	۱۰	۲۴	۱	۳۱	۹	۶	۶	۵۶	۱۱	۱۶	۳	۱	جمعه ايرتسی		
	۱۳۰	۱۸		۲۴		۳۰				۵۴		۱۷	۴	۲	بازار		
آخر برد العجوز	۱۳۱	۱۶		۲۵		۲۹				۵۱		۱۸	۵	۳	بازار ايرتسی		
	۱۳۲	۱۳		۲۵		۲۹				۴۹		۱۹	۶	۴	صالی		
	۱۳۳	۱۱		۲۵		۲۸				۴۷		۲۰	۷	۵	چهارشنبه		
موسم زراعت خیار	۱۳۴	۹		۲۵		۲۷				۴۴		۲۱	۸	۶	پنجشنبه		
آخر خمسین	۱۳۵	۶		۲۵		۲۷		۵۹	۵	۴۲		۲۲	۹	۷	جمعه		
دفعه ثانیه باغ بودمه سی	۱۳۶	۴		۲۵		۲۶		۵۸		۴۰		۲۳	۱۰	۸	جمعه ايرتسی		
	۱۳۷	۱		۲۵		۲۶		۵۶		۳۸		۲۴	۱۱	۹	بازار		
	۱۳۸	۵۹	۹	۲۵		۲۵		۵۵		۳۵		۲۵	۱۲	۱۰	بازار ايرتسی		
اول فصل بهار	۱۳۹	۵۶		۲۵		۲۵		۵۴		۳۲		۲۶	۱۳	۱۱	صالی		
حرکت اختلاط دموه	۱۴۰	۵۴		۲۵		۲۴		۵۳		۳۱		۲۷	۱۴	۱۲	چهارشنبه		
	۱۴۱	۵۱		۲۶		۲۳		۵۲		۲۸		۲۸	۱۵	۱۳	پنجشنبه		
حرکت حشرات	۱۴۲	۴۹		۲۶		۲۲		۵۱		۲۶		۲۹	۱۶	۱۴	جمعه		
جیلاق فورتنه سی	۱۴۳	۴۷		۲۶		۲۲		۵۰		۲۴		۳۰	۱۷	۱۵	جمعه ايرتسی		
زرعت بوکر لجه	۱۴۴	۴۴		۲۶		۲۲		۴۹		۲۲		۳۱	۱۸	۱۶	بازار		
فیسان افرنجی	۱۴۵	۴۲		۲۶		۲۱		۴۸		۱۹		۱	۱۹	۱۷	بازار ايرتسی		
	۱۴۶	۳۹		۲۶		۲۰		۴۷		۱۷		۲	۲۰	۱۸	صالی		
	۱۴۷	۳۷		۲۶		۲۰		۴۶		۱۵		۳	۲۱	۱۹	چهارشنبه		
	۱۴۸	۳۴		۲۶		۱۹		۴۵		۱۲		۴	۲۲	۲۰	پنجشنبه		
	۱۴۹	۳۲		۲۷		۱۹		۴۴		۱۰		۵	۲۳	۲۱	جمعه		
فریاد عنذلیب	۱۵۰	۲۹		۲۷		۱۸		۴۳		۸		۶	۲۴	۲۲	جمعه ايرتسی		
بشارت حمل مریم	۱۵۱	۲۷		۲۷		۱۷		۴۱		۶		۷	۲۵	۲۳	بازار		
قرلنچ فورتنه سی	۱۵۲	۲۴		۲۷		۱۷		۴۰		۳		۸	۲۶	۲۴	بازار ايرتسی		
	۱۵۳	۲۲		۲۷		۱۶		۳۹		۱		۹	۲۷	۲۵	صالی		
	۱۵۴	۲۰		۲۸		۱۵		۳۸		۵۹	۱۰	۱۰	۲۸	۲۶	چهارشنبه		
	۱۵۵	۱۷		۲۸		۱۵		۳۶		۵۷		۱۱	۲۹	۲۷	پنجشنبه		
فورتنه	۱۵۶	۱۵		۲۸		۱۴		۳۵		۵۵		۱۲	۳۰	۲۸	جمعه		
	۱۵۷	۱۲		۲۸		۱۳		۳۴		۵۲		۱۳	۳۱	۲۹	جمعه ايرتسی		

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قریه ۱۳۲۵

موسم	اعمال روز قاسم	امساک		عشا		عصر اول		ظہر		آفتاب طلوع		شہور			ایام	
		د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	ریسم الاول		
														بستان		بستان
	۱۵۸	۱۰	۹	۲۹	۱	۱۳	۹	۳۳	۵	۵۰	۱۰	۱۴	۱	۱	پازار	
	۱۵۹	۷		۲۹		۱۲		۳۲		۴۸		۱۵	۲	۲	پازار ایرتسی	
	۱۶۰	۵		۲۹		۱۲		۳۱		۴۶		۱۶	۳	۳	صالی	
فورتنه	۱۶۱	۲		۲۹		۱۱		۳۰		۴۴		۱۷	۴	۴	چهارشنبه	
بوکونلرده یغمور یاغار	۱۶۲	۰		۳۰		۱۱		۲۹		۴۲		۱۸	۵	۵	پنجشنبه	
ایسه برکت و حیواناتلره کثرت اولور	۱۶۳	۵۷	۸	۳۰	۱۰	۱۰		۲۸		۴۰		۱۹	۶	۶	جمعه	
	۱۶۴	۵۵		۳۰		۹		۲۷		۳۷		۲۰	۷	۷	جمعه ایرتسی	
	۱۶۵	۵۳		۳۱		۸		۲۶		۳۵		۲۱	۸	۸	پازار	
	۱۶۶	۵۰		۳۱		۸		۲۵		۳۳		۲۲	۹	۹	پازار ایرتسی	
اول سنه تور	۱۶۷	۴۸		۳۱		۷		۲۴		۳۱		۲۳	۱۰	۱۰	صالی	
	۱۶۸	۴۵		۳۱		۷		۲۳		۲۹		۲۴	۱۱	۱۱	چهارشنبه	
لیله مولودالنبي عليه السلام	۱۶۹	۴۳		۳۲		۶		۲۲		۲۷		۲۵	۱۲	۱۲	پنجشنبه	
	۱۷۰	۴۰		۳۲		۵		۲۱		۲۵		۲۶	۱۳	۱۳	جمعه	
آخر سنه تور	۱۷۱	۳۸		۳۲		۵		۲۰		۲۳		۲۷	۱۴	۱۴	جمعه ایرتسی	
رسیدن لاله	۱۷۲	۳۶		۳۲		۴		۱۹		۲۱		۲۸	۱۵	۱۵	پازار	
موسم زراعت پاموق	۱۷۳	۳۳		۳۳		۳		۱۸		۱۹		۲۹	۱۶	۱۶	پازار ایرتسی	
«سیسام و بوستان	۱۷۴	۳۱		۳۳		۲		۱۷		۱۷		۳۰	۱۷	۱۷	صالی	
مایس افرنجی	۱۷۵	۲۹		۳۴		۱		۱۶		۱۵		۱	۱۸	۱۸	چهارشنبه	
موسم زرع بادجان طوماتس	۱۷۶	۲۶		۳۴		۱		۱۵		۱۳		۲	۱۹	۱۹	پنجشنبه	
« قباق مصر و فصولیه	۱۷۷	۲۴		۳۴		۰		۱۴		۱۱		۳	۲۰	۲۰	جمعه	
ازدیاد فرات	۱۷۸	۲۲		۳۵	۵۹	۸	۱۳	۹		۹		۴	۲۱	۲۱	جمعه ایرتسی	
چیچک فورتنه سی	۱۷۹	۱۹		۳۵	۵۸		۱۲	۸		۸		۵	۲۲	۲۲	پازار	
روز خضر	۱	۱۷		۳۵	۵۷		۱۱	۶		۶		۶	۲۳	۲۳	پازار ایرتسی	
موسم کراس	۲	۱۵		۳۶	۵۶		۱۰	۴		۴		۷	۲۴	۲۴	صالی	
نهایت قوه بهار	۳	۱۳		۳۶	۵۶		۹	۲		۲		۸	۲۵	۲۵	چهارشنبه	
	۴	۱۱		۳۶	۵۵		۸	۰		۰		۹	۲۶	۲۶	پنجشنبه	
	۵	۹		۳۷	۵۵		۷	۵۹	۹	۱۰		۱۰	۲۷	۲۷	جمعه	
آخر ایام مطر	۶	۷		۳۷	۵۴		۶	۵۷		۱۱		۱۱	۲۸	۲۸	جمعه ایرتسی	
	۷	۵		۳۷	۵۴		۶	۵۵		۱۲		۱۲	۲۹	۲۹	پازار	
	۸	۳		۳۸	۵۳		۵	۵۳		۱۳		۱۳	۳۰	۳۰	پازار ایرتسی	

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

ایام	شهور			آفتاب طلوع	ظهر	عصر اول	عشا	امساک	مواصم
	روز	تاریخ	تاریخ						
صالی	۱	۱۴	۹	۵۱	۵	۸	۳۸	۱	قرار تیل
چهارشنبه	۲	۱۵	۱۰	۵۰	۳	۷	۳۸	۱۰	فایز قران فورتنه سی
پنجشنبه	۳	۱۶	۱۱	۴۹	۲	۶	۳۹	۱۱	
جمعه	۴	۱۷	۱۲	۴۷	۱	۵	۳۹	۱۲	
جمعه ایرتسی	۵	۱۸	۱۳	۴۶	۱	۴	۴۰	۱۳	
بازار	۶	۱۹	۱۴	۴۴	۰	۳	۴۰	۱۴	بورجک فورتنه سی
بازار ایرتسی	۷	۲۰	۱۵	۴۳	۴	۲	۴۱	۱۵	
صالی	۸	۲۱	۱۶	۴۲	۵	۱	۴۱	۱۶	اول کستان
چهارشنبه	۹	۲۲	۱۷	۳۹	۵	۰	۴۱	۱۷	
پنجشنبه	۱۰	۲۳	۱۸	۳۸	۵	۰	۴۲	۱۸	
جمعه	۱۱	۲۴	۱۹	۳۶	۵	۰	۴۲	۱۹	فورتنه
جمعه ایرتسی	۱۲	۲۵	۲۰	۳۵	۵	۰	۴۲	۲۰	
بازار	۱۳	۲۶	۲۱	۳۴	۵	۰	۴۲	۲۱	باغ اوغلمه زمانی
بازار ایرتسی	۱۴	۲۷	۲۲	۳۳	۵	۰	۴۳	۲۲	غلیز قرمه زمانی
صالی	۱۵	۲۸	۲۳	۳۲	۵	۰	۴۳	۲۳	
چهارشنبه	۱۶	۲۹	۲۴	۳۱	۵	۰	۴۳	۲۴	
پنجشنبه	۱۷	۳۰	۲۵	۳۰	۵	۰	۴۳	۲۵	
جمعه	۱۸	۳۱	۲۶	۲۹	۵	۰	۴۴	۲۶	قیون قریمی زمانی
جمعه ایرتسی	۱۹	۱	۲۷	۲۸	۵	۰	۴۴	۲۷	حزیران افرنجی
بازار	۲۰	۲	۲۸	۲۷	۵	۰	۴۴	۲۸	
بازار ایرتسی	۲۱	۳	۲۹	۲۶	۵	۰	۴۴	۲۹	فورتنه
صالی	۲۲	۴	۳۰	۲۵	۵	۰	۴۵	۳۰	
چهارشنبه	۲۳	۵	۳۱	۲۴	۵	۰	۴۵	۳۱	
پنجشنبه	۲۴	۶	۱	۲۳	۴	۰	۴۵	۳۲	
جمعه	۲۵	۷	۲	۲۲	۴	۰	۴۵	۳۳	
جمعه ایرتسی	۲۶	۸	۳	۲۱	۴	۰	۴۶	۳۴	
بازار	۲۷	۹	۴	۲۱	۴	۰	۴۶	۳۵	اول حصاد
بازار ایرتسی	۲۸	۱۰	۵	۲۰	۴	۰	۴۶	۳۶	
صالی	۲۹	۱۱	۶	۲۰	۴	۰	۴۶	۳۷	فورتنه

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۳۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

موسم	شماره روز	شهور						ایام							
		امسالک		عشا		عصر اول			ظهر		آفتاب طلوع				
		د	س	د	س	د	س		د	س	د	س			
	۳۸	۱۸	۷	۴۶	۱	۳۷	۸	۴۸	۴	۱۹	۹	۱۲	۳۰	۱	چهارشنبه
	۳۹	۱۸		۴۷		۳۷		۴۸		۱۹		۱۳	۳۱	۲	پنجشنبه
حزیران رومی	۴۰	۱۷		۴۷		۳۶		۴۷		۱۹		۱۴	۱	۳	جمعه
اوراق زمانی	۴۱	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۱۵	۲	۴	جمعه ایرتسی
	۴۲	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۱۶	۳	۵	پازار
	۴۳	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۱۷	۴	۶	پازار ایرتسی
اول روز یلدا	۴۴	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۱۸	۵	۷	صالی
	۴۵	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۱۹	۶	۸	چهارشنبه
آخر کستان	۴۶	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۰	۷	۹	پنجشنبه
اول فصل صیف	۴۷	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۱	۸	۱۰	جمعه
	۴۸	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۲	۹	۱۱	جمعه ایرتسی
تحويل شمس بسرطان	۴۹	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۳	۱۰	۱۲	پازار
کون دونی فورتنه سی	۵۰	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۴	۱۱	۱۳	پازار ایرتسی
پیراقاشیمی زمانی اخر	۵۱	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۵	۱۲	۱۴	صالی
موسم زراعت (روز یلدا)	۵۲	۱۵		۴۷		۳۶		۴۷		۱۷		۲۶	۱۳	۱۵	چهارشنبه
هاوج وقرنه بهار وکرویز	۵۳	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۲۷	۱۴	۱۶	پنجشنبه
زراعتی	۵۴	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۲۸	۱۵	۱۷	جمعه
	۵۵	۱۶		۴۷		۳۶		۴۷		۱۸		۲۹	۱۶	۱۸	جمعه ایرتسی
اول باد سموم	۵۶	۱۷		۴۷		۳۶		۴۷		۱۹		۳۰	۱۷	۱۹	پازار
تموز افرنجی - فورتنه	۵۷	۱۷		۴۷		۳۷		۴۸		۱۹		۱	۱۸	۲۰	پازار ایرتسی
	۵۸	۱۸		۴۶		۳۷		۴۸		۲۰		۲	۱۹	۲۱	صالی
حرکت دریا	۵۹	۱۸		۴۶		۳۷		۴۸		۲۰		۳	۲۰	۲۲	چهارشنبه
	۶۰	۱۹		۴۶		۳۷		۴۸		۲۱		۴	۲۱	۲۳	پنجشنبه
	۶۱	۲۰		۴۶		۳۸		۴۹		۲۱		۵	۲۲	۲۴	جمعه
	۶۲	۲۱		۴۶		۳۸		۴۹		۲۲		۶	۲۳	۲۵	جمعه ایرتسی
	۶۳	۲۲		۴۶		۳۸		۴۹		۲۲		۷	۲۴	۲۶	پازار
اتش کیجه سی	۶۴	۲۳		۴۵		۳۹		۵۰		۲۳		۸	۲۵	۲۷	پازار ایرتسی
	۶۵	۲۴		۴۵		۳۹		۵۰		۲۳		۹	۲۶	۲۸	صالی
	۶۶	۲۵		۴۵		۴۰		۵۰		۲۴		۱۰	۲۷	۲۹	چهارشنبه
فورتنه	۶۷	۲۶		۴۵		۴۰		۵۱		۲۵		۱۱	۲۸	۳۰	پنجشنبه

تقویم سال

سنه قمریه ۱۳۲۵   سنه مالیه ۱۳۲۳   سنه افرنجیه ۱۹۰۷

مواسم	امسال			عصر اول			ظهر			آفتاب طلوع			شهر			ایام
	روز	س	د	روز	س	د	روز	س	د	روز	س	د	شهر			
													روز	س	د	
توز رومی	۲۸	۲۸	۷	۴۴	۱	۴۱	۸	۵۱	۴	۲۶	۹	۱۲	۲۹	۱	جمعه	
	۲۹	۲۹		۴۴		۴۱		۵۲		۲۷		۱۳	۳۰	۲	جمعه ایرتسی	
	۳۰	۳۱		۴۴		۴۱		۵۳		۲۸		۱۴	۱	۳	بازار	
	۳۱	۳۲		۴۴		۴۱		۵۲		۲۹		۱۵	۲	۴	بازار ایرتسی	
	۳۲	۳۴		۴۳		۴۲		۵۳		۳۰		۱۶	۳	۵	صالی	
اشتداد حرارت	۳۳	۳۵		۴۳		۴۳		۵۴		۳۱		۱۷	۴	۶	چهارشنبه	
	۳۴	۳۷		۴۳		۴۴		۵۴		۳۲		۱۸	۵	۷	پنجشنبه	
	۳۵	۳۸		۴۲		۴۴		۵۵		۳۳		۱۹	۶	۸	جمعه	
زرع الکستان و خشخاش	۳۶	۴۰		۴۲		۴۵		۵۶		۳۵		۲۰	۷	۹	جمعه ایرتسی	
	۳۷	۴۲		۴۲		۴۶		۵۶		۳۶		۲۱	۸	۱۰	بازار	
	۳۸	۴۳		۴۱		۴۶		۵۷		۳۸		۲۲	۹	۱۱	بازار ایرتسی	
	۳۹	۴۵		۴۱		۴۷		۵۸		۳۹		۲۳	۱۰	۱۲	صالی	
	۴۰	۴۷		۴۱		۴۸		۵۹		۴۱		۲۴	۱۱	۱۳	چهارشنبه	
تحويل شمس بسمرطان	۴۱	۴۹		۴۰		۴۹		۰	۵۴		۲۵	۱۲	۱۴	پنجشنبه		
	۴۲	۵۱		۴۰		۴۹		۱	۴۴		۲۶	۱۳	۱۵	جمعه		
	۴۳	۵۲		۴۰		۵۰		۱	۴۴		۲۷	۱۴	۱۶	جمعه ایرتسی		
	۴۴	۵۴		۳۹		۵۱		۲	۴۷		۲۸	۱۵	۱۷	بازار		
	۴۵	۵۶		۳۹		۵۱		۳	۴۸		۲۹	۱۶	۱۸	بازار ایرتسی		
حرث عنب	۴۶	۵۸		۳۹		۵۲		۴	۵۰		۳۰	۱۷	۱۹	صالی		
	۴۷	۰	۸	۳۸		۵۳		۵	۵۱		۳۱	۱۸	۲۰	چهارشنبه		
	۴۸	۲		۳۸		۵۳		۵	۵۳		۱	۱۹	۲۱	پنجشنبه		
	۴۹	۴		۳۸		۵۴		۶	۵۵		۲	۲۰	۲۲	جمعه		
	۵۰	۷		۳۷		۵۴		۷	۵۷		۳	۲۱	۲۳	جمعه ایرتسی		
اریک فورتنسی	۵۱	۹		۳۷		۵۵		۸	۵۸		۴	۲۲	۲۴	بازار		
	۵۲	۱۱		۳۶		۵۶		۹	۰	۱۰	۵	۲۳	۲۵	بازار ایرتسی		
	۵۳	۱۳		۳۶		۵۶		۱۰	۲		۶	۲۴	۲۶	صالی		
	۵۴	۱۵		۳۶		۵۷		۱۱	۴		۷	۲۵	۲۷	چهارشنبه		
	۵۵	۱۷		۳۵		۵۷		۱۲	۵		۸	۲۶	۲۸	پنجشنبه		
اشتداد حرارت	۵۶	۲۰		۳۵		۵۸		۱۳	۷		۹	۲۷	۲۹	جمعه		

تقویم سال

سنة افرنجيه ۱۹۰۷

سنة ماليه ۱۳۲۳

سنة قمرية ۱۳۲۵

موسم	امداد روز چنبره	عشا			عصر اول		ظهر		آفتاب طلوع			شهور			ایام
		امساک	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	د	
	۹۷	۲۲	۸	۳۵	۱	۵۹	۸	۱۳	۵	۹	۱۰	۱۰	۲۸	۱	جمعه ايرتسی
	۹۸	۲۴		۳۴		۵۹		۱۴		۱۱		۱۱	۲۹	۲	پازار
	۹۹	۲۷		۳۴		۰	۹	۱۵		۱۳		۱۲	۳۰	۲	پازار ايرتسی
اول صوم صريم	۱۰۰	۲۹		۳۴		۰	۹	۱۵		۱۵		۱۳	۳۱	۴	صالی
اغستوس رومی	۱۰۱	۳۲		۳۳		۱		۱۶		۱۷		۱۴	۱	۵	چهارشنبه
	۱۰۲	۳۴		۳۳		۲		۱۷		۱۹		۱۵	۲	۶	پنجشنبه
ليله رغائب	۱۰۳	۳۶		۳۲		۲		۱۸		۲۱		۱۶	۳	۷	جمعه
موسم زراعت	۱۰۴	۳۸		۳۲		۳		۱۹		۲۲		۱۷	۴	۸	جمعه ايرتسی
	۱۰۵	۴۱		۳۲		۴		۲۰		۲۴		۱۸	۵	۹	پازار
عید تجلی عیسی بخوار یون	۱۰۶	۴۳		۳۲		۴		۲۱		۲۶		۱۹	۶	۱۰	پازار ايرتسی
ایکیمی بیراق آشی زمانی	۱۰۷	۴۵		۳۱		۵		۲۲		۲۸		۲۰	۷	۱۱	صالی
ولادت حضرت صريم	۱۰۸	۴۸		۳۱		۶		۲۳		۳۰		۲۱	۸	۱۲	چهارشنبه
تحويل شمس بسنبه	۱۰۹	۵۰		۳۱		۷		۲۴		۳۲		۲۲	۹	۱۳	پنجشنبه
	۱۱۰	۵۳		۳۱		۸		۲۵		۳۴		۲۳	۱۰	۱۴	جمعه
طورب زرعی	۱۱۱	۵۵		۳۰		۹		۲۶		۳۶		۲۴	۱۱	۱۵	جمعه ايرتسی
تغییر اوراق	۱۱۲	۵۷		۳۰		۱۰		۲۷		۳۸		۲۵	۱۲	۱۶	پازار
براصه فدائی زرعی	۱۱۳	۰	۹	۳۰		۱۱		۲۸		۴۰		۲۶	۱۳	۱۷	پازار ايرتسی
رفتن لقلق	۱۱۴	۲		۳۰		۱۲		۲۹		۴۲		۲۷	۱۴	۱۸	صالی
وفات حضرت صريم	۱۱۵	۵		۲۹		۱۳		۳۱		۴۴		۲۸	۱۵	۱۹	چهارشنبه
	۱۱۶	۸		۲۹		۱۴		۳۲		۴۷		۲۹	۱۶	۲۰	پنجشنبه
اول فوت کرما	۱۱۷	۱۰		۲۹		۱۴		۳۳		۴۹		۳۰	۱۷	۲۱	جمعه
	۱۱۸	۱۲		۲۹		۱۵		۳۴		۵۱		۳۱	۱۸	۲۲	جمعه ايرتسی
مهرجان فورتنه سی	۱۱۹	۱۴		۲۸		۱۵		۳۵		۵۴		۱	۱۹	۲۳	پازار
	۱۲۰	۱۷		۲۸		۱۶		۳۶		۵۶		۲	۲۰	۲۴	پازار ايرتسی
	۱۲۱	۱۹		۲۸		۱۶		۳۷		۵۸		۳	۲۱	۲۵	صالی
اخیر باد سموم	۱۲۲	۲۲		۲۸		۱۷		۳۸		۱۱		۴	۲۲	۲۶	چهارشنبه
ليله معراج النبي عليه السلام	۱۲۳	۲۴		۲۷		۱۷		۳۹		۲		۵	۲۳	۲۷	پنجشنبه
	۱۲۴	۲۷		۲۷		۱۸		۴۰		۵		۶	۲۴	۲۸	جمعه
	۱۲۵	۲۹		۲۷		۱۸		۴۱		۷		۷	۲۵	۲۹	جمعه ايرتسی
اخیر بیراق اشیمی	۱۲۶	۳۲		۲۷		۱۹		۴۲		۹		۸	۲۶	۳۰	پازار

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

موسم	۱۳۲۳	امساک		عشا		عصر اول		ظهر		آفتاب طلوع		شهور			ایام
		د	س	د	س	د	س	د	س	د	س	شهر	شماره روز		
													اول	آخر	
بازار ابرسی	۱۲۷	۳۴	۹	۲۷	۱	۱۹	۹	۴۴	۰	۱۱	۱۱	۹	۲۷	۱	بازار ابرسی
صالی	۱۲۸	۳۶		۲۶		۲۰		۴۵		۱۲		۱۰	۲۸	۲	صالی
چهارشنبه	۱۲۹	۳۹		۲۶		۲۰		۴۶		۱۶		۱۱	۲۹	۳	چهارشنبه
پنجشنبه	۱۳۰	۴۱		۲۶		۲۱		۴۷		۱۸		۱۲	۳۰	۴	پنجشنبه
جمعه	۱۳۱	۴۴		۲۶		۲۲		۴۸		۲۰		۱۳	۳۱	۵	جمعه
جمعه ابرسی	۱۳۲	۴۶		۲۶		۲۳		۴۹		۲۲		۱۴	۱	۶	جمعه ابرسی
بازار	۱۳۳	۴۸		۲۶		۲۳		۵۰		۲۵		۱۵	۲	۷	بازار
بازار ابرسی	۱۳۴	۵۱		۲۶		۲۴		۵۱		۲۷		۱۶	۳	۸	بازار ابرسی
صالی	۱۳۵	۵۴		۲۵		۲۴		۵۲		۲۹		۱۷	۴	۹	صالی
چهارشنبه	۱۳۶	۵۶		۲۵		۲۵		۵۴		۳۱		۱۸	۵	۱۰	چهارشنبه
پنجشنبه	۱۳۷	۵۸		۲۵		۲۵		۵۵		۳۴		۱۹	۶	۱۱	پنجشنبه
جمعه	۱۳۸	۰	۱۰	۲۵		۲۶		۵۶		۳۶		۲۰	۷	۱۲	جمعه
جمعه ابرسی	۱۳۹	۳		۲۵		۲۶		۵۷		۳۸		۲۱	۸	۱۳	جمعه ابرسی
بازار	۱۴۰	۵		۲۵		۲۷		۵۸		۴۱		۲۲	۹	۱۴	بازار
بازار ابرسی	۱۴۱	۸		۲۵		۲۷		۵۹		۴۳		۲۳	۱۰	۱۵	بازار ابرسی
صالی	۱۴۲	۱۰		۲۵		۲۸		۰	۶	۴۵		۲۴	۱۱	۱۶	صالی
چهارشنبه	۱۴۳	۱۲		۲۵		۲۸		۲		۴۷		۲۵	۱۲	۱۷	چهارشنبه
پنجشنبه	۱۴۴	۱۵		۲۵		۲۹		۳		۴۹		۲۶	۱۳	۱۸	پنجشنبه
جمعه	۱۴۵	۱۷		۲۵		۲۹		۴		۵۲		۲۷	۱۴	۱۹	جمعه
جمعه ابرسی	۱۴۶	۱۹		۲۴		۳۰		۵		۵۴		۲۸	۱۵	۲۰	جمعه ابرسی
بازار	۱۴۷	۲۱		۲۴		۳۰		۶		۵۶		۲۹	۱۶	۲۱	بازار
بازار ابرسی	۱۴۸	۲۴		۲۴		۳۱		۷		۵۹		۳۰	۱۷	۲۲	بازار ابرسی
صالی	۱۴۹	۲۶		۲۴		۳۱		۸		۱	۱۲	۱	۱۸	۲۳	صالی
چهارشنبه	۱۵۰	۲۹		۲۴		۳۲		۱۰		۳		۲	۱۹	۲۴	چهارشنبه
پنجشنبه	۱۵۱	۳۱		۲۴		۳۲		۱۱		۵		۳	۲۰	۲۵	پنجشنبه
جمعه	۱۵۲	۳۳		۲۴		۳۳		۱۲		۸		۴	۲۱	۲۶	جمعه
جمعه ابرسی	۱۵۳	۳۶		۲۴		۳۳		۱۳		۱۰		۵	۲۲	۲۷	جمعه ابرسی
بازار	۱۵۴	۳۸		۲۴		۳۴		۱۴		۱۲		۶	۲۳	۲۸	بازار
بازار ابرسی	۱۵۵	۴۰		۲۴		۳۴		۱۵		۱۴		۷	۲۴	۲۹	بازار ابرسی

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

موسم	شماره روز	شهور						ایام								
		امساک		عشا		ظهر			آفتاب طلوع							
		د	س	د	س	د	س		د	س						
		۱۵۶	۴۲	۱۰	۲۴	۱	۳۴	۹	۱۶	۶	۱۷	۱۲	۸	۲۵	۱	صالی
بدأ سقوط اوراق		۱۵۷	۴۴		۲۴		۳۵		۱۷		۱۹		۹	۲۶	۲	چهارشنبه
		۱۵۸	۴۶		۲۴		۳۵		۱۹		۲۱		۱۰	۲۷	۳	پنجشنبه
مریم انا فورتنه می		۱۵۹	۴۸		۲۴		۳۵		۲۰		۲۳		۱۱	۲۸	۴	جمعه
		۱۶۰	۵۱		۲۴		۳۶		۲۱		۲۶		۱۲	۲۹	۵	جمعه ایرتسی
		۱۶۱	۵۹		۲۴		۳۶		۲۲		۲۸		۱۳	۳۰	۶	بازار
تشرین اول رومی		۱۶۲	۵۶		۲۴		۳۶		۲۳		۳۰		۱۴	۱	۷	بازار ایرتسی
		۱۶۳	۵۸		۲۴		۳۷		۲۴		۳۲		۱۵	۲	۸	صالی
		۱۶۴	۰	۱۱	۲۴		۳۷		۲۵		۳۴		۱۶	۳	۹	چهارشنبه
		۱۶۵	۲		۲۴		۳۷		۲۶		۳۶		۱۷	۴	۱۰	پنجشنبه
اول ایام مطر		۱۶۶	۴		۲۵		۳۸		۲۷		۳۸		۱۸	۵	۱۱	جمعه
قرلغیج فورتنه می		۱۶۷	۷		۲۵		۳۸		۲۹		۴۰		۱۹	۶	۱۲	جمعه ایرتسی
		۱۶۸	۹		۲۵		۳۸		۳۰		۴۲		۲۰	۷	۱۳	بازار
اول ایام غرس		۱۶۹	۱۱		۲۵		۳۹		۳۱		۴۴		۲۱	۸	۱۴	بازار ایرتسی
بزلیه و یونجه زرع اول نور		۱۷۰	۱۳		۲۵		۳۹		۳۲		۴۷		۲۲	۹	۱۵	صالی
باغ بوزومی فورتنه می		۱۷۱	۱۵		۲۵		۳۹		۳۳		۴۹		۲۳	۱۰	۱۶	چهارشنبه
نحویل شمس بمقرب		۱۷۲	۱۷		۲۵		۴۰		۳۴		۵۱		۲۴	۱۱	۱۷	پنجشنبه
قوج صالی		۱۷۳	۱۹		۲۵		۴۰		۳۵		۵۳		۲۵	۱۳	۱۸	جمعه
برودت میاه		۱۷۴	۲۱		۲۵		۴۰		۳۶		۵۵		۲۶	۱۳	۱۹	جمعه ایرتسی
بقله دیکیمی زمانی		۱۷۵	۲۳		۲۵		۴۰		۳۷		۵۷		۲۷	۱۴	۲۰	بازار
		۱۷۶	۲۵		۲۶		۴۱		۳۸		۵۹		۲۸	۱۵	۲۱	بازار ایرتسی
موسم شدت ریح		۱۷۷	۲۷		۲۶		۴۱		۳۹		۶۱		۲۹	۱۶	۲۲	صالی
فورتنه		۱۷۸	۲۹		۲۶		۴۱		۴۰		۶۳		۳۰	۱۷	۲۳	چهارشنبه
وقت قطع اشجار		۱۷۹	۳۱		۲۶		۴۱		۴۱		۶۵		۳۱	۱۸	۲۴	پنجشنبه
تشرین ثانی افرنجی		۱۸۰	۳۳		۲۶		۴۱		۴۲		۶۷		۳۲	۱۹	۲۵	جمعه
		۱۸۱	۳۵		۲۶		۴۲		۴۳		۶۹		۳۳	۲۰	۲۶	جمعه ایرتسی
لیله قدر		۱۸۲	۳۷		۲۶		۴۲		۴۴		۷۱		۳۴	۲۱	۲۷	بازار
اختفاه حشرات		۱۸۳	۳۸		۲۶		۴۲		۴۵		۷۳		۳۵	۲۲	۲۸	بازار ایرتسی
فورتنه		۱۸۴	۴۰		۲۶		۴۲		۴۶		۷۵		۳۶	۲۳	۲۹	صالی
		۱۸۵	۴۲		۲۷		۴۴		۴۷		۷۷		۳۷	۲۴	۳۰	چهارشنبه

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قمریه ۱۳۲۵

مواصم	اصدار و زخمیر	شهور					ایام								
		آفتاب طلوع		ظهر		عصر اول		عشا		امساک					
		س	د	س	د	س		د	س	د	س	د			
پنجشنبه	۱	۲۵	۷	۱	۲۰	۶	۴۸	۹	۴۲	۱	۲۷	۱۱	۴۴	۱۸۶	عید فطر ساعت ۲
جمعه	۲	۲۶	۸	۲	۲۲	۷	۴۹	۱۰	۴۳	۲	۲۷	۱۲	۴۵	۱	روز قاسم
جمعه ایرتسی	۳	۲۷	۹	۳	۲۴	۸	۵۰	۱۱	۴۴	۳	۲۷	۱۳	۴۶	۲	هبوب باد جنوبی
پazar	۴	۲۸	۱۰	۴	۲۵	۹	۵۱	۱۲	۴۵	۴	۲۷	۱۴	۴۷	۳	رفتن مرغان
پazar ایرتسی	۵	۲۹	۱۱	۵	۲۷	۱۰	۵۲	۱۳	۴۶	۵	۲۷	۱۵	۴۸	۴	
صالی	۶	۳۰	۱۲	۶	۲۹	۱۱	۵۳	۱۴	۴۷	۶	۲۷	۱۶	۴۹	۵	
چهارشنبه	۷	۳۱	۱۳	۷	۳۱	۱۲	۵۴	۱۵	۴۸	۷	۲۸	۱۷	۵۰	۶	
پنجشنبه	۸	۱	۱۴	۸	۳۳	۱۳	۵۵	۱۶	۴۹	۸	۲۸	۱۸	۵۱	۷	
جمعه	۹	۲	۱۵	۹	۳۴	۱۴	۵۶	۱۷	۵۰	۹	۲۸	۱۹	۵۲	۸	انکنار بر الماسی و قره چیه
جمعه ایرتسی	۱۰	۳	۱۶	۱۰	۳۶	۱۵	۵۷	۱۸	۵۱	۱۰	۲۸	۲۰	۵۳	۹	زرع اولنور
پazar	۱۱	۴	۱۷	۱۱	۳۸	۱۶	۵۷	۱۹	۵۱	۱۰	۲۸	۲۱	۵۴	۱۰	اول ایام مطر
پazar ایرتسی	۱۲	۵	۱۸	۱۲	۴۰	۱۷	۵۸	۲۰	۵۲	۱۱	۲۸	۲۲	۵۵	۱۱	
صالی	۱۳	۶	۱۹	۱۳	۴۱	۱۸	۵۹	۲۱	۵۳	۱۲	۲۸	۲۳	۵۶	۱۲	قوج قاسیمی فورتنه می
چهارشنبه	۱۴	۷	۲۰	۱۴	۴۳	۱۹	۰	۲۲	۵۴	۱۳	۲۹	۲۴	۵۷	۱۳	
پنجشنبه	۱۵	۸	۲۱	۱۵	۴۵	۲۰	۱	۲۳	۵۵	۱۴	۲۹	۲۵	۵۸	۱۴	
جمعه	۱۶	۹	۲۲	۱۶	۴۶	۲۱	۱	۲۴	۵۶	۱۵	۲۹	۲۶	۵۹	۱۵	
جمعه ایرتسی	۱۷	۱۰	۲۳	۱۷	۴۸	۲۲	۲	۲۵	۵۷	۱۶	۲۹	۲۷	۶۰	۱۶	تحویل شمس بقوس
پazar	۱۸	۱۱	۲۴	۱۸	۴۹	۲۳	۳	۲۶	۵۸	۱۷	۲۹	۲۸	۶۱	۱۷	میوه اناج لری بودا نور
پazar ایرتسی	۱۹	۱۲	۲۵	۱۹	۵۱	۲۴	۳	۲۷	۵۹	۱۸	۲۹	۲۹	۶۲	۱۸	بوموسمده قلیج اولنان
صالی	۲۰	۱۳	۲۶	۲۰	۵۲	۲۵	۴	۲۸	۶۰	۱۹	۲۹	۳۰	۶۳	۱۹	اشجار چوریمز
چهارشنبه	۲۱	۱۴	۲۷	۲۱	۵۴	۲۶	۵	۲۹	۶۱	۲۰	۳۰	۳۱	۶۴	۲۰	
پنجشنبه	۲۲	۱۵	۲۸	۲۲	۵۵	۲۷	۵	۳۰	۶۲	۲۱	۳۰	۳۲	۶۵	۲۱	ماء اشجار نزولی
جمعه	۲۳	۱۶	۲۹	۲۳	۵۷	۲۸	۶	۳۱	۶۳	۲۲	۳۰	۳۳	۶۶	۲۲	اول برد
جمعه ایرتسی	۲۴	۱۷	۳۰	۲۴	۵۸	۲۹	۷	۳۲	۶۴	۲۳	۳۰	۳۴	۶۷	۲۳	دولکردونی فورتنه می
پazar	۲۵	۱۸	۳۱	۲۵	۵۹	۳۰	۷	۳۳	۶۵	۲۴	۳۰	۳۵	۶۸	۲۴	کانون اول افرنجی
پazar ایرتسی	۲۶	۱۹	۱	۲۶	۱	۳۱	۸	۳۴	۶۶	۲۵	۳۰	۳۶	۶۹	۲۵	
صالی	۲۷	۲۰	۲	۲۷	۲	۳۲	۹	۳۵	۶۷	۲۶	۳۰	۳۷	۷۰	۲۶	هبوب عواصف
چهارشنبه	۲۸	۲۱	۳	۲۸	۳	۳۳	۹	۳۶	۶۸	۲۷	۳۰	۳۸	۷۱	۲۷	
پنجشنبه	۲۹	۲۲	۴	۲۹	۴	۳۴	۱۰	۳۷	۶۹	۲۸	۳۱	۳۹	۷۲	۲۸	دخول حضرت مریم

تقویم سال

سنه افرنجیه ۱۹۰۷

سنه مالیه ۱۳۲۳

سنه قره ۱۳۲۵

ایام	شهر		آفتاب طلوع	ظہر	عصر اول	عشا	امساک	اعداد روز قاضی	مواصم
	کانون اول رومی	کانون ثانی افرنجی							
	س	د							
پازار	۲۳	۵	۷	۷	۹	۱۰	۱۲	۲۵	۵۹
پازار ایتسی	۲۴	۶	۶	۱۰	۹	۱۰	۳۱	۲۴	۶۰
صالی	۲۵	۷	۵	۱۰	۹	۱۰	۳۱	۲۳	۶۱
چهارشنبه	۲۶	۸	۴	۹	۹	۱۰	۳۱	۲۲	۶۲
پنجشنبه	۲۷	۹	۳	۹	۹	۱۰	۳۱	۲۱	۶۳
جمعه	۲۸	۱۰	۲	۹	۹	۱۰	۳۱	۲۱	۶۴
جمعه ایتسی	۲۹	۱۱	۰	۸	۸	۱۰	۳۰	۲۰	۶۵
پازار	۳۰	۱۲	۱	۸	۸	۱۰	۳۰	۱۹	۶۶
پازار ایتسی	۳۱	۱۳	۰	۷	۷	۱۰	۳۰	۱۸	۶۷
صالی	۱	۱۴	۰	۶	۶	۱۰	۳۰	۱۸	۶۸
چهارشنبه	۲	۱۵	۰	۶	۶	۱۰	۳۰	۱۷	۶۹
پنجشنبه	۳	۱۶	۰	۵	۵	۱۰	۳۰	۱۶	۷۰
جمعه	۴	۱۷	۰	۵	۵	۱۰	۲۹	۱۵	۷۱
جمعه ایتسی	۵	۱۸	۰	۴	۴	۱۰	۲۹	۱۳	۷۲
پازار	۶	۱۹	۰	۳	۳	۱۰	۲۹	۱۱	۷۳
پازار ایتسی	۷	۲۰	۰	۲	۲	۱۰	۲۹	۱۰	۷۴
صالی	۸	۲۱	۰	۱	۱	۱۰	۲۹	۸	۷۵
چهارشنبه	۹	۲۲	۰	۰	۰	۱۰	۲۹	۷	۷۶
پنجشنبه	۱۰	۲۳	۰	۰	۰	۱۰	۲۹	۶	۷۷
جمعه	۱۱	۲۴	۰	۰	۰	۱۰	۲۹	۵	۷۸
جمعه ایتسی	۱۲	۲۵	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۴	۷۹
پازار	۱۳	۲۶	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۲	۸۰
پازار ایتسی	۱۴	۲۷	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۰	۸۱
صالی	۱۵	۲۸	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۱۱	۸۲
چهارشنبه	۱۶	۲۹	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۱۱	۸۳
پنجشنبه	۱۷	۳۰	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۱۱	۸۴
جمعه	۱۸	۳۱	۰	۰	۰	۱۰	۲۸	۱۱	۸۵
جمعه ایتسی	۱۹	۱	۰	۰	۰	۱۰	۲۷	۱۰	۸۶
پازار	۲۰	۲	۰	۰	۰	۱۰	۲۷	۹	۸۷
پازار ایتسی	۲۱	۳	۰	۰	۰	۱۰	۲۷	۸	۸۸

شب میلاد عیسی ع م
اول قره قونجولوز

(عیداضی ۲ ساعت
۳۵ دقیقه کانونی ثانی رومی)

اختفاء هوام
فورتنه

آخر قونجولوز
القاء خاج فی الماء
تعمید عیسی ع م

تحويل شمس بدلو

شدت برود
حب میلاد ع اول نور

شدت برود
آخر اوردو
اول شمس

فرورد

تاریخ هجری قمری : سنه هجری قمریه

فخر کائنات ، علیه افضل الصلوات والتحيات افدمن حضرتلرینک هجرت سنیه رسالتیناهیلرینک اون سکزنجی سنه سنده حضرت عمر الفاروقک زمان خلایقناهیملرنده بر تاریخ معین اتحادی لزوم حقیقیسنه بناء تاریخ میلادک (۶۲۴) نجی سنه سی تموزینک اون التنجی کونه مصادف هجرت نبویه نیک ایلک سنه سی محرک غره سی اولان جمعه کونی مبدأ تاریخ اسلام اولقی اوزره قبول بیورلدی . اشبو تاریخک شهوری علی العموم اعتبار ایدلیدیکی کبی مناوبه بری یکر می طقوز و دیکری اوتوز اولیوب انجق حکم شرع شریف موجبجه رؤیت هلالدن رؤیت هلاله قدر اولقی اوزره اون ایکی ماهدن عبارتدر .

اساساً قمرک بر اجتماعدن دیکرینه قدر کین مدتی تامیله (۴۹) ویا (۳۰) دکلدر ، بلکه یکر می طقوز کون اون ایکی ساعت قرق درت دقیقه ایکی ثانیه نیک اوند طقوزی قدردر . بومقدار هر ایکی آیده بر کونه بالغ اولوب کسر لر دخی (۳۲) آیده تکرار بر کونه تاملییر . بناء علیه ایکی سنه سی (۳۵۴) و اوچنجی سنه سی (۳۵۵) کون اولقی اوزره ایکی سنه ده بر کره (کیسه) اسمیله (۳۵۵) کونک بر سنه اعتبار اولتورکه بوسنه کیسه نیک صوک آبی اولان ذی الحججه سنی (۳۰) کون اعتبار ایدرک فضله کونی بوجبهله سنه یه ضم ایش اولورلر .

تاریخ هجری شمسی : سنه هجری شمسیه

تاریخ هجری شمسی فخر کائنات علیه الصلوات والسلام افدمن حضرتلرینک مکهمکر مه دن هجرتله قبايه (۸) ربیع الاول بازار ایرتسی کونی بالوصول اوراده درت کون اقامت و بومندته ایلک مسجد شریف اولان مسجد قبانک اساسی وضع ایله مدینه منوره به دخول بیوردقلرندن بر کون اول اولان پنجشنبه کونندن یعنی شمس میزان برجک درجه اولیسنه قیل ایتدیکی کوندن معتبردر .

تاریخ مالی : سنه مالیه عثمانیه

(۱۲۰۵) سنه سنده دولتجه کوریلان لزوم اوزرینه شهور قمریه شهور شمسیه به تحویل اولمشی و (۱۲۰۹) سنه سنده بعض حسابانده خزیینه جلیله نیک متضرر اولدینی اکلاشلسمسیله سنه مذکور مارتنک ابتداسی مبدأ تاریخ اعتبار ایدلمشدر .

شهور عربيه نك وجه تسميه سي

محرم

ازمنه سابقه ده عربلر دوت آيدن عبارت اولان اشهر حرمك اوچنجينسي بو آي اولساق اوزره
(محرم) تسميه اتمشدر .

صفر

وقتيه ظهور ايدن بر (وبا) علني عربستان خالقنك يوزلريني صاراردوب صولديرديغني ايجون
(صفر) نامي ورمشدر .

ربيع الاول

حين تسميه سي بهار موسمه تصادف اتمسيله (ربيع الاول) دنيدي .

ربيع الاخر

بونك ده حين تسميه سي بهاره تصادف اولديغندن ربيع الاوله ثاني اولساق اوزره (ربيع الاخر) دنيدي .

جمادى الاولى

حين تسميه سي عربستانده انجماد وقوعه يغي ياخمور سزاقندن قايناقلرك قوروديني زمانه مصادف
اولسنه ميني (جمادى الاولى) تسميه اولندي .

جمادى الاخره

بونك ده حين تسميه سي عربستانده انجماد وقوعه تصادف ايتديكندن جمادى الاوله ثاني اولساق
اوزره (جمادى الاخره) نامي ورمدي .

رجب

اشهر حرمك دردنجيسيدر . اسكي عربلرك بو آيه حرمتلري زياده اولديغندن قورقويه بناء
(حرمك اتمك) معانسه اولان (رجب نامي) ورمشدر .

شعبان

وقتيه عربلرك شعبه شعبه اوله رفق غوغا ايتديكلري بر آي اولديغندن (شعبان) دنيلمشدر .

رمضان

عربلرك اسماء شهوري وضع ايتديكلرنده موسم صيفك اك صيحاك وقتنه تصادف ايتديكندن ناشي
اومنايه دلالت اتمك اوزره (رمضان) نامي ورمدي .

شوال

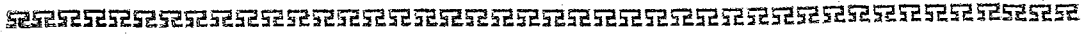
دوهر ، قويروقلريني يوقاري به قالديره رفق كه لكلريني بو آيده اعلان ايتديكلرندن اكا نسنبله (شوال)
تسميه قلدني .

ذى القعدة

اشهر حرمك برنجيسيدر . قوم عربك ترك مقاله ايله اختيار قعود ايتديكلري بر آي اولديغندن
(ذى القعدة) اسمي ورمدي .

ذى الحجه

اشهر حرمك ايكنجه يسيدر . حين تسميه سي حج شرفك موسمه تصادف ايتديكندن (ذى الحجه) دنيلمشدر .

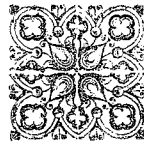

أيام وليالي مباركة

﴿ سنة هجرية قمرية ﴾

١٣٢٥

سال جديد ميامن بديده	محرم	١
يوم عاشورا	محرم	١٠
ليلة مولد النبي عليه السلام	ربيع الاول	١٢
ليلة رغائب عميمة المواهب	رجب	٧
ليلة معراج باهر الاتبهاج	رجب	٢٧
ليلة برات	شعبان	١٥
زيارت خرقه سمادت	رمضان	١٥
ليلة قدر	رمضان	٢٧
صلاة عيد فطر <small>ساعة ٢ دقيقه</small>	شوال	١
صلاة عيد اضحى <small>ساعة ٢ دقيقه ٣٥</small>	ذى الحجه	١١

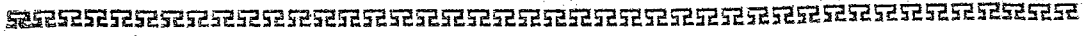
بعض وقایع مشهوره

هجرت شرفینندن محمد

سنین	سنین
۱۳۴۷ روما شهرینک بناسی	۶۲۱۴ خلقت حضرت آدم علیه السلام
۱۱۵۵ بخت النصر ل سوریه ایله قدس شریفی تخریبی	۳۹۷۴ طوفان حضرت نوح
۱۱۱۰ ایران شاهلغنگ کیانیان طبقه سنه انتقالی	۳۵۴۸ مصرک ابتدای معموریتی
۱۱۰۸ ایران لولرک مصری استیلامی	۲۸۱۲ ملوک نبی آتورک ابتدای ظهوری
۹۱۶ اسکندرک مصری ایران لیلردن استردادی	۲۵۷۰ ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
۹۱۵ اسکندرک ایرانی استیلا سیله دارانک مقتولیتی	۲۴۷۰ خنان حضرت اسماعیل
۶۱۲ مصرک زومیاه التحاقی	۲۳۱۷ حضرت یعقوب علیه السلامک مصره اشرفی قلی
۵۸۵ حضرت عیسی علیه السلامک میلادی	۲۲۹۱ مصرده یدی سنه تمتد اولان قحط و غلا
۵۱۷ روماده پاپا نصبی	۲۱۷۶ فرعونک مصرده اطفال ذکوری اتلافی
۴۸۴ جام ایجادی	۲۱۶۶ لاتین قرالغنگک تشکلی
۳۶۸ طبقه ساسانیانک ظهوری	۲۱۶۵ آتیه
۲۳۴ ایاصوفیه نک بناسی	۲۰۷۵ حضرت موسی علیه السلامک مصردن
۲۰۱ صوترازوسی ایجادی	خروج بیوردقلی
۱۶۳ فرانسه قرالغنگک تشکلی	۲۰۳۵ ملوک یهودک ابتدای حکومتی
۴۰ توب قلمی ایجادی	۱۶۳۸ حضرت داود علیه السلامک سوریه ده
۳۳ قرالغنگک تشکلی	بادشاهلی
۲۵ اسقوجیا قرالغنگک تشکلی	۱۵۹۸ حضرت سلیمان علیه السلامک سوریه ده
۱۴ انگلتره قرالغنگک تشکلی	بادشاهلی
۱۱ اسپانیا قرالغنگک تشکلی	۱۳۵۳ ملوک نبی آتورک بابل حکومتندن ایرلسی

هجرت جلیله نبویدن مؤخر وقوعات مشهوره

سنین	سنین
۱۳ خلافت حضرت عمر رضی الله عنه	۱ غزای بدر اکبر
۱۴ بناء بصره	۱۰ حج وداع
۱۴ فتح شام	۱۰ فتح جلیله مکة مکرمه
۱۵ فتح قدس	۱۰ فتح بلند خیبر
۱۹ فتح قیصریه	۱۰ خلافت حضرت ابو بکر رضی الله عنه
۲۰ فتح مصر	۱۲ فتح عراق

أيام وليالي مبارك

سنة هجرية قمرية

١٣٢٥

سال جديد ميامن جديد	محرم	٩
يوم عاشورا	محرم	١٥
ليلة مولد النبي عليه السلام	ربيع الاول	١٢
ليلة رغائب عميمة المواهب	رجب	٧
ليلة معراج باهر الابتهاج	رجب	٢٧
ليلة برات	شعبان	١٥
زيارة خرقه سعادت	رمضان	١٥
ليلة قدر	رمضان	٢٧
صلاة عيد فطر ساعة دقيقة	شوال	١
صلاة عيد اضحى ساعة دقيقة	ذى الحجة	١١

بعض وقایع مشهوره

هجرت شرفینتدن متدم

سنین	سنین
۱۳۳۷ روما شهرینک بناسی	۶۲۱۴ خلقت حضرت آدم علیه السلام
۱۱۵۵ بخت النصرک سوریه ایله قدس شریفی تخریبی	۳۹۷۴ طوفان حضرت نوح
۱۱۱۰ ایران شاهلغنگ کیانیان طبقه سنه انتقالی	۳۵۴۸ مصرک ابتدای معموری
۱۱۰۸ ابرانولورک مصری استیلامی	۲۸۱۲ ملوک نبی آتورک ابتدای ظهوری
۹۱۶ اسکندرک مصری ابرانلیلردن استردادی	۲۵۷۰ ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
۹۱۵ اسکندرک ایرانی استیلاسیله دارانک مقتولینی	۲۴۷۰ ختان حضرت اسماعیل
۶۱۲ مصرک رومایه التحاقی	۲۳۱۷ حضرت یعقوب علیه السلامک مصره شریفلری
۵۸۵ حضرت عیسی علیه السلامک میلادی	۲۲۹۱ مصرده یدی سنه تمتد اولان قحط و غلا
۵۱۷ روماده پاپا نصبی	۲۱۷۶ فرعونک مصرده اطفال ذکوری اتلافی
۴۸۴ جام ایجادی	۲۱۶۶ لاتین قرالغنگک تشکلی
۳۶۸ طبقه ساسانیانک ظهوری	۲۱۶۵ آتک
۲۳۴ ایصوفیه ننگ بناسی	۲۰۷۵ حضرت موسی علیه السلامک مصردن
۲۰۱ صوترازوسی ایجادی	خروج بیوردقلری
۱۶۳ فرانسه قرالغنگک تشکلی	۲۰۳۵ ملوک یهودک ابتدای حکومتی
۴۰ توب قلمی ایجادی	۱۶۳۸ حضرت داود علیه السلامک سوریه ده
۳۳ قرالغنگک تشکلی	بادشاهلنی
۲۵ اسقوجیا قرالغنگک تشکلی	۱۵۹۸ حضرت سلیمان علیه السلامک سوریه ده
۱۴ انکتره قرالغنگک تشکلی	بادشاهلنی
۱۱ اسپانیا قرالغنگک تشکلی	۱۳۵۳ ملوک نبی آتورک بابل حکومتدن ایرلسی

هجرت جلیله نبویدن مؤخر وقوعات مشهوره

سنین	سنین
۱۳ خلافت حضرت عمر رضی الله عنه	۱ هنزای بدر اکبر
۱۴ بناء بصره	۱۰ حج وداع
۱۴ فتح شام	۱۰ فتح جلیله مکه مکرمه
۱۵ فتح قدس	۱۰ فتح بلند خیبر
۱۹ فتح قیصریه	۱۰ خلافت حضرت ابو بکر رضی الله عنه
۲۰ فتح مصر	۱۲ فتح عراق

سنین	وقایع مشهوره	سنین	وقایع مشهوره
۶۵۶	دولت عباسیه نك انقراضی	۲۴	خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه
۶۷۲	انتقال حضرت مولانا قدس سره العالی	۲۷	فتح جزیره قبریس
۶۷۶	كوزلك ایجادی	۳۵	خلافت حضرت علی رضی اه عنه
۶۸۷	کمی پوصله سی ایجادی	۳۶	اهلی اسلام جانیندن استانبولك ابتدائی
۶۸۸	ظهور دولت ابد مدت عثمانیه		محاصره سی
۶۸۸	بیله چكك ضبطنی	۴۱	ظهور بنی امیه
۶۹۹	مبدأ استقلال وقرائت خطبه شریفه	۴۹	غلطه ده عرب جامنك اولکی بنامی
۷۲۶	فتح بروسه وتولاه حضرت خداوند کارغازی	۶۰	وقعه دلسوز کر بلا
۷۲۷	ازمیدك فتحی	۷۵	ضرب سکه اسلامیة
۷۲۸	ضرب سکه هایون عثمانیه	۸۰	ولادت امام اعظم رضی الله عنه
۷۲۸	دولت علیه ده موظف عسکر تنظیمی	۸۲	سجلیا جزیره سیله مسینا بوغازینك فتحی
۷۵۸	شهرزاده سلیمان پاشا حضرت تارینك بحر آروم	۹۲	اسلامك اندلسه عبوری
	ایلی به کچوب کلبولی بی وحوالینسنی فتحعلری	۹۵	غلطه ده عرب جامنك ایکنجی بنامی
۷۶۲	طوب ایجادی	۱۲۰	کاغد ایجادی
۷۶۲	انقره نك فتحی	۱۲۱	عربلر بیننده علم کیمیانك شیوعی
۷۷۳	فتح ادرنه	۱۲۳	انقراض بنی امیه
۷۹۰	بلغارستانك ضبطنی	۱۲۹	ظهور دولت عباسیه
۷۹۱	انتقال حضرت شاه بهاء الدین نهمبندی	۱۳۹	اندلسده دولت بنی امیه تشکلی
	قدس سره	۱۴۵	بغداد شهرینك انشاسی
۷۹۲	خداوند کارغازی حضرت تارینك قوصوده	۱۵۰	انتقال حضرت امام اعظم رضی الله عنه
	مظفریت وشهادتی	۱۵۱	ولادت امام شافعی رضی الله عنه
۷۹۶	فتح سلانیک ویکیشهر	۱۷۹	امام مالک حضرت تارینك ارتحالی
۷۹۷	یلدیرم بازید خان حضرت تارینك نیکبولی	۱۸۳	دانیمارقه قرالغنگ تشکلی
	ظالینتی	۲۹۷	مغربده دولت فاطمیه نك تشکلی
۷۹۸	اناطولی حصارینجی انشا بیوردقلری	۳۶۲	روسیه دولتک تشکلی
۷۹۸	بروسه ده جامع کبیره وضع اساس بیوردقلری	۴۲۲	دولت ساجوقیه نك ظهوری
۸۰۴	وقعه تیمور	۴۵۵	مجار قرالغنگ تشکلی
۸۳۳	بروسه ده امیر سلطان حضرت تارینك انتقالی	۴۸۰	ولادت جلیله حضرت عبدالقادر قدس سره
	قدس سره	۵۱۶	ساعت ایجادی
۸۳۵	فتح یانیه	۵۶۱	انتقال حضرت عبد القادر قدس سره
۸۴۸	سلطان مرادخان ثانی حضرت تارینك وارنه ظالینتی	۵۶۷	ملوک ایوبیه نك ظهوری
۸۵۱	صنعت طباعت ایجادی	۶۰۴	مولاه شریف قرائنگ ابتداسی وولادت
۸۵۲	قوصوه مظفریت ثانیه سی		جلیله حضرت مولانا قدس سره العالی

سنین	وقایع مشهوره	سنین	وقایع مشهوره
۹۸۷	تقی الدین رصدینک انشاسی و حساب اصولی اعشاری	۸۵۶	فاتح حضرت تلیزینک روم ابلی حصارینی بنا بیوردقلری
۱۰۰۵	سلطان محمد خان ثالث حضرت تلیزینک اگری قلعه سنی فتح و غلبه سی	۷۵۷	قره دن کیسلر امرا یله استانبولی فتح بیوردقلری
۱۰۱۲	ممالک اسلامیة ده دخان استعمالی	۸۵۸	اسکی سربانک بناسی
۱۰۵۰	انقیه نك استانبوله استعمالی	۸۶۲	امریقانک کشفی
۱۰۵۱	اوروپاده غزته ایجادی	۸۶۴	صربستانک کاملاً فتحی
۱۰۹۴	ویانه نك ایکنجی محاصره سی	۸۶۵	دولت ابویه نك انقراضی
۱۱۱۶	بیوک پتروونک روسیه یه نظام وضعی	۸۶۶	طبرزونک فتحی
۱۱۳۵	اسکندارده دار الطباعه نك تأسیسی	۸۶۸	آتام جامع حضرت فاتح
۱۱۶۷	چیچک آشیسی اختراعی	۸۷۵	سرای جدیدک آتامی
۱۱۸۳	بیوک روسیه محاربه سی	۸۸۰	منکلی کرای خانک دولت علیه عثمانیه یه مطاوعی
۱۱۹۹	بالون ایجادی	۸۹۲	کال رئیسک دو تنما ایله اسپانیاه هزیمتی
۱۲۰۶	تلغراف ایجادی	۹۰۳	بنای جامع سلطان بایزید خان ثانی
۱۲۱۳	سلطان سلیم ثالث حضرت تلیزینک مصری بوناپارتنن فتح و استخلاصی مصراع :	۹۰۳	امید برونی طریقتک کشفی
۱۲۱۵	د سلیم ثالث اولدی ملک مصره فاتح ثانی « طاش باصمه سی ایجادی	۹۲۵	سلطان سلیم اول حضرت تلیزینک چالدران وقعه مشهوره سی
۱۲۲۲	واپور ایجادی	۹۲۲	سلیم اول حضرت تلیزینک مصری فتحلری
۱۲۲۲	سلطان محمود خان ثانی حضرت تلیزینک حریمین محترمینی و عابیلردن تخلیه یه همت جلیله لری	۹۲۲	اعانات جلیله ایله شرفیاب اولدقلری
۱۲۳۳	اوروپا مصالحه عمومیه سی	۹۲۲	جیب ساعتی ایجادی
۱۲۴۰	شمندوفر ایجادی	۹۲۲	فتح حلب و شام
۱۲۴۱	وقعه خیره و تأسیس عساکر نظامیه	۹۲۳	درسعاده ترسانه بناسی
۱۲۴۲	درسعاده مکتب طیبیه تأسیسی	۹۲۹	ردوسک ضبطی
۱۲۵۰	مکتب حربیه نك بنا و کشادی	۹۳۵	ویانه نك برنجی محاصره سی
۱۲۵۳	جسر هتیک انشاسی	۹۳۷	جان بردغز الینک وفاتی
۱۲۵۴	قرانتیه نظامنک وضعی	۹۴۱	بنفدادک فتحی
۱۲۵۵	تنظیبات خیره	۹۴۴	عدنک تسخیری
۱۲۵۹	سلطان عبدالحمید خان حضرت تلیزینک صحیح العیار مسکوکات ضربنه همنلری	۹۴۷	امپراطور قارلوسک هزیمتی
۱۲۶۱	رشدیه مکتبلرینک آجلمسی	۹۶۱	بحر محیط شعرقی به سیدی رئیسک برنجی سفری
		۹۶۵	سلبانیه جامع شرفنک آتامی
		۹۷۹	قلنج علی پاشانک قبودان دریا نصبی
		۹۸۵	اندلسک تخلیه سی

سنین	سنین
۱۲۹۳	۱۲۶۴
مکتب ملکیه نیک رسم کشادی	اعدادیه مکتب نیک کشادی
۱۲۹۳	۱۲۶۵
روسیه بحاربه اخیره سی	آیا صوفیه جامع شریفی اعمار بیوردقلری
۱۲۹۵	۱۲۶۹
برلین قونفره سی	خرقه سعادت دائره علیه سنی مجدداً انشایه
۱۲۹۶	موفقیترلی
سجل احوال تأسیسی	۱۲۷۷
۱۲۹۷	انبیه مقدسه حرم شریفه موفقیترلی
در سعادتده موزه نیک رسم کشادی	۱۲۷۷
۱۳۰۵	بروسه جامع کیرینی تجدید بیوردقلری
زراعت باقهلرینک تشکیل	۱۲۷۸
۱۳۱۲	طوپریل ایجادی
در سعادت ریختملرینک وضع اساسی	۱۲۸۱
۱۳۱۲	تشکیل ولایات مبدئی
در سعادتده دار العجزه نیک کشادی	۱۲۸۱
۱۳۱۵	بروسیا لیلرک اوستریا ایله صادووا بحاربه سی
دولت علیه نیک یونان ایله وقوع بولان بحاربه	۱۲۸۳
ومظفرتی	منافع عمومی سندقلری تأسیسی
۱۳۱۶	۱۲۸۳
حمیده اطفال خسته خانه سنک کشادی	ایکنه لی تفنک ایجادی
۱۳۱۶	۱۲۸۴
دار الفنون شاهانه نیک کشادی	سلطان عبید العزیز خان خضر تارینسک
۱۳۱۸	اورویا به سیاحتاری
حجاز تلغراف خطنک کشادی	۱۲۸۶
۱۳۱۸	سویس جدولنک کشادی
حمیده حجاز تیمور یولنک وضع اساسی	۱۲۸۷
۱۳۱۹	بروسیا و فرانسه دولترینک بحاربه سی
دار الخیر عالی مکتب نیک کشادی	۱۲۸۷
۱۳۲۰	آلمانیا امپراطورلنک اعلانی
کاغذخانه منابع صوتنک اسالاه سی و چشمه لر	۱۲۸۷
کشادی	ایتالیا دولتنک رومی استیلا سی
۱۳۳۰	۱۲۸۷
حمیده حجاز تیمور یولنک معان قسمنک	فرانسه نیک جمهوریتیه انقلابی
کشادی	۱۲۸۸
۱۳۳۲	در سعادتده تراموای احدانی
بنفداد تیمور یولنک قونیه — ارکلی —	۱۲۸۹
بلغورلی قسمنک کشادی	توتونک تحت انحصاره ادخلی
۱۳۳۲	۱۲۸۹
دلسز و اعمالر مکتب نیک وضع اساسی	ترسانه عامرده حوض ساخ استعمالی
۱۳۳۳	۱۲۹۰
حمیده حجاز تیمور یولنک حیفاشه سنک کشادی	غلطه ده تونل کشادی
۱۳۳۳	۱۲۹۰
قو تلغراف خط جسمنک تمدیدی	ازمید تیمور یولنک انشای
	۱۲۹۳
	قانون اساسی وضعی

﴿ خلفای راشدین ﴾

مدفن شریفعلری	مدت عمر	مدت خلافت		ابتدای خلافت سنه هجره	اسامی شریفعلری
		سنه	آی		
حجره سعادت حضرت نبویده مدفوندرلر	۶۳	۲	۳	۱۱	(۱) حضرت ابو بکر الصدیق (رضی اه عنه)
حجره سعادت حضرت نبویده مدفوندرلر	۶۵	۱۰	۶	۱۳	(۲) حضرت عمر الفاروق (رضی اه عنه)
مدینه منوره ده جنینه البقیعه به ده مدفوندرلر	۷۷	۱۲	۰	۲۴	(۳) حضرت عثمان ذی النورین (رضی اه عنه)
حجره مدفون اولدقلری مشهور اولدینی کبی فرزندعلیری حضرت حسنک بعد ایام مکانلری شی جنینه البقیعه به نقل ایستکلری دخی مرویدر	۶۳	۵	۰	۳۵	(۴) حضرت علی المرتضی (رضی اه عنه)
مدینه منوره ده جنینه البقیعه به ده مدفوندرلر	۴۱	۰	۶	۴۰	(۵) حضرت حسن المجتبی (رضی اه عنه)

(مدت عهد خلفای راشدین)

شهر ۲ سنه ۳۰

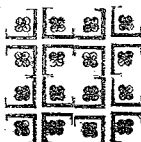

ملوك بني اميه

اسمى	ابتداءى حكومت	تاريخ وفات	مدت حكومت		مدفونى
			آى	سنه	
۱ معاويه بن ابى سفيان	۱۴	۶۰	۱۹		شامده مدفوندر
۲ يزيد اول بن معاويه	۶۰	۶۴	۴		« «
۳ معاويه ثانی بن يزيد اول	۶۴	۶۴	۳		« «
۴ مروان بن الحکم	۶۴	۶۵	۱		« «
۵ عبد الملك بن مروان	۶۵	۸۶	۲۱		« «
۶ وليد اول بن عبد الملك	۸۶	۹۶	۱۰		« «
۷ سليمان بن عبد الملك	۶۶	۹۹	۳		قنسرین نواحيسنده را بنده مدفوندر
۸ عمر بن عبد العزيز بن مروان	۹۹	۱۰۱	۲		معره النعمانده دير سمانده مدفوندر
۹ يزيد ثانی بن عبد الملك	۱۰۱	۱۰۵	۴		شامده مدفوندر
۱۰ هشام بن عبد الملك	۱۰۵	۱۲۵	۲۰		« «
۱۱ وليد ثانی بن يزيد ثانی	۱۲۵	۱۲۶	۱		شام رصافه سنده مدفوندر
۱۲ يزيد ثالث بن وليد اول	۱۲۶	۱۲۷	۵		رأس مقطوعى شامده مدفوندر
۱۳ ابراهيم بن وليد اول	۱۲۷	۱۲۷	۲		شامده مدفوندر
۱۴ مروان ثانی بن محمد بن مروان	۱۲۷	۱۳۲	۵		مصره تابع بوضيره مدفوندر

(مدت حكومت ملوك بني اميه)

شهر ۱۰ سنه ۹۰

❖ خلفای عباسیه ❖

اسم	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت آی سنه	مدن مذنی	مدفونری
۱ ابو العباس عبدالله السفاح بن محمد عبدالله	۱۳۲	۱۳۶	۸ ۴	۳۲	بغداد داخلنده انبارده مدفوندر
۲ ابو جعفر المنصور بن محمد	۱۳۶	۱۵۸	۰ ۲۲	۶۳	مکه مکرمه مدفوندر
۳ محمد المهدی بن منصور	۱۵۸	۱۶۹	۲ ۱۰	۴۲	ماسندآنده مدفوندر
۴ موسی الهادی بن مهدی	۱۶۹	۱۷۰	۱ ۱	۲۵	بغدادده مدفوندر
۵ هارون الرشید بن مهدی	۱۷۰	۱۹۲	۲ ۲۳	۴۵	طوس شهرآنده مدفوندر
۶ محمد الامین بن هارون الرشید	۱۹۳	۱۹۸	۸ ۴	۲۹	بغدادده مدفوندر
۷ عبدالله المأمون بن هارون الرشید	۱۹۸	۲۱۸	۶ ۲۰	۴۸	طرسوسده مدفوندر
۸ محمد المعتصم بالله بن هارون الرشید	۲۱۸	۲۲۷	۸ ۸	۴۸	سامراده مدفوندر
۹ واثق بالله بن معتصم	۲۲۷	۲۳۲	۹ ۵	۳۶	« «
۱۰ متوکل علی الله بن معتصم	۲۳۲	۲۴۷	۹ ۱۴	۴۱	« «
۱۱ منتصر بالله بن متوکل	۲۴۷	۲۴۸	۶ ۰	۲۴	« «
۱۲ مستعین بالله بن معتصم	۲۴۸	۲۵۲	۹ ۳	۲۳	« «
۱۳ معتز بالله بن متوکل	۲۵۲	۲۵۵	۷ ۳	۳۱	« «
۱۴ مهدی بالله بن واثق	۲۵۵	۲۵۶	۰ ۱	۳۹	« «
۱۵ معتمد علی اه بن متوکل	۲۵۶	۲۷۹	۰ ۳۳	۵۰	« «
۱۶ معتضد بالله بن موفق بن متوکل	۲۷۹	۲۸۹	۱۰ ۹	۴۶	« «
۱۷ مکتفی بالله بن معتضد	۲۸۹	۲۹۵	۷ ۶	۳۱	« «
۱۸ مقتدر بالله بن معتضد	۲۹۵	۳۲۰	۰ ۳۵	۴۸	« «
۱۹ قاهر بالله بن معتضد	۳۲۰	۳۲۲	۱۰ ۱	۵۲	« «
۲۰ راضی بالله بن مقتدر	۳۲۲	۳۲۹	۱۰ ۶	۳۲	« «
۲۱ متقی بالله بن مقتدر	۳۲۹	۳۳۳	۱۱ ۳	۶۰	« «
۲۲ مستکفی بالله بن مکتفی	۳۳۳	۳۳۴	۴ ۱	۴۶	« «
۲۳ مطیع بالله بن مقتدر	۳۳۴	۳۶۳	۵ ۲۹	۶۳	دیر عاقولده مدفوندر
۲۴ طایع بالله بن مطیع	۳۶۳	۳۸۱	۴ ۱۷	۶۹	بغدادده مدفوندر
۲۵ قادر بالله بن اسحق بن مقتدر	۳۸۱	۴۲۲	۲ ۴۱	۸۶	« «
۲۶ قائم باصر الله بن قادر	۴۲۲	۴۶۷	۸ ۴۴	۷۶	« «
۲۷ مقتدی بالله بن محمد بن قائم	۴۶۷	۴۸۷	۵ ۱۹	۳۹	« «
۲۸ مستظهر بالله بن مقتدی	۴۸۷	۵۱۲	۰ ۲۶	۴۴	« «
۲۹ مسترشد بالله بن مستظهر	۵۱۲	۵۲۹	۶ ۱۷	۴۳	« «

✦ خلفای عباسیه ✦

اسامی	ابتدای حکومت	تاریخ وفات	مدت حکومت آی سنه		مدت عمر	مدفونری
۳۰ راشد بالله بن مسترشد	۵۲۹	۵۳۰	۰	۱	۴۳	بغدادده مدفوندر
۳۱ مقتدی لامرالله بن مستظهر	۵۳۰	۵۵۵	۳	۲۴	۶۶	« «
۳۲ مستجد بالله بن مقتدی	۵۵۵	۵۶۶	۱	۱۱	۴۸	« «
۳۳ مستضی بنورالله بن مستجد	۵۶۶	۵۷۵	۸	۹	۲۹	« «
۳۴ ناصر لدین الله بن مستضی	۵۷۵	۶۲۲	۰	۴۷	۶۹	« «
۳۵ ظاهر بامر الله بن ناصر	۶۲۲	۶۲۳	۹	۰	۵۲	« «
۳۶ مستنصر بالله بن ظاهر	۶۲۳	۶۴۰	۰	۱۷	۵۱	« «
۳۷ مستنصر بالله بن مستنصر	۶۴۰	۶۵۶	۱۱	۱۶	۴۷	« «

(مدت عهد خلفای عباسیه)

سنه ۵۲۴

— جده امجدہ عثمانیان —

(اهل اسلامدن — و — ترك طوائفندن)

﴿ قاي خان قيله سيدر ﴾

« قاي خان قيله سنك اصل مأواي قده يملري »

اولان

(تركستان)

— دن —

خرسانده كائن (ماهان) صحرا سنه ورودی

« عصر هجري »

(۵)

— — —

— قاي خان قيله سنك و قيساري —

﴿ سليمان شاه ﴾

— بن —

(قيا آلب خانك)

قومانداسی آلتنده اوله رق وان كولنك ساحل جنوبيسنده اخلاط نام بلديه ورودی

« عصر هجري »

(۷)

— — —

﴿ سليمان شاهك ﴾

اورفه سنجاغی داخلنده كائن زافه جوارنده (جمبر) قلعه سی پیشکاهنده قضاء نهر فراته دوشوب

غریق لجه رحمت اولسی

(سنه هجريه)

۶۲۲

مشار اليك مدفن شريفی جمبر قلعه سی جوارنده كائن اولوب (ترك مزاري) ديه معروفدره

﴿ ارطغرل خان غازی ﴾

— بن —

(سلیمان شاہک)

(قای خان قبیله سنه ریاستی : ارتحالی (۶۸۰) سنه هجریه
 (مدفن شریفی سکود قصبه سنده در) ۶۲۸ سنه هجریه

— ﴿﴾ —

﴿ عثمان غازی بن ارطغرل خان غازی نیک قای خان قبیله سنه ریاستی ﴾

(سنه هجریه)

۶۸۰

(عثمان خان غازی به امارت توجیهی)

(سنه هجریه)

۶۸۷

(استقلال غازی سلطان عثمان خان ومبدأ سلطنت سنه عثمانیه)
 ۴ جمادی الاولی ۶۹۹ سنه هجریه و ۹ حزیران ۶۸۵ سنه شمسیه
 (اشبوسنه شمسیه اور و باجه مستعمل اولاندر)

« اجتماع »

﴿ سلطنت سنه عثمانیه ﴾

و

﴿ خلافت کبرای اسلامیہ ﴾

(سنه هجریه)

۹۲۳

« جامع »

﴿ خلافت — و — سلطنت ﴾

﴿ یاوز سلطان سلیم خان غازی حضر تلی ﴾

— ﴿﴾ —

ظہور دولت معظمہ عثمانیہ دہتری مقرر سلطنت اولان شہر لر
اناطولی شاهانہ دہ

(قرہ جہ حصار) مؤسس دولت معظمہ عثمانیہ سلطان عثمان غازی حضرت تلی ۶۹۹ تاریخ ہجری سندنہ
بوقصبہ دہ اعلان استقلالیت بیور مشلردر •

(یکیشہر) مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان حضرت تلی مرکز سلطنتی قرہ جہ حصار دہ
بوقصبہ یہ نقل بیور مشلردر •

(بروسہ) ۷۲۶ سنہ ہجری سندنہ فتح اولنوب سلطان اورخان حضرت تلی یکیشہر دہ بویاہ نقلی
ایلہ مقرر سلطنت اتخاذ بیور مشلردر •

﴿ روم ایلی شاهانہ دہ ﴾

(دیمتوقہ) سلطان مراد اول حضرت تلی روم ایلیک فتحہ مباشرت بیور دقلری ۷۶۳ سنہ
ہجری سندنہ برقاچ آی مقرر سلطنتی اولمشدر •

(ادرنہ) سلطان مراد خان اول حضرت تلیک زمان سلطنتارندنہ و ہجرتک ۷۶۳ تاریخندنہ فتح
اونوب یدی سنہ صکرہ سلطان مراد خان غازی حضرت تلی طرفندن مقرر سلطنت اتخاذ بیورمشدر •

(استانبول) فاتح سلطان محمد خان حضرت تلی طرفندن فتح ایلہ برابر پانتخت اتخاذ بیورمش
والیوم عموم موحدینک مرکز خلافتی و دولت معظمہ عثمانیہ تک مقرر سلطنتی بولمشدر •

سلاطین عظام شوکت اتسام عثمانیه حضراتنک تاریخ ولادت و جلوس
و مدت عمر و سلطنتلریله صراقد متبرکه لری

« مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان عالمینقت حضرتلری »

ارطغرل غازی حضرتلرینک صلبندن ۶۵۶ سنه هجریه سنده تولدایله ۶۹۹ سنه سی جمادی الاولینک دردیجی کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولوب ۷۲۶ سنه سی شهر رمضانک یکریمی برنجی کونی ارتحاللری وقوع بولمشدر. مدفن شریفلری بروسده حصار ایچنده عثمانیه میدانی دروننده در .

« بروسه فاتحی غازی سلطان اورخان حضرتلری »

سلطان عثمان حضرتلرینک مخدوم معالی موسوملریدره ۶۸۰ سنه سنده تولد ایدرک ۶۲۶ سنه سی شهر رمضاننده جالس سریر سلطنت اولمشرو ۷۶۱ سنه سنده ارتحاللری وقوعیله بدر معظملری جوارنده دیگر تریه مخصوصه به دفن اولمشلدر .

« خداوندکار غازی شهرتیه مشهور سلطان صراد خان اول حضرتلری »

سلطان اورخان حضرتلری صلبندن ۷۲۶ سنه سنده تولد ۷۶۱ ده بدر جنت مقرلری مقامنه جلوس بیورمشلدره. ۷۹۱ سنه سی شهر رمضان شریفی اوائلنده قوصوه محاربه مشهوره سنده شهیداً ارتحال بیورملریله نقش مغفرت نقشلری بروسه به نقل ایله چکرکه نام محله کی جامع شریف و عمارت عامرلری قارشوشنده کائن تریه محترم لرینه دفن اولمشلدر. محل شهادتلرنده دخی بشقه جه تریه منیفه لری وارد . انواع مبرات عیدیده لرندن بروسده سرای هایون محلی قارشوشنده و عثمانیه میدانی نزدنده شهادت جامع نامیه برصید وسیع الشا بیورمشلدر .

« غازی سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلری »

سلطان صراد خان اول حضرتلرینک مخدوم بسالت موسوملریدره ۷۶۱ سنه سنده قدمنهاده مهسد شهود اولوب ۷۹۱ سنه سنده جالس تخت عثمانی و ۸۰۵ سنه سی شعباننک اون بشنجی کونی تارک دارقانی اولمشلدر. مدفن شریفلری بروسده مشهور جامع کبیر برنورلرینک غیری اولان و شهرک جانب شرقینسه مصادف بولنان دیگر جامع شریفلریله مدرسه و صوگرلری و سائر آثار لطیفه لری جوارنده دره .

« چلبی سلطان محمد خان غازی حضرتلری »

سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرتلرینک صلبندن ۷۸۱ سنه سنده تولد ایلمشلدره. ۸۱۶ سنه سنده

جلوس ہایوناری و ۸۲۴ سنہ سنہ ارنحالاری وقوع بولشدر، بروسہ غایت مصنع جامع شریفی پشکاهندہ و سلطانیہ نامیہ مشہر مدرسہ شریفہ و عمارت معمورہ لری جوارندہ کائن یشیل تربہ رفیمہ بہ دفن اولمشدر در .

« غازی سلطان مراد خان ثانی حضرت تلی »

چلی سلطان محمد خان حضرت تلی بنک مخدوم مفریدر، ۸۰۶ سنہ سنہ تولد و ۸۲۴ سنہ سنہ جلوس ایله ۸۵۵ سنہ سی مخرمنک بشنجی کونی ادرندہ عازم کلشن سرای رحمت اولوب بروسہ کی مرادیہ سمتہ کائن جامع شریفی اتھالندہ قبسک اوزری آجیق تربہ مخصوصہ لرینہ نقل و دفن اولمشدر در . اشبو تربہ مبارکہ حریمندہ سلطان جم حضرت تلی بنک غایت مزین تربہ لریلہ دیگر شہزادگان ذیشان حضراتکدہ متعدد مکلف تربہ شریفہ ویانندہ مدرسہ و عمارت عامرہ لری وارد در .

« ابو الفتح و المعازی سلطان محمد خان ثانی حضرت تلی »

سلطان مراد خان ثانی حضرت تلی بنک مخدوم سعادت موسوم لری در ، استانبول و طربزون و نیجہ بلاد عظیمہ فتحہ موقیتلری جہتیلہ ابو الفتح عنوان جلیلیہ اشہار بولشدر در، ۸۳۳ سنہ سی رجینک یدنجی کونی قدمندہ عالم وجود و ۸۵۵ سنہ سی مخرمندہ جالس تخت معالی نمود اولدیلر و ۸۸۶ سنہ سی ربیع الاولک دردنجی کونی خزایہ عنیمت اثناسندہ ککبوزہ مرحلہ سی جوارندہ ارنحال بیوردیلر تربہ علیاری استانبولہ جامع جسیم و منورلری پشکاهندہ و سائر آثار جلیلیہ لری جوارندہ در .

« غازی سلطان یازید خان ثانی حضرت تلی »

ابو الفتح سلطان محمد خان حضرت تلی صلیدن ۸۵۱ سنہ سنہ تولد ایله ۸۸۶ سنہ سنہ جلوس و ۹۱۸ سنہ سی ربیع الاخرینک اوتنجی کونی ارنحال بیوردیلر، مدفن شریفی استانبولہ باب سر عسکری میدانندہ کی جامع شریفی پشکاهندہ در .

« فاتح مصر سلطان سلیم خان اول حضرت تلی »

سلطان یازید خان ثانی حضرت تلی بنک مخدوم عالیکمر لری در ۸۷۵ سنہ سنہ تولد ایله ۹۱۸ سنہ سنہ جالس تخت عالی بخت عثمانی و ۹۲۶ سنہ سی شوالنک طقوزنجی کونی عازم کلشن سرای جاودانی اولدیلر و آز و قندہ چوق آثار جلیلیہ بہ موفق بیوردیلر تربہ مبارکہ لری استانبولہ واقع جامع شریفی پشکاهندہ در .

« غازی سلطان سلیمان خان اول حضرت تلی »

قانونی عنوانیہ مشہور در، یاوز سلطان سلیم خان قدیم حضرت تلی بنک مخدوم مفریدر، ۹۰۰ سنہ سنہ ولادت سنہ لری و ۹۲۶ سنہ سنہ جلوس ہایوناری و قرق سکز سنہ سلطنتدن سکرہ سکتوار

غزاسنده خسته لهرقی ۹۷۴ سنهسی صفرینک یکرمنجی کونی ارتخالیری وقوعه گلشدر . باب فتوی جوارنده جسم و متین جامع شریف بی نظیرلری پیشکاهنده واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر . ادرنده کی اسکی جامع شریفده اولدینی منلو تربه مذکوره قبوسنک اوستنده دخی حجر اسود اسعدک برجزئی بولندینی مشهور و اثری مشهور اولمغه پیشکاهندن اماله انظار زیارتله کسب شرف اولمغه دره .

—♦—

« غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری »

سلطان سلیمان خان اول حضرتلری صلبندن ۹۳۰ سنهسی رجبینک التنجی کونی تولد و ۹۷۴ سنهسنده جلوس بیورمشلردر و ۹۸۳ سنهسی شعباننک یکرمنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیاصوفیه جامعی حریمنده در . مبرات مکملهلرندن ادرنده مشهور و بیهمتا جامع شریفلری و آیاصوفیه نیک جسم مناره لرله درون و بیرونده و قونیه و بلاد سائرده آثار خیره لری واردر .

—♦—

« غازی سلطان مراد خان ثالث حضرتلری »

۹۵۳ سنهسی جمادی الاولینک بشنجی کونی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری صلبندن تولد ایله ۹۸۳ سنهسنده جلوس بیورمشلردر . ۱۰۰۳ سنهسی جمادی الاولینک سکرنجی کونی ارتحال ایتملریله آیاصوفیه حریمنده پدر افخملری تربه شریفه سی اتصالنده کائن تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

—♦—

« اگری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرتلری »

سلطان مراد خان ثالث حضرتلری نیک مخدم مفخملریدره . ۹۷۴ سنهسی ذی القعدة سنک یدنجی کونی تولد و ۱۰۰۳ سنهسی جمادی اولالینده جلوس و ۱۰۱۲ سنهسی رجبینک اون ایکنجی کونی رحلت ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیاصوفیه پیشکاهنده اسکی دارالفتون قارشوسنده کوشوده تربه منینه در و ننده در .

—♦—

« غازی سلطان احمد خان اول حضرتلری »

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ۹۹۸ سنهسی جمادی الاخره سنک اون ایکنجی کونی تولد ایله ۱۰۱۲ سنهسی رجبنده جالس نخت عثمانی اولمشلردر و ۱۰۲۶ سنهسی ذی القعدة سنک یکرمنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . استانبولده آت میداننده کی التی مناره لی جامع شریفلری جوارنده واقع تربه مخصوصه مدفوندرلر . اون دردنجی پادشاه عالیجاه اولوب اون درت یاشلرنده جلوس ایله اون درت سنه مقام معالی خلافته روقساز اولمشلردر .

—♦—

« سلطان مصطفی خان اول حضرتلری »

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ۱۰۰۱ سنهسنده تولد ایله ۱۰۲۶ سنهسی ذی القعدة سنک یکرمنجی کونی برادرلری سلطان احمد خان حضرتلری مقامنه جالس اولوب ۱۰۲۸ سنهسی ربیع الاولی هرهنده فراغت ایلمشلردر .

« سلطان عثمان خان ثانی حضرت تلی »

سلطان احمد خان اول حضرت تلینک مخدوم کبیر مکارم موسوم لیدر. ۱۰۱۳ سنه سنیده تولد ایله
۱۰۲۸ سنه سی ربیع الاولنده جلوس ایشمار ۱۰۳۱ سنه سی رجینک طقوزنجی کونی ارتحال ایتملریله
پدر محترم لری یانته دفن اولمشلردر .

« سلطان مصطفی خان اول حضرت تلی »

۱۰۳۱ سنه سنیده ثانیاً جالس تخت عالی عثمانی اولوب ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک اون بشنجی
کونی تکرار فراغت و ۱۰۴۸ سنه سنیده عالم عقبایه رحلت ایشمار و ایاصوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه
قربنده واقع تریه مخصوصه یه دفن ایدلمشلردر .

« فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضرت تلی »

سلطان احمد خان اول حضرت تلی صابندن ۱۰۱۸ سنه سی جمادی الاول سنک بکرمی سکرنجی
کونی تولد و ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک اون بشنجی کونی جالس تخت عثمانی اولمشار و ۱۰۴۹
سنه سنیده ارتحال ایله پدر معظم لرینک یانته دفن اولمشلردر . کمال قوت و شجاعت فوق العاده ایله
شهرت بولمشلر ایدی .

« سلطان ابراهیم خان حضرت تلی »

سلطان احمد خان اول حضرت تلی صابندن ۱۰۲۴ سنه سی شوالنک اون اوچنجی کونی تولد و ۱۰۴۹
سنه سی شوالنک اون التنجی کونی برادر ظفر اثر لری سلطان مراد خان رابع حضرت تلی مقامنه جلوس
ایله ۱۰۵۸ سنه سی رجینک بدیسنده فراغت و بکرمی طقوزنده شهیداً عالم فانیدن رحلت ایتملریله ایاصوفیه
جامع شریفی انصالنده عم اکرم لری سلطان مصطفی خان اول حضرت تلی نزدینه دفن اولمشلردر .

« غازی سلطان محمد خان رابع حضرت تلی »

۱۰۵۱ سنه سی شهر رمضان شریفنک بکرمی طقوزنجی کونی سلطان ابراهیم خان حضرت تلی
صابندن تولد ایله ۱۰۵۸ سنه سی رجینده پدر اعظم لرینک فراغنده جلوس ایشمار و قرقی برسنه سلطنتدن
سکره ۱۰۹۹ سنه سی محرمنک ایکنجی کونی اختیار عزالت و ۱۱۰۴ سنه سنیده ادرنه ده رحلت بیورمشلردر .
نعلش عالی لری استانبوله کتوریلوب باغچه قبوسنده والده محترمه لری ترخان سلطان حضرت تلینک اثر
مکمل لری اولان بکی جامع شریف حویلینده کی تریه جسیمه یه دفن ایدلمشلردر .

« سلطان سلیمان خان ثانی حضرت تلی »

۱۰۵۲ سنه سنیده سلطان ابراهیم خان حضرت تلی صابندن تولد ایله ۱۰۹۹ سنه سنیده برادر اکبر لری

سلطان محمد خان رابع حضرت تبری فراغده جالس تحت عثمانی اولمشلر و ۱۱۰۲ سنه سنده ارتحال بیورمشلردر . مدفن شریفاری جد عالیبری سلطان سلیمان خان اول حضرت تبری تره سنده در .

« سلطان احمد خان ثانی حضرت تبری »

سلطان ابراهیم خان حضرت تبری نیک مخدوم اکرم لیدر . ۱۰۵۲ سنه سی ذی الحجه سنک التبی کونی تولد ایله ۱۱۰۲ سنه شهر رمضانک یکریمی التبی کونی برادر مکرملری سلطان سلیمان خان ثانی حضرت تبری مقامه جلوس ایلمشلردر . ۱۱۰۶ سنه سنده ارتحال ایله بونلر دخی جد امجدلری سلطان سلیمان خان اول حضرت تبری تره سنه دفن اولمشلردر .

« سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تبری »

۱۰۷۴ سنه سنده سلطان محمد خان رابع حضرت تبری صلبندن تولد و ۱۱۰۶ سنه سی جادی الاخره سنک یکریمی ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان احمد خان ثانی حضرت تبری مقامه جالس اولمشلر و ۱۱۱۵ سنه سنده بعد الفراغ ارتحال دار بقا ایله یکی جامع شریف حولیسنده که ترخان والده سلطان حضرت تبری تره شریفه سنه دفن ایلمشلردر .

« غازی سلطان احمد خان ثالث حضرت تبری »

سلطان محمد خان رابع حضرت تبری نیک نجل عالیبری اولوب ۱۰۸۴ سنه سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه سی ربیع الاخرینک ایکنجی کونی برادر مکرملری سلطان مصطفی خان ثانی فراغده جلوس ایتمشلردر . ۱۱۴۳ سنه سنده سلطنتدن ۱۱۴۹ سنه سنده حیات دنیادن فراغت ایتملرله بونلر دخی یکی جامع شریف حریمنده والده سلطان حضرت تبری تره منیفه سنه دفن اولمشلردر .

« غازی سلطان محمود خان اول حضرت تبری »

۱۱۰۸ سنه سی محرمک دردنجی کونی سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تبری صلبندن تولد ایله ۱۱۴۳ سنه سی ربیع الاولک اون بشنجی کونی عم مکرملری سلطان احمد خان ثالث حضرت تبری فراغده تحت عالی تحت عثمانی به جلوس ایتمشلر و ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک یکریمی سکرنجی جمعه کونی ارتحالاری وقوعیه یکی جامع یاننده که والده سلطان حضرت تبری تره منیفه سنه دفن اولمشلردر .

« سلطان عثمان خان ثالث »

سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تبری صلبندن ۱۱۱۰ تاریخنده ولادته ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک یکریمی سکرنجی کونی برادر معظملری سلطان محمود خان اول حضرت تبری مقامه جالس اولمشلر و ۱۱۷۱ سنه سی صفرینک اون التبی کونی ارتحال ایله بونلر دخی والده سلطان حضرت تبری جامع شریفی نزدنده اولان تره وسیعه به دفن اولمشلردر .

« غازی سلطان مصطفی خان ثالث حضرت تلمری »

۱۱۲۹ سنه سنده سلطان احمد خان ثالث حضرت تلمری صاحبند تولد و ۱۱۷۲ سنه سی صفر سنه سنک اونی
التهجی کونی عم زاده لری سلطان عثمان خان ثالثدن سکره سریر سلطنته جلوس ایله ۱۱۸۷ سنه سی ذی
القعدة سنک سکنزنجی کونی ارتحال بیورمشلردر. معابد منیفه متعدده لرندن لاله لی نامیله معروف اولان
جامع شریف لری جوارنده و جاده اوزرنده واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

« غازی سلطان عبد الحمید خان اول حضرت تلمری »

سلطان احمد خان ثالث حضرت تلمری سنک محترم لریدر. ۱۱۳۷ سنه سنده تولد ایشلر و ۱۱۸۷
سنه سی ذی القعدة سنک سکنزنجی کونی برادر لری سلطان مصطفی خان ثالث حضرت تلمری رینه جالس
تخت عثمانی اولمشلردر. و ۱۲۰۳ سنه سی رجب سنک اون ایکنجی کونی ارتحال ایله موفق بیورلد قلمی مبرات
عبدیدن باغچه قیوسی نزدنده مدرسه منیفه و عمارت عامه لری قرینده اولان تربه مخصوصه لرینه دفن
اولمشلردر .

« فاتح ثانی مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرت تلمری »

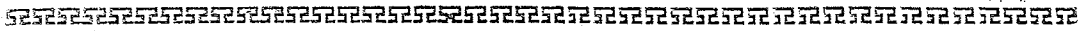
سلطان مصطفی خان ثالث ابن سلطان احمد خان ثالث حضرت تلمری صاحبند ۱۱۷۵ سنه سنده تولد
و ۱۲۰۳ سنه سنده عم انجملری مقام عالیسنه جالس و ۱۲۲۲ سنه سنده سلطنتدن فارغ اولمشلر و ۱۲۲۳
سنه سنده شهیداً ارتحال ایشلردر. بدر اکرم لری تربه شریفه سنده مدفوندر لر .

« سلطان مصطفی خان رابع حضرت تلمری »

۱۱۹۳ سنه سنده سلطان عبد الحمید خان اول حضرت تلمری صاحبند تولد ایدوب ۱۲۲۲ سنه سی ربیع
الآخر سنک یکرهی برنجی کونی عم زاده لری سلطان سلیم خان ثالث حضرت تلمری فراغده جلوس ایشلر
و ۱۲۲۳ سنه سی جمادی الاول سنک دردنجی کونی فراغ ایله سنه مذکوره لیلله قدرنده شهیداً ارتحال
ایلمشلر و بدر مفضملری تربه منیفه سنه دفن اولمشلردر .

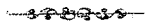
« غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تلمری »

۱۱۹۹ سنه سی شهر رمضان سنک اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبد الحمید خان اول حضرت تلمری سنک
صاحبند زیور کهواره شهود اولوب ۱۲۲۳ سنه سی جمادی اول سنک دردنجی کونی برادر محترم لری
سلطان مصطفی خان رابع فراغده جالس تخت عالی بخت سلطنت و ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاول سنک اون
طقوزنجی بازار ایرتسی کونی عازم کاشنسرای آخرت اولمشلردر. چنبولی طاش جوارنده تربه مکمله
مخصوصه مدفوندر لر .

« غازی سلطان عبد الحمید خان حضرت تری »

سلطان محمود خان ثانی حضرت تری نیک صلب هایونلرندف ۱۲۳۸ سنه سی شعباننک اون برنجی کونی بالین والاقبال زینت بخشای مهد وجود اولوب ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنجی بازار ایرتسی کونی بدر عالیکهرلری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشلر ۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنک اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیه سلطان سلیم خان اول حضرت تری نیک جامع شریفلری جوارنده واقع تریه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

« سلطان عبدالعزیز خان حضرت تری »

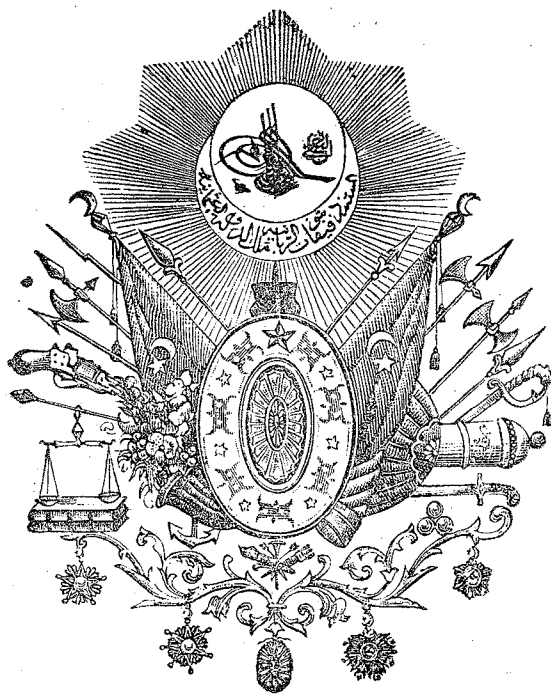
سلطان محمود خان ثانی حضرت تری نیک نجل مکرملریدر . ۱۲۴۵ سنه سی شعباننک اون دردنجی کونی قدمهاده عالم وجود اولوب ۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنک اون یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان عبد الحمید خان حضرت تری مقام معالی اتسامنه جالس اولمشلر ۱۲۹۳ سنه سی جمادی الاول سنک اون یدنجی کونی فراغ وبش کون صکره شهیداً ارتحال ایله پدر معظملری غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تری تریه لطیفه سنه دفن اولمشلردر .

« سلطان مراد خان خامس حضرت تری »

غازی سلطان عبد الحمید خان حضرت تری نیک محمدوملرنددر . ۱۲۵۶ سنه سی رجبنک بکرمی بشنجی کونی تولد ایتش و اوج آی اوج کون سلطنتده بولنوب مبتلا اولدقلری علتدن طولای ۱۳۲۲ سنه سی جمادی الاخره سنک اون یدنجی بازار ایرتسی کونی ارتحاللری وقوعیه یکی جامع شریف قربنده والده محترمه لری تریه سنه دفن اولمشلردر .

مفخر سلاطين آل عثمان ، قره العيون اسلاميان ، موهبة مال المال
 سبحان آرايش ديهيم علويت وسيم حكمراني ، خليفة رسول
 الثقلين ، خادم الحرمين الشريفين ، شهر يار معالي آثار و بيمداني ،
 السلطان بن السلطان السلطان الغازي ﴿ عبد الحميد ﴾ خان ثاني
 ايد الله خلافته الى آخر الدوران بخرمة السبع المئاني افندمر
 حضرتلري باليمن والسعود بيك ايكي يوزالي سكرسته مئيمه سي
 شهر شعبان شريفنك اون التجي چهارشنبه كوني ساعت اون
 برده كهواره زيب وجود اوله رق بتون ملت نجيبه عثمانيه نك
 صباح الخير اقبال و سعادتي اولان بيك ايكي يوز طقسان اوج
 سنه سي شهر شعبان المكرمك اون برنجي كوني بالارث والاستحقاق
 سرير آراي خلافت و سلطنت اولمشلردر .
 جناب مالك الملك حضرتلري ذات شوكتسمات ملوكانه لريني كال
 عافيت واجلال ومظفريته تحت عاليخت شاهانه لرنده اريكه
 پيراي شوكت و ابديت پورسون آمين

بر محیفه بوقاروده اشارت قلندیجی وجهله مبدأ سعادت ملك وملت
اولان ولادت پریمنت حضرت شهریارى بك ایكى یوز اللی سكر
سنهسى شهر شعبان شریفك اون التیسنده وجلوس میان مانوس جناب
خلافتناهی بك ایكى یوز طقسان اوج سنهسى شهر شعبان المعظمك
اون برینه مصادف بك ایكى یوز طقسان ایكى سنه رومیه می اغستوسك
اون طقوزنده شرف واقع اولوب هر سنه ولادت سنیه شهر آینلری
تاریخ عربی وجلوس هایون شهر آینلری تاریخ رومی اعتباریله اجرا قلمقده
اولدیغندن بوسنه مشیمنده قنئی كونه تصادف ایده جکی بوجه آتی بیان
اولنور .

ولادت باهرا الیمتین جناب باهرا الیمتین

۱۶ شعبان المعظم سنه ۱۳۲۵

۱۱ ایسول سنه ۱۳۲۳

صالی کونی

بیتك واليك كماله نونك شرفنا چاقق همیوم میا نونك شرفنا

۲۳ رجب شریف سنه ۱۳۲۵

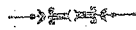
۱۹ اغستوس سنه ۱۳۲۳

بازار کونی

ولادت هایون مینمت مقرون حضرت پادشاهی به دائر والد کثیر المحامد جهانبانی جتیمکان سلطان
عبد المجید خان غازی حضرتلری جانب اشرفندن صدراعظم محمد رؤف پاشایه خطاباً باب عالی به شرفوار
اولان خط هایون مسرت بمونک صورت مینغه سیدر :

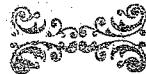
— صورت خط هایون —

« بنم وزیر صداقت سمیرم
« جناب خلاق جهانک لطف و عنایت علیه سینه حمد اولسون . اشبو ماه حالک اون التبحی دونکی
« چهارشنبه کونی ساعت اون بر قرارلرنده صلب پاک شاهانه مزدن بر شهرزاده قدمزاده عالم شهسود
« مسرت افزای کهواره وجود اوله رقی اسمنی سلطان (عبد الحمید) تسمیه ایللیوب سنی و جمله بندکان
« سلطنت سنیه مزنی تبشیر ایچون اشبو خط هایون مسرت نمون ملوکانه مزنی تسطیر و دار السعادة
« الشریفهم اظامی ایله طرفکه تسییر ایلدم . جناب واجب الوجود عمرینی ممدود و قدومنی ذات
« شاهانه مزه و کافه عباد اللهه متمن و مسعود بیورسون آمین . بومسرت جمیله دن جمله عالیان مبشر
« و حصه مند اولق اوزره یدی کون بشر نوبت طوب انداختی و بالجمله وکلای فخام و بندکان صدق
« انسامز و سائر استکللی اولانلر دخی ایام مذکوره کیجه لرنده ایقادقنادیل ایله اجرای مراسم سرور
« و شادی اولتمسنی لازمکنلره تنبیه ایلیه سین . هان جناب رب العالمین سلاله طاهره مزنی الی الابد
« باقی و دائم و هر حالده عباداللهه کمال رفاه و آسایش احسان بیورسون آمین : بحرمه رسول الثقلین . »

اشبو خط هایون ولادت ملوکانه نک فرداسی پنجشنبه کونی صورت معظنه ده باب عالی به شرف
وارد اولوب مکمل موسیقه ایله استقبال اولنه رقی مجاس و الای احکام عدلیه دائره سنده وکلای فخام
ووزرای عظام و رجال و امرای بنام مواجهه سنده قرائت ویدی کون بشر نوبت طوب انداختیله هر
طرفجه اجرای مسرت اولتمشدر .

جناب حق عمر و عافیت و شان و شوکت هایونلری مزداد بیورسون آمین

﴿ هیئت حاضرۀ سلطنت سنیه ارکان جلیلهٔ اصلیه سنک صورت و کیفیت ﴾

﴿ تشکله دائر ایضاحات مخصوصه ﴾

(مقام فخامت اتسام صدارت عظمی)

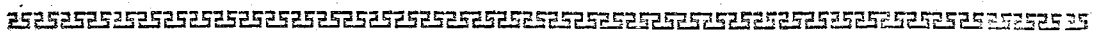
مؤسس بنیان سلطنت سنیه جتسکان سلطان عثمان خان غازی حضرت تارینک زمان سلطنت ندره ابتدای تاسس اولق حسینیه صدر اعظم و شیخ الاسلام و سائر عنوان مخصوص صریله تعیین مراتب و مناصب اولتامش ایسه ده امرای ارکان دولت و علمای حاکم شریعت مقامنه اقامه بیور مشر ایدی .
دور سلطان اورخان غازی حضرت تارنده یعنی ۷۲۶ سنه هجریه سنده ایلك دفعه اوله رقی سلطان عثمان خان غازی حضرت تارینک شهزاده سی علاء الدین پاشا وزیر اعظم تعیین اولنوب کندیلرینه ده اصل ترکجه ده بیوک برادر معناسنه اولان پاشا عنوانی ویرلشدر .
۷۳۴ ده سلطان اورخان غازی حضرت تارینک شهزاده سی سلیمان پاشا دولته وزیر اولش و بعده خداوندکار سلطان مراد خان اول حضرت تارلی عصر ندره (چاندرلی قره خلیل) دیمکه مشهور خیر الدین پاشا قاضیسکر ایکن (وزیر اعظم) نصب اولنشدر .
مسند جلیل صدارت عظمی داخل و خارجاً کافه دوائر عالیه نك مرجع طبیعیسیدره بر آره لوق صدر اعظم لره باش وکیل نامی ویرلش ایدی .

(مقام معالی مشیخت اسلامیه)

(شیخ الاسلام) عنوان معالی نشانی سلطان مراد خان ثانی حضرت تارینک عهد سلطنت ندره ۸۲۸ سنه هجریه سنده وضع مقام جلیل مشیخت اسلامیه به اک اول قناری محمد شمس الدین افندی نصب بیورلشدر .
سلطان اورخان غازی حضرت تارینک زمان سلطنت ندره (چاندرلی قره خلیل) دیمکه مشهور صدر اعظم خیر الدین پاشا و مخدومی علی پاشا قاضیسکر لک خدمت ندره دخی بولنشدر .
سلطان مراد اول و بیلدیرم بایزید و چای سلطان محمد خان حضرت اتنک دور سلطنت ندره قاضی و قاضیسکر ایله رؤیت امور عباد اولنوردی . مقام جلیل مشیخت اسلامیه کافه امور و احکام شرعیه و علمیه نك مرجع طبیعیسیدره

(مقام والای سرعسکری)

جتسکان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تارلی عصر ندره یکچیری اوجاقی الفا بیوریله رقی ۲۱ ذی القنده سنه ۱۲۴۱ تاریخ ندره عساکر منصوره ترتیب و سرعسکر لک عنوان جلیل احداث اولنوب ایلك دفعه وزرای عظامدن افا حسین پاشا سرعسکر نصب ایدلشدر . مقام سرعسکری به بر آره لوق حربیه نظارتی نامی ویرلش ایدی .

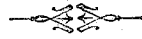
(عدلیه و مذاهب نظارتی)

عدلیه نظارت جلیله سی جتتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرت تارینک عهد سلطنت نده و ۸ ذی الحجہ سنہ ۱۲۸۴ تاریخندہ دیوان احکام عدلیه نامیلہ تشکیل و ۱۰ محرم سنہ ۱۲۸۵ تاریخندہ دیوان مذکور رسماً کشاد اولنوب ریاستنه ایلاک دفعه اولهرق مرحوم جودت پاشا تعیین قلمش و اخیراً عدلیه نظارتنه منقلب اولهرق امور مذهبیہ نظارتی ده عدلیه نظارتنه الحاق بیورلمشدر .

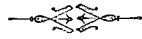
(بحریه نظارتی)

جتتمکان فاتح سلطان محمد خان غازی حضرت تری عصر نده و ۸۵۵ سنه هجریه سنده ایلاک دفعه مقام قبودانی به بالطه جی زاده سلیمان پاشا نصب اولمش و مقدمری بر قاج دفعه وقوعبولدینی کی کچلر دهده قبودان دریا عنوانی بحریه نظارت جلیله سنه تحویل بیورلمش ایدی .

(شورای دولت ریاست جلیله سی)

شورای دولت جتتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرت تارینک عهد سلطنت نده و ۸ ذی الحجہ سنه ۱۲۸۴ تاریخندہ تشکیل بیورلمشدر .

(خارجیہ نظارت جلیله سی)

جتتمکان غازی سلطان سلیمان خان قانونی حضرت تری عصر ندن سلطان محمود خان ثانی حضرت تارینک عصرینه قدر دوام ایدن رئیس الکتاب عنوانی ۲۳ ذی القعدہ سنه ۱۲۵۱ تاریخندہ خارجیہ نظارت جلیله سنه بالتحویل رئیس الکتاب بولنان عاکف پاشا بارتبه وزارت و مشیری خارجیہ نظاری نصب اولمشدر .

(داخلیہ نظارت جلیله سی)

جتتمکان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تارینک عصرینه قدر داخلیہ نظارت جلیله سی عنوانی احداث اولنماشیدی ۲۳ ذی القعدہ سنه ۱۲۵۱ تاریخندہ دولت کتخدانی عنوانی ملکیه نظارتنه بالتحویل متوفی پرتو پاشایه توجیه و ۹ رجب سنه ۱۲۵۳ ده ملکیه نظارتی عنوانی داخلیہ نظارتنه بالتحویل مرحوم عاکف پاشایه تفویض بیورلمش ایدی .

(طوپخانہ عامره مشیریت جلیله سی)

طوپخانہ عامره نك تشکلی سلطنت سنیه نك استانبوله مالک اولدینی کوندن اعتبار آدر لکن هیئت اداره سی هر عصرده بر درلو تحول و تبدل کورمشدر . جتتمکان سلطان محمود خان ثانی حضرت تارینک عصر نده یعنی ۱۲۴۳ سنه هجریه سنده طوپچی باشی نعمان اغا بارتبه میرمیرانی طوپخانہ عامره به مأمور اولمش و ۱۲۴۶ ده رتبه مشیری ایله چنکل اوغلی طاهر پاشا طوپخانہ مشیری تعیین بیورلمشدر .

(مالیہ نظارت جلیہ سی)

جنتمکان سلطان محمود خان ثانی حضرت تبری عصر نده و ۱۳ ذی الحجہ سنہ ۱۲۴۳ تاریخندہ منصورہ دفتر دارائی وظائفک توسیعی و مالیہ نظارتی عنوانہ تحویلہ ایلیک دفعہ اولہرق وزرای عظامدن مرحوم نافذ پاشا مالیہ نظری نصب اولمشدر .

(اوقاف ہایون نظارت جلیہ سی)

اوقاف ہایونک ہیئت و صورت ادارہ سی اوائلہ برطاقم تحولات کورمش و اخیراً جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرت تریینک عہد سلطنت نده و ۲۳ جمادی الاخر سنہ ۱۲۵۵ تاریخندہ ضربخاتہ مستشاری بولنان شوقی افندی مستقلاً اوقاف ہایون نظری اولمشدر .

(معارف نظارت جلیہ سی)

نظارت مشارالہا جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرت تریینک عہد سلطنت نده و ۵ رمضان سنہ ۱۲۷۳ تاریخندہ تشکیل و ایلیک دفعہ اولہرق وزرای عظامدن مرحوم سائی پاشاہ توجیہ بیورلمشدر .

(تجارت و زراعت و نافعہ نظارت جلیہ سی)

تجارت نظارت جلیہ سی جنتمکان سلطان محمود خان ثانی حضرت تریینک عہد سلطنت نده و ۱۲۵۴ سنہ ہجریہ اوآخرندہ تشکیل و ایلیک دفعہ داماد شہریاری خلیل رفعت پاشاہ توجیہ بیورلمشدر .
زراعت نظارتی جنتمکان سلطان عبد المجید خان حضرت تریینک عہد سلطنت نده و ۱۸ صفر سنہ ۱۲۶۲ تاریخندہ بالتشکیل ایلیک دفعہ وزرای عظامدن عارف پاشاہ تفویض و ۱۴ جمادی الاخر سنہ ۱۲۶۲ دہ تجارت نظارتہ الحاق اولمشدر .

نافعہ نظارتی جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرت تریینک عہد سلطنت نده و ۴ ربیع الاخر سنہ ۱۲۷۴ دہ تجارت و زراعت نظارتی انضمامیہ تشکیل و ایلیک دفعہ وزرای عظامدن حکیم اسماعیل پاشاہ توجیہ اولتوب بعدہ ینہ تفریق اولمش ایسہدہ اخیراً دوللو ذہنی پاشا حضرت تریینک مقام نظارتہ مأموریت نده تجارت و زراعت نظارتی نافعہ نظارتیہ توحید بیورلمشدر .
زراعت نظارتی مؤخرآ تجارت و نافعہ نظارتندن تفریق ایدیلہرک مجدداً تشکیل بیوریلان اورمان و معادن نظارتہ الحاق اولمشدر .

(صدارت معظمی مستشارلئی)

صدارت معظمی مستشارلئی عنوانی ایلیک دفعہ جنتمکان سلطان عبد المجید خان غازی حضرت تریینک عصر نده و ۲۲ جمادی الاخر سنہ ۱۲۵۵ تاریخندہ داخلہ مستشاری بولنان صدر اعظم اسبق ابراہیم صارم پاشاہ توجیہ بیورلمشدر .

کتابلره بکک ايله متعارف بولنسه دخي « رئيس افندي » تعبير اولنور. و نشانچيلر يعني « توقيعي ديوان هايون » اولانلره دفتردارلر بعضاً و زرادن نصب ايديلور ابدی .
بومامورتي حائر اولانلره و دفترخاقانی امينلرينه و وزرادن اوليان نشانچي و دفتردارلره مقام وکالت مطلقه دن « هنرلو » القابيله خطاب اولنوردي .

(۱۲۴۸) سنه سنده « کتخدا بك » و « خزينه عامره دفترداري » و « رئيس افندي و مقاطعات ناظري » بولنان ذواته رتبه اولی یعنی « سعادتلو » و « چاوش باشليق » و « ترسانه » و « طوبخانه امينلي کبي مناصب اربانه » رتبه ثانيه یعنی « هنرلو » و « بکلکچي » و « مکتوبي صدارت » و « آمدی ديوان هايون » کبي باب عالی رجاليه باب عالی خارجنده بومنصبيله معادل خدمتاده بولنانلره « رتبه ثالثه » یعنی « رفعتلو » و « جزیه محصلرينه » و « توتون کمرکچيسي » و یا « دخان ناظري » و « اقبیه اميني » کبي مناصب مخصوصه اربانه « رتبه رابعه » یعنی « فتوتلو » و « خواجکان ديوان هايوندن » و متحيزان خلفای اقلامدن قلم ضابطليکي کبي منصبيله تعين اولنانلره « رتبه خامسه » عنوانيله کندا « فتوتلو » القابی تخصیص ايدلدي .

بوتاريچدن برآز صکره بکلکچي مکتوبي کبي « رتبه ثالثه » دن بولنان باب عالی رجانه ثالثه تک « صنف اولی » و باب عالی خارجنده بولنانلره « صنف ثانيه » تخصیص یعنی ثالثه ايکي قسم اعتبار ايدلديکي کبي « رتبه ثانيه » رجالتک دخي احتساب نظارتينده و معادلی اولان خدمتلرده بولنانلرينه « ثانيه صنف ثانيه » اطلاق اولنوردي بوده ايکي صنفه اقسام ايدلدي

(۱۲۵۱) سنه سي ذی القعدة سنده « کتخدا بکلک » ملکیه نظارتی و « رئيس الکتابلغه » خارجيه نظارتی و « مقاطعات نظارتیه » منصوره دفتردارلری و « خزينه عامره دفتردارلغنسک ضربخانه عامره امانته انضماميله امانت مشار اليهايه » ضربخانه عامره مديرليکي عنوانلری و برلديکي کبي بومنصبيله تعين اولنان ذواته و ايلدکلرده بولنان طشره و زراسنک فوقنده اولق و کاکان اقديلک ايله ياد اولنق اوزره وزارت و مشيرلک رتبه لری توجیه بيورلشدر .

مستشارلقلر دخي بوتاريچده احداث اولنمغه بولنره و چاوش باشی و مقدا حرمين محاسبه جيلکي دینلديکي حالده مؤخرأ اوقاف هايون ناظري عنوانی و بريلان ذاتلره رتبه اولی رجالی اطلاق اولندي کبي ثانيه تک صنف ثانيه مستقلاً ثانيه اعتبار ايدلمش و برمدت صکره چاوش باشليق « ديوان دعاوی » نظارتیه تحویل ايدلديکي کبي بيوک و کوچک تذکره جيلکله « دعاوی معاون اول و ثانيه ليکي » ناملری و برلشدر .

(۱۲۵۳) سنه سي جمادی الاول سنده ملکیه ناظري برتو پاشانک اقصاليه رينه خارجيه نظارتيندن منفصل مشير حاکف افدينک تعينينده ملکیه نظارتی تعميري پاشالق عنوانيله داخلیه نظارتیه و ملکیه مستشارلغنی داخلیه مستشارلغنه تحویل قلمشدر .

مؤخرأ داخلیه نظارتی صدر اعظمغه الحاق و صدارت عنوانی باش وکالته تحویل اولندي کبي کافه رجال دولتک فوقنده اولق اوزره برده باش وکالت معاونليکي احداث ايدلدي و بومسندی احراز ايند ذاتده رتبه اولی تخصیص اولندي .

۱۲۵۵ سنه سي ربیع الاول سنک اون طقوزنده (سلطان عبد المجيد خان) حضرتلرینک وقوع جلوسلری متعاقب باش وکالت عنوانی صدارته و معاونلک دخي مستشارلغنه تحویل ايدلدي

کریک مستشار لغہ و کریک امور مالیه نک مالیه و خزینہ عامرہ دفتر دارالقلری نامیلہ ایکہ یہ انقسامندہ
 بو منصبہ مأمور اولان ذواتہ مخصوص و فریقک فوقندہ اولوق اوزرہ (سمادتلو افندم) القابنہ
 « حضرتلری » علاوہ سیلہ و « مشار الیه » تعیری اضافہ سیلہ « رتبہ اولی صنف اولی » نامی ویرلدی .
 و مؤخرأ بورتبه « ضربخانه ناظری » و « والده سلطان کتخداسی » کبی ذواته ده توجیه اولندیضدن
 کیدریک افرادی چوغالغله (۱۲۶۱) سنه سی اوائلنده « عطوفتلو » القابله « رتبہ بالا » احداث ایدلدیکی
 کبی مشیریت دخی وزارتہ معادل اولوق اوزرہ خاصه غایه مراتب عسکریه اعتبار ایدلدی .
 حین احداثده صدارت عظاما مستشار لغہ مأمور اولان ذواته توجیه اولمسندن طولای فریقکک
 فوقنده عد اولنان رتبہ اولی مؤخرأ هر مقام و مأموریت اربابنه توجیه اولمغله وضع اصلیسندن
 چیقدی کبی بوتقدم دخی تخصیص رسمیمی اولان سالف الذکر مستشارلق مسندینک غیرینده شاملی
 طوتلمشیدی . یعنی یالکیز مستشار صدر اعظمی اولانلر اولی اولی و فریقکدن مقدم اوله حق ایکن
 بو رتبہ بشقلرینه ده توجیه و امتیاز تقدم انلرده اعطا اولمشیدی .
 (۱۲۷۷) سنه سی ذی الحج سنک اون یدیسنده واقع اولان جلوس سلطان حضرت عبد العزیز
 خانیده اهل سیفک اهل قلمه تقدمی اعلان و فریقککی حائر اولان امرای عسکریه نک رتبہ اولی صنف
 اولی و میرلوارک اولی ثانیمی رجالنه و عسکرکک خاص اولان مشیریتک دخی بالذات وکلانده بولنسان
 وزرا مستنا اولوق اوزرہ وزارتہ تفوقی اراده و فرمان بیورلمشدر .
 حال حاضرده ایسه ترتیبات تشریفاتیه کوره وزارت مشیریته تقدم ایتمکده در .
 مراتب سلطنت سنیہ اصحابی حقنده مؤخرأ اتخاذا بیوریان تشریفات قاعده سنه نظرأ مراتب دولت
 علیه نک یکدیگرینه تقدمی قاعده موضوعه سنه تابع اولدینی کبی رتب متساویه اربابنک بربرترینه تقدمنده کی
 قاعده تشریفات آتیده بیان اولدینی اوزرہ در .
 وکلای فحام ، معزولین وکلادن و سائر وزرا و رجال دولتن هم رتبہ بولندقلری ذواته و مقدمات
 وکلای مساندینی احراز ایدوب مؤخرأ سائر مأموریتلرده بولنلر دخی دیگر وزرا و رجال دولتن
 کندیلرینه هم رتبہ اولانلرہ تقدم ایدرلر .
 وکلا و معزولین وکلانک غیری وزرا و رجال دولتن کیفیت تقدمنده حائر اولدقلری مراتبک قدمنه
 نظر اولنور .

رتبہ ملکیہ و علمیہ و عسکریتہ نیک ترتیبات تشریفاتیہ سی

[رتبہ وزارت و مشیریت — صدر روم ایلی و اناطولی]

[برنجی فریق — رتبہ بالا]

[استانبول قاضیانی — فریق — رتبہ اولی صنف اولی]

[روم ایلی بکھر بکلیکی]

[حرمین الشریفین مولوی — میرالوق — میربرانلق]

[رتبہ اولی صنف تانیسی]

[بلاد خمسہ مولوی — میر آیلوق — رتبہ تانیہ صنف متمازی]

[مخرج مولوی — رتبہ تانیہ صنف تانیسی — میر امرالق]

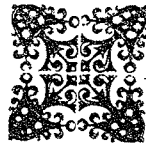
[عسکری قائم مقامانی — اصل عامرہ مدیر لکی پایہ سی]

[کبار مدرسین — بیکاشلیق — رتبہ ثالثہ — رکاب هایون قہوجی باشیلیقی]

[موصلاہ سلیمانہ مادونندہ بولنان مدرسین — آلی امینلکی رتبہ سی]

[رتبہ رابعہ — قول آغالق رتبہ سی]

[خواجکان رتبہ سی — رتبہ خامسہ — یوزباشلیق رتبہ سی]

القاب رسمیه

ذات فخامتسمات حضرت صدر اعظمی به خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعی کینه لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر کینه لریدر

عباره اره سنده اسملری ذکر اولنده غیاباً :

فخامتلو دولتو اقدام حضرتلری

مسند جلیل صدارت مظمانی احراز اتمش اولان وزیرای عظام حضراتنه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر لریدر

عباره اره سنده اسملری ذکر اولندوقده غیاباً :

اهتلو دولتو اقدام حضرتلری

امیر مکّه مکرمه حضرتلریله معزولاری حضراتنه : دولتو سیادتلو اقدام حضرتلری

دار السعاده الشریفه اغاسی حضراتنه : دولتو عنایتلو اقدام حضرتلری

مقام جلیل سرعسکری به وشرف صهریت سنیه به نائل اولان وزیرای عظام حضراتنه :

دولتو عطفوتلو اقدام حضرتلری

ذات سزدار اکرمی به : دولتو رأفتلو اقدام حضرتلری

وزیرای عظام ومشیران کرام حضراتنه : دولتو اقدام حضرتلری

برنجی فریق ورتبه بالا رجال کرامنه : عطفوتلو اقدام حضرتلری

فریقان کرامه ، ورتبه اولی صنف اولی رجال کرامنه ، روم ایلی بکربکیلیکی امرای

کرامنه

سعادتلو اقدام حضرتلری

میرلوارره ، میرمیران کرامه ، رتبه اولی صنف نایبسی رجالنه :

میرالایه ، رتبه ثانی صنف متمایزی اصحابنه ،

رتبه ثانی صنف نایبسنه ، میر امرایه ، عسکری قائم مقاملرینه ، اصطلح عامره مدیرلکی پایه لولرینه

هزرتلو « افندی » ، « بلک » ، « پاشا » ، « انا »

سيكباشيلره ، رتبهٔ ثالثهٔ يه ، ركاب هايون قوجي باشيلني پايه لورينه ، الای امناسنه :

رفعتلو « بك » « افندی » « اغا »

رتبهٔ رابعهٔ يه ، قول اغالرينه ، خواجكانه ، رتبهٔ خامسهٔ يه ، يوزباشيلره :

فتوتلو « بك » « افندی » « اغا »

رتبهٔ مذكوره مادوننده بولنانلرله سائر مأموريتده اولانلره :

حيتلو « بك » « افندی » « اغا »

مسند جليل مشيخت اسلاميه يه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعی دیرینه لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بندهٔ دیرینه لریدر

عبارة ارهسندهٔ غیاباً : دولتو سماحتلو افندم حضرتلری

مسند مشيخت جليلهٔ اسلاميه يه احراز ايتمش اولان ذوات فيخامه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بندهٔ لریدر

عبارة ارهسندهٔ غیاباً : دولتو فضیلتلو افندم حضرتلری

صدر عظامه : سماحتلو افندم حضرتلری

استانبول پایه لورينه : فضیلتلو افندم حضرتلری

حرمین محترمین پایه لورينه : فضیلتلو افندم

بلاد خمسہ و مخرج موالیسنه : فضیلتلو افندی

مدرسینه : مکرمتلو افندی

قضاه : مودتلو افندی

سلطنت سنیہ نك نشان ذیشانلری

خاندان آل عمان

مرصع

خاندان آل عمان نشان ذیشانی ولی نعمت بیتممز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثر جلیله ہایونلرندندر . اورتہ سندہ کی قطعہ زرینہ منقوش طغرای ہایونك زیرندہ بیاض مینادن معمول بر دقذہ دالی ونشانك قلاذہ بہ ربط ایذیلہ جکی محلندہ کذلک بیاض مینادن مصنوع بر قوردون باغی واردر .

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی ولی نعمت بیتممز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثر جلیله ہایونلرندندر . التوندن معمول ویلذیز شکلندہ اولوب اون ایکی ترتیلی وکوشہ لرنده التون ومینا ایله ایشلمشش اون ایکی یلذیزی حاوی واورتہ سندہ ﴿ارطغرل﴾ کلمہ مبعجلہ سی وبر جہتندہ ﴿ارطغرل﴾ حضرتلرینك بیوک آسیادن ہجرتی تاریخی ودیکر جہتندہ نشان عالینك طرف اشرف حضرت خلافتناہیدن تأسیس بیورلدینی تاریخی محتویدر .

نشان افتخار

مرصع

نشان افتخار جتتمکان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدرہ رتب متعددہ بہ منقسم اولیوب بالکمز قطعہ مرصعہ سی واردر .

نشان امتیاز

مرصع

نشان امتیاز ولی نعمت بیتممز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك جملہ مآثر جلیله ہایونلرندندر . رتب متعددہ بہ منقسم اولیوب التون وکوش مدالیہ لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل نصف دیکری قرمزنی رنگہ در .

نشان عثمانی

مرصع

برنجی : ایکنجی : اوچنجی : دردنجی
نشان عثمانی جتتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد کردہ مالیلریدر . برنجی رتبہ نك

کوک مرصع و کرک سیم قطعه لربنک اورتهسی یشیل کناری قرمزنی رنگلی قوردونی واردر .

نشان مجیدی

﴿ مرصع ﴾

برنجی : ایکنجی : اوچنجی : دردنچی : بشنجی
نشان مجیدی والد کثیر المحامد شهر یاری جتتمکان سلطان عبد الحمید خان غازی حضرت تارینک
مأثر عالیہ لربندر . برنجی رتبه سنک کرک مرصع و کرک سیم قطعه لربنک اورتهسی قرمزنی کناری
یشیل رنگلی قوردونی واردر .

نشان شفقت

برنجی : ایکنجی : اوچنجی

شفقت نشانی ولی نعمت بیتمز شوکتلو پادشاهز غازی سلطان (عبد الحمید) خان ثانی اقدمز
حضرت تارینک مأثر جلیله ہایونلربندر . طائفہ نسایہ مخصوص اولوب برنجی و ایکنجی رتبه لری
مرصعدر و قوردونی اورتهسی بیاض کناری یشیل و قرمزنی رنگده در .

مدالیہ لری

(معارف مدالیہ سی - التون وکوش)

جمله مأثر عالیہ جناب پادشاهیدن اولہرق ۹ جمادی الاخرہ سنہ ۱۳۱۹ تاریخندہ احداث بیورلشدرد .

(حجاز تیمور بولی مدالیہ سی - التون وکوش و نیکلہ)

جمله مأثر عالیہ حضرت تاجداریدن اولہرق ۲۰ شعبان سنہ ۱۳۱۹ تاریخندہ احداث بیورلشدرد .

(یونان محاربه سی مدالیہ سی - کوش)

ذات شوکتہات حضرت خلافتبناہینک جمله آثار سنہ لربندن اولوب ۲۷ ذی القعدہ سنہ ۱۳۱۴
تاریخندہ احداث بیورلشدرد .

(تخلصیہ مدالیہ سی - کوش)

جمله مأثر عالیہ حضرت پادشاهیدن اولوب ۲۵ ربیع الاخر سنہ ۱۳۱۰ تاریخندہ احداث بیورلشدرد .

(لیاقت مدالیہ سی - التون وکوش)

جمله آثار عالیہ حضرت تاجداریدن اولہرق ۱۳۰۸ سنہ سندہ احداث بیورلشدرد .

مدالیہ

(کرید مدالیہ سی - التون وکوش)

جملہ مائر جناب پادشاہیدن اولہرق ۱۳۰۸ سنہ سندہ احداث بیورلمشدر .

(زراعت مدالیہ سی - التون وکوش و باقر)

جملہ آثار سنیہ حضرت پادشاہیدن اولہرق احداث بیورلمشدر .

(صنایع مدالیہ سی - التون وکوش)

جملہ مائر سنیہ حضرت تاجداریدن اولہرق ترقی صنایعہ خادم اولانلرہ احسان بیورلمشدرہ درہ

(افتخار مدالیہ سی - کوش)

مائر عالیہ جناب جہانبانی جملہ سندن اولہرق ۲ ربیع الاخر سنہ ۱۳۰۶ تاریخندہ احداث بیورلمشدرہ

(امتیاز مدالیہ سی - التون وکوش)

جملہ مائر سنیہ حضرت خلافتناہیدن اولہرق ۲۱ ذی القعدہ سنہ ۱۳۰۰ تاریخندہ احداث

بیورلمشدر .

(بلونہ مدالیہ سی - کوش)

جملہ مائر عالیہ جناب پادشاہیدن اولہرق ۱۲۹۴ تاریخندہ احداث بیورلمشدر .

(روسیہ محاربه سی مدالیہ سی - کوش)

مائر سنیہ حضرت پادشاہی جملہ سندن اولوب ۱۲۹۴ سنہ سندہ احداث بیورلمشدر .

(کرید مدالیہ سی - التون وکوش)

فردوس آشیان سلطان عبد العزیز خان حضرتلرینک زمان ساطتارندہ ۱۲۸۵ سنہ سندہ احداث

بیورلمشدر .

(قرہ طاغ مدالیہ سی - کوش)

جتتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینک عہدسلطتارندہ ۱۲۷۹ سنہ سندہ احداث بیورلمشدرہ

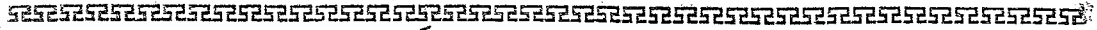
(قارس مدالیہ سی - کوش)

فردوس آشیان سلطان عبد المجید خان حضرتلرینک زمان سلطتارندہ ۱۲۷۲ سنہ سندہ احداث

بیورلمشدر .

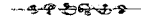
(قریم - سلسترہ مدالیہ سی - کوش)

خاقان مشار الہک زمان سلطتارندہ ۱۲۷۱ سنہ سندہ احداث بیورلمشدر .

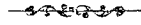
(سیواستبول مدالیه سی — کموش)

خاقان مشار الیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

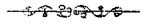
(بوسنه مدالیه سی — کموش)

خاقان مشار الیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۶۶ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

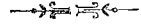
(کردستان مدالیه سی — کموش)

خاقان مشار الیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۶۳ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

(یمین مدالیه سی — التون و کموش)

خاقان مشار الیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۶۳ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

(بریه الشام و قلعه عکا مدالیه سی — کموش)

خاقان مشار الیهک زمان سلطنتلرنده ۱۲۵۶ سنه سنده احداث بیورلمشدر .

(اشقودره مدالیه سی — کموش)

فردوس آشیان سلطان غازی محمود خان ثانی حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده ۱۲۴۷ سنه سنده

احداث بیورلمشدر .

دول اجنبیہ حکمداران و رؤسائی

[آرژانتین حکومتی]

رئیس حکومت : دوكتور مانوئل کینتانا ریاستی : ۱۲ تشرین اول سنہ ۱۹۰۴

[المانیا ایمپراطورانی و پروسیا قرالنی]

ایمپراطور و قرال ایکنجی ویلمم ولادتی : ۲۷ کانون ثانی سنہ ۱۸۵۹ قعودی : ۱۵ حزیران سنہ ۱۸۸۸

[آمریکا حکومت متفقہ سی]

رئیس حکومت : موسیو تودور روزوہلت ریاستی : ۱۴ ایلول سنہ ۱۹۰۱

[آنہالت ذوقہانی]

دوق لٹوپولڈ فرہ دریق ولادتی : ۱۹ اغستوس سنہ ۱۸۵۶ قعودی : ۲۴ کانون ثانی سنہ ۱۹۰۴

[آوسٹریا ایمپراطورانی و مجارستان قرالنی]

ایمپراطور و قرال : برنجی فرانسوا زوزف ولادتی : ۱۸ اغستوس سنہ ۱۸۳۰ قعودی : ۳ کانون اول سنہ ۱۸۴۸

[اسپانیا قرالنی]

قرال : اون اوچنجی آلفونس ولادتی : ۱۷ مایس سنہ ۱۸۸۶ قعودی : ۱۷ مایس سنہ ۱۸۸۶

[اسوج قرالنی]

قرال : ایکنجی اوسقار ولادتی : ۲۱ کانون ثانی سنہ ۱۸۲۹ قعودی : ۱۸ ایلول سنہ ۱۸۷۳

[سویجرہ حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو شوینغر ریاستی : ۵ کانون اول سنہ ۱۹۰۴

[افغانستان امارتی]

امیر : حبیب اللہ خان قعودی : ۱۷ جادی الاخرہ سنہ ۱۳۱۹

[اقواتور — خط استوا حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو لیزار دوغارجیا ریاستی : ۱ ایلول سنہ ۱۹۰۵

[انکاترہ قرالنی]

قرال : یدنجی ادوارد ولادتی : ۹ تشرین ثانی سنہ ۱۸۴۱ قعودی : ۲۳ کانون ثانی سنہ ۱۹۰۱

[اوروغوآی حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو ژوزہ باتلہٹی اوردوز ریاستی : ۱ مارت سنہ ۱۹۰۳

[اولدنبورخ خزان ذوقہانی]

خزانہ دوق : فرہ دریق اوکوست ولادتی : ۱۶ تشرین ثانی سنہ ۱۸۵۲ قعودی : ۱۳ حزیران سنہ ۱۹۰۰

[ایتالیا قرالنی]

قرال : اوچنجی آمانوئل ولادتی : ۱۱ تشرین ثانی سنہ ۱۸۶۹ قعودی : ۳۱ تموز سنہ ۱۹۰۰

[ايران شاهلني]

شاه : محمد علي شاه ولادتي : ربيع الاخر سنه ۱۲۸۹ قعودي : ۱۸ ذى الحجه سنه ۱۳۲۴

[بادغران دوقهاني]

غمراندوق : فره دريق ولادتي : ۹ ايلول سنه ۱۸۲۶ قعودي : ۵ ايلول سنه ۱۸۵۶

[باويرا قرالني]

قرال : اوتون ولادتي : ۲۷ نيسان سنه ۱۸۴۸ قعودي : ۱۳ حزينان سنه ۱۸۸۶

[بخارا خانلني]

خان : سيد عبدالاحدخان ولادتي : ۲۵ شعبان سنه ۱۲۷۵ قعودي : ۴ صفر سنه ۱۳۰۳

[بره زيبايا حكومتي]

رئيس حكومت : فرانسيسقورودريق آلوهس رياستي : ۱۵ تشرين ثاني سنه ۱۹۰۲

[برونسويق دوقهاني]

دوق : ارنست اوگوست ولادتي : ۲۱ ايلول سنه ۱۸۴۵ قعودي : ۱۲ حزينان سنه ۱۸۷۸

[بلجيقا قرالني]

قرال : ايكنجي لئوپولد ولادتي : ۹ نيسان سنه ۱۸۳۵ قعودي : ۱۰ كانون اول سنه ۱۸۶۰

[بوليوييا حكومتي]

رئيس حكومت : دوقور اسماييل موتس قعودي : ۶ اغستوس سنه ۱۹۰۴

[پاراغواي حكومتي]

رئيس حكومت : موسيو زوان پقاوانا رياستي : ۲۵ تشرين ثاني سنه ۱۹۰۲

[پرو حكومتي]

رئيس حكومت : دوقور ژوره باردو رياستي : ۲۴ ايلول سنه ۱۹۰۴

[پورتغال قرالني]

قرال : برنجي شارل ولادتي : ۲۸ ايلول سنه ۱۸۶۳ قعودي : ۱۹ تشرين اول سنه ۱۸۸۹

[چين ايمپراطورلني]

ايمپراطور : قوانغ سو ولادتي : ۴ اغستوس سنه ۱۸۷۲ قعودي : ۱۲ كانون ثاني سنه ۱۸۷۵

[حبش ايمپراطورلني]

ايمپراطور : ايكنجي منلك ولادتي : ۱۷ اغستوس سنه ۱۸۴۴ قعودي : سنه ۱۸۶۶

[خبوه خانلني]

خان : سيد محمد عبدالرحيم بهادر خان ولادتي : هجري : سنه ۱۲۶۱ قعودي : هجري : سنه ۱۲۸۲

[دانمارقه قرالني]

قرال : سگزنجي فره دريق ولادتي : ۳ حزينان سنه ۱۸۴۳ قعودي : ۲۰ مارت سنه ۱۹۰۶

[دومينگن حكومتي]

رئيس حكومت : جنرال كارلوس مورالس رياستي : سنه ۱۹۰۴

- [رؤس برنسلکی « بیولک قول »]
 پرنس : بکریمی دردنجی هازی ولادتی : ۲۰ مارت سنه ۱۸۷۸ قعودی : ۱۹ نیسان سنه ۱۹۰۲
 [رؤس برنسلکی « کوچک قول »]
 پرنس : اون دردنجی هازی ولادتی : ۲۸ مایس سنه ۱۸۳۲ قعودی : ۲۵ تموز سنه ۱۸۸۰
 [روسیا ایمپراطورلئی]
 ایمپراطور : ایکنجی نیقولا ولادتی : ۱۸ مایس سنه ۱۸۶۸ قعودی : ۱ تشرین ثانی سنه ۱۸۹۴
 [رومانیہ قرالئی]
 قرال : شارل ولادتی : ۲۰ نیسان سنه ۱۸۳۹ قعودی : ۲۶ حزیران سنه ۱۸۸۱
 [زنگبار حکومتی]
 حاکم : سید علی بن حمود ولادتی : هجری سنه ۱۳۰۲ قعودی : ۱۴ ربیع الاخر سنه ۱۳۲۰
 [زابونیا ایمپراطورلئی]
 ایمپراطور : موتسوهیتو ولادتی : ۳ تشرین ثانی سنه ۱۸۵۲ قعودی : ۱۱ کانون ثانی سنه ۱۸۹۷
 [ساقس آلتنبورغ دووقه لئی]
 دووق : آرنست فرهدریق ولادتی : ۱۶ ایلول سنه ۱۸۲۶ قعودی : ۳ اغستوس سنه ۱۸۵۳
 [ساقس — قوبورغ — غوتا دووقه لئی]
 دووق : لئوپولد شارل ادوارد ولادتی : ۱۹ تموز سنه ۱۸۸۴ قعودی : ۳۰ تموز سنه ۱۹۰۰
 [ساقس ماینکن دووقه لئی]
 دووق : ایکنجی زورز ولادتی : ۲ نیسان سنه ۱۸۲۶ قعودی : ۲۰ ایلول سنه ۱۸۶۶
 [ساقس وایمارضهان دووقه لئی]
 غرمان دووق : کیوم آرنست ولادتی : ۱۰ حزیران سنه ۱۸۷۶ قعودی : ۵ کانون ثانی سنه ۱۹۰۱
 [ساقسونیا قرالئی]
 قرال : فرهدریق اوکست ولادتی : ۲۵ مایس سنه ۱۸۶۵ قعودی : ۱۵ تشرین اول سنه ۱۹۰۴
 [سالوادور حکومتی]
 رئیس حکومت : موسیو بدروزوزه اسقالون ریاستی : ۱ مارت سنه ۱۹۰۳
 [سان مارینو حکومتی]
 رئیس حکومت وکیللری : موسیو اوتوفدفا توری : موسیو قازا تونی ریاستلری : ۱ تشرین اول سنه ۱۹۰۵
 [سیام قرالئی]
 قرال : ماهاشو لالونفورن ولادتی : ۲۰ ایلول سنه ۱۸۵۳ قعودی : ۱ تشرین اول سنه ۱۸۶۸
 [شوارز بورغ — رودولستاد برنسلکی]
 پرنس : ویقتور غوتیه ولادتی : ۲۱ اغستوس سنه ۱۸۵۲ قعودی : ۱۹ کانون ثانی سنه ۱۸۹۰
 [شوارز بورغ — سوندرسهاوزن برنسلکی]
 پرنس : شارل غوتیه ولادتی : ۷ اغستوس سنه ۱۸۳۰ قعودی : ۱۷ تموز سنه ۱۸۸۰
 [شونبورغ — لیب برنسلکی]
 پرنس : آنتیهن آلبرزورز ولادتی : ۱۰ تشرین اول سنه ۱۸۴۶ قعودی : ۸ مایس سنه ۱۸۹۳

شیلی حکومتی [

رئیس حکومت : جرمن ریسقو ریاستی : ۱۸ ایلول سنه ۱۹۰۱

[صربیه قرالنی]

قرال : برنجی پترو ولادتی : ۲۹ حزیران سنه ۱۸۴۴ قعودی : ۲ حزیران سنه ۱۹۰۳

[غواتمالا حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو تهسترادا قابره ریاستی : ۸ شباط سنه ۱۸۹۸

[فاس حکومتی]

حاکم : مولا عبد العزیز ولادتی : ۲۱ صفر سنه ۱۲۹۵ قعودی : ۲ ذی الحجہ سنه ۱۳۱۱

[فرانسه حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو فالیه ریاستی : ۱۸ شباط سنه ۱۹۰۶

[فلمنک قرالنی]

قرالچہ : ویلمہامینا ولادتی : ۳۱ اغستوس سنه ۱۸۸۰ قعودی : ۲۳ تشرین ثانی سنه ۱۸۹۰

[قرطابا پرنسلیکی]

پرنس : برنجی نیقولا ولادتی : ۸ تشرین اول سنه ۱۸۴۱ قعودی : ۱۴ اغستوس سنه ۱۸۶۰

[قورہ ایمپراطورانی]

ایمپراطور : پی هیونگ ولادتی : ۸ ایلول سنه ۱۸۵۲ قعودی : ۱۲ تشرین اول سنه ۱۸۹۷

[قوستاریقا حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو آسانسیون اسکیمول ریاستی : ۸ مایس سنه ۱۹۰۲

[قولومبیا حکومتی]

رئیس حکومت : جنرال رفائل ریہس ریاستی : ۱ کانون ثانی سنه ۱۹۰۵

[لوکسمبورغ غران دوقلانی]

غران دووق : آدولف ولادتی : ۲۴ تموز سنه ۱۸۱۷ قعودی : ۲۳ تشرین ثانی سنه ۱۸۹۰

[لیبریا حکومتی]

رئیس حکومت : موسیو آرتور بارقلہی ریاستی : ۴ کانون ثانی سنه ۱۹۰۴

[لیب پرنسلیکی]

پرنس : دردنجی لئوپولد ولادتی : ۳۰ مایس سنه ۱۸۷۱ قعودی : ۱۰ تموز سنه ۱۹۰۵

[مکسیقا حکومتی]

رئیس حکومت : جنرال یورفریودیاز ریاستی : ۱ کانون اول سنه ۱۹۰۴

[مکلبورغ — استرالیچ غران دوقلانی]

غران دووق : آدولف فرهدریق ولادتی : ۲۲ تموز سنه ۱۸۴۸ قعودی : ۳۰ مایس سنه ۱۹۰۴

[مکلبورغ — شوورین غران دوقلانی]

غران دووق : دردنجی فرهدریق فرانسوا ولادتی : ۹ نیشان سنه ۱۸۸۲ قعودی : ۱۰ نیشان سنه ۱۸۹۷

[موناقو پرنسلیکی]

پرنس : آلبر ولادتی : ۱۳ تشرین ثانی سنه ۱۸۴۸ قعودی : ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۹

[نوروج قرالني]

قرال : يدنجي حاقون ولادتي : ٣ اغستوس سنه ١٨٧٢ قعودي : ٢٦ تشرين ثاني سنه ١٩٠٥

[نيقراراغوا حكومتي]

رئيس حكومت : جنرال سانتوس زه لاييا رياستي : ١ شباط سنه ١٨٩٤

[والدك برنساكي]

پراس : فرهدريق آدولف ولادتي : ٢٠ كانون ثاني سنه ١٨٦٥ قعودي : ١٢ مائيس سنه ١٨٩٣

[ونه زونه لا حكومتي]

رئيس حكومت : جنرال سيريانوفاسترو رياستي : ٢١ مارت سنه ١٩٠١

[وورنبرغ قرالني]

قرال : ايكنجي ويلهلم ولادتي : ٢٥ شباط سنه ١٨٤٨ قعودي : ٦ تشرين اول سنه ١٨٧٦

[هاتي حكومتي]

رئيس حكومت : جنرال نور آلكسي رياستي : ١٩٠٢

[هس غران دوقهاني]

غران دوق : آرنست لوبي ولادتي : ٢٥ تشرين ثاني سنه ١٨٦٨ قعودي : ١٣ مارت سنه ١٨٩٢

[هوندوراس حكومتي]

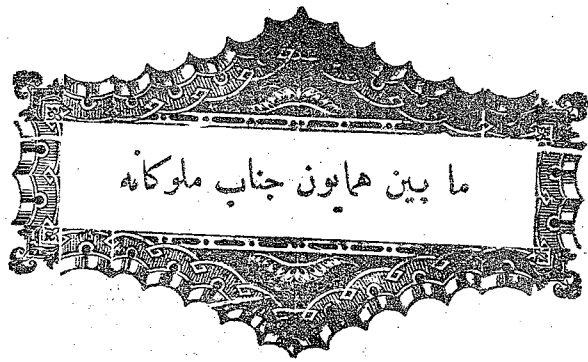
رئيس حكومت : جنرال مانوئل بونيللا رياستي : ١ شباط سنه ١٩٠٣

[يونان قرالني]

قرال : برنجي ژورز ولادتي : ٢٤ كانون اول سنه ١٨٤٥ قعودي : ٥ حزيران سنه ١٨٦٣

ما بين هايون جناب ملوكاه

ما بين هايون جناب ملوكاه

اسمى	رتبه	نشان		مداليه		
		افتخار	امتياز	امتياز	نياقوت	صانيم
ما بين هايون جناب ملوكاه مشيرى	•	•	•	•	•	•
دارالسعادة الشريفة اغاسى غنى اغا	وزير	•	•	•	•	•
سرقراى حضرت شهريارى حاجى على پاشا	وزير	•	•	•	•	•
قرين ثانى حضرت شهريارى نورى پاشا	مشير	•	•	•	•	•
قرنا محمد پاشا	خدمه	•	•	•	•	•
قرنا راغب پاشا	ميرلواسى	•	•	•	•	•
قرنا امين بك	وزير	•	•	•	•	•
قرنا محمد عارف بك	بالا	•	•	•	•	•
قرنا بكر صديق بك	•	•	•	•	•	•
قرنا فائق بك	•	•	•	•	•	•
قرنا رضا بك	اولى اولى	•	•	•	•	•

ملوكاه

مابین هایون جناب ملوکانه

مدالیه				نشان			رتبه	اسامی
کریه	صنایع	لایق	امتیاز	تجدیدی	عنان	امتیاز		
•	•	•	التون کموش	•	•	•	وزیر	مابین هایون جناب ملوکانه باش کاتبی تحسین باشا
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه ایکنجی کاتبی
•	•	•	•	•	•	•	قرنای	حضرت شهریاریدن عزت باشا
•	•	•	التون کموش	•	•	•	بالا	تجربرات اجنبیه کاتبی و تشریفات عمومیه ناظری غالب بك
•	•	•	•	•	•	•	بالا	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی نوری بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی علی جواد بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی حقی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی رفیق بك
•	•	•	•	•	•	•	اولی	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی فتحی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی شفیق بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی عبدالرحمن زکی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی سزائی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی اسماعیل حقی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی رفعت بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی اجود بك
•	•	•	•	•	•	•	اولی ثانیه	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی امین بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی محمد توفیق بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی واصف بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی حسین زهیم بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی محمد منیر بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی عمر لطفی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی اسماعیل حقی بك
•	•	•	•	•	•	•	ثالثه	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی محمد علی بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی نجیب بك
•	•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون جناب ملوکانه کاتبی کمال بك

مابین هایون جناب ملوکانه

مدالیه		نشان				رتبه	اسامی
صنائع	تاون	امتیاز	مختدی	عنائی	امتیاز		
•	•	•	•	•	•	صدر روم ایلی	انام اول حضرت شهر یاری راشد افندی
•	•	•	•	•	•	« اناطولی	انام ثانی حضرت شهر یاری اسماعیل حقی افندی
•	•	التون کوش	•	•	•	•	سر مصاحب حضرت شهر یاری جوهر اغا
التون کوش	التون کوش	التون کوش	•	•	•	وزیر	حرم هایون جناب ملوکانه مصرف ناظری
•	•	•	•	•	•	برنجی فریق	وتجهیزات عسکر به ناظری حاجی خاکف پاشا
•	•	•	•	•	•	فریق	اصطبل عامره مدیری فائق پاشا
•	•	کوش	•	•	•	بالا	خدمت خاصه شاهانه و موسیقه فریق سلیمان پاشا
•	•	•	•	•	•	•	خزینة هایون کتخداسی ادهم بك
•	•	•	•	•	•	•	مابین هایون مدیر اولی حاجی حسین افندی
•	•	التون کوش	•	•	•	•	مابین هایون مدیر ثانیسی محمد عزت افندی
افصحار	التون کوش	التون کوش	•	•	•	•	تشریف هایون مدیری عزت افندی
•	•	•	•	•	•	اولی	خزینة هایون باشکاجی احد نجاتی بك
•	•	کوش	•	•	•	اولی	خاص اوطنه کتخداسی خیری بك
•	•	•	•	•	•	اولی ثانیسی	باب السعادة العلیه اغاسی مصطفی اغا
•	•	•	•	•	•	ثالثه	قبوچوقدار اول حسین بك
•	•	•	•	•	•	متمایز	تلخیصی اول حسنی بك
•	•	•	•	•	•	ثانیه	تلخیصی ثانی بسم بك

هیئت و مجلس وکلای فخام

﴿ صدر اعظم فرید پاشا ﴾	﴿ شیخ الاسلام محمد جمال الدین افندی ﴾
	رتبه
عدلیہ ناظری عبد الرحمن نور الدین پاشا	وزیر
سر عسکر محمد رضا پاشا	مشیر
شورای دولت رئیس محمد سعید پاشا	وزیر
خارجیہ ناظری احمد توفیق پاشا	وزیر
داخلیہ ناظری محمد مدوح پاشا	وزیر
بحریہ ناظری حسن رامی پاشا	مشیر
طوپخانہ عامرہ مشیری زکی پاشا	مشیر
اوقاف ہایون ناظری طرخان پاشا	وزیر
تجارت و نافعہ ناظری ذہنی پاشا	وزیر
معارف ناظری ہاشم پاشا	وزیر
مالیہ ناظری ضیا پاشا	وزیر
مستشار صدر عالی محمد علی پاشا	وزیر

تحت ریاست مفخمہ حضرت خلافتناہیدہ متشکل حمیدہ حجاز تیموری

قومیسون عالیسی

رتبہ			
وزیر	صدر اعظم فرید پاشا	برنجی اعضا	
وزیر	تجارت و نافعہ ناظری ذہنی پاشا	اعضا	
	کاتب ثانی حضرت شہریاری قرنای جناب بادشاہیدن	اعضا	
وزیر	عزت پاشا		
فریق	بحریہ اعمالات قومیسونی رئیس حسنی پاشا	اعضا	
بالا	بحریہ مکتوبجیسی فاضل افندی	باشکاتب	
اولی تانیسی	بحریہ نظارتی اوراق مدیری علی فائق بلکہ	} ہیئت تحریریہ	
اولی	مکتوبی قلمی ممیزی حافظ احمد افندی		

الویه مستقله شاهانه

رتبه لری	منصرفین کرام اسامیسی	مستقل متصرفلقلر
بالا	علی اکرم بك	قدس شریف سنجاغی
فریق	حلمی پاشا	بنغازی سنجاغی
روم ایلی بکلی بکلی	احمد رشید پاشا	زور سنجاغی
اولی	کاظم بك	ازمید سنجاغی
روم ایلی بکلی بکلی	حفظی پاشا	قلعه سلطانیه سنجاغی
اولی ثانیه	سعید بك	چتالجه سنجاغی
مشیر	مظفر پاشا	جبل لبنان سنجاغی

ایالات ممتازہ

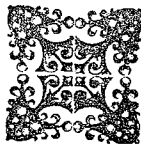
رتبه لری	اسامی	ایالتلر
صدارت نظاما پاه سی	عباس حلمی پاشا	مصر خدیوتی
.	.	تونس ایالتی
.	.	بوسنه ولایتی
مشیر	پرنس فردیناند	بلغارستان امارتی
فریق	صادق المؤید پاشا	بلغارستان قومیسری
مشیر	والی پرنس فردیناند	روم ایلی شرقی ایالتی
بالا	قسطنطین قره طودوری بك	سیسام امارتی

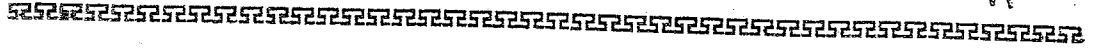
اردوی هایونلرله فرق مستقله

مشیر	رؤف پاشا	خاصه اردوی هایون مشیری
مشیر	عارف پاشا	ایکنجی اردوی هایون مشیری
مشیر	حاجی محمد خیری پاشا	اوچنجی اردوی هایون مشیری
مشیر	زکی پاشا	دردنجی اردوی هایون مشیری
فریق	مصطفی نوری پاشا	بشنجی اردوی هایون قوماندانی
فریق	صدقی پاشا	التنجی اردوی هایون قوماندانی
مشیر	فیضی پاشا	پدنجی اردوی هایون مشیری
مشیر	رجب پاشا	طرابلس غرب فرقه سی قوماندانی
فریق	صالح پاشا	اشقودره فرقه سی قوماندانی

سلطنت سنیہ سفرا سی

رتبہ	اسامی	مأموریت
برنجی فریق	توفیق پاشا	برلین سفیر گیری
وزیر	منیر پاشا	پارس سفیر گیری و برن و بروکسل سفیری
مشیر	حسنی پاشا	پترسبورغ سفیر گیری
بالا	رشید بك	روما سفیر گیری
وزیر	موسوروس پاشا	لوندره سفیر گیری
بالا	شمس الدین بك	طهران سفیر گیری
وزیر	محمد ندیم پاشا	ویانہ سفیر گیری
بالا	رفعت بك	آتنہ سفیر گیری
برنجی فریق	شریف پاشا	استنبول سفیری
بالا	حسین کاظم بك	بکرش سفیری
فریق	فتحی پاشا	بلغراد سفیری
ارکان حربیہ میرلوامی	فوزی پاشا	چتینہ سفیری
اولی	یوسف میساق افندی	لاہی سفیری
برنجی فریق	عزت پاشا	مادرید سفیری
اولی	مصطفی شکیب بك	واشینغٹون سفیری

نزد سلطنت سنہ دہ کی سفرائی اجنبیہ
(بیوک ایلیچیکار)

مارکی پالاویچینی	اوستریا و مجارستان سفارتی بیوک ایلیچیس
بارون مارشال دو سیرستان	» » المانیا سفارتی
موسیو زینوویف	» » روسیہ »
سیر نیقولا رودریق او قونوویچ	» » انکلترہ »
موسیو قونستان	» » فرانسه »
ارفع الدولہ برنس میرزا رضا دانش خان	» » ایران »
مارکی ایمپریالی دہ برنس فرانقا ویلا	» » ایتالیا »

(اورتہ ایلیچیکار)

مارکی دو قامپوسا غرادو	اسپانیا سفارتی اورتہ ایلیچیس
قونت ارا نبولد دو دوہ زل	» » » بلجیقا »
موسیو جون لیشمان	» » » امریقا »
موسیو ژان فریپاریس	» » » یونان »
موسیو ژورژ سیپسج	» » » صربیه »
قونت دو بیلانڈ	» » » فلمنک »
قونت وار قاشوہرن	» » » اسوچ »
موسیو ماتانویچ	قرہ طاغ سفارتی مصاحبتکناری
	رومانیا سفارتی اوتہ ایلیچیس

﴿ ولایات شاهانه ده مأمورین علیه ایله اجنبی مأمورلری ااره سنده اجرا اولنه جق مراسم ﴾
 ﴿ تشریفاته دائر اخیراً با اراده سنیه جناب پادشاهی موقع اجرایه قونسلان تعلیمات ﴾
 ﴿ جدیدہ نك صورتیدر: ﴾

—

دول متعاهدن بری طرفندن ممالک محروسه شاهانه نك شهر وقصبه لرندن برینه تعیین اولنان جنرال قونسلوس ویا قونسلوسی ویا خود قونسلوس وکیلنك محل مأموریتنه مواصلتده مرکز ولایتده والی وسنجاقلرده متصرف وقضالرده قائممقام طرفندن مجرد براتر نزاکت اوله رق رسم خوش آمدنی ایفا ایچون کندوسنه صورت خصوصیه ده وبنابراین البسه عادیه ایله حکومت ترجمانی وترجمان بولنیز ایسه ترجمانك حال وموقعنه معادل بموقعی حائز دیگر بر مأمور کوندربلور . ذکر اولنان جنرال قونسلوسی ویا قونسلوس ویا خود قونسلوس وکیلی مأموریتنی متضمن امر عالینك ورودنی متعاقب بیوک اونیفورمه سیله وحامل اولدینی نشانلرک تطبیقیله دائره حکومته کیدرک والی ویا خود متصرف ویا البسه رسمیه می وار ایسه قائممقام جانبدن بیوک اونیفورمه اکتسای وحامل اولدینی نشان عالیبرک وکلان مأمورک منسوب اولدینی دولتدن نشانی بولندینی طالده انك تعلیقیله قبول اولنور . وحکومت قوناغنده بولنان ژاندرمهل طرفندن سلامنور . و اوچ کون طرفنده والی ویا متصرف ویا خود قائممقام بالذات بیوک اونیفورمه ونشانلریله قونسلوسخانه یه کیدرک اعاده زیارت ایلر . وقونسلوسلردخی کذلک بیوک اونیفورمه لرینی لابس وحائز اولدقلمی نشانلری دخی تعلیق ایش بولندقلمی حالده قبول ایدرلر . ولادت وجلوس هایون حضرت تاجداریی به مصادف روز فیروزلرده جنرال قونسلوسلری وقونسلوسلر وقونسلوس وکیللری البسه رسمیه لریله والی ویا متصرف ویا خود قائممقامک نزدیکه عزیمتله ایفای رسم تبریک ایلدکلرنده کذلک البسه رسمیه ایله قبول اولنورلر . بوکا مقابل هر دولتک برسنده انک بیوک بوم مخصوصی قنغیسی ایسه اوکون والینک ویا خود متصرف ویا قائممقامک بالذات والبسه رسمیه ایله قونسلوسخانه یه کیدرک تبریک ایلمی وقونسلوسک کذلک البسه رسمیه ایله قبول ایشی لازمکلور . ویراملرده جنرال قونسلوسلری وقونسلوسلر وقونسلوس وکیللری برای تبریک حکومته ترجمان ویا خود قارت دووزیت کوندربلرینه مقابل ملل سائرته نك رأس سنه اعتبار ایتدکلری کانون تائینک برنجی کونی قونسلوسخانه یه بر مأمور ویا خود قارت دووزیت کوندربلور . حکمداران ایله ملتیک ایام مخصوصه لرنده اجرا اولنه جق مراسم بحریه وسائرته ایچون ۲۷ رجب سنه ۷۹ تاریخلو امرنامه سامی حکمی باقیدر .

یکی تعیین اولنان ولایه ومتصرفین وقائمقاملرک مرکز مأموریتلرینه مواصلتلرنده اوراده بولنان جنرال قونسلوسلر وقونسلوس وویس قونسلوسلر کندولرینی زیارت ومأمورین مشار وموسی الیهم دخی اعاده زیارت ایدرک اشبو زیارتلرک البسه رسمیه ویا عادیه ایله اولسی والی ومتصرف وقائمقاملرک رایلرینه محول اولوب عینی البسه ایله اعاده ایدیله جکدر . ولایه ومتصرفین اثنای دورده اوغرادقلمی محللرده کی قونسلوس وقونسلوس وکیللرندن قنغیلری کندی نزدیکلرینه کلور ایسه انلرک زیارتلرینی یا بالذات ویا خود

اشبو زيارتي اعاده ايجون اختلاس وقت ايده مسدكلى حالده مناسب برواسطه ايله اعاده ايدرلر .

قونسولوسلرله بوزيارتلىرى رسمى ومجبورى دكل ايسه ده بركره اجرا ايديلنجه اعاده لرى لازم كلور قونسولوس مأمورلرينه « ازان قونسولر» كانجه بونلر ك مأموريتنه تعينلرندو والبسه رسميه ليله حكومته كلنكلرندو ينه البسه رسميه ايله قبول اولورلر . وكذلك البسه رسميه ايله ترجانك حال وموقعنه معادل برموقى حائز ديكر برمأمور قونسولوسخانه يه كوندريله رك زيارتلىرى اعاده قلنور .

ايام رسميه سلطنت سنه ده بونلر البسه رسميه لرى وارايسه البسه رسميه لرى ايله حكومته كلنكلرندن دولت متبوعه لرينك يوم رسميسنده دخى طرف حكومتدن ترجانك وياخود ترجانك حال وموقعنه معادل برموقى حائز ديكر برمأمورك البسه رسميه ايله نزدلرينه اعزامى ويكى تعين اولنان والى ويا متصرفلره اجرا ايده جكلرى ويزيته نك كذلك اعزام اولنه جق ترجان ويا ترجانك حال وموقعنه معادل برموقى حائز برديكرى واسطه سيله اعاده سى لازم كلور .

مع بافيه حكومت محليه نك اك بيوك مأمورى قائم مقام ايسه قونسولوسلرى بالذات زيارت ايده جك وقونسولوسلر زيارتلىرى بالذات اعاده ايده جكلر .

نزد سلطنت سنه ده بولنان سفردان ممالك شاهانه داخلنده سير وسياحت ايدنلر والى وياخود متصرف ويا قائم مقاملر بولندينى محله ورودلرندو طرفين البسه عاديه ايله يكديكرينى زيارت ايدرلر . سياحت ايدن سفير كبير ايسه زيارت ابتدا والى جانبندن اجرا اولنه جق واورته ويا مقيم ايلجى وياخود مصالحتكندار اولدينى حالده والى زيارتك ابتدا انلر طرفندن اجراسنه انتظار ايده بيله جك ايسه ده ايفاي رسم خوش آمدى ايجون اداره محليه نك بيوك مأمورلرندن برينى نزدلرينه كوندره جكلر وسفيرك رتبه سى نه اولور ايسه اولسون متصرف وقائم مقاملر وواليك غيايبنده وكالت ايدن ذات مشير رتبه سنى حائز اولدينى حالده انك سفر اى اول زيارت ايلمسى ووالى وكيلى مشير اولدينى تقديره كندوسى بيوك اياجى بى اولجه زيارت ايده جك واورته ويا مقيم وياخود مصالحتكندار ايسه ايفاي رسم خوش آمدى ايجون نزدلرينه برمأمور اعزام ايتدكدنصكره بونلر زيارتلىرينه منتظر اوله جقدر . ولاة ومتصرفين وقائم مقاملر غيبوتلىرى حالنده اشبو تعليماتده كوستريلان زيارتلىرى اجرا وياخود قبولى وكيلى رسميلرينه عاقدور .

﴿ ٢٩ شعبان سنه ٧٥ وى رجب سنه ٩٧ تاريخلريله جانب باب عايلدن دول اجنييه ﴾

﴿ حكمداراننك ايام رسميه لرندو سفن شاهانه وقلاع خاقانيه دن اجرا اولنه جق مراسم ﴾

﴿ احتراميه به دائر ممالك محروسه شاهانه سواحلنده بولنان مأمورين ملكيه به ارسال ﴾

﴿ اولنان نظام موجبجه تنظيم قلنان تعليماتك صورتيدر ﴾

بند اول حكمداران اجنييه نك ايام رسميه لرندو اجرا اولنه جق مراسم سنه ده بركره حكمداران حضراتنك مأمورلى طرفلرندن يا اسى وياخود جلوسى كونلرندن قنيسى اعلان اولنق عادت ايسه اول كونده اجرا اولنه جقدر .

سواحل ممالک شاهانه کائن بر شهرک لیماننده قونسولوسی بولان دولتک برسفینه حربیه سی

بولدینی حالده اودولت حکمدارینک اسمی کونی سفینه مذکورهدن آتیه جق طویلرده اوراده دولت
علیه بکلکی اولوبده اون قطعه دن زیاده طوبی بولنور ایسه آنک طرفدن مقابله اولنه رق قلعه و طابیه دن
یا لکنز سنجاق کشیده قلعه جق و دولت علیه بکلکی اولمز و یا خود اولوبده اون قطعه دن زیاده طوبی بولنور
ایسه اول حالده بحریه نظامنجه دولت علیه بکلکی مقابله ایتیه رک یا لکنز الای سنجاق لرینی کشیده ایدیه جکندن
قلعه و طابیه دن هم طوب آتیلوب و همده سنجاق چکیله جکدر .

بند ثالث حکمدارینک یورطیسی کونی اولان دولتک سفینه حربیه سی اولوبده دیگر بردولتک
بکلک سفینه سی بولنور و کرک یورطیسی اولان دولته رعایه و کرک اکا و کاله طوب آتیه جق اولور ایسه
کذلک دولت علیه بکلکی اولوبده اون قطعه دن زیاده طوبی بولدینی صورتده ایکنجی بندده کوسترلدیکی
وجهله آنک طرفدن طوب آتیلوب اوراده قلعه و طابیه وار ایسه یا لکنز سنجاق چکیله جک و دولت
علیه بکلکی اولمز و یا خود اولوبده اون قطعه دن زیاده طوبی بولنور ایسه قلعه و طابیه دن طوب آتیه رق
سنجاق کشیده اولنه جقدر .

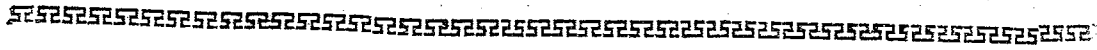
بند رابع ساحل مجرد واقع اولوب لیماننده نه یورطیسی اولان دولتک ونده بشقه بردولتک
سفینه حربیه سی بولنور شهرلرده دولت علیه بکلکی اولدینی حالده اصول بحریه په کوره طوب انداخت
ایتمیوب الای سنجاق لرینی دخی چکمه جکندن قلعه دن دخی طوب آتیلیمه رق یا لکنز سنجاق کشیده
اولنه جقدر .

بند خامس کرک دولت علیه نک و کرک دول اجنبیه دن برینک سفینه حربیه سی بولنور محتللر ایله
ساحل دریادن بعید اولان شهرلرده قلعه و یا طابیه وار ایسه قونسولوسخانه لرده بیراق چکلده کده یورطیسی
اولان دولتک قونسولوسخانه سنه جانب حکومتدن بر مأمور ارسالیله مراسم تبریکک اجراسی لازم کله جکندن
قلعه و یا طابیه دن کذلک طوب آتیلیمه رق یا لکنز سنجاق کشیده ایدیه جکدر .

فی ۷ صفر سنه ۱۳۰۸ و فی ۱۰ ایلول سنه ۱۳۰۶

• ولایتک احوال طبیعیہ سی •

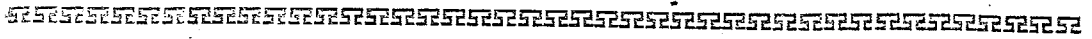

موقع و حدود . — موصل ولایتی اسیادہ کائن ممالک عثمانیہ جملہ سندن اولوب شمالاً دیار بکر ولایتی موصلدن تفریق ایدن جزرہ قضاسی ، شرقاً ممالک سلطنت سنیہ عثمانیہ ایله ایران ممالکنی تحدید ایلیان سلیمانیه سنجاغنه تابع « نجوین » ناحیه سی ، جنوباً بغداد ولایتی موصلدن فصلی ایدن تکریت ، غنه ، راوه ، غرباً دخی زور سنجاغنی ایله محاط و محدوددر .

• ولایت تقسیمات ملکیه سی •

اسامی قضا	اسامی لوا
موصل	
عمادیه	
زاخو	موصل
سنجار	
دهوک	
عقره	
رواندر	
اربیل	
صلاحیه	کرکوک
کویسنجق	
رانیه	
کلبنبر	
بازیان	سلیمانیه
شهر بازار	
معموره الحمید	

(اقلیم و هوا)

موصل ولایتی ممالک حارہ دن معدود ایسہدہ اقلیم و ہواسی عمومی تلہ معتدل و صاغللامدر . بورادہ فصول اربعہ حکمنی تمامیلہ اجرا ایدوب یاز موسمنده شدت حرارت اوتوز بش اوتوز اتی درجہ دن بعضاً قرق نہایت قرق ایکی وحتی قرق درت درجہ بہ قدر چیقار موصلہ ملحق دھوک ، زاخو قضالینک دیگر مواقعدن منحط یرلردہ بولنسی واورالک قسماً بطاقلق اولسی ہوائی بالنسبہ اخلاص ایتمکدہ ایسہدہ ملحقات سائرہ نک ہواسی غایت صاغللام ولطفندر . جنوبدن وزان ایدن ہوا صیجاق و صیقینتی پی تشدید و شمالی ہوالر انبساط بخش اولہ جق درجہ لردہ لطافت و جیادتی تزیند ایدر . یغمور لربوراجہ نشترین اولدن نیشان و بعضاً مایس اواسطنہ قدر فاصلہ لی بر صورتہ نزول و فصول اربعہدہ ہر درلو ہوا ہبوب ایلر . شرقی و جنوبی ہوا حرارتی تزیند ایتدیکی کبی غربی و شمالی ہوالری دہ اونستہ لطافت و برودتی تکثیر ایدر .

(جبال)

موصل اطرافندہ مقلوب ، بعشیقہ ، عین الصفرا ناملریلہ اوج طاغ موجود اولوب بولنردن مقلوب طاغنک جہت شرقیہ سندہ کی باش طرفدن نبعان ایدن جسم نهر برقاچ خطسویہ اشاغی اینہرک برقاچ دکرمن کچدکدن صکرہ (غازر) نہریلہ اختلاص ایتمکدہ در . عین الصفرا طاغی ایسہ صوسز واورمان واطاقلقدن بستون خالیدر . یالکز بر طرفندہ عین الصفرا نامندہ محصور بر بولاق اولوب بعشیقہ طاغندن فوران ایدن درت کوزک بریسی بعشیقہ ، دیگر ی بحزانی ، و دیگر ایکسی دہ فضیلہ و ناروان نامیلہ یاد اولنورلر .

(اورمانلر)

موصلک قربندہ و جانب شرقی سندہ یارم ساعت طول و ۱۵ دقیقہ عرضندہ قز فخرہ و توابی و یارم ساعت طول و ۲۵ دقیقہ عرضندہ حاوی ارسلان و توابی و قرق بش دقیقہ طول و یارم ساعت عرضندہ قرہ کوز و توابی و طولاً و عرضاً یارم شہر ساعت اولہرق حریمین و توابی ناملریلہ درت عدد اورمانی اولدینتی کبی دھا ووزاقدہ مطراد و زمار ناملرندهدہ دھا برطاقم اورمانلر واردر . مزوری و عقمرہ طاغلرندہ کاملاً میشہ اطاجی اورمانلری موجوددر .

(انہار)

(دجلہ نہری) اشبو نهر دیار بکر ولایتی ملحقانندن لیجہ قضاسی داخلندہ بولنان بیجان طاغیلہ ارغنی معدنہ اون ساعت مسافدہ « کیدان » قریہ سندن نبعان و جریان ایلہ کیل ناحیہ سندہ ایکسی بر بریلہ و دیگر نہر لردہ برلشدکدن صکرہ مبدئی موصل سنجاغندن اولوب قاریشان سائر انہار ایلہ بغدادہ ملحق سامرا و قس بغداد و کذکک ولایت مشار الیہا بہ تابع عزیزہ و کوت قضالریلہ بصرہ و لاقنہ مر یوط

عمارہ سنجانی پیشکاهندن کچہرک ولایت مشار الیایہ ملحق قورنہ قضااسندہ فرات نہریلہ برلشوب
بصرہ کورفرینہ منصب اولور .

(خوصر) خوصر نہری منبی اولان موصلہ بش ساعت مسافہدہ واقع نہرہ واندن نبعان
ایلہ دجلہ نہرینہ منصب اولور . بونک اوزرنده برقاچ دکرمن انشا اولنمشدر .

(غازل) بونہر موصلک الت طرفندہ زاب صویبلہ قاریشیر . بونک منبی موصلہ تابع دھوک قضا سی
داخلندہ مزوری ناحیہ سی طاغلی اولوب اورادہ کی صورلدن تشکل ایش برنہردر . عشایر سبہ
ناحیہ سی ایچندن کچدیکی ایچون اورالردہ برخیلی جدولر آچیلہرق مزروعات اسکله ارواواسقا ایلدیکدہ درہ
بوصو موصلک الت طرفندہ زاب نہریلہ اختلاط ایدر .

(ہزل) اشبو نہر حکاریدن نبعان وجریان ایلہ حاجی بہرام قضا سیلہ زاخو قضا سنہ حد فاصلہ

اولان یرلردن کچوب مذکور زاخو قضا سندن ایکی ساعت اشاغیدہ (خویبر) نہرینہ منصب اولور .

(خویبر) خویبر نہری دخی حکاری سنجاغندن نبعان ایدرک زاخو قضا سندن التی ساعت اشاغی

اولان (پشخابور) نام محلہ دجلہ بہ آقار .

(زاب) زاب نہرینک منبی ایراندن و حکاریدن اولوب زیبار و عمادیہ قضا لری وسطندن مرور

وجریان ایلہ موصلدن اون ساعت اشاغیدہ واقع املاک ہایون قراسندن «جایف» قریہ سی جسدودندہ

دجلہ نہرینہ برلشور .

(میاہ معدنیہ)

موصل ولایتی داخلندہ برجوق صیجاق و صغوق میاہ معدنیہ اولوب بونلردن اک مهملری بروجہ

زیر تعداد اولتور .

(۱ عین کبریت) بوقابلجہ موصلک جانب غربیسنندہ و مملکتی احاطہ ایدن سور خارچندہ و ایکی

بوز مترو ایدندہ ایکی منبعدن نبعان و جریان ایدوب دجلہ نہرینہ منصب اولور صوی ایلدجہ در . رجال

ونسایہ مخصوص آری آری حوضلردہ استحمام ایدیلور . امراض جلدیہ بہ فائدہ سی تجربہ ثابت

اولدیغندن دکل السانہ معلول و خستہ حیواناتہ بیلہ منفعتی کورولمکدہ در .

موسم صیفدہ صباحلری طلوع شمسندن مقدم استحمام ایدیلور . زیرا کولش چیققدن صکرہ

کبریتک غایت مستکرہ عفتی انتشار و درونندہ بش دقیقہ دن زیادہ آرام ایدیلر سہ عادتاً غشی حاصل ایدرہ

بوصودہ طبیعتہ لیت ویرہ جک خاصہ دخی واردر .

(۲ عین الدیر) موصلک جانب غربیسنندہ و بر ساعت بعد مسافہدہ واقع و تصفیہ دمہ و امراض

جلدیہ نک انواعنہ نافع برصودر کہ موسم صیفدہ قرمزى و شتادہ بیاض اولہرق نبعان ایدر .

(۳ حمام العلیل) بوقابلجہ موصلک جہت غربیسنندہ و درت ساعت مسافہدہ و نہر دجلہ اوزرنده

واقعدر . بونک جوارندہ «عین زمرہ» و «عین فصوصہ» نامندہ ایکی کوچک قابلجہ دخی واردر .

بونلردن حمام علیل دنیلان بیوک قابلجہ ایلہ ایکی قیا ارہ سندن نبعان ایدن عین فصوصہ نک صولری

نکایت صیجاق و عین زمرہ نک صوی نسبتاً صغوقدر .

اسمنک دخی دلالت ابتدکی معادن استفہام اولنہ جفی اوزرہ حمام علیل قابلجہ سی برجوق علیل

وامراضہ وبخاصوص « روماتیزمہ » بہ مبتلا اولانلرہ منافع مؤثرہ کثیرہ سی طباً و تجربہ ثابت اولدینی ایچون نیشاندن اعتباراً بوکی مرضا و معلولین لوازمات انتعاشیہ لرینی البوب اورایہ کیدرلر و چارم سورلہ یابلمش و سستی قامش و صیان کویکی دالدریلہ اور تلمش باراقہ شکنندہ چارداققر ایچندہ برماہ و نہایت قرقہ کون استعماملہ عودت ایدرلر .

حتی کرکویک ، سلیمانیه ، اربیل ، رواندز ، صلاحیه ، کویسنجق ، رانیہ ، ولایت داخلندہ بولنان سائر برچوق محللرلہ بغداد ، دیاربکر ، حلب ، زور و دها اوزاق و بعضاً ممالک ایرانیه دن بیلہ برچوق ذوات دخی کلورلر .

جیادت و لطافت اب و هوا ایله مشهور اولان بوموقع فرحزایہ موصل اہالیسنک برقسیمی تنزہ و تبدیل هوا ایچوندہ کیدرلر برمدت اقامت و صحتجه منتفع اولهرق عودت ایدرلر . بوندن اولهقری مذکور قابلیجه منتظم اولدینی جهتله انشای استحمامدہ مشکلاتہ تصادف اولمقدہ بولندینی حالہ جانب حکومتدن غایت دلنشین برطرز معماریدہ انشا ایدلمکله اورایہ کیدن فقرای اہالیسنک کمال سہولت و استراحتلہ استعماملری تأمین اولهرق بویوزدن دخی طرف جامع المجد والشرف حضرت خلافتناہی بہ دعوات خیریه استجلابنہ موفقیات حاصل اولمشدر .

برای استحمام اورایہ کیدنلرک چامور و قامشدن معمول باراقہ لردہ اقامت ایتکدہ اولدققرینہ و بونلرہ استراحت تامہ بی موجب اولہ مامقلہ برابر اہرصرہ برچوق حریق هائلکدہ حدوثہ میدان ویرمکدہ اولدیفنہ مبنی مذکور باراقہ لردہ بدل جانب بلدیہ دن منتظم خان و خانلر انشاسیلہ استراحت عمومیہ نیک برقاندہا تأمین ولایت جلیلہ جہ نظر دقتہ الشمس و بناء علیہ اشبو انشا آتہ اقتضا ایدن مبالغتک صرفہ مساعده بیورلمسی لزومی بامضبطہ مقام عالیٰ ہائیدنہ عرض و اشعار بیورلمشدر .

جداً مصیب اولان شوفکر، استراحت عمومیہ نیک تأمینیلہ اوراسنک دوام مأموریتنی و جانب اشرف حضرت پادشاهی بہ برقاندہا دعوات خیریه استجلابنی موجب اولہ جفی جهتله مقام عالیٰ ہائیدنک شو امر لازم خیرہ مساعده بیورہ جفندن امید وارز .

(عین الصفرا) موصلک جانب شرقیسنندہ ویش ساعت مسافہ دہ واقعدرکہ صاری بر رنگدہ جریان ایدن صوبی صاریلق علتہ و امراض سائرہ بہ منفعت بخش اولدینی مجربدر .

(طاملماجاہ) موصلک جہت شرقیہ سنندہ و بر ساعت بعد مسافہ دہ واقعدر . صوبک بولندینی محل اوستی اورتیلی برحوض شکنندہ اولوب بول اوززندہ اولدینی ایچون مارین و طارین اورادن صو ایچرلر و باش اھریسنہ مبتلا اولانلر ایدن قائدہ کورورلر .

(کرم آب) دھوک قصبہ سنہ ایکی ساعت مسافہ دہ واقع اولان بوقابلیجہ نیک صوبی دخی کبریت معدنندن نمان ایدوب غایت صیجاقدردہ اورایہ کیدوب استحمام ایدن معلولین و خستگانہ نافع اولدینی صریحدر .

(معادن)

تفس موصلدہ و مملکت سورینک اتضالندہ « کبریتیہ » نام محللہ متروک برکبریت معدنی و املاکدہ ایون حضرت پادشاهی دن زمار شعبہ سی جوارندہ و اطراف شہر قراسندہ « نمرود » قریہ سنندہ و مرکز ولایتہ ملحق قراخو قضاسنہ ایکی ساعت مسافہ دہ واقع بر محللہ قابل تصفیہ بتروول غازی وینہ قضاء مذکور داخلندہ

جنتسكان غازى سلطان محمد خان ثالث حضرت تالينك عصر سعادت حصر
ملوكانه لرند نهرى موصل ولايتى واليلكنه تعيين بيوريلان ولاه عظام
ومتصرفين كرام حضراتى

مدت مأموریت		تاریخ تعیین	اسامی ولاه عظام
شهر	سنه	سنين	
۸	۱	۱۰۰۰	ابیر حسین پاشا
۶		۱۰۰۲	بیاله پاشا
۲		۱۰۰۲	سنان پاشا
۱۰	۲	۱۰۰۳	حسن پاشا
۹		۱۰۰۵	محمود پاشا
۷	۱	۱۰۰۶	عبداه پاشا
۸		۱۰۰۸	علی پاشا
۷	۳	۱۰۰۹	عمادیه حاکمی حسن پاشا
	۲	۱۰۱۳	محمد پاشا
۸	۱	۱۰۱۵	احمد پاشا
۸	۱	۱۰۱۶	محمد پاشا
۴	۱	۱۰۱۷	احمد پاشا
۵	۳	۱۰۱۸	دیگر احمد پاشا
۷		۱۰۲۱	محمد پاشا
	۱	۱۰۲۲	علی پاشا
۱۱		۱۰۲۳	دیگر علی پاشا
۱		۱۰۲۳	محمد پاشا
۶		۱۰۲۳	محمد پاشا
۶		۱۰۲۴	الحاج احمد پاشا
۵		۱۰۲۵	احمد پاشا
۷		۱۰۲۵	سابق موصل والیسی محمد پاشا
	۱	۱۰۲۶	سابق پهره والیسی محمد پاشا
	۱	۱۰۲۷	مؤمن پاشا
	۲	۱۰۲۹	بوستان پاشا
	۱	۱۰۳۰	هوسالی بکر پاشا

ولاء عظام

۸۳

اسامی و لاء عظام

مدت مأموریت		تاریخ تعیین		اسامی و لاء عظام
شهر	سنة	سین	سین	
		۱	۱۰۳۱	یونس پاشا
	۶		۱۰۳۲	دفتردار مصطفی پاشا
	۲		۱۰۳۲	حسن پاشا
	۴		۱۰۳۳	حله ضابطک برادری احمد پاشا
		۱	۱۰۳۴	سپاهی احمد پاشا
۱۱			۱۰۳۵	سایمان پاشا
	۶		۱۰۳۵	دفعہ نانیہ موصل وخرپوطوالیسی موصلی بکر پاشا
		۱۰	۱۰۴۵	عراق سرداری وزیر محمد پاشا
	۶		۱۰۴۶	بکر پاشا زاده موصلی امیر محمد پاشا
	۶		۱۰۴۶	قلعہ محافظی شام والیسی احمد پاشا
		۴	۱۰۵۰	کرکوک محافظی سابق محمد پاشا
	۱		۱۰۵۲	کرکوک و موصل محافظی محمد پاشا
۱۱			۱۰۵۲	وزیر مصطفی پاشا
	۱	۴	۱۰۵۶	محمد پاشا
۱۱			۱۰۵۶	ابراہیم پاشا
		۱	۱۰۵۷	نشانی وزیر مصطفی پاشا
	۲	۱	۱۰۵۸	موصلی زینی پاشا
		۱	۱۰۵۹	درویش محمد پاشا
	۱	۱	۱۰۶۰	میرزا پاشا
		۱	۱۰۶۱	مصطفی پاشا
		۱	۱۰۶۲	محمد پاشا
	۷		۱۰۶۳	احمد پاشا
	۵		۱۰۶۳	دلاور پاشا
	۳		۱۰۶۴	طیار پاشا زاده احمد پاشا
	۰		۱۰۶۴	شاہ غازی پاشا
	۴		۱۰۶۴	امیر عثمان پاشا
	۷		۱۰۶۶	شہباز پاشا
	۵		۱۰۶۶	وان والیسی سابق وزیر ابراہیم پاشا
		۱	۱۰۶۷	قدس والیسی قبیلان پاشا
		۱	۱۰۶۷	وزیر حسین پاشا
۲	۱	۱	۱۰۷۱	ابراہیم پاشا
۱	۵		۱۰۷۱	ارسلان پاشا

اسامی و لواء عظام

مدت مأموریت		تاریخ تعیین		اسامی و لواء عظام
شهر	سنه	سنین	سنین	
		۲	۱۱۲۱	دفعه نائیه حلبی یوسف پاشا
		۲	۱۱۲۳	وزیر سلحدار ابراهیم پاشا
		۲	۱۱۲۵	الحاج احمد پاشا
		۱	۱۱۲۶	قوشچی مصطفی پاشا
	۳		۱۱۲۶	کوپریلی زاده وزیر عبده پاشا
	۵		۱۱۲۶	دفعه نائیه قوشچی مصطفی پاشا
		۱	۱۱۲۷	سابق بصره والیسی عثمان پاشا
	۲	۱	۱۱۲۸	وزیر حسن پاشا
		۱	۱۱۲۹	قره ایلان زاده محمد پاشا
۲		۱	۱۱۳۰	سرکه عثمان پاشا
۲		۲	۱۱۳۳	وان محافظی مورده لی علی پاشا
	۸		۱۱۳۳	الحاج مصطفی پاشا
	۳	۲	۱۱۳۶	دارنده لی حسین پاشا
		۲	۱۱۳۸	بغداد والیسی حسین پاشا تک برادر علی پاشا
		۱	۱۱۳۹	موصلالی جلیلی اسماعیل پاشا
		۱	۱۱۴۰	تکرار دارنده لی حسین پاشا
		۱	۱۱۴۱	رشوان زاده محمد پاشا
	۲	۲	۱۱۴۳	موصلالی جلیلی حاجی حسین پاشا
۱۰			۱۱۴۳	علی پاشا
		۱	۱۱۴۴	دفعه نائیه جلیلی حاجی حسین پاشا
	۱	۱	۱۱۴۶	ممن پاشا
۱۱			۱۱۴۶	دفعه نائیه جلیلی حاجی حسین پاشا
	۳	۱	۱۱۴۸	تکرار ممن پاشا
	۹		۱۱۴۸	ارسلان محمد پاشا
		۱	۱۱۴۹	ایلچی مصطفی پاشا
		۲	۱۱۵۱	دردنجی دفعه جلیلی حاجی حسین پاشا
		۲	۱۱۶۳	محصل احمد پاشا
	۷		۱۱۵۴	مقتول همان پاشا
	۴		۱۱۵۴	بشنجی دفعه جلیلی حاجی حسین پاشا
		۵	۱۱۵۹	سیواس والیسی سابق سلیم پاشا
۲		۱	۱۱۶۰	التجی دفعه جلیلی حاجی حسین پاشا
	۱۰		۱۱۶۱	مویاکی محمد پاشا

مدت مأموریت			تاریخ تعیین	اسامی و لایة عظام
یوم	شهر	سنه	سنین	
	٦		١١٦١	بنداد محافظی ابراهیم پاشا
		١	١١٦٢	مرعش والیسی محمد پاشا
١		١	١١٦٣	بدنجی دفعه جلیلی حاجی حسین پاشا
		١	١١٦٤	شہسوار زادہ مصطفی پاشا
		١	١١٦٥	رجب پاشا
	١		١١٦٦	کرکوک والیسی محمد پاشا
	٨		١١٦٦	جلیلی حسین پاشانک مخدومی غازی محمد امین پاشا
	٤	٣	١١٦٩	تکرار مصطفی پاشا
	٨		١١٦٩	دفعہ ثانیہ جلیلی محمد امین پاشا
		١	١١٧٠	مصطفی پاشا
	٥		١١٧١	دفعہ ثانیہ رجب پاشا
	٧		١١٧١	سکرنجی دفعہ جلیلی حاجی حسین پاشا
	١١		١١٧٢	دفعہ ثالثہ جلیلی محمد امین پاشا
	٧		١١٧٢	جلیلی نعمان پاشا
	٣		١١٧٣	مصطفی پاشا
		١	١١٧٣	حاجی مصطفی پاشا
		١	١١٧٣	دردنجی دفعہ جلیلی محمد امین پاشا
	٦		١١٧٣	بشنجی دفعہ جلیلی محمد امین پاشا
	٨		١١٧٤	دفعہ ثانیہ شہسوار زادہ مصطفی پاشا
	٩		١١٧٥	التعجبی دفعہ جلیلی محمد امین پاشا
		٧	١١٨٢	صدر راغب پاشا دامادی حسین پاشا
		١	١١٨٣	جلیلی عبد الفتاح پاشا
	١١	١	١١٨٥	جلیلی سلیمان پاشا
	٣	٣	١١٨٩	بدنجی دفعہ جلیلی محمد امین پاشا
	٨		١١٨٩	دفعہ ثانیہ جلیلی سلیمان پاشا
	١	٢	١١٩١	بنداد موصل کرکوک والیسی حسن پاشا
	٨		١١٩١	دفعہ ثالثہ جلیلی سلیمان پاشا
		٦	١١٩٧	بازنجی زادہ مصطفی پاشا
		١	١١٩٨	وانلی تیمور پاشا
	٥		١١٩٩	جلیلی حاجی عبدالباقی پاشا
	٧		١١٩٩	دردنجی دفعہ جلیلی سلیمان پاشا
	٥	٤	١٢٠٤	جلیلی محمد امین پاشا زادہ محمد پاشا

مدت مأموریت		تاریخ تعیین		اسامی ولاة عظام
شهر	سنة	سنة	سنة	
١٢	١	١٨	١٢٢٢	جلیلی نعمان پاشا
		٥	١٢٢٤	نعمان پاشا کتخداسی بکر افندی زاده احمد پاشا
		١٠	١٢٢٤	جلیلی محمود پاشا
		٤	١٢٢٥	جلیلی وزیر سعده پاشا
		٢	١٢٢٧	موصلی سوری بانسی جلیل احمد پاشا
		٤	١٢٣١	جلیلی وزیر حسن پاشا
٧١	٨	٢	١٢٣٣	جلیلی احمد پاشا
	٤	٣	١٢٣٧	جلیلی عبدالرحمن پاشا
		١	١٢٣٨	جلیلی یحیی پاشا
		٤	١٢٤٢	جلیلی محمود پاشا زاده عبدالرحمن پاشا
		٢	١٢٤٤	جلیلی محمد امین پاشا
		١	١٢٤٥	موصللی عمری زاده قاسم پاشا
		٢	١٢٤٨	موصللی محمد سعید پاشا
		٢	١٢٤٩	تکرار جلیلی وزیر یحیی پاشا
		١	١٢٥٠	تکرار محمد سعید پاشا
٢	١٠	٨	١٢٥١	ایچه بیراقدار زاده وزیر محمد پاشا
		١٠	١٢٦٠	وزیر محمد شریف پاشا
		١	١٢٦١	وزیر کریدلی محمد پاشا
	٢		١٢٦٢	وزیر طیار پاشا
٢	٨		١٢٦٣	وزیر اسعد پاشا
٥		١	١٢٦٤	وزیر وحیی پاشا
٧		١	١٢٦٥	وزیر علی اشقر پاشا
		١	١٢٦٦	وزیر محمد کامل پاشا
	٢		١٢٦٧	وزیر مصطفی مظهر پاشا
	٥		١٢٦٧	منصرف حلیمی پاشا
	٩	٦	١٢٧٤	ساطورجی مصطفی پاشا
		١	١٢٧٥	وینسی پاشا
٢٧	١١		١٢٧٦	سلیمانیهلی بابان عبده پاشا
	٢	١	١٢٧٧	جلیلی حاجی یوسف پاشا
	٢		١٢٧٨	قائم مقام عطاء اه بك
٧	٨		١٢٧٨	کنعان پاشا
	١٠	٧	١٢٨٤	منصرف آصف افندی

مدت مأموریت			تاریخ تعیین	اسامی و لایة عظام
سنة	شهر	یوم	سنة	
۱		۲۷	۱۲۸۵	متصرف ضیا پاشا
۶	۱		۱۲۸۶	تکرار آصف افندی
۶		۴	۱۲۸۸	شبلی پاشا
۸		۲	۱۲۸۹	حاجی علی پاشا
۵	۲	۷	۱۲۸۹	تکرار شبلی پاشا
۱	۱۰	۲۵	۱۲۸۹	عبدی افندی
۱	۴	۲	۱۲۹۱	حلبلی اویس پاشا
	۲		۱۲۹۲	وکیل فریق نافذ پاشا
۱	۱۱		۱۲۹۲	مصطفی نجیب پاشا
۴	۱	۲۵	۱۲۹۴	احمد ناظم بك
	۸	۲۰	۱۲۹۵	والی فیضی پاشا
	۱۰		۱۲۹۵	والی عبدالنافع افندی
۱	۸	۲۴	۱۲۹۶	والی وکیل فریق محمد منیر پاشا
۶	۶	۱۵	۱۲۹۸	والی محسن پاشا
	۱۱	۱۴	۱۳۰۲	فائق پاشا
	۲	۱۴	۱۳۰۴	رشید پاشا
۱	۱	۱۲	۱۳۰۵	طاهر پاشا
	۱۰	۲۰	۱۳۰۷	عبد القادر کمالی پاشا
۱	۱	۱۶	۱۳۰۸	عنان پاشا
۱	۹	۲۴	۱۳۰۹	وزیر عزیز پاشا
۸	۶	۶	۱۳۱۱	صالح پاشا
۶		۱۰	۱۳۱۲	فریق عبده پاشا
۱	۱	۱۴	۱۳۱۲	وکیل میرلوار فریق پاشا
۱۱		۲۶	۱۳۱۲	والی زهدی بك
۸		۱۹	۱۳۱۳	عبد الوهاب پاشا
۲		۲۷	۱۳۱۴	مشیر حاف پاشا
۳		۲۹	۱۳۱۴	وکیل والی معاوی حدی بك
۴		۱۰	۱۳۱۵	والی حازم بك
۱		۲۸	۱۳۱۷	والی ناظم بك
۱		۱۸	۱۳۱۷	وکیل میرلوار فائق پاشا
۸		۲۰	۱۳۱۷	والی حاجی رشید پاشا
۳	۳		۱۳۱۸	والی نوری پاشا

حالا والی عالی ولایت عطوفتلو مصطفی یتیمی بك افندی حضرتلری *

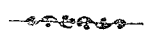
تاریخ موصلتلری فی ۲۷ تشرین اول سنه ۱۳۳۱ -

ولایتک احوال تاریخی سی

ولايتك احوال تاريخيه سي

فتح بلدة موصل

هجرت معالی منقبت نبویه نك بکر منجی سنه مبارکه سنده یعنی امام همام حضرت عمر بن الخطاب [رضی الله تعالی عنه] حضرت تارینک ایام عدالت اتسام خلافتارنده اجاله صحابه کرامدن وعشره برره مبشره دن اباعبیده بن الجراح [رضی الله تعالی عنه] شام ، دیار بکر ، ماردين ، خابور ، رأس العین ، قطمه لرینی فتح وضبط ایتدیکی کبی کردستان جهته اعزام اولنان عیاض بن غنم الاشعری [رضی الله تعالی عنه] دخی ارضروم ، بتلیس ، سعرد ، حکاری ایله عمادیه قریبنده کائن اشب قلعه سنی وعقره ، حسن کیف « دیار بکره تابعدر » بلده لرینی فتح ایتدکن صکره موصله طوغری نحو بیل لوی ظفرله بیدی ساعت بعد مسافده واقع « اسماعیلیات » نام موقعده رکز خیام بسالت ومتعاقباً موصل اهالیسنه خطاباً کوندردیکی برنامه ایله قبول اسلامیت وتابعت واعطای جزیه تکلیفنه مسارعت ایلدی .

اهالی عراقومنه نك کلان تامه بی شق ایله تکالیف واقعه بی قبول واصفا اتماملری اوزرینه مشارالیه قوه جبریه استعمالنه لزوم کوره رک « عمر بن خندق » ک قومانداسی التنده بوز نضرك برقوه عسکریه بی سوق واهزام ایتدی .

عمر بن خندق موصله مواصلتی متعاقب تکالیف واقعه نك قبولنی اهالی به تکرار ایلرسده عدم قبولده اصرار کوسترملریله حیاتلرینه قصد ایتمکسزین اموال وایشیالری ضبط ومصادره ایتدکن صکره حضرت عیاضک بولندینی موقعه عودت ایتک اوزره شد رحل حرکت ایلدی اهالی بلده بو فرقه بی بالتعقیب یولده کندیلرینه یتیشه رک اشیا واموال مذکوره بی استرداد وعمر بن خندقده قتل واشهاد ایلدیله مشار الیهک نعش منفرت نعشی موصلک جانب غریبسنده برحله دفن ایله ودمه رحمت رب عزت ایلدی .

بووقعه مؤسفه دن خبردار اولان حضرت عیاض درعقب بولندینی موقعدن حرکتله موصل وادیسنه مواصلت و « خالد بن ولید » رضی الله عنه حضرت تارینک زیر رایتنده اوزرلرینه برقوه کافیه سوق ایدرک قائل برحاره دن صکره موصلی فتح وتسخیر ایتدی .
بعده خزرج قبیله سندن بعض کسه لری موصله قتل ایله اسکان وبونارک اجتهادلریله برمسجد شریفه لانشا ایلدی .

بو مسجد احاله هنده باب عراق محله سی چارشوسنه قریب برحله واقع اولوب اندن صکره وجوده کتیریلان مساجد وجوامع شریفه نك محرابلری اومسجدک محرابنه تطبیقاً وضع و بنا ایلدیلدره موصلده کالیوم خزرج نامیله برحله موجوددر .

موصلاک وجہ تسمیہ سی و صورت انشا و تأسیسی

— موصل — دجلہ ایلہ فرات نہر لری ارہ سندنہ بولنان « جزیرہ بین النہرین » ایلہ قطعہ عراقیہ نی یاخود بغداد داخلندہ کائن « حدیثہ » بی بر لرینہ وصلی ایلیکنہ مبنی « موصل » تسمیہ اولمشدر . موصل شہری محدث اولدینی جہتلہ « حدیثہ » ودجلہ نہری بحر ای استقامتدہ جاری اولیبوب اعوجاجلی بحالہ جریان ایتسندن ناشی احدب کلہ سنک مؤتی اولان « حدباء » وموسمنده یاغفور لک یاغمسیلہ مملکتک ہر جہتی برر چنستان حائلہ کیردیکی ایچون « خضراء » وکانون اول و تانیدہ بغدادی واریہ محصولاتک بردن چیقوب ہر طرفدہ یشیک رونما اولدینندن « ام الربیعین » اطلاق اولتمشدرہ ملوک بنی امیہ دن « مروان » بن محمد مروان بن الحکم حال خرابیدہ بولنان بوبلدہ نک مسوقعی بکتوب کوزلجہ اعمار واطرافہ ظاہر رضین ومتین برسور انشا ودجلہ نہری اوزرنندہ کوزل برکوبری وضع ایلمشدر .

موصلاک احوال تاریخیہ سندن بنی امیہ وعباسیہ زمانلرینہ عائد بعض تفصیلات ۱۳۱۲ تاریخندہ ولایتز مطبعہ سنجہ طبع وتمثیل اولنان سالنامہ دہ مندرج اولدینی جہتلہ بورادہ تکرارینہ حاجت کوریلہ ماشدر .

روایات موثوقہ تاریخیہ دندرک ۶۱۹ سنہ ہجریہ سنہ مصادف اولان بدر الدین لؤلؤک زمانندہ موصلک داخل وخارجی معمور و اہالی وسکنہ سی ثروت وسامانلہ مشہور ایدی . ازجلہ : درون بلدہ ۳۵ جامع ۴۰۰۰ مسجد ۲۸ مدرسہ ۱۰۸ دار الحدیث ۲۷ خانقاہ سنیسامہ مخصوص ۹۰ معصرہ ۲۰۰ حمام ۹۸۰ خان ۴۰۰۰۰ دکرمن ۱۲۰ باغخانہ ۱۲۷ سبیل ۱۰۹۵ جولجہ دستکامی ۱۰۶۰ کمر و ۱۵۰ قطعہ بوستان ودجلہ کنارندہ صو واسطہ سیلہ دوران ایدر ۶۸ صو دکرمنی ۱۶ صو دولابی ۲۵۰ قایق و ۳۶ چارشی ۱۲۰ قیصریہ و ۴۰۵۰۰ دکان وعطریات بیعہ مخصوص ۱۱ دکان ۵۸ کلیسا ۱۶ سناوی وبری مملکتک یوقاریسندہ ودیکری اشاغیسندہ محدود ایکی عدد کارکیر وجسیم کوبری ومملکتک جہت شرقیہ سندہ ۲۳۰۰ وجہت غربیہ سندہ ۱۵۰۰ کہ جمماً ۳۸۰۰ معمور قریہ موجود ایدی کہ بوقفصیلات موصلک اوناریخندہ نصل بر معمور بلدہ اولدینی اثباتہ کافیدر .

(استیلای تاتار)

تاتارلر بدر الدین لؤلؤک خبر وفاتی آلور الماز عسکرلرینی طوبیلا یوب موصلہ کلہ رک بغداددہ پایدقلری کبی بورادہ دخی برچوق قوسی اتلاف وبعضیلرینی ربقہ اسارتہ ادخال ایلہ اموال واشیلرینی یغما وکتب ومؤلفات معتبرہ دینیہ بی دجلہ نہرینہ القا واحما ایتدیلر . بومعاملہ غدارانہ دن فرارہ یوز طوتان بدر الدینک اولادینی طوتوب شامہ کوندر دکن صکرہ موصلی وجہت شرقیہ سندہ کی بلدہ لرلہ الجزیرہ ، حران ، سنجار ، تلغفر قطعہ لرینی ایدی اعنساقلرینہ کچیردیلر .

اندن صكره حلبه دخي مستولى اولوب بر بازار كوندن باشلايه برق جمعه كونه قدر امتداد ايدن محاربه ده

— كندولرينه التجا ايدنلر مستئنا اولق اوزره — اهالى بي قتل عام ايديلر .

۷۲۸ سنه سنده ياغورلرك ياغماسي و متعاقباً چكر كه نك ظهـوريـله محسـولـاتي اتلاف و قاتارلرك

— سيل بلا آسا — بو حوالى بي استيلا ايملى كبي هر بريسى بر بلده نك ثروتجه مبدل فقر و فاقه ايتك

شانندن اولان آفات متنوعه نك تاثيرات مخربه سيله ديار بكر ، مياقارقين ، موصل ، اربيل ، ماردين ،

الجزيره ده ظهور و كلدكجه تزييد دهشت ايدن قحط و بلا هر كسى ، اولاديني صانوب ائمك تدارك ايتمى

مجبوريت قطعيه سنده بولند بر برق بغداده دخي — بر درجه به قدر — ايصال دهشت ايلدى .

۷۶۰ ده ظهور و ماورا النهر ايله فارس ، عراق قطعه لرني استيلا و بغدادى خليفه سي « سلطان

احمد » ايله « الشيخ اويس » ك اداره سندن نزع ايدن « تيمورلنك » موصلى دخي ۷۶۹ ده يد ضبطلنه

الوب « حسين بك » نامنده بر نائنه توديع ايتدكن صكره بلاد رومه طوغرى توجه وجهه عزيمت

ايتدى

۸۰۹ ده تركستانده ظهور ايدن « آق قوينلى » و « قره قوينلى » قيله لرندن ك اول تيشان قره

محمد اوغلى « قره يوسف » آذربيجان ، ماردين ، رها ، ديار بكر ، سيواس بلده لرني زير اداره سنه لديني

صمرده موصلى ده بلاد مذكوره به الحاق و فقط جوق يشامبوب وقت ايلدى .

برينه كچن اوغلى « فطلى بك » بر سنه به قدر اداره امور مملكت ايتدكن صكره اوده وفات ايتمك زمام

امورى قره ايلول « عثمان بك » يد اداره سنه الهرق ۸۱۱ ده قره قوينلى طاقه سندن « بنى ارتق » دولتي

طرفندن تملك اولتان مارديني ضبط ايلديكندن صاحبي بولان بنى ارتق سلاله سندن « الصالح بن السعيد

الاسكندر » قهرندن ترك دهغه حيات ايتدى .

۸۱۳ ده عثمان بك دخي وفات ايتمسيه اوغلى « حمزه » ملك پدره وارث اولدى . ۸۳۶ ده مورطه

مجمنده طولو ياغورق خيلى مواشى و حيوانات و اشجار و منزروعات محو و تلف اولديني كبي ۸۶۰ ده

جزيره بن عمرده ظهوره كلان و موصل ، شهرزور ، همدان ، عقره به سرايت ايدن طاعوندن دخي

نفوسجه خيلى تلفات وقوعه كلدى .

۸۶۴ ده بغداد ايله موصل ارسنده رونما اولان فساد ، اختلافات و اختلاله ميدان و بناء عليه

بر جوق قافله و قريه لرك يقما اولمسنه سبب و يرش ايسه ده غدر و ظلم ايله مألوف بولسان ملك

« جهانكير بن على بك » ك وفاتيله اختلال واقع مبدل آسايش اولهرق حال قديم عودت ايلدى .

۸۶۹ ده « اوزون حسن » ظهور ايدرك ك اول موصلى حواليسي به برابر ضبط ايلديكي كبي ۸۷۶

ده موصل ، ديار بكر ، آذربيجان دن جمع و امراسندن « يوسف » ك معيتمده سوق ايتديكي عسكر ايله

« توقاد » ي دخي زير اداره سنه لدي .

۸۸۳ ده وقايى و قوعبولوب برينه كچن اوغلى « خليل » بر سنه ايكي ماه اجرائى حكومت

ايله بيلايسه ده كندوسى اخلاق ذميمه اصحابندن اولمسيه بدرينك امراسندن برى طرفندن قتل ايديله ر

ممالك متروكه كي « شاه يعقوب » يد ضبطه كچيردى .

۸۸۵ ده ملك الاشرف « فتاي » ديار بكر اوزرينه عسكر سوق ايله شاه يعقوبك عسكريله وقوع

پولان محاربه ده ملك الاشرفك عسكر بوزولديغندن فراره مجبور اولديلر .

۱۸۹۶ ده شاه یعقوب وفاقی اوزرینه یرینه « مسیح بک » وبعده برادری « علی بک » مقام حکومتیه کچدیلسرده اخیراً زمام امور اوزون حسن بک طورونی « رستم خان » ه انتقال ومدت حکومتی بش سنه امتداد ایلدی .

دولت ابد مدت عثمانیه جانب شرفجالبندن موصله نصب اولنان ولایة عظام حضراتی

۹۴۱ ده فردوس اشیان سلطان (سلیمان) خان حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده بغداد ، موصل ونواحیسی ممالک محروسه شاهانهیه الحاق اولندی . [۱]

۱۰۰۰ سنه هجریهسی ربیع الاولنده « حسین پاشا » موصله والی تعیین اولنوب اوچ سنه قالدقندن صکره یرینه « سنان پاشا » نصب ایلدی . [۲]

جنتمکان سلطان (سلیم) خان حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده مصر والیکنده ایکن خطه یمانیه نك اصلاحاتنه مأمور بیوریلهرق اوراده موفق اولدینی فتوحات واصلاحاته مکافاة عهدهسنه مسند جلیل صدارت توجیه وفردوس اشیان سلطان (مراد) خان حضرتلری طرفندن « امیر الحاج » نصب ایله شام والیکنه تعیین ودفعة ثانیه اولهرق ینه مقام صدارتی احراز ایلدکدن صکره بیک درت تاریخنده ترك حیات مستعار ایلدی .

۱۰۳۰ ده موصل والیکنه تعیین اولنان اشرف بلده دن یونس اوغلی « بکر پاشا » برسنه قالدقندن صکره بالانفصال دیکر ولایته تحویل و ۱۰۳۵ ده تکرار موصله اعاده و فقط موصل سورینی تعمیر ایلدیکی جهننه بوکا مکافاة مدینه « خرپوط » ادارهسی دخی مأموریتنه علاوه ایلدی .

۱۰۴۵ ده وقوع وفاتنه منبی یرینه دیار بکرده بولنان امرای عسکر یه دن « محمد پاشا » و ۱۰۴۶ ده بکر پاشا زاده « محمد پاشا » تعیین اولندیلسرده از برمدت ایچنده بوسالاه منقرض اولدی .

اندن اقدم یعنی ۱۰۳۲ ده ظهور و بغداد والیسی « یوسف پاشایی » اعدام ایدن « بکر صو باشی » بی تأدیباتمک اوزره اعزام قلنان دیار بکر والیسی « حافظ احمد پاشا » نك عساکر کلیه ایله حرکت ایلدیکنی صوباشی خبر المسیله یالکنز نامنه خطبه قرائتله سکضرب ایتمک اوزره بغدادی کنديسنه تسلیم ایده چکنی « شاه عباس » ه وعد ایدرسده متعاقباً مشار ایله احمد پاشا بلواصله بغدادی محاصره و بغدادک شاه عباسه تسلیم ایلدیوب کندوسنک اداره سنه ترکی مقتضای اراده سنیه دن اولدیغی بالواسطه صوباشی یه تبلیغ ایتسیله منوناً حکم اراده خلافتیناهی بی انفاذ ایله بغدادک قبولرینی اچهرق اجرای حکومته مباشرت و بونک اوزرینه احمد پاشا محله عودت ایلدی .

بعده شاه عباس بغداده کلوب صوباشی بی انجاز وعده دعوت ایتدیکنه قارشو کنديسندن روی مخالفت کورونجه غضب وحدتندن بغدادی شدیداً محاصره وتضییق ایتدی . درون بلده ده ایسه قحط وغلا برصورت مدهشده سرنمای ظهور اولسیله تاب آور مقاومت اوله میهرق شهری شاه عباسه تسلیمه مجبور اولدیله .

[۱] تاریخ الحاقندن بیک سنه هجریه سنه قدر کوندریلان ولایتک تراجم احواله دسترس اولنه مامشدر

[۲] بو سنان پاشا قطعه یمانیه بی فتح ایدن سنان پاشا دکادر

بوصورتی که بلده بی ضبطه موفق اولان شاه عباسک ایلیک معامله واجرا آتی بکر صوباشی ایله برادری علی اعانی وبعده بغداد قاضیسیله فائمی واهالیدن دوت بیگه قریب نفوسی قتل واحما وکتبخانه ده محفوظ بر جوقی کتب دینی بی دجله نهرینه و « امام اعظم » و « عبدالقادر کیلانی » حضرتنک مرآه منوره لر بی تخریب ایتمک کبی فضاهیدن عبارت اولوب بوحوالی به کوندردیگی وزیر ی « قاسم خان » دخی کر کوکی ضبط ویا محاربه موصل والیسنی قتل ایله سزومقطوعنی شاه عباسه ارسال وموصلک زمام اداره سنی بد اعتسافه اخذ ایلدی .

شو معامله تحمل فرسادن طولای موصل جامنک بانیسی عمر یلردن « موسی » جزیره به برادری « مراد خان » دیگر برادر یله عمادیه به صاوشدقلری کبی اهلایسنک اکثریسی دخی بر طرفه هجرته مجبور اولمشلردر .

قاسم خان دخی اوج سنه قدر موصلده مستقلاً اجرای حکومت ایدرسه ده بغدادک فتح واسترداد ایچون جنته کان سلطان (مراد خان) رابع حضرتلرنک خطه عراقیه به تشریف هایونلری خبرنی الور الماز موصلده دیکش طوندیره میوب در حال فرار ایلدی .

بعده خاقان مشار ایله حضرتلری موصله مواصلت هایونلرنده بر قاج کون آرام واستراحتدن صکره بنده طوغغری تخریک لوانی مظفریت وموصل ، اربیله ، کرکو کدن جمع ایدیلان عسکر اردوی هایونه الحاق اولنه رقی بوهیت معظمه ایله بنده بالمواصله فتح واستردادی میسر کرده رب هزت اولدی .

موصلک بوصورتی دست اجانبندن استرداد ایدلسی اوزرینه ۱۰۹۵ ده « علی کدوم » لقبیله معروف « علی پاشا » و ۱۱۰۳ ده عهدده سنه رتبه سامیه وزارت توجیهیله مصطفی پاشا والی سنه قالدقن صکره بغداد والی سابق « علی پاشا » موصل والیکنه تعیین اولندیلر .

۱۱۱۹ ده شاه سوار زاده « السید شریف پاشا » بالتعیین از برمدت صکره عزل ایدیلرک یینه دفعه فائیه اوله رقی اوغلی مصطفی پاشا نصب ایدلدی .

۱۱۲۳ ده ابراهیم پاشا تعیین اولنش وزمان اداره سنده ظهوره کلان قحط وغلادن طولای اهالی اطراف واکنافه هجرت ایتمشلردر .

۱۱۳۹ ده موصل والیکنی اشراف بلده دن « عبد الجیل » زاده « اسماعیل پاشانک » عهدده سنه توجیه اولنوب مشار ایله موصلده بعض اصلاحاتیه موفق اولمشلردر .

۱۱۴۰ ده دارنده لی « حسین پاشا » تعیین وبرمدت صکره انفصالی وقوعه رقی ایکنجی دفعه موصله اعاده ایدلدی .

۱۱۴۳ ده اسماعیل پاشانک مخدومی الحاج « حسین پاشا » تعیین اولندینی کبی انفصالندن وروم ایلی طرفلرنده بعض منصلبرده کزدکدن صکره دخی سکنر دفعه موصل والیکننده بولنش و ۱۱۴۷ ده عهدده استیبالنه رتبه سامیه وزارت توجیه بیورلمشلردر .

آئیده کوسترلدیگی اوزره مشار ایله ایران ایله ایکی دفعه محاربه ایتمشلردر .

(برنجی محاربه)

۱۱۴۵ ده بغدادی ضبط ایدن « شاه طهماسب » وزیر ی « نرکس خان » نک قومانداسی التسه سکنر بیک قدر قوه جنودیه بی موصله طوغغری اعزام ایدلدی . ایران عسکرینک موصلک جهت جنوبیه سنده

« والشیخ محمد الغزالی » قدس سره حضرت تبرینک ترهسی اتصالده واقع برتبه اوزرنده « علی کدوم پاشا » طرفدن انشا اولنوب الان اناری موجود اولنان قصرک جوارنده بقعه ظهور ایتدیکنی خبر آن مشار الیه الحاج حسین پاشا متخلق اولدینی غیرت دینه وحمیت وطنیه وشجاعت فطریهسی سائقه سیله مملکتته مستولی اولان عسکرک کثرتنه باقیه رقی بالجمله اقربا وتعلقاتی عساکر موجوده ایله برابر آلوب بالذات دشمنک قارشوسنه چیقدی .

اوکون صباحدن ایکندی به قدر دوام ایدن شدتلی ودهشتلی محاربه ده پاشای مشار الیهک عقللره حیرت ویره جک صورتده دلیرانه وقوعبولان مصادمه شدیدیهسی تأثیراتیه دشمن عسکرینک برچوخی تلف واسیر وقوماندانلری ترکس خان دخی قتل ایلمسلیله ایران عسکری فرار ومشار الیه حسین پاشا مظفرآ بلدییه عودت ایلدیلر .

اندن صکره مملکتک استحکاماتی تحکیم اتمک نیت خیره سیله موصل اهلینسی جمع ایدرک سورک اطرافنده خندقلر وبونلرک ایچنده ومناسب موقعلرده درین قبولر حفر ایله سورک ایجاب ایدن لرلینی ترمیم وهرطرفنی ترصین ونحکیم ایلدی .

(ایکنجی محاربه)

۱۱۴۹ ده شاه طهماسبک وفاتی اوزرینه ممالک ایرانیهی استیلا وضبط ایدن « نادر شاه » ممالک محروسه شاهانه یه ده تعرضه یلتمک فکریله بغدادی محاصره ایدرک برمدت تهدیدات ایله مشغول ایلدی، او ائشاده بغداد والیهی بولنان وزیر احمد پاشا ابتدا موصلی ضبط ایتدکن صکره بغدادی حربسز تسلیم وکندوسنه اطاعت ایده جکری بولنده نادر شاهه کوندردیکی خیر اوزرینه امر او اتباعدن ماعدا اوچوزبیک عسکری مستصحباً موصله توجیه وجهه عزیمت واولاً کرکوک و مؤخرآ اربیلی برمدت محاصره وتهدیددن صکره ضبط ایلدی .

اربیلک ضبطندن صکره ایران رئیس العلماسی « علی اکبر » امضاسیله ظاهراً موصلی مقتیسی « السید بیجی » افندی به ومعناً والی بلده الحاج حسین پاشا ایله عمومیه خطاباً قلمه التوب کوندریلان مکتوبک وصولنده والی مشار الیه مملکتک کبار وصغارینی دجه کئارنده « مقام خضر » نامی ایله معروف « جامع الاحمر » ده جمع واحضار ایله علناً قرائت ایتدیردی .

مکتوبک قرائتی متعاقب الحاجی حسین پاشا آرای عمومیه به مراجعت ایله کده ذوات موجوده « سز بزم اوزرمزه والی وامور بلده مزک مدبری ومحافظه سی ایچون پادشاهمزک امینی اولدیغکنزدن من کل الوجوه مطاع اعالی واصاغر سکنز بویابده امر واراده کزه روی مخالفت کوستره بیله جک ایچمزه ده هیج برکیمسه یوقدر اختیار بیوردیغکنز شی هر نه ایسه اجرا بیوریکنز » مألنده جواب ویرملری اوزرینه مفتی السید بیجی افندی طرفدن بر فرد قالدجه به قدر محاربه ایتدکن چکنمیه جکری نی ومملکتک تسلیمی کی بردنائی اصلاً قبول اتمیه جکری نی متضمن شدیدالمال برجوابنامه تسطیر وایلیجی به تسلیمآ تسیر اولندی .

متعاقباً مشار الیه دقیقه فوت اتمیه رک بر طرفدن مملکتک سورینی تعمیر ومقتضی خندقلر حفر ایله لوازمت حربیه بی تدارک اتمک و دیگر طرفدن بلده نک تسلط اعدادن مصونیتی تأمین ایچون جبال

وتلاوه بولنانلرک کافه سی شهرک اطرافنه جمع ایدلمک اوزره خواص وعوامه او امر مخصوصه کوندرمک باشلادی .

نادر شاهک عسکری دجله نهرینک جهت شرقیه سنده وموصله بر ساعت مسافه ده کائن « یارججه » قریه سنده کورنمسیله حاجی حسین پاشانک ویردیکی امر اوزرینه حلب والیسی حسین پاشا معیتنده کی عساکر واتباعیه ووالی مشار الیهک یاننده بولنان « کویسنجق » حاکمی « قوج پاشا » دخی برابرنده اولان بشیوز قدر عرب سواریسيله خرکته آماده بولندیلر .

دشمن عسکری ترتیب صفوف ایدرک اوفضای واسعه چکرکه کبی منتشر اولدقلرندن بولنانلرک اوزرلرینه مشار الیه حاجی حسین پاشا یکریمی درت یاشنده بولنان برادری « عبدالفتاح بکک » قومانداسنده برفرقه عسکریه سوق ایلدی. مومی الیه نهری عبور ایدرک شدتلی هجوملرله محاربه یه باشلادی ایسه ده یکریمی بش بیک راده سنده بولنان دشمن عسکری عبدالفتاح بکک معیتنده کیلرینک خط رجعتلرینی قطع ایتمک اوزره ارقه طرفلرندن طولاشوب عسکری اورتیه وعادتا آبلوقه آلتنه الیدیلر .

لکن بو محاصره وتضییق، شجاعت و بسالتدن برر نمونه مجسمه اولان عساکر عثمانیه یه اصلا قشور ویرمیوب دشمنه دلیرانه هجومده دوام ایلدیلر ایسه طرفیندن تلفات واقع اولمستدن وخط رجعتلرینک اقطاعی فن حرب نقطه سندن اویهمیه جغندن فرقه منصوره کال مهارتله دشمنک خط حرب وانحصاری یاره رق ونهردن عبور ایدرک مملکته عودت وقلعه نک قبولرینی قبا یوب اورادن لشکر اعدایه مقاومت ایچون ایجاب ایدن حاضر لقلره مسارعت ایتدیلر .

ایرتسی کونی اوچیوز بیک راده سنه قریب دشمن عسکری سالف الذکر یارججه قریه سنه کلهرک آرام وحاجی حسن وحسین پاشالری تهیدیلدو تخویف مقصدیله بر ایچی ده ا اعزام ایدوب هر حالده بورای ضبط ایدنه جکبری جهتهلر بهوده بو قدر قان دوکک و اموال و اشیانک اتلافنه سیدت ویرمک کار عقل اولمدیغندن دائره اطاعته کیرملری یولنده خبر کوندردیلر .

مئات قلبیه واصابت رأی ایله حماسه وغیرت وطنیه یه مالک وجداً دولت وملته صادق اولان حاجی حسین پاشا نائل رتبه جلیله شهادت اولنجیه یه بر نقر قاننجیه قدر محاربه دن فارغ اولیه جقلرینی و بناء علیه کندیلر نجه هر نه یایمق متصور ایسه موقع فعله قویمقده مختار بولندقلرینی ایچی یه جواباً بیان واعاده ایتدی .

بوجواب رد اوزرینه الی کون صکره نادر شاهک عسکری دجله نهرینی عبور ایله بلده نی احاطه وکندوسیده مملکتک درت طرفی سیر وتماشای ایتدکدن صکره مترس یلرینی وایجاب ایدن طایسه لری ترتیب وتعیین ایله قلعه یه قارشو اون ایکی برج انشا ایتدیردی .

بونی متعاقب دشمن طرفندن بلده یه مرمیات آتلمغه وبلده نک سور واطرافندن دخی کندیلرینه مقابلیه یه مباشرتله محاربه یه مسارعت ایلدی .

محاربه نک بو صورتله فائده وظالیبتی مفید اوله مامسنی کورن دشمن ، مملکت سوروی التندن لغمسلر آچمق و نردبان ایله چیقمق کبی تدابیره مراجعت ایلدیله سه ده بولنددنه بر فائده کوره میهرک منزهماً رجعته مجبور ایلدیلر . آتف الیمان محاربه ده دشمن عسکرندن قتل اولنانلردن ماعدا جمعه کوننسه تصادف ایدن صولک محاربه ده دخی ۵۴۰۰ تلفات وقوعه کلشدر .

دشمن اردوسی بلده نك مدافعه سی امرنده محیر عقول اوله جق صورتده ابراز بسالت وشجاعت اولدیغنی وحرکات وتدیرلرینک کندولرنجه داعی اضمحلال اولمقدن باشقه بر فائده بی منتج اولمادیغنی وابتدای محاربه ده دیدکلری کبی بر فرد قلنجه به قدر بلده بی تسلیم اتمامک بر عزم جدی ایله چالیشدقلرینی کورنجه حصول مقصددن بتون بتون مایوس اوله رق وطریق مصالحه بی اختیار ایتمکن بشقه بر چاره بوله میه رق عقلای بلده دن ایکی ذاتک طرفلرینه ارسالی پاشای مشار الیهمادن طلب ایتدیله .
بونک اوزرینه حاجی حسین پاشا موصل قاضیسی وشافی مفتیسی علی افندی ایله اشراف مملکتدن قره مصطفی بکی قاضی کند قره سنده بولنان نادر شاهک چادرینه کوندردی .

نادر شاه ، مومی الیهمانی درحال حضورینه قبول ومحاربه ده کندیلرندن مشاهده ایلدیکی ثبات ومناات وشجیعانه مقاومتلرینی تحسین ایتدکدنصکره « دفع قیل وقال ورفع نزاع واختلال ایچون صلح ومسالمت طلبنده بولدیغنی وشاید نیتلری ینه محاربه ومقاتله ایسه انی بیان واشعار وبو ایکی صورتدن هانکیسنی اختیار بیوررلرسه دولت علیه عثمانیه به عرض واخبار ایتلرینی سلام مخصوصمه ایکی وزیر عالیشانه تبلیغ ایدکز » بولنده افاده حال ایدرک وکندولرینی خلعت فاخره ایله تلطیف ایلیرک شیخ الاسلامی علی اکبرک چادرینه کوندردی .

علی اکبردخی درحال چادردن جیقوب مسافرلرینی استقبال ورسم خوش آمدی بی ایضا وفوق العاده اعزاز واکرام ایله والی پاشانک تدابیر صائبه سندن واهالی وعسکرک شجاعت ومنااتلرندن بحت ایله مدح وستایشلرینه حصر مقال ایتدکدنصکره شاهک پاشالر نزدنده کوزل آتله بولدیغنی تحقیق ایتمش اولدیغندن بر قاج رأس اهدا بیوریلور ایسه منتدار اوله جغنی سویلمکله مجلسه ختام ویرلدی .

سفیرلر محللرینه عودت وکیفیتی نقل وحکایت ایتلری اوزرینه پاشای مشار الیها سکز رأس اعلا آتله آیروب ومکمللاً ترین ایتدیروب والی پاشا عمزاده سی الحاجی قاسم اغا ومحافظ پاشا دخی میر آخوری واسطه لرله شاهه کوندردیلر . آتله کوندرلمسندنطولای نادر شاه اظهار ممنونیت ومسرتله آتله کتیرانلره فاخر خلعتلر وکندولرله اتباع وخدمتکارلرینه یوزر التون اعطا وزددرنده بولنان اسرایی برارجه تدقیق وارسال ایله کنددی اسیرلرینی دخی استحصال ایلدی .

بو صورت حسنه ایله عقد رابطه صلح ومسالمت ایلدکدنصکره ایران شاهی شهر رمضان شریفک دردنجی کونی ایرانه طوضری حرکت ایتدی . مشار الیه حاجی حسین پاشا دخی اول و آخر نادرشاه ایله اولان محاربه نك صورت وجریان وقوعنی وبویابده کی مظفرینی حاوی تنظیم ایتدیکی عریضه مفصله بی مخدومی محمد امین بکه تودیعاً جتسمکان فردوس آشیان سلطان محمود خان حضر تلرینه رفع وتقصدیم ایلدی . مملکتک تسلط اعدادن مصونیت ومحافظه سی امرنده مشار الیهک واقع اولان همت وخدعتی محظوظیت سنیه پادشاهی بی موجب اوله رق مکافاه مرصع بر قلنچ ایله خلعت فاخره احسان واوغلی محمد پاشا رتبه میر میرانی ایله تلطیف بیوریله رق وظیفه لرینی حسن ایفا وشان وشرف وزارتی اعلا ایلملرندن طولای پاشای مشار الیهامیه خطاباً صورتی زیره درج ایله ترین هیفته مفخرت ومباهات اولنان خط هایون شوکت مقرون شهنشاهی شرف صدور بیورلدی .

﴿ صورت خط هایون ﴾

« سزکه وزیران مشار الیہما سز محافظہ قلعہ ومدافعہ دشمندن سزک ومعیتکزده اولان ،
 « رؤسای عسکر واحاد لشکر قولر مک ظہورہ کلن خدمتکز مشکور اولوب دعای ،
 « خیر سریع التأثير پادشاہانہ مہ مظہر اولمشسزدر برخور دارین اولہ سزوفیما بعد دخی ،
 « آغور دین ودولت علیہ مدہ مساعی مبرورہ وجودہ کتیر مکہ جملہ کز بذل مقذور ،
 « الیہ سز . »

ہمت عالیہ خدا پسندانہ وغیرت وشجاعت وطنپرورانی ایلہ ابدیاً ابقای نیکنام ایدن مشار الیہ
 حاجی حسین پاشا ۱۱۰۶ تاریخندہ ترین کہوارہ وجود ایدوب ۱۱۷۱ سنہ سندہ التمش بش باشندہ
 اولدینی حالہ عازم کلشنسرای جنان اولقلہ موصل والیلکی مخدومارندن محمد امین پاشایہ توجیہ بیورلدی
 ۱۱۸۰ تاریخندہ ہمدہ استہالہ رتبہ سامیہ وزارت احسان وبر سنہ موصلدہ قالدقدنصکرہ
 دیار بکرہ تعیین اولندی اورادہ دخی اتی ماہ اجرائی حکومت ایدرک وشرفصادر اولان ارادہ سنہ
 حضرت خلافتناہی اوزرینہ روسیہ محاربہ سندہ بولنہرقی اظہار شجاعت و ابراز مآثر ہمت ایلدکدنصکرہ
 اسیر ایلدی .

بش سنہ تحت اسارتدہ قلوب ۱۱۸۹ تاریخندہ وقوعبولان مصالحیہ مبنی در سعادت کلاہرک جتتمکان
 سلطان عبد الحمید خان اول حضرت تلیرتک حضور شاہانہ لرندہ مشول شرفنہ والتفات سنہ ملوکانہ لرینہ
 نائلیتہ موصلہ عودت وایکی بحق آی قدر دہا اجرائی حکومت ایلمنسی متعاقب ارتحال دار آخرتہ
 پدیرتک مدفون اولدینی جامع شریف خارچندہ دفین خاک مغفرت اولدی . [رحمۃ اللہ علیہما]
 وقتیلہ موصل اہالیسی ینندہ واقع اولان حرب وجدالدن طولانی بغدادہ کوندربیلان اسماعیل
 پاشا زادہ عبد الفتاح پاشا بغداد والیسنتک انہاسی اوزرینہ عہدہ سنہ رتبہ میر میرانی توجیہیلہ موصل
 والیلکنہ تعیین اولندی .

بہدہ رتبہ سامیہ وزارتہ طرابلس حرب والیلکی علاوہ مأموریت اولہرق عہدہ سنہ توجیہ بیورلسیلہ
 عمزادہ لرندن احمد اغابی برینہ بالتوکیل حجازدنی عودت ایتمکدہ اولان حجاجہ ذخیرہ ولوازمات سائرہ
 ایصال ایتک اوزرہ ۱۱۸۵ سنہ سی صفرندہ شامشرفہ متوجہاً حرکت و موخرأ ارتحال دار آخرت
 ایتسیلہ جنازہ سی موصلہ نقل ایدیلوب مقبرہ مخصوصہ لرندہ دفین اولندی .

انک اوزرینہ موصل والیلکی محمد امین پاشانک مخدومی سلیمان پاشانک عہدہ سنہ توجیہ بیوریلہرق
 مملکتک اصلاح احوالہ مباشرت ایلمکدہ ایکن انفصال ایلدی . (۱۱۹۰) دہ تکرار تعیین اولنوب ایکی
 سنہ اجرائی حکومت ایتدکن صکرہ بنہ ہزل ایدیلہرک برینہ ماردین محافظی وسابق بغداد والیسی
 حسن پاشا کوندربدی . اخیراً مشارالہ دیگر ولایتلرہ تحویل اولنوب اورالردہ برمدت بولندقدنصکرہ
 ۱۲۰۰ تاریخندہ دفعہ ناکہ اولہرق موصلہ تعیین ایلدی .

الندن صکرہ بغداد والیدنک وقوعبولان انہامی اوزرینہ خدمت کتابتہ بولنان عبد الباقی پاشا
رتبہ میر میرانی ایلہ موصلہ تعیین واو اراق اجرای شقاوتہ باشلیہرق مارین وعا برینک اموال واشیاسنی
غصب وغارتہ وقل نفوس کبی احوال خونریزانہ بہ تصدی ایدن طائفہ زبیدیہ نک اصلاح احوالرینہ
مأمور ایلدی .

اولا وقوعبولان محاربتہ زبیدیلر مغلوب اولہرق فرار ایلدیلسہدہ متعاقباً تکثر وتجمع ایدوب
آلہزین اوزرلرینہ هجوم ایلہ عبد الباقی پاشا و برادری عبد الرحمن بکی یوز قدر عسکر ایلہ برابر قتل
ایتدیلر .

عبد الباقی پاشانک وفاقی اوزرینہ محمد امین پاشا زاده « محمد پاشا » والی نائی و سلیمان پاشا زاده
« نعمان بک دہ » محمد پاشاہ نائب نصب اولہرق برمدت صکرہ موصل والیلکی تکرار سلیمان پاشانک عہدہ سنہ
توجیہ اولندی .

۱۲۲۲ دہ سلیمان پاشانک وقوع انفصالتہ مبنی برینہ رتبہ میر میرانی ایلہ « نعمان پاشا » تعیین اولندیسہدہ
دوچار اولدینی علتدن طولانی استعفا اتمکله ۱۲۲۴ دہ موصلی بکر افندی زاده « احمد پاشا » تعیین
اولمش واوصردہ وقوعہ کتیریلان اختلالدہ احمد پاشا قتل ایلدیکندن برینہ نصب اولسان وزرای
« عظامدن عبد الجلیل زاده » محمود پاشا « ایکی سنہ صکرہ وفات ایتدیکی کبی والیلک رتبہ سامیہ وزارتہ
نصب اولنان « سعداہ پاشا » نک دخی ۱۲۲۸ دہ وفاقی و برینہ تعیین اولنان « احمد پاشا » نک ۱۲۳۴
دہ انفصالی اوزرینہ عبد الجلیل زاده احمد پاشا تعیین اولمش ایسہدہ انک دہ یکرمی کون صکرہ ارتحال
دار بقا اتمسی جہتہ والی سابق دیگر احمد پاشا بتکرار موصل والیلکنی احراز ایلدی .

۱۲۳۷ دہ احمد پاشا تکرار عزل ایدیلوب عبد الجلیل سلالہ سندن « عبد الرحمن پاشا » رتبہ وزارتہ
کوندریلورسہدہ مزاجنہ طاری اولان انحرافدن طولانی یچی پاشا قائم مقام نصب ایدمش و متعاقباً عبد
الرحمن پاشانک وفاقی جہتہ والیلک ۱۲۳۸ دہ یچی پاشانک عہدہ سنہ توجیہ بیورلشدر .
درت سنہ صکرہ محمود پاشانک مخدومی « عبد الرحمن پاشا » تعیین اولنوب ۱۲۴۳ دہ کندوسیله
کتخداسی بولنان « محمد پاشا » بعض ارباب فساد طرفندن قتل اولندقرندن والیلک ۱۲۴۴ دہ سلیمان
پاشانک حفیدی « محمد امین پاشا » یہ و برسنہ صکرہ عمریلردن حسن افندی زاده « قاسم پاشا » یہ
توجیہ بیوریلورسہدہ مشار ایلہ قاسم پاشا بغداد والیسی « داود » پاشا طرفندن اعدام اولنمخلہ برینہ
۱۲۴۷ دہ روم ایلی بکر بکیکی رتبہ رفیعہ سیلہ یسن افندی زاده « سعید پاشا » و ۱۲۴۹ دہ دفعہ ثانیہ
اولہرق « یچی پاشا » و ۱۲۵۰ دہ تکرار سعید پاشا تعیین اولندیلر .

سنہ مزبورہدہ سعید پاشا عزل ایدیلوب برینہ تعیین اولنان انجہ بیراقدار زاده « محمد پاشا » معیتدہ
اوج بلوک عساکر نظامیہ ویشوز نفر « ہایتہ » [۱] و یوزنفر ارنوود و ایکی یوزنفر « عقیل » تعبیر
اولنان برلی عسکری موجود اولدینی حالہ موصلہ کلہرک تمشیت امورہ مباشرت ایلدی .
الئی آی صکرہ موصلدن جمع وتدارک ایتدیکی نفیر عامی یکچیری اظاہرلہ برابر آلوب رفع علم
عصیان واستقلالیت ایدن عمادیہ متصرفی کرد « اسماعیل پاشا » نک اوزرینہ کیدرک بالمحاربتہ کندوسنی
عسکرلہ برابر مغلوباً فرارہ مجبور ایتدکدن صکرہ اورادن (الکری صرب) دنیلان قریبہ ہ عزیمت

[۱] ہایتہ اسکی ضبطیہ اصولدہ بر نوع محافظلردر

ذکر اولتان پاشا و بکلری و بعض رجال و نسائی الوب موصلده اسکان و کندولرینه مناسب معاشلر
تخصیص ایلدی .

مشار الیهک زمان اداره سنده سوقاق و چارشولرده دیلنجیلره پیک نادر تصادف ای دیلوردی. آداب
عمومیه یه واحکام شرعیه یه مغایر حرکاتده بولنالری طوتوب نهره آتمق کبی شدتلی مجازات ترتیب ایلمسی
یوزندن فحشیات دخی منعدم حکمنده ایلدی .

اوتاریخده اهلینک وحشت مزاجی حسدیه حکومت لایقوله انقیاد و اطاعت ایتمالری مشار الیهی بویله
شدتلی مجازات ترتیبه مجبور ایدرک بوسایه ده اهللی یه حدلرینی بیلدیرمشیدی .
سکنر سنه امتداد ایدن مدت حکومتده خبلی اصلاحاته و بلده نک داخل و خارجنده حصول عمران
و ترقیاته موفق اولوب انار خیره سندن الان استفاده ایلمکده بولمشدر .

ایوم موجود بولنان حکومت قوناقی ایله اتصالنده کی بیاده و خراب سواری قشله لری و عسکری
خسته خانه سنی و میدان غلالده واقع جامع شریفی و کوردیکی رؤیا اوزرینه « دانیال » علی نبینا و علیه الصلاة
و السلام ائندمن حضرتلرینک مقام منورلری بولنان تر به شریفه یی مجدداً بنا وانشا اتمشدر .
اتخاذ ایتمدیکی مسالک سیاست بولندیغی زمانک حال و الجا آتته مبنی حسن تأثیر حاصل ایدرک اهللی
نائل امنیت و راحت اولمشلردی .

مشار الیه ۱۳۵۹ سنه سی ذی الحججه سنده التمش بش یاشنده اولدیغی حالده دوچار اولدیغی اسهال
عالتندن رهایاب اوله میهرق ترک عالم فانی ایتمکله نعش غفران نقشی انبیای عظامدن « نبی شیت » علیه
السلام حضرتلرینک جامع شریفی اتصالنده کی مقبره مخصوصه ده مدفوندر .
[رحمة الله علیه رحمة واسعة]

ولایتک احوال زراعیسی

(قسم)

[۱]

جناب حقك ولايتزه بر بخشايش الميسی اولان قوه انباتيه سبيله كرك نفس هر كزده و كرك اكثر ملحقات ولايتده هر درلو مزروعات و محصولات و فواكه و اشجار و ساثره مبذول دنيله جلك درجه ده يتشمكده در . انجق اقليم زراعیسی متخالف یعنی بعض پرلرده صغوق و بعض محللرده صیجاق دهازباده اولديغندن حاصلات و ساثره نك زمان ادراكی متفاوت بر راده ده در .

طوپراق : ولايتمز اراضیسی تشکیل ایدن طوپراقلر مختلف جنس و طبیعتده اولوب بر قسمی اتریه اصلیه دن و بر قسمی ده اتریه منتقله دن معدود و اقلیمه نظراً قوه انباتیه لری وسط درجه دن افزون اولديغندن هر نوع محصولات زراعیسی نمونیتی موجب بر صورتده يتشپور .
موصله تابع سنجار و كركوكه ملحق اربیل قضا لریله التون كوبری ناحیه سی قوه انباتیه جه ولايتمزك انك مشهور بر لرندن معدود در .

اقليم زراعی . — ولايتزده یازین میزان الحراره اوتوز الی و نهایت قرق ، قرق ایکی به واصل و قیشین دخی صفر درجه دن اون ایکی به تنزل ایدرك وسطی اولمق اوزره اوتوز ایکی و اوتوز اوج درجه ده اولديغندن محصولات زراعیسی انك مهماری طبیی بر صورتده يتشه بیلور .

بعشقه ، محزانی ، عین سفنی و باعذره و پیرستك و شیخ عدی قریه لریله عقره قضا سنده زیتون حال طبیعیده نشو و نما بولدینی کجی شتاك بر درجه به قدر معتدل کجیدیکی بعض پرلرده ده انجیر ، طاتلی و اکشی ، لیمون ، تورنج ، و بونلر درجه سنده حرارته محتاج دها بعض اشجار و نباتات يتشمكده در . یالكز ولايتك جهت شرقیه سنده واقع عمادیه قضا سیله بر وارئی بالا و نیروه و ریکان ناحیه لری و شرق جهتده کائن عقره قضا و زیبار ناحیه سی يك مرتفع اولدقلرندن بورالرده قیش ابی تمتد اولمقده و بناء علیه مواقع مذکورده حیوانات و ساثر فواكه کجی ادراك ایتمکده در .

ولايتمزك احوال اقلیمیه سنه دائر لایقيله تحقیقات و تجریات فنیه یاسیله مدیغندن بو جهتدن صرف نظرله حال طبیعیده يتشمكده اولان نباتاتك جنس و نوع لری حقتده بر قاج سوز سویلیه بیلور فر .
برنجیسی . — لیمون و تورونج اقلیمیدر که بوده ولايتك يك جزوی بر قسمی و صغوق روز کارلردن محفوظ صیجاق پر لری تشکیل ایدر . كركوك سنجاغیله صلاحیه قضا و شقلاوه ناحیه سی و خر توود هکان قریه لرینك بر قسمی بو اقلیمدن معدود در .

ایکنجیسی . — زیتون اقلیمیدر که ولايتك جهت شرقیه و شمالیه سنده کائن و بالاده اسملری مذکور اولان محللره منحصر در . بو اقليم داخلسنه اولدقجه مبذول بر صورتده زیتونلک ، باغ و دوت باغچه لری وارد در .

اوجنجیسی . — حیوانات اقلیمیدر که ولايتك بر جوق اقسامی محتویدر . بو اقلیمده هر نوع

حبوبات و نباتات پک مکمل یتشدیکی مثللو نسبة صیجاق اولان بعض یرلرده اشجار مئمره نك انواعی

واوزوم باغلی دخی یتشور .

ولایتک اک محصولدار یرلری بواقلم داخنده در . بواقلمده اک زیاده حبوبات یتشمکده اولدقدن بشقه قابل اسقا اولان محللر نده سیدام ، مرجک ، چلتیک وبوکا مائل برچوق محصولات نشو و نما بولمده در .

در دنجیسی . — اورمان اقلیمیدر که بوده ننس موصلده و کرکوک سنجانجی داخنده مایحه ناحیه سیله سائر بعض مواقعده واقع ایسه ده بونک ترقیاته خدمت ایلمدیکی ایچون حاصلاتی واحتوا ایلمدیکی اشجار انواعی پک محدوددر .

(قسم)

[۲]

﴿ محصولات زراعیه ﴾

طوبراغنک اولدقجه تنوع وقوة انباتیه سنک فوق العاده لکیله مشهور اولان ولایت اراضیسی داخنده برنجی درجه ده اهمیتی خائر نباتات مزروعه ایله محصولات حیوانیه در . بونلر حقدده وهله رفکر مجمل حاصل ایتمک محصولات مذکور نك نرلرده ونه حال و صورتده یتشمکده اولدیغنی آرو آرو کوسترمکه وابسته اولدیغندن بوجه آنی فکر و بیان ایدیوروز .

« برنجیسی »

محصولات ارضیه — نباتات غذاییه

حبوبات متنوعه . — ولایتک هر طرفنده حیواناتک باشلیجه انواعندن اولان بغدادی ، آره ، مصر ، داری ، سیدام ، ماش ، کلیتی بر صورتده یتشمکده در .

مرکز سنجانگک برچوق یرلری و خصوصیه سنجان ، دهوک ، عقره ، اربیل قضالری اک زیاده متنوع حبوبات یتشدیرن یرلردندر . بونلردن بشقه دهوک قضا سنده کلیتی مقدارده باغ یتشدیرلمکده در . نباتات بقلیه . — مواد مغذیه دن اولان نخود ، باقاه ، فصولیه ، مرجک ایله بعض اغذیه حیوانیه دخی کرک نفس موصلده و کرک مایحقات ولایتده مبدول بر صورتده زراعت ایلمکده در .

نباتات بصلیه . — بوضف نباتاتدن زراعتی داخل ولایتده تعمیم ایتمش اولانلر صوغان و صارم ساقدرد بونلر هر طرفنده یتشمکده ایسه ده اک مبدول اولان یرلری مرکز سنجانغه مربوط بعض قرادر .

نباتات درنیه . — بوضف نباتاتدن معدود اولان پانانس بورالرجه تعمیم ایتماشدر . انجق بعض ذوات خصوصی باغچه لر نده یتشدیرن کندیلری طرفندن صرف واستهلاک اولتمده در .

ازهر جهت نافع و مواد غذاییه نك اک برنجیلردن معدود اولان پانانسک بورالرجه تعمیم زراعتی ارزو اولنور خصوصاندر .

نباتات جذریه — بوصفه منسوب اولان بانجار ، هاووج ، شالقام کبی نباتات درنیه هر طرف لرجه

غایت مبذول بردرجه ده بتشمکده در .

سبزه لر — ولایتک اکثر برلری متنوع سبزه یتشدیرمکه مستعد و فوق العاده قابلیت واریسه ده بورالرجه تعمیم ایدن سبزه لر اسپناق ، ابه کوچی ، سمیزاوتی ، فصولیه ، باغیه ، بطلیجان ، بزلیه ، لوبیه تعبیر اولنان بروجه ، بقله ، وقباغک انواعی ، دو ماس ، برالماسی ، تورپ ، کره ویز ، مایدانوس ، تره و هر نوع صلاحه لقردن عبارتدر .

آف الذکر سبزه لر مرکز ولایتده بک مبذول برصورتده زرع ایدلمکده اولدینی کبی بر ایسکی خصوصی بانچیده قارنه بهار دخی یتشدیرمکه در .

ملحقاتک چوق برلرنده دخی تعداد ایتدی کمز سبزه لر اکلمکده ویا لکنز ولایتده تابع عمادیه قضاسنده لخنه ویر الماسی یتشدیریلوب مرکز ولایتده وجوار لوا وقضالره سوق و فروخت اولنمقده دره اشجار مشمره . — موصل ولایتی قوری ویا ش میوه یتشدیرمک نقطه نظرندن اناطولی ولایات شاهانه سنک برنجی ولایتلرندن معدود اوله مز ایسه ده ایکنجیلرندن صایله بیلوره

فی الحقیقه داخل ولایتده شفتالی ، زردالی ، قیصی ، الما ، ارمود ، نار ، اریک ، ابوا ، قاوون ، قارپوز ، انجیر مثللو یا ش میوه لر اولدقجه کثرتلی اولدینی کبی جویر ، بادم ، فستق کبی قسوری فواکه دخی یتشمکده در . بوندن بشقه نفس کرکوک و شقلاوه ایله سلیمانیه نیک مرکز وملحقاتنده وکرکوکه تابع صلاحیه قضاسنده ودها بعض برلرده ده اکشی وطاتلی ایون و ثورونج وکوزل الما وارمودلر حاصل اولور .

باغ . — ولایتک وعلی الخصوص مرکزده ملحق برچوق قرا ایله دهوک قضاسنک واکا مربوط اکثر قرانک منابع ثروت زراعیه لرندن بریده اوزوم محصولیدر . بونلرک بر قسمی داخل وخارجنده عیناً صرف وقسم دیکریده بکمز ، شراب ، راقی اعمالنه حصر ایدلمشدر . سنجار جهنسنده انجیردن دخی بر نوع بکمز چیقارلمقده درکه بو بکمز بورالرجه بک مشهور ومقبولدر .

نباتات صناعیه

نباتات لیفیه . — بورالرجه نباتات لیفیه ایچون کتن وکنویر واقعا بک تعمیم ایتماش ایسه ده ینه از چوق موجوددر . اکثریتله بونلر ولایات متجاورده دن کتیرلدیکی جهتله بوراچه بونلره اهمیت ویرنامکده در .

مع مافیه کنویر ، کتن کبی لازملی شیلرک خارجدن جاهی کفتسندن وارسته اولمق اوزره تکثیر وتعمیمی اوزو اولور خصوصاً تندر .

نباتات زیتیه — ولایت داخلنده زیتون یالکنز عقره قضاسیله مرکزده ملحق بقیشقه و بجزانی والقوش ودها بعض قریه لرده یتشمکده ایسه ده کچن سنه فوق العاده حکمفرما اولان شدت برودت وتزول ایدن برف وباراندن برچوق اشجار قورومشدر . بناء علیه شو صره لرده زیتون یاغی بک آز بر راده دره . سیسام ویاغی کرک مرکزده وکرک ملحقاتک اکثر ایسنده بک چوقسدر . سیسامدن

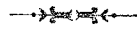

بورالرجه طحین حلوانی و بوکا مائل بعض شیلر یا بلغمده اولدینی کبی باغ یرینه ده استعمال ایندکلی و واقعدر *

نباتات لونیه . — ماشلرک تلوینده استعمال ایندکلی اوزره کورک بو یا زراعی موجود ایسه ده بوده اداره محلیه کفایت اتمه جک قدر آزدرد *

نباتات مخدره . — بو نباتات خشخاش و توتوندن عبارت اولوب خشخاش بورا جه یک اندر یتشمکده ایسه ده توتون محصولاتی ولایتک اکثر برلرنده و علی الخصوص سلیمانیه سنجاغنده فوق العاده بر صورتده یتشمکده و سلیمانیه دن چیقاریلان توتون یک کثرتی اولوب محلی رژی دائره سنک واردات سنویه سی الی التمش بیک لیرایه بالغ اولمده در *

نباتات عطریه . — بو صنف نباتاتدن کل فدانی بوراده مبدول اولوب بوندن یالکز کل صوی چیقارلمده و قوقومزلق حسدیله بشقه صورتله استفاده ایدیله مامکده در *

« ایکنجیسی »

« محصولات حیوانیه »

قیون . — ولایتک هر طرفده واک زیاده موصل و کرکوک سنجاقلرنده کثرتله بولان قیونلردن هر سنه کلیتلی مقدارده یوک و پیانی اندینی کبی زاخو ، عقره ، اربیل و سلیمانیه جهتلرنده شایان منوئیت بر صورتده یتشن تفتیک کچیلرندن دخی اولدقجه مبدول براده ده تفتیک استحصال اولمده در . کرک مرکز و کرک ملحقاآده یک نفیس قیماق و تره یاهی یا بلدینی مثللو زاخو و اربیل قضالرنده غایت لذیذ و مکمل پنیر اعمال اولمده در . قیون و کچیلرک دریلرندن بورالرجه یعنی واپوچ و جزمه یا بلغمده و بو صورتله خیلی بر منفعت تأمین ایدلمکده در *

اینک . — بورالرده اینک و اوکوز دیگر مواشی نسبتنده چوق دکلسه ده ینه اولدقجه از چوق بر صورتده کرک حاصلات لبینه لرندن و کرک چفت خصوصنده کی خدمتلرندن استفاده ایدلمکده در *

مانده . — ولایتزده مانده مبدول بر صورتده یتشمکده و بورالرده موجود قایماقلرک اکثرینی ویغورتک بر قسمی مانده سودندن نفیس بر صورتده یا بلغمده در . ملحقات ولایتک نهر ساحلی اولان مواقعه مانده یک چوق ایسه ده اکثریتله نفس موصلده موجوددر . کرک مانده دن و کرک قیون و تفتیک کچیلرندن خارجه سنوی یک چوق اخراجات وقوع بولمده در *

دوه . — ولایت داخنده ایکی نوع دوه اولوب بر نوعی عشایر و قبائل سیاره ده عاداتا قیون و سائر مواشی کبی بسیله نور و سودندن استفاده اولنور و دیگر نوعیده احوال و ائقاده قوللانیلور . نقلیه ده استعمال ایدیلان دوه لر دیگر نوعدن دها چوقدر . بو ککدن مشلح و عبا و عقال تعبیر اولنان باش صارغیسی و دها بر چوق شیلر اعمال اولنور . نفس موصلده و شهر زورده کرچه هر هنر یعنی تفتیکدن بو ککدن بو کبی شیلر اعمال اولنور سه ده اک اهلاسی دوه تویندن اولانلردر . چونکه بو تویندن یا بیلانی عبا و سائر و جودی غایت صیجاق طوتدینی کبی حد ذاتنده دخی غایت یوشا قدر *

مربک . — مرکب دخی بورالده ایکی نوعدر بریسی بینک دیگری ینه یوک نقله مخصوص اولدقجه

چوقدر . بینک مرکبلی بش لیره دن اون بش یکریمی اوتوز لیره قدر فروخت ایدیلور .
چندر دنیلان بینک مرکبلی سیر و سرعتی پک زیاده اولوب بش الی ساعتق بر مسافه بی اوج
وبعضاً ایکی بچق ساعتده قطع ایتدکلی واقعدر .

استر . — بورالجه استر جنسیده از دکدر . بونوع حیوان اکثریتله عملیات نقلیه ده وچفت
سورمکده قوللانیلور . وبعضاً ده بیاض مرکبلی صورت خصوصیه ده رکوب ایچون بسیله نور آت
جنسی بورالجه قدر اعلا ایسه قاطر جنسک ده اعلاسی وکوزلی بولنور . خصوصیه سلیمانیه داخنده کی
جاف عشیرتی ایچنده پک کوزل و بویلی استرلر تشور .

آت و قسراق . — کره ارضه یتشن آت و قسراقلرک اک جنس و مقبولی خطه عراقیه داخنده
اولدینی کبی بوجنسک اکاصیل و نیجی ده ولا یتزک شمر ، الصایح ، العیید ، طی ، سنبس کبی عشایرنده
وجوده کلان حیوانلردر . بوحیوانلر وجودجه کوزل و متناسب و فعلاً دواملی و متانتلی اولدقلی کبی
عربلر بوحیوانلرک نسلی شمده یه قدر محافظه ایده کلشلردر . مذکور آت و قسراقلر بورالجه پک
یهالی برقیمتله صانلمقده اولدقلی مثللو هر سنه ایکی اوج بیک رأسه قدر خارجه و اکثریتله هندستانه
سوق ایدلمکده واورالده بورالردن صانیلان قیمتک بر قاج مثلی فضلہ سیله فروخت اولتمقده در . جنس
مذکورک بورالجه حسن اصلاحی و قوشو ترتیبیه بر قاندها تزید رغبتلی ضمننده ولایت جلیله جه
اصحاب و قوفدن مرکب بر قومیسون تشکیل بیورلمشدر .

طیور اهلیه و سائره . — نفس موصل ایله بالعموم ملاحظاتنده اوردک ، کوکرچین ، ککلک ،
بیلدرچین ، دراج ، لکلک ، طورنا و سائره کبی برچوق طیور اهلیه بولندینی مثللو شاهین ، طوغان
باز کبی آوجی قوشلری دخی موجوددر .

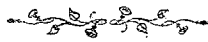
سباع و وحوش . — ولایت داخنده کائن بعض اورمانلی و اناجلی محللرده قورد ، طوموز ، ابو ،
تلکی ، چقال بولنور . بولر چوق دکلسه ده نادر دینله جک قدرده از دکدر . کیک ، جیلان ،
طاوشان دخی چوللرده پک چوقدر . بعضاً بولری خانه لرده دخی بسیلرلر . عمادیه ، زاخو ، زیبار
ورواندزک بعض جهتلرنده قیلان دخی بولنور

حیوانات زاحفه . — ولایتک هر جهتنده کرک شهرلرده و کرک چوللرده بیسلان و عقرب و قرق
ایاق کبی زهرلی حیوانات چوقدر . بعض محللرک عقرب و بیسلاننده کی زهر غایت مضر و تهلیکلی
اولوب بعضیلرینک کی اولقدر مخاطره لی دکدر . اربیل طرفلرنده و تخصیص دجه ، زاب ، التون کوپری
نهرلرنده بالفک انواعی صید اولتمقده و حتی او طرفلر اهالیسنک اکثریسی بالقه تعیش و تقدی ایتمکده درلر .
حشرات . — موصلک هر جهتنده حشراتک انواعی بولنور . هله کپله ، پیره ، سیوری سینک پک
چوقدر . سیوری سینک بعض محللرده انسانک راحتی سلب ایدر . چکرکه دخی بعض سنه لر ظهور
ایدوب بالجه حاصلاتی اکل و تلف ایتدیکنه منی مضرتی فوق العاده در .

بال . — اری یتشدریمک بورالجه بالنسبه تعیم ایتماش ایسه ده ینه از چوق موصل و اربیلی
و عمادیه و زاخو و رواندز و عقره و دیگر بعض یرلرده یتشدریمکده و بوندن بر خیلی منافع تأمین
ایدلمکده در . فوائد و منافی متعدد و کثیر اولان و یتشدریمسی پک آسان بولان محصول مذکورک ترقی
و تزایدی اسبابنک استکمالی بورالجه جداً ارزو اولتمقده خصوصاً تندر .

﴿ ولایتک احوال صحیہ سی ﴾

بر مملکتک احوال صحیہ سی حقنہ طوغری بدن طوغری به بسط مقاله ، سرد مطالعاتہ بولمزدن اقدم اومملکتک موقع طبیعی ، معارف خصوصندہ ترقیات حاضرہ سی ، ثروت عمومیہ وسائرہ سی حقنہ مجمل بر فکرہ مالک اولمق ضروریدر . زیراصحت عمومیہ احوال مسرودہ نک ، مؤثرات مختلفہ نک محصلہ سیدر . استنادی اولیمان ہر شیک زوال بولسی نصلک بر قاعدہ ازلیہ در ؛ صحت کیفیتی دخی موازنہ سنی بولمق ایچون کنڈیسی ادارہ ایڈہ جک ، حسن ادامہ سنی عوارضدن وقایہ سنی تأمین ایلیہ جک قوای متعددہ نک وجودینہ مفتقدردر . صحت اولمدینی خالدہ تحصیل معارف ، ترقی صنایع ، تعالیٰ افیکار ممکن اولہ میہ جنی کی موقع طبیعی اساساً اصول وقاعدہ یہ موافق اولیمان معارفدن نصیبی از اولان وثروت عمومیہ سی درکہ سفلاذہ بولسان ممالک اہالیسنک صحت عمومیہ لینی وفق مطلوبہ ، حالت اعتدالہ کورمامک طبیعیدر . نتہ کم علل ساریہ نک مثلاً قولرانک فرجہ یاب دخول اولدینی ممالک متمدنہ و متمولہ دہ جزئی برمدت استقراری خلافہ اولہ رق ہوز تدابیر صحیہ نک نہ اولدینی بیلمیان واسباب تحفظیہ نک ، علل سائرہ مذکورہ نک دفعی خصوصندہ کی دخل کلیسی ادراک ایڈہ میان واجراآت حکومتدہ نظری قیدی ایلہ باقان بلاددہ قولرانک وسائر علل ساریہ نک آیلر وبعض ممالک (ہند) دہ اولدینی کی عصر لرجہ حکم فرما اولہ رق یوزا بیکلر جہ خانہ لریقوب میلیونلر لہ خاتمانلر سونڈیر مکدہ اولدینی کوروب ایشید یوروز .

موصل : الجزیرہ قطعہ فسیحہ سنک بر جانبی تحدید ایدن دجلہ نہر کیرینک جانب یمیندہ نیوا خرابہ لری پیشکاهنسدہ مبنی اولدقجہ قدیم بر شہر عظیم اولوب اسباب تدافعیہ اولہ رق وقتیبہ بنا ایدلمش اولان حصارک همان همان داخندہ بولندینی ایچون صحت عمومیہ سی بونقطہ نظر دن موجب ممنونیت بر حالہ دکدر . واقعا بش اون سنہ دنبری حکومت فونانگی طریقہ اوزرنده و حصارک خارج لرنده بر طاقم ابنیہ انشا و اعمار ایدیلہ کلکدہ ایسہدہ ابنیہ مذکورہ نک بر جوغی غربا و ما مورینک اقامتہ حصر ایدلایکی ایچون صحت بلدہ اوزرنده بر تاثیر نافع کوسترہ مامشدر . دجلہ عظامانک اوکوزل ساحلی اوزرنده الیوم بر جوق خانہلر بولندینی کورلمکدہ ایسہدہ خارجدن فیر لادیلہ جق بر نظر بونسارک فقر و مذلت و حال پریشانیدن نشان ویرن برر کلبہ و خرابہ لردن عبارت بولندینی کورہ جکدر ! موصل حصار ایچندہ بولندینی سببیدن بر تقیصہ ارأہ ایتکدہ اولدینی کی ابنیہ سنک طرز انشاسی و حفظ الصحہ قواعدینہ قطعاً موافق بولنماسی حسیدیلہدہ بویولہ بر قصورہ مالکدر . فقر و ضرورت اسباب مقامندہ کوسترلمک ایستلورسہ از مصرفلہ و مطلوبہ موافق ، اسکانہ الویریشلی و فصول اربعہ نک کڈزانہ مساعد خانہ لرانشا ایتک قابل اولدینی انکار ایڈہ میز . ابنیہ عمومیہ قیا و کرچدن و مر مردن انشا ایدیلور . ممالک خارہ دن عد اولنقدہ اولان موصل ، یاز موسمندہ ابنیہ درونندہ او طور مق قابل اولدینی کی گرچک جاذب رطوبت و برودت خاصہ طبیعیہ سندن ناشی قیش وقتی بردفہ صوؤدیمی ارتق طاش چاتلاسلہ

ایصنق ممکن اولیور. باخصوص اینہ باابدینی وقت فصول اربعہ تک اختلافات ہوائیہ معتادہ سی
دوشو نلمدیکندن امراض مختلفہ کنندی کندینہ دعوت ایدلمش اولیور .

موصول معارفی بوصول بکرمی بش سہ سہ سایہ معارفوایہ حضرت خلافتناہیدہ آثار ترقی کو سترمش
وکون بکون ایلرولمکدہ بولنمش ایسہ سہ سائر ممالک محروسہ المسالک شاہانہ بہ نسبت کیریدہ صایلیور
چونکہ امر مهم معارفہ رغبت عمومیہ یوقدر. ہر فردک تحصیل علم ومعرفتلہ عصرینک فریدی زمانتک
وحیدی اولسنی توصیہ طرفداری اولسہق بیلہ من طرف اللہ تودیع واحسان بیوریلان صحت کبی
برنعت کرافیمتی حسن ادارہ ایتک انی خللندن، عوارض مختلفہ دن مصون قیلمق ایچون
اقتضا ایدن تدابیر صحیہ تک، معلومات فینہک ولوسطحیسنہ اولسون کسب وقوف ایلمک شروط
لازمہ دن بلکہ وظائف اصلیہ بشریہ دن اولدیغنی شریعت غرای احمدیہ تک وصنایای عدیدہ
منیفہ سنہ واخطارات جلیلہ مکررہ سنہ مغروراً تکرار واخطار ایلمکدن کسہ بزنی منع ایدہ مزہ.
چونکہ صحت بدنیہ بہ مالک اولیان بوجود وظیفہ نظیفہ دینیہ سنی طاعات وعباداتی خالق لم یزلہ
قارشو اولان دیوناتی تسویہ ایدہ میہ جکی کبی ایام محدودہ حیاتہ سنی دخی آلام مادیہ ومعنویہ دن تخلیص
ایلیہ مزہ. انسانہ ہمیشہ منتظمہ بی حیات مسعودانہ بی دنیاہ وجودی، موجودیت شخصیہ ومعنویہ سنی
نہ صورتلہ ادارہ ایلمک لازم کلدیکنی انجیق معارف قہیم وتعلیم ایلر. تقنین سایہ سندنہ درکہ بشریونجہ
وسائط ہمیشہ، اسباب رفاهیہ، ترقی صنایعہ، کشفیات واخترعات متوالیہ بہ موفق اولیور .
کلہ لم ثروت عمومیہ مسئلہ سنہ : ثروتک صحت ابدان ایلہ علاقہ سی شدیددر. فقر وضوروت خستہ لوق ایچون
برسبب مہی اولدینی کبی مرض صولت ایلدکدن صکرہ دہ ارباب فقر وضوروتک راہ نجات وسلامتہ
وصولی برامر عسیردر. بوسیدنددرکہ ہر پردہ فقرا ی مرضانک تداویلرینہ معیشت نقطہ نظرندن چکمکدہ
اولدقاری اضطرابات ومشکلاتہ چوق وقت خستہ لوق کبی مصیبت عظمی انضمام ایلدیکی تقدیردہ
انلرک امدادینہ، تہوین اضطراباتہ شباب ایدیلیور . دست معاونت کرکی کبی اوزادیلیور . حسب
البشریہ تسکین آلام متوالیہ لرینہ صرف غیرتدن گیری طورلیور. خصوص مذکور تبعہ وزیر دستانی
برلظہ دوشونمکدن خالی قالمیان پادشاہ فقرا پرور، شہنشاہ مراحم آور، ولی نعمت جنت افندمن
حضرتلرینک انظار معالی دثار ہایونلرندن دورطو تلمیہ رق ہر ولایتہ، لو او قضاہ و برچوق نواحی بہ بیہ
بلدیہ اطباسی توظیف وتعییننہ وہان ہر ولایتہ وا کٹرلوالردہ غربا وفقرا ی خستگانلک اشفا
وتداویلرینہ مخصوص خستہ خانہ لر، دار الشفائر تأسیس وکشدینہ لطف وعاطفت خسروانہ لرینی
پیدیغ ومبذول بیورہ رق عجزہ ومعولین مرضانک تأمین استراحتلرینہ تہوین احتیاجات بدنیہ لرینہ مع
زیادہ باعث اولوق کبی ملائک کپسندانہ حسنات عالیہ وخیرات مبرورہ دہ بولنقدہ اولدقلمنی درپیش
نظر مملوکانہ ایلہ رک اثرہایون محاسن مقرون جناب خلافتناہی بہ امثالی باخصوص بزاطبا وظیفہ عبودیت
ومملوکیت حد ایتلمیز . بالمناسبہ موصلدہ دخی سائر بلاد بہشت آبادشاہانہ دہ اولدینی کبی فقرا وغربای
معولینک تداوی واشفالرینہ خدمت ایدہ جک خستہ خانہ تأسیس وکشدیننی والی عالی ہم عطفوقلو
بک افندی حضرتلرینک علو ہمہمات مشکورہ لرندن تمنی واسترحام ایلمکی اقدس وظائف
جاگرانہ مندن بیلدک .

مقدمہ مقالہ مزنی تشکیلی ایدن سواد مسرودہ دن شویلہ جہ مختصرآ بحث ایلدکدن صکرہ برنبدہ دہ

صحت عمومیہ اوزرینہ تاثیرات روزمرہ سنی اظهار ایدہ گلکده و خسته لقلرک حصولی ایچون باشلوجه اسباب مہیہ عد اولنقده اولان هوا و صوکی موثرات طبیعیہ دن بحث ایدہ لم :

موصل؛ هواسنک لطافتی ایله مشهور اولمقله برابر اختلافات هوائیہ سی کثرتله واقع بر مملکتدر یازین قرق ایسکی سانتفراد درجه سنہ قدر صمود ایدن مزعج ، مذیب صیجاقلره قارشو قیشین تحت الصفر کرینن و باخصوص برقاچ سنہ دنبری — ۱۴ — ۱۶ درجه یه قدر نزول ایلیان شدتلی برودت حکمفرما اولدیغنی و ایلمک و صوکی بهارلرک تحولات و اختلافاتی نظر مطالعه یه الهجق اولورسنک موصلک هواسنک غیر عطرده و سیاقسنز اولدیغنی اکلازز موسم صنفک مار العرض حرارت مذیبه سیله ارییان ، مقاومت طبیعیہ سنی ضایع ایلیان وجودلر ایام شتائیہ نك نسبتسنز صوؤقلری ایله موازنه سنی شاشیربور بوسیله مختلف نزله لر « نزلہ انفیه ، صدریه ، ذات الرئہ و ذات الجنب ، انقلوئزا و امراض رشویہ » حصوله کلیور . بالاده موقع و تشکل طبیعی سی بحثنده بیان ایدلدیکی اوزره بنالرک رطوبت و برودته قارشو کفایتسنز لکنی علاوه ایدہ جنک اولورسنک امراض مبعوثه نك سهولتله حصولیافته اولمقله بولندیغنی اکلازه جفز . ممالک حاره یه مخصوص اولان دیسانتری ، حواء شبه تیفو و امراض مختلفه کبده موصله کثرتله کورلمکده در ، حیات متقطعه ایسه مرض بلدی حکمنه کچمشدرکه بونک باشلوجه اسبابی دجله نهرینک سواحلنده مرور زمان ایله تبیت ایدن اشجار طبیعیہ نك اورمان حالتی کسب ایدرک و موسم صیفده صولرک چکلیمی سببیله اورمانلر عادتاً برربطاللق حکمنی الهرق مذکور بطاقلقرده تکرر ایدن سیوری سینکرک ایام صیفده طاملرده خواب راحت طالان اهالی یه برر برر قلمی حاتی اجرا اتمسیدر .

ترقیات حاضره طیبه ایله مرتبه ثبوت و اصل اولان حقائق جلیه دندرکه همان بالجمله امراض وعلل ساریه و مستولیه و سائر نك اسباب موجبی برطاقم جرائم عضویه در ؛ بونکله برابر امراضک صولت و ظهور نما اولمی ایچون اسباب خارجی نك از جمله تبدلات و تغییرات هوائیہ نك دخل عظیمی اولدیغنی ده انکار اولنه من . موصلک مواسم مختلفه ده هواسنجه رونما اولان تغییرات روزمره سی بالاده تعداد ایتدیکنز مختلف نزله لرک کثرتله حدوتنه و نزلات مذکور نك طول مدت پایدار اولسنه باعث اولدیغنی کچی مستعد ندرن اولانلرده هوانک مار العرض تبدلات و تحولات مخصوصه سی مدهش تخریبات ایضاع ایلمکده بوسیلدن نتایج مؤسفه حصوله گلکده در . هوانک اطرادسنزلغه ابنیه سنک احوال معروضه سالفه سی و اهالی نك قواعد صحیہ دن بی خبر بولنمی کیفیاتی علاوه ایدہ جنک اولورسق خسته لقلرک قولایلقله حصول بولسنه حیرت اتمه جکنز !! اسباب مرضیه سالفه یه مقاومت ایچون بوراده توصیه سنه لزوم کوردیکمز برشی و ارسه اوده ابنیه نك طرز انشاسنی تغییر و تبدیلدن عبارتدر . ابنیه نك تملی ، رطوبتی جذب اتمیه جنک بر ماده ایله تأسیس اتمک لازم اولدیغنی کچی تمک اوزرینه قوریه جنق اولانی دیوارلری طاش و جامورله بنا اتمک هر حالده طاش و کرچله یا مقمن اوفق و انسیدر . موصل جوارقرا سنک قیشین ده صیجاچ و یازین ده سیرین اولدیغنی بیلیورزکه اسبابی تعداد ایدلدیکنز مواددن عبارتدر . برده ابنیه بنا ایدیلرکن اوطه لرده کنیش و بویوک پنجره لر یا منی و قیشین جنوبه یازین شماله ناظر اوطه لر ترتیب و افراغ اتمکی خاطر دن چیقار ماملیدر .

اوطه لرک دیوارلری آلچی ایله هر سنه هیچ اولمازسه هر ایکی سنه ده بردفمه صواغ اتمک الزمدر . کرک بورالده ، کرک بوقاریلرده بین العوام زبازدا اولان [بواو اوغورسز برادر] جمله سی هر کسک معلومی

ویا مسموعیدر . اسبابی صورسحق بونک معنوی برحال اولدینی جوانی الورزه حالبوکه آیس بویه
 دکل ؛ بالذات اجرا ایلدیکم تدقیقات فیه اوزرینه واصل اولدینم حقیقت شودر : اوغورسز دیه توسیم
 وتلیم ایلدیکری خانلر کوناش یوزی کورمیان وهواسی دائماً مرطوب بولنان واقسام داخلیهسی قطعاً
 قاعدۀ حفظ الصحیه موافق برصورتده اولیان خانلر اولدقدن ماعدا بوکی خانلرده وفسات وقوعه
 کلدیکی وقت خسته نك اوطهسی . اشیاسی فیه توفیقاً تنظیر و تخیر اولدینی جهتله خسته نك قشمانی ،
 تری ومواد مفرغهسی اوطه نك مرطوب دیوارلرینه یايشوب هواسنی هر دائم خسته نك جرائیم
 عضویهسی ومواد ناقله مضرهسی ایله مشبوع برحاله برافقده و بوراده علت ساریه ومنتهیه مبتلا بر
 خسته اسکان ایلدی بوراسنی منبع مرض حاله افراغ ایتدی کی لازم الرعایه مسائله قطعاً اهمیت
 وریله ريك دار مرض حالنی کسب ایدن مکان مذکورہ بلا پروا دیگر برخسته ویا آخر بر عائله اسکان
 ایتکده درکه شو مختصر تعریف ایله اوغورسز نك نهدن نشئت ایلدیکنی جزئی بر تأمل زه افهام
 ایدر صائیرم . اسباب مادیه مذکورہ به ملاحظات وتأملات مغویه انضمام ایده جك اولورسه مصائبك
 قات اندر قات اوله جنی بدیدر .

مساکنی اریجه بر بحث صورتده کوسترمک مقاله نك تطویلنه باعث اوله جنی ملاحظه سنه مبنی
 خصوص مذکور حقنده هوا بخنده شویله چه مختصر بر قاج سوز سولیدکن صکره شمندی هوا به معادل
 — وکشفیات اخیرۀ فیه به — کوره بلکه هوادن زیاده بر قیمت صحیعی واهمیت مخصوصه بی حائر
 اولان « صو حقنده بر ایکی سوز سوبیلم : موصل بلده جسمیهسی شرب وحوایج سائرہ ایچون
 ایجاب ایدن صوینی دجله نهر کیرندن اخذ ایدیور . دجله صوینی حد ذاتده امثاله نادر تصادف
 اولنور . لطیف خفیف واوصاف مطلوبه فیه بی درجه لازمده شامل برماء مبارک ايسده چه چاره که
 بشر سوء استعمالاتی بوضویده تشمیل ایلمشدر . بلده به صوطاشیان سقار صوینی نهرک مملکتسه
 طوغری حاصل ایلدیکی کیرتی بورا تعیرنجه شریعه لردن اخذ ایلکده درلر . مذکور شریعه لر باشلوجه
 اوچ عدد اولوب باخصوص یاز وقتی نهر را کد برحاله جریان ایلدیکندن عادتاً طورغون صو شکلی
 الیور . سقار حیوانلر بله صویک ایچنه کیروب حیوانلرک مواد مفرغهسی ایله سقارک سردار ، پس
 ایاقریله و دیگر طرفدن مصر ، غنود چاشیر یقیا نلرک تلویثاتی ایله منظرهسی بله کریه بر نك کسب
 ایدن مذکور صوینی دریدن معمول وراویه تعیر ایدیلان طولوملره طولدره رقی مملکتته توزیع ایتکده .
 درلرکه بونک فن نقطه نظر نجه مطالعه سندن صرف نظر کوز ایله کوریلان محذور ضریخنه نهدیمه لی ؟ مملکت
 صحیه مفتشی بک افندی صو حقنده دفعاتله بسط مطالعات فیه دن محاذیر عدیده سنی انظار قارئین کرامه
 وضع ایلمکدن کیرو طور مامقده ، وظیفه انسانیت وطبابتی حسب الحییه ایفاده بذل مساعی بیور مقده ايسه لرده
 بدایت مقاله ده عرض ایلدیکنی اوزره قلت معارف نتایج مسعوده استحصالتنه مانع اولمقده بولندیغنی
 بیلدیکمز حاله بالناسبه تکرار ایلمکسزین کجه مدک . صویک امراض حمویه وساریه علی منته و مهلک نك
 حصولنده طوغریدن طوغری به تأثیرات مخصوصهسی فناً مثبتدر . شویله که : مواد اجنبیهسی و عوالم
 مولده الامراضی حاوی اولیوب یا لکنز اوصاف حکمیه وکیمیویهسی و متغیر اولان برصو ؛ ینه مضرت
 ایراندن هیچ اولمازسه عسرت هضم تولیدندن خالی قالماز قالدیکه اسباب مرضیه بی حاوی صور
 مختلف امراضی از جمله التهابات معدنی معانی حاد ، دیسانتری ، حماء شبه تیفوکی امراض مهلکینی

حاصل و تکوین ایلدیک کی تدقیقات اخیرہ فیہ ایلہ داء عضال ورمک امعاء واسطہ سیلہ جگر لہ و سائر نقاط بدنہ سرایت واستیلا ایلمی ثابت اولسنہ نظراً بولہ برداء مدہشک دخی سبب مستقلنی تشکیل ایلدیکنی مع التأسف سوبلمکہ مجبورز . منبع حیات ، بادی زندگی مکونات اولان و (جعلنا من الماء . . .) سرینہ مظهر بولنان برواسطہ مقدس و مبارکک جهالت اغورندہ تلویث و تجسی ایلہ انواع مہالک و محاذیرہ سببیت ویرلمسی شایستہ صدہزار اسفدر .

عصر لردنبری نہر کیر مذکورک کنارندہ انشا ایلدش اولوب چرکین منظرہ سیلہ ونہرہ افراغ ایتکہ اولدینی مواد متعفنہ سیلہ صحت عمومیہ بلدیہ کوزلہ کورلیان مدہش رخنہ لر آچقدہ اولان دباغخانہ و ساسخانہ حقندہ سوز سوبلیہ میہ جکر چونکہ اماکن مضرہ مذکورہ صحیہ مفتشلکنک نشیبات عدیدہ وقاریر مکررہ خیرخواہانہ لری اوزرینہ والی عالی ہم عطف و قلوبک اقدی حضر تہرنجہ پیش انظار اہمیتہ الشمس و یقینلردہ سکنہ مملکتک اشبو بلیہ عظامدن تخلص کریبان ایتلری قویاً مأمول بولمشدر .

الجزیرہ قطعہ فسیحہ سنی اسقاہ کافی واو منبت اراضی بی کسوۃ زمردینہ افراغ ایلمسک قوۃ فیضا فیضنی شامل اولان دجلہ عظامدن بر مملکتک حواجی ضروریہ سیچون اولسون استفادہ ایدہ بیوب بوقوجہ صویک بوشی بوشنہ اقوب کیتمنی کورمک قدر بادی اسف و حیرت برشی تصور اولنہ مزہ جزئی بر مصرفلہ بلدیہ نک یوقاری طرفندن نہردن ایستلدیکی قدر صو افراز و مملکتہ توزیع ایلمسک ممکن اولدینی بیلمز دکل ایسہ کدہ اشبو لازمہ صحیہ نک قوہ دن فعلہ چیمسی تمیاتی صحت عمومیہ نامہ اظہار ایتکی اقدم و طاقندن عد ایلدک .

موصل تقریباً یوز بوقدر بیک نفوسی حاوی بر بلدیہ جسمیہ ایسہدہ فقدان صنایع ، قلت وسائل نقلیہ طولانیسیلہ امور تجارت حال بطائت و عطالتندہ اولدیندن ایک نکت اہالیسی فقر و ضرورتک زبونی قالمشدر . بناءً علیہ معیشت نقطہ نظرندن تدقیقاتہ کیریشہ جک اولورسق بو خصوصک غیر منتظم و حفظ الصحۃ ما کولات قاعدہ سنہ غیر موافق اولدینی کورہ جکر . فقرانک مواسم مختلفہدہ لوازم معیشتی تبدل ایدر . مثلاً یاز وقتی قاوون ، قارپوز ، خیار ، ترغوزی کبی میوہ لک مبدولیت و اہونیتی حسینلہ فواکہ مذکورہ بی عاداتا اساسی غذا مقامندہ استعمال ایتکہدہ و بوسیدن قولایقلہ فساد معدنی معانی بہ ، اسپاللر و نزلات مختلفہ جہاز ہضمی بہ گرفتار اولقدہ درلر . مواسم دیکری دہ باشلوجہ ما کولاتنی بلغور ، مرجمک و تدارکی سہل اولان سبزہ وات (بامیہ ، باطلیجان ، پانچار) و سائرہ تشکیل ایدر . اغدیہ میانندہ شایان مطالعہ برشی وارسہ اودہ بوسوک سنہ لردہ مداوات صحیہ منتسبلرینک ستایشلرینہ ، تقدیرلرینہ مظهر اولان حالبوکہ اناطولی و عربستان و کردستانک عصر لردنبری یگانہ غدا ی اساسینی تشکیل ایلان یغورتدر .

یغورت حقندہ قارئین کرام شمدی بہ قدر بک چوق سوزلر ایشتمشلر و اوزون اوزادی بہ بخترہ مقالہ لر مطالعہ ایتمشدر .

بناءً علیہ یغورتک ترکیبندن ، صورت اعمالندن ، اوصاف حکمیہ و تاثیرات مخصوصہ سنک بحث ایلمی فضلہ کوردک یا لکیز شو قدر دیہ بیلر زکہ موصل فقراسی و ملحققات قرا و عشایری برارہ آمکی ایلہ برطاس ایرانی کوزلجہ قیویردقندن صکرہ اون اون ایک ساعت مشاغلہ شاقہ روزمرہ سنی ایفا ایدیبور . حیرت ! دیہ بیلر مکہ حکماء افرنج بو خصوصہ بک بیان قالمشدر . یغورتک وصف و شناسندہ

تقدیر مزایا سندیہ پک جکمشلر . مرجمکک قوۃ غذائیہ سنی وصفہ حاجت یوق حاری اولدینی مواد ازوتیہ واساسیہ دن ماعدا حدید کبی برعنصر مکملی دخی شاملدرکہ فقرانک چلیک مرکبات اسپنجیاریہ سنہ عرض استغنا ایدہ جکلری طبعیدر !

دیگر مالز مہ غذائیہ اولہرق پکمز ، پنیر ، خرما کبی طبیعی ، مبدول شیشلر بورالردہ کثرتلہ مستعملدر . بلاواک زیادہ مرغوب وفاخر بریمک کبی اعتبار ایدلدیکی ایچون توسع معدہ پک چوق مشاہدہ ایدیلور .

یکمکرده معاون مقامندہ ایونک فقدانندن طولایی انک رینہ اکثریتلہ سماع قولانیلیور . سماقک حاری اولدینی کلیتی تان (مازی) مادہ سندن ناشی قبوضیتی دعوت ایتکده و بنا علیہ بواصیر شرحیہ وقبضیتہ انضمام ایتکده بولنان مشاق جسمانیہ سبیلہ فتق عانی موصلده مع التأسف پک چوق کورلمکده در .

ما کولانہ شویله جه سطحی برنظر عطف ایتدکن صکره مشروباتہ حصر کلام ایلیم : موصل ایچون بزى تقدیرانہ ، تحسینلرہ سوق ایدن برشی وارسه اودہ دشمن بشریت عدویکانه السانیت اولان والیوم بلاد افرنجده دخی علیہنہ سولنمدک سوز یا بنمدق تدبیرقالیان مسکرات مسئلہ سندیہ سائر بلادہ نسبتہ بر موقع احترامده بولنمیدر . واقعا بعض نورسیدکانک علی العمیا داهیہ مذکورہ نیک بلیہ ہلاکنہ آتلقدہ اولدقلرنی کوربورسہ کده حکومت سنیہ نیک جزئی برہمت فعالانہ سبیلہ بونک تمل طوتہ میہ جغنی براعتاد قلبی ایلہ سویلیہ بیلرز .

مسکرات حقندہ حسب المسلك چوق شیار سولنمک طبیعی ایدیسہ دہ زمین ایلہ مناسبت آلمیہ جغنی و بردہ اوزون جکک جکھی نظر دقتہ آلهرق ایلرودہ آریجہ بر مقاله طرزندہ بسط افکار قاصرانہ دہ بولنہ جغمزی وعد ایلہ بورادہ بوقدرلہ اکتفا ایلیم .

ذاتاً موصلده معیشت سادہ و ہردرلو احوال سفیانہ و آلافرانغہ لقدن (بر قاج بر مستنا) آزادہ بولندینندن مسکرات لہ الحمد بورادہ برلشہ مامکده در . ایام صیفندہ الہ دوشدیکی حالہ قار ایلہ صوؤتیلان اوکوزلم ایران الک صحی الک نافع مشروبات طبیعیہ دن دھا الویریشلی دھا لطیف ومغدی دکلیدر ! بر بدوینک احوال صحیہ سبیلہ بر مبتلای عشرتک احوال صحیہ سنی مقایسہ ایدہ جک اولورسہق ایران شاربنک بنیہ ، عناصر ، تشکیلی طبیعی سنی بریکنہ نسبتلہ حیرت و تحسیرلہ تماشا ایدہ جکمز بدیہیدر .

امزجہ اہالی . — اہالی بلدہ موصلک ممالک خارہ دن اولسی حسنیلہ علی العموم عصبی ، صفراوی المزاجدرلر . بوسبیلہ بو جوار اہالیسی اکثریتلہ ذکاوت ایلہ مشہور ايسہ لردہ نہ چارہ کہ معارفہ اولان عدم رغبت حسنیلہ موهبہ مذکورہ دن بحق استفادہ اولنہ میور . امزجہ لری اقتضاسی عضو کبد وظیفہ سندیہ فوق العادہ بورولقدہ در . ما گولات بچندہ سولندیکی وجہلہ ہضمی ثقیل شیلر یئلدیکی ایچون عضو مذکورہ دھا زیادہ تعبہ دوچار ایتکده اولدقلری کبی اشبو احوالہ اختلافات ہوائیہ بی وکثرتلہ سرنمای ظہور اولان دیسانتری عانی مصائبی علاوہ ایدہ جک اولورسہق کبد خستہ لقلربنک نہ صورتلہ محدث ایتدیکنی وحیات کبدیہ کہ تدقیقات اخیرہ فنیہ ایلہ ماہیتی میدانہ چیقمشدر . نیک نصل اولوبدہ صبق صبق ظہور ایلدیکنی اکلارز .

امراضک حصولندہ صرہ سی کلدکجہ نہ کبی اسباب طبیعیہ و عارضیہ نیک مدخلدار اولدیننی ایضاح

وبیاندن کیر و قالدق ، اسباب طبیعیہ ایله حصولہ کلہ جک امراضہ بشر تقیدات مخصوصہ صحیحہ ایله مقاومت ایده بیلور . چونکہ مؤثرات مذکورہ برودت ، رطوبت ، حرارت شمس و سائرہ کبی صورت ظاہرہ نہ نمایان اولان شیردر . فقط ذکر ی بیلہ عروق انسانی ریشہ دار ایدن و علم مدینتہ دقیقہ بدقیقہ رخنہ لر ہمدہ یک درین رخنہ لر آچقده بولنان و آثار و عواقب مؤلمہ سی اولاد و احفاد و دہا سکرہ کی انسال بشریہ یہ قدر تخریباتی کو ستر مکدہ اولان امراض زہریہ نیک اسباب سرایتنہ معروض قالان بر فردک ہبہ حال آشیلائیسی امرطیبی بولنش اولقلہ دیگر امراض بنیویہ و حمویہ ایله قابل قیاس دکدر .

موصلی مسکرات مسئلہ سندیہ یک ایبری کور مدیکمز ایچون تقدیر لرہ ستایشلرہ احرا کور مش ایسہ کدہ امراض زہریہ منبعاری اولان فحشہ خانہ لرک صورت مخفیہ دہ اولہ رق کثرتلہ موجودیتی حسیلہ بو نقطہ نظر دن اسف و حیفلہ خامہ ران اولقلہ مجبورز . کندینی ، وجودینک قدرینی بیلیمان ہمض کتجلر بلا روا منابع مہلکہ مذکورہ یہ کندیلرینی آتیور لرکہ بالآخرہ اسف انکیز حالات مؤلمہ بہ مبتلا اولیور لر . فر نیکینک نہ یمان برداء کیر اولدینفی سویلمک فضلہ در . تلذذات موقہ شہوانیہ سیچون کندینی وجودینی تخریب حیات مادی و معنویسی تسمیم ایتدکن ماعدا یوقارودہ سویلدیکمز کبی اولاد و احفادندہ دخی داء عضال مذکورک اشکال خبیثہ سنی ، عوارض و خیمہ جکر سوزینی کور مسک قدر چرکین بر شی تصور اولنہ ماز انک ایچون شان مملکتہ ہنوز یک ایلر و میان مہالک مبحوئہ دن حذر ایلیوب وجداناً و فکرأ راحت یشاملرینی توصیہ و اخطار ایلرز . پولیس دائرہ سنک بو خصوصہ کی ہمت و فعالیتی عالم انسانی مجبور شکران ایلہ جکندن ناشی اجراءت سرعہ سہ شدتلہ منتظرز .

موصلدہ لہ الحمد امراض جلدیہ بہ فادراً تصادف اولتیورکہ اسباب دافعہ مقامنسدہ اہالینک شرب ایتمکدہ اولدینفی دجلہ نہری صوینہ مملکتک بر از یوقاریسندہ قاریشمقدہ اولان وعین کبریت اسمیلہ موسوم اولان ماہ معدنی پی کوسترہ بیلیرز .

عین کبریت اسمندن دخی اکلاشیہ جنی اوزرہ زیادہ مقدار دہ کو کورتی حاوی میاہ معدنیہ کبریتیہ دندر ، صغوق قابلدیجہ لر دن بولنان مذکور صو کوزل برحام طرزینہ افراغ ایدلسہ اہالینک حال حاضر ندن زیادہ استفادہ ایده جکری طبیعیدر . موصلہ بش ساعت مسافدہ و دجلہ دن ایوم یارم ساعت قدر اوزاق بولنان و حمام العلیل نام مشہوریہ شہر تیاب اولان ماہ معدینک ترکیبندہ کو کورت و زیادہ مقدار دہ قطران مواد کیمیویہ سی موجوددرکہ ایام صیفدہ کرک موصلدن و کرک ماہحقا تندن بیکلر جہ خلق خواص اشفائیہ سندن فائدہ مند اولقلہ شتابان اولیور لر . حمام العلیل صوینی تقریباً ۶۰ — ۷۰ سانتگراد درجہ سندیہ صیجاق بر قابلدیجہ در کندیمی منتظم دنیلہ منسودہ بر درجہ یہ قدر استفادہ اولنہ بیلہ جک بر حمام طرزینہ کتیرنش اولقلہ برابر دہا مکمل دہا منتظم بر شکلہ افراغنی مأمورین عائدہ سنک ہمتلر ندن بیکلرز .

حمام مذکورک صوینی اک زیادہ امراض جلدیہ و رثیویہ مبتلا لرینہ فائدہ بخش اولقندہ در . کندیلرینی امراض جلدیہ مبتلا سی طن ایدرک بومیاندہ یک جوق فر نیکیلر سالم الوجود یعنی رثیہ کبی ساری اولیان خستہ لقلہ مبتلا کسان ایله بر آردہ ببقا مقندہ و بلکہ دیگر صورتلر ہدہ مناسبتندہ بولنقلدہ اولملری جدأ مطالعہ و ملاحظہ یہ شایاندر . فر نیکیلرک حمام علیلہ استحمامدن قطعاً استفادہ ایده میہ جکری طبیی

و بدیہی بولنگلہ معلولین ساثرہ ایلہ مناسبت و مہاشرتدن بولنگلہ نہ صورت قطعیدہ ممانعت ایتلیدر ہ
 صرہ سی گلش ایکن بر مقدارده موصلك طادی جاملرندن بحث ایدهلم : موصل حماملری بالطبع ساثر
 ممالک شاہانہدہ اولدیغی کبی شرق اصولنده بنا وانشا ایدلمش شیلرذن عبارتدر استحمام ایچون قوللا-
 ندقلری صوا اکثریتہ قویو صولری یعنی آچی صوا اولدیغی ایچون حاوی اولدیغی کرچدن طولانی
 صابونی کوپورتمدیکندن فقرا طاقمی کیل دیہیلدیکنز برطرائی ایلہ ادارہ مصلحت ایدیورلرہ دیمک کہ
 استحمامدن منتظر مقصد حاصل اولیور ہ قویو صویک اشبو حالنہ راضی اولوبده حاملری زیارت
 ایدنلر حمام طاقلمنک الدن الہ صرتدن صرتہ کزدیکی ایچون آریجہ متضرر اوله جقلری کبی تنبہات
 مکررہ خلافنہ اولهرق حمام ایچرینسی تمیزلہ مدکلرندن طولانی عفونت و رایجہ مزعجہدن بشقہ جنبہ متأذی
 اوله جقلری طبیعیدر ہ نظافت و طہارت حاملرہ کورلدیکی کبی قییدات لازمہ مذکورہ نک بربر
 اصنافندہ اسمی بیلہ معلوم اولمادیغی سو بلمہدن کچہ میہ جکنز بربرلر پس ، ملوث اوسطورہ لریلہ
 امراض جلدیہ وزہرویہ بی برندن دیکرینہ تالیح ایلدکلری تیمورمش کبی جراحیستی و طبابت کبی
 حیاتیہ تعلق ایدن امور نازکہ دخی جراثیب اولیورلر کہ بوجالک منہی تحت وجوبدہ در ہ ہریردہ
 اولدیغی کبی عراقدہ دخی طبابت عنیقہ منتسباری بشریت مخربلری بک چوقدر ہ باشندہ کشیدہ
 ارقہ سندن عبا ایلہ میدانہ چیقان متطبیین سر قومہ صنعت طبابتی اللرنندہ بازیجہ کبی ایستدکلری قالبہ
 افراغ ایدیورلر ہ ذاتاً صنعت طبابت قدر سوء استعمالہ ، استخفافہ اوفرا یان دیگر برصنعت تصور
 اولنہ مز ہ برخانہ انشاسیچون بربر ویا قوندرہ جی چاغریلوب اہلی اولان بر معماردہ مراجعت اولنور ہ
 خانہ نک زیادہ معمر اولسی اقسام داخلہ سنک طبعہ ، ذوقہ موافق بولنسی و حفظ الصحہ دائرہ سندنہ
 انشا اولنسی خصوصاری ایچون عریض و عمیق مباحثلر ، مجادلہ لر ایدیورہ حالبوکہ نسخہ کبرا اولان
 بناء مزیز انساننک مہم برعضوینہ عارض اوله جق بر آفت ایچون کوز اوکنہ ، خاطر و خیالہ ہر کیم
 کلورسہ جلب ایدیوب حکمتندن ، طبابتندن معلومات مجبولہ سندن استفادہ بہ شتاب برلہ قوجہ وجودی بدی
 اقتدارینہ قولایجہ جق تسلیم ایدیلیوریور حیرت !!

بولنردن بریسی برخستہ یانہ چاغریلدقلری وقت کندیلرینہ بر حکیم ذی وقار طورینی ویرہ رک
 وختہ لقی نہ درجہ مہلک اولورسہ اواسون نبضی الہ الہرق و ہضاریدہ اطباہی حقیقہ بی تقلیداً
 خستہ نک کوکسنہ ظہرینہ قولاغنی ویرہ رک پارمقلریلہ اورہرق عریض و عمیق ! معاینہ بہ کپریشیورلر
 نتیجہ معاینہ دہ : اکلادم سندنہ میاسیل یابی وار ویا خود صفراک ظالب باشنہ اورمش کبی فلاطون پسندانہ
 برتشخیص وضع ایتدکن صکرہ جملہ سی برقاج توز ایلہ بش اون جیدن عبارت بولنان کہنہ ادویہ سیلہ
 خستہ مزی معالجہ بہ ابتدار ایدر ہ اللہ شفا احسان ایتسون ہ

بوزلرچہ لیرا صرفی وسنہ لرچہ امک و مزاحم اقتحامیلہ یتشن اطباہی بولنر ایچندہ استخفاف
 ایدنردہ وار ہ ہر دولت میلیونلرچہ نفود صرفیلہ مکتبلر کشاد انواع خستہ خانلر و ساثر اماکن صحیحہ
 تأسیس ایدیور ہ بولنر ہب برعمان وسیع اولان فن طبابتک تحصیل و ترقیسنی عالم انسانیتہ خدمت
 ایدمک اطبا یتشد برنسنی و ملت و مملکتک استفادہ سنی تأمین ایچون اولیورہ حال بومرکزده
 ایکن سرمایہ علم و عرفانی برایی کہنہ کتاب مطالعہ سندن و برایی کولایلہ بش اون قیلہ قوللانمدن عبارت
 اولان بونازینلرہ امنیت ایلہ مراجعت ایتک کار عقل دکلدنر صایزم ہ سایہ معارفیرایہ حضرت پادشاہیدہ

هر برده اولدینی کی موصلده دخی ملکی وعسکری اولوق اوزره متمدد اطبا موجوددر . اطباى مذکوره بر مملکت ایچون کافی ووجودلرندن استفادیه چالیشمغه امر ضروری ایکن مع التأسف مار العرض حالات اهانیک ارباب فنه مراجعت ایله استفاده لرینه مانع تشکیل ایدیسیور . اطبا درجه کفایهده بولندینی کی نفس موصلده در علیه دن رخصتنامه بی حائر درت عدد اجزاجی بولنمقده و بوسیدن احتیاجات مبرمه صحیه دفع ایلمکدهدر . یالکیز بولردن بعضلرینک منافع ذاتیه لرینک تأمیننی مشیرلرک از هر جهت ممنوفتنی حباب اتمکه ترجیح ایلمک لرینی اجزاخانه لرنده ترقیات ساطعه طبک شایله متناسب جدید وتازه ادویه بولندیر ماملری ایله استدلال ایدیسیور زکه صحت عمومیه نك موازنه سنی تأمین ایدن اجزاخانه لر ایچون بیوک بر نقصان عد ایلبور .

بر ازده مملکتک اعتیاد اتندن قهوه خانه وچایخانه لرندن بحث اتمکه قارئین کرام مساعده بیورلر . موصلده یوقاروده عرض و بیان ایلدیکی اوزره حیات وانسال بشریه بی مضمحل و پریشان ایدن تیاترولر (ادبی ، عبرت آمیز تیاترولر مستتاً) قافه شانتالر وسائر سفاهتخانه لر مفقود قیلندن — چوانکه سنهده بر قاچ دفعه سپورتی نوعندن ده بعض اورته اویونجیلری بورایی ده زیارتده قصور ایتیمورلر — بولنمقده بویوزدن نتایج مؤسفه و امراض زهرویه ، اختلالات عقلیه نك انواعی اویقوسزلقلر ، مجنونانه معاشقهلر ، اتحارلر والخ ...) کورنمیور کییدر . فقط یالکیز اعتیادات قبیحه دن اوله رق توتون استعمالی واقعدر . توتون اعتیادی عمومی بر عادت مقامنه قائم اولدینی ایچون بوراده خصوصی اوله رق اندن بحث اتمک فضلہ کی کوریلیمور سهده نری بو یولده خامه دان اسف اولمغه سوق ایدن جهت شو اعتیاد مضرک اطفال مملکتته قدر سرایتی کیفیت مهمه سیدر . کرک موصلده کرکسه طبابتسده بولندینم دیگر ملاحقاتسده بالذات اولیای اطفالک چوجقلرینه محبت کوستره جکم دهرک قوطیسندن سیفاره ویردیکنی وچوجقلکده بر صافیت معصومانه ایله سیفاره سنک دومانی بدرینک یوزنه طوغری صا وورمقده اولدینغی رأی العین کوردمکه بوحالک تربیه اطفال نقطه نظرندن یک چرکین اوله جنی کی هنوز جکرلری تر وتازه دماغ واعصابی نازک و نرمین اولان زواللی چوجقه جفزه سم قاتل کی تأثیر ایده جکی ونشو ونمسانی تأخیر و مملکتک عقلیه سنی تحدید و تخریب ایده جکی طبیعیدر . موصل و ملاحقاتی قهوه خانه وچایخانه لری همان بر طرز وقاعد اوزرینه مؤسسدر . قهوه خانه لرک محصور هواسنی عادی و مسلوٹ مفروشانی سوبلمک فضلہ اولور . قهوه نك بورالرده صورت اعمال واستحضاری غریبدر . قهوه جزوه لرینک هر بری تقریباً اوچ استانبول اوقه سی صو استیعاب ایده جک قدر کبیر الحجم ، ثقیل المنظره اولوب قهوه تلوه سنی بوراده یوزلرجه دفعه قاینه رق استحضار ایدیلان و شربت دینه نوسیم اولنان مایع مستکره مخصوص جزوه لر دن بشقه آریجه ال التنبه توزیه خدمت ایدن دهاکوچک جزوه لر دخی وارددر . شربت معهود جزوه لرده کونلر ، بعضلرینک روایت مصره سنه کوره آیلرجه قرار کیر اولور که یکیدن یایله جق قهوه یه معاون خدمتی ایضا ایدر . بو صورت عجیبه ایله استحضار اولنان قهوه مطبوخی بیلدیکنم سولفاتودن زیاده بر مهارت مزعجه بی حائر اولدینغی ومعهده یه قورشون کی ایندیکنی آلمشیوبده ضروری اوله رق ایچنلر بیلور . احوال مسروده هضم ایدیله جک شیلردن اولمادینغی کی برده قهوه موزعنک آرقه سی صره کز مکده اولان شاکردک — ال یوزینک تمیزلکی بر طرف — النده اولوب بر کومه پاچوره حاشلامه سندن عبارت اولان و سیاه چیرکین منظره سی معده نك غشیانسه کافی

بولٹان ویسقامق تمیزک یوزی اصلا کوزمین معهود یوماغہ نہ دیملی ؟ قہوہ فنجانلری نظافت یوزی کورمکسزین آغزندن آغزہ کزدیکی کبی اکثر قہوہخانہ وچایخانہلرده اوتورر اوتورمز مشترینک انہ دا بادیلان اوزون چوققلر آریجه برمنظرہ تشکیل ایدر . امراض متنوعہنک بوصورتہ شخصدن شخصہ یکمکده اولدیفنی سلیمان اہالی چبوغنک دوماننی صاوروررق اوصافی مختصر آسویلدیکمز قہوہنی دخی ایچدی کل کیفم کل دیور !! چایخانہلرک باخصوص کرکوک چایخانہلرینک احوال سالفہ نقطہ نظرندن مضراتی بدرجہہ قدر اہوندر .

آشچی وکبابچی دکانلری قہوہخانہلرہ رحمت اوقوتدیورور . دکانلرک منظرہ کرہہ خارچیہ سی طبیعت صاحبینک دکاندن ایچری کیرمسنه مانع کافیدر . مردار اللریلہ حاضرلادیفنی باغیردان کبابلریخی ، کباب ویمکرنی قویدقلری قابلریخی توصیف ایتک امکان خارچندہر . والحاصل کافہ احوال و اوصافی طبیعتہ ، حفظ الصحہہ کلیاً منافی بولٹان اصناف مذکورہنک حرکات واقعهلرینہ مداخلہ زمانی حلول ایلمشدر .

موصل و ماہقانی حوالیسی اہالیسی اکثریتلہ خیمہ نشین برطاقم عرباندن عبارت اولوب عشار نامی ویریلان وایچلرینہ دفعا تله کیدوب مسافرپرورلک ، خاطر نوازلق کبی خصائل جمیلہ و مزایای انسانیہ لرینہ مفتون اولدیغ اقوام مذکورہنک معیشت ، عادات و احوال سائرہ سندن بحث ایتک بالطبع اوزون اوله جغندن ماعدا موضوع مقاله منزله دخی مناسبت آله میہ جغندن یاکنز پینلرنده نادر اوله رق وقوعہ کلن امراض وجروح متنوعہ حقیقہ اجرا ایلدکلری مداوات ، تطبیق ایتدکلری وسائط دوائیہ دن غرابت فقط اصابتی حسبیلہ برنبدہ بحث ایلمک مناسب اولور .

عربان ؛ ادویہ ، معالجات سائرہ یه یک منہمک دکلدور . انلرک یکانہ اعتمادنی جذب ایدن وظاہرہ وحشیانہ کبی کورینورسہدہ تشکل ، بنیہ ، مزاج ، معیشتلریلہ غیر متناسبدر . دنیلہ میان والیوم طبابت حاضرہ جہ برشکل مدنی و نازکانہ یه افراغ ایدلش اولان « کی » اصولیدر .

کی ؛ بوکون طبابت جدیدہ جہ مستعملدر . جروح متعفنہ ، قروح آکلہ ، التهابات مختلفہ مزمنہ (نزلہ مزمنہ انفیہ ، التهاب فم وبلعوم وخنجرہ وسائرہ) ده هرکون قوللانمقده در .

فقط صورت نازکانہدہ تطبیق اولنیور . عربان ؛ غالوانوقوتور وسائر وسائط مضاد تعفنیه یه واقف ومالک دکل ایسہدہ دیہیلر مکہ امراضک جہت انتخاب ومداواتک شدت وسرعت تأثیراتی سبیلہ وسائط حاضرہ منزله اقطاف ایده مدیکمز نتیجہ دسترس اولیورلر !

اولیہ یا تعفن ایتش بر جرح مضاد تعفن ادویہ خفیف کاویات ایلہ کونلر ، آیلرجه تدایوی یه تعند ایدر وبلکہ غیر قابل التیام بولنور . عرب ایسہ قزغین دمیری چیز دیہ جریجه محلہ کزدیرنجہ مولد قیج ، مسبب عفونت اولان حوینات همان ساعتیلہ ترک حیات ایلیہرک جریجه منزله تازہ اتلریخی جزئی بر زماندہ کوسترمکہ و برقاچکون ظرفندہ التیام بولمغہ باشلا یور . قروح آکلہدہ بعض دفعہ دمیر پرینہ قاینار بال قوللاننیورلر . رخاوت وضعف اعصاب حالاتندہ سانکہ درس حکمتی بر معلم کاملدن تدرس ایتمشجہسنہ اینجہ بل کیکنی بویلی بوینہ نیل ایلہ بویانمش زدن قیللر یاہرق بولرلہ نقطہ بنقطہ کی ایدیورلر ؛ صول جہت دیشنک بریسی صاحبیان بریخی طانیرمکہ وجع هر درلو مسکنات ومخدراتہ مقاومت ایتدیکی حالہ بدوینک بری صاغ ال اہام وسبابہ پارمقلری پینندہ کی مسافہنی کی ایتش وصاحبی

بردها کلامک اوزره مندفع اولشدر . قورقونی دفع ایچون وجودک هرھانکی برنقطه سنه اوزاقدن
 اتش کوستریلیور . بونلر هب معقولدر . مقصد انخفاضة دوچار اولان اعصابی تنبیه ایتمکدر .
 بعض کنجدر ال و آفاق کبی اعضای فعاله یه قوت صناعی بخش اتمک ایچون اعضاء مذکورہ بی ایدرلر .
 بعض امراض مزمنه داخلیه ده دخی کی اصولنه مراجعت ایدیلوب نتایج حسنه الہ ایدیلور . اوت
 اعصابه ویریلان قوت واسطه سیله بالجمله عضویت و افعال فیزیولوژیہ اعضا و بومیانده هضم و تمثیل فعللری
 تیغظ و تنبیه ایدرک خسته یکه ایچمکه باشلایور که خسته لوقده مبدل برؤ و عافیت اولغه یوز چویر یور .
 طبابت بدویہ حقنہ شو یله جه مختصراً اعطای معلومات ایتدکن صکره امراض بلده مبحثنه ذکر ی
 اونودیلان و دیاربکر ، حلب ، بغداد بلادنده اولدیغی کبی موصله دخی حکمنی ایفا ایتمکده اولان
 موصلی چیانلرندن بحث ایدلم : موصل چیانلری بغداد ، حلب ، چیانلری قدر اجرای تخریبات
 ایدمبور . مثالک مذکورہ یه نسبه تأثیرات و عوارض تالیه سی خفیف کوریلور . اشبو چیانلرک بورالده
 دیندیگی کبی خرما و سائرہ یکن تولد ایتوب بلکه صرف سیوری سنکر واسطه سیله سرایت ایدیلور .
 بو بر حقیقت فیه ده کی اعتراضدن مصوندر . مذکور چیانلرک همان علی العموم یوز ، ال آفاق کبی آجیق
 محالده یعنی سیوری سنک حشرات مضره سنک زیارت ایدلری یلرده جیقدیغنی جمله من کوروب بیلوروز .
 مدنی الی آی یاخود برسنه در تندب ایتدیکنده ترک ایتدیگی معیوبیت خفیفدر . مذکور چیانلر تدقیقات
 خصوصیه منزه نظراً دجله صوبنه جوار اولان دیمک ایستوروز که حیات متقطعه دن بحث ایدرکن ذکر
 ایتدیکنمز اورمانلرده ثورہ بن سیوری سنکرله تماس و مناسبتی زیاده اولان محلات اهالی و اطفالنده جوق
 کوریلور . ایلروده تدقیقات و قبعات الہ الہ ایدیلرک معلومات و تفصیلات آریجه عرض ایدیلر .
 — خاتمه —

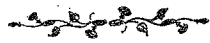
مقاله منزه ارتق نهایت و یرمک تصدیعدن احترازاً ضروری و بیانات و مطالعات واقعه منزه بک چوق
 نواقص و خطیبات بولنه جفی طبیعی بولنش اولقله برابر موصله انجق اون ماھدنبری ایضای وظیفه ده
 بولندیغنی عرض ایدرک اولورسہم قصور لر بک چوق کورلیه جکنی امید ایتدیکنم کبی صرہ سی دوشدکجه
 صحت عمومیہ یه تأثیرات مضره سی اولدیغنی کوستردیکم موادک منعی و طائف چاکریدن بولندیغنی بیلوب
 منع و رفعلری اسبابنه چالیشلمقده اولدیغنی و بوندن بویله ده چالیشمقدن کیرو طورلیه جفنی مع الاعتذار
 عرض و بیان و بعدما فرصت دوشدکجه صحت عمومیہ یه خادم مقالات تخریرینہ علی قدر الاستطاعه سی
 و غیرت قاصرانده بولنه جفنی درمیان الہ ختم کلام ایلرم .

موصل بلدیہ طبیعی
 ایوب نجم الدین

انبیای عظام و اولیای کرام ائدیلمز
حضراتنک مرقدنوره و مطهره لری

- ﴿ موصل شهرنده مراقده مطهره ومقامات مبارکه ومنوره لری موجود وزیارتگاه ﴾
- ﴿ خواص وعوام اولان انبیای عظام علی نبینا وعلیهم الصلوٰة والسلام واولیا وائمة ﴾
- ﴿ کرام ایله متقدمین علما وفضلائی بنام نورالله مضاجمهم الی یوم القیام حضر اتنک ﴾
- ﴿ اسامی شریفه سیدر ﴾

(حضرت شیث علیه السلام)

نبی مشار الیه حضرت تلمیذی حضرت آدمک اولاد مکرملرندندر . حسن وجمال وسیرت وخصالده تمامیلله کندیلرینه مشابهنی وکافه اولاد کرامنک احسن واجل وافضلی اولمق جهتیله ابو البشر علیه السلام افدمنر کندولرینه دیکر اولادندن زیاده محبت ایدرلردی . حتی حال احتضارده امر خلافتی توجیه وامور دنیویه نیک رویتنی توصیه ایتمکله برابر مودوع حافظه نبوتلری اولان اسرار وعلوم الهیهیه کندیلرینه تلقین وتلمیم ایدرک عالم فانی به وداع بیوردیلر . انبیای مرسلیندن بولنان شیث علیه السلامک شریعتلری شریعت حضرت آدمه موافق اولدیننی کی طرف حقدن کندیلرینه شرفنازل اولان الهی صحیفه شریفه دخی علوم حکمیه وریاضیهیه وفن کیمیا وسیمیا وبعض صنایع مشکلهیه شامل ایدی . کعبه شریفهیه ابتدا طاشدن بنا ایدن نبی مشار الیه حضرت تلمیذی .

روایات مؤرخینه کوره حضرت شیث بیک شهر بنا و علم اسرار حرروفده برکتاب دخی تألیف بیورمش ومدت همر شریعتلری طقوز بوز اون ایکی سنه به بالغ اولمشدره . مقامات سعادت آیاتندن بری ده نام طایلرینه منسوب وموصلک خارجنده وجانب جنویسننده اون بش دقیقه مسافه سی اولان جامع نور مطالع دروننده در . جامع شریف مذکورک تحصیل وتشر علومه مخصوص ایکی مدرسه سی اولوب اوقات خمسّه مفروضه وصلاة جمعه وعیدین اوراده ادا قلمقده در .

(حضرت یونس علیه السلام)

مشار الیه انبیای نبی اسرائیلدن اولوب کتب تاریخیه وقصص انبیاده مفصلاً کوسترلرینکی اوزره « پتپرست » اولان نینوا خلقنی دین مبین حقه دعوت اتمک اوزره جانب الهیدن بعث وارسال بیورلمش ومدت وفیره قومی انذار ودعوت ایله یکی حالده آنلر قبول حقدنه تردد وعبادت اصنامده اصرار وتومرد کوسترملریله مشار الیه ایچلرندن چیقوب اوصره ده یولجیلرینی قالدیرمقده بولنان برکی به پتمشدر . کینک وسط دریاده بلاسبب توقله عدم حرکتنی سفینه دروننده بولنانلر ایچلرندن فراری بولندیغنه عطف واسناد وکشیده اولنان قرعه دخی نام معالی اتسام حضرت صاحب الحوته اصابت اتمسی اوزرینه کندولری نهره القما ایدلمش وبقدرة الله تعالی اول درتیم صدق ورسالتی درحال بریوک بالقی یوته رقی برقاچ کون صکره ساحل سلامتیه چیقمغله نینویه عودت واهالی به تبلیغ احکام رسالتله متعاقباً ارتحال دار آخرت بیورمشدر .

جسد مبارکری موصلک قارشوسنده ودجله نهرینک اوتہ طرفندہ یارم ساعت مسافندہ واقع
نینوا قرہسندہ مدفوندر .

مرقد منورلری بردائرہ مخصوصہ ایلہ محاط اولدینفی کبی جسم وواسع برجامع شریفدخی موجود
اولوب اوقات خمسندہ وجمعه وعیدیندہ صلوات مفروضہ ادا اولنقدہ ایران وهندستان وسائر ممالک
وبلداندن هر وقت برخیلی زوار گلکندہ در . مشار الیہک صحیحاً بورادہ مدفون بولندینفی تأیید
ایدر برچوق علامات باهره وانوار ظاہرہ کورولمش وکورولمکندہ بولنمشدر .

(حضرت جرجیس علیہ السلام)

مشار الیہ مصرک فلسطین اہالیسندندر . غایت صالح و ثروت عظیمہ یه مالک بر تاجر اولغلہ بعض
هدایای ثمینہ ایلہ موصلی ملکنک یاننہ کلوب کندوسی « افلون » اسمندہ بر پتہ عبادت واستنکاف
ایدنلری انواع اشکنجه وعذاب ایلہ اتلاف وعقوبت ایتکندہ بولندینفی کورنجه ملکہ اجرای نصایح
ایلہ برخیلی معجزات باهره اظهار ایتمش ایسندہ تکلیفاتندہ روی مخالفت و ابرام کوسترملکہ برابر حضرت
جرجیس حقدہ برچوق اذا وجفای روا کوسترمش و بناء علیہ کندیسیلہ عونہ سی عذاب الہی یه
اوشرا چرق تلف اولمشدر .

روایت مشهورہ یه کوره مشار الیہ حضرتلرینک مرقد مطہرلری موصلی بلدہ سنک وسطندہ نام
عالیلرینہ منسوب جامع شریف درونندہ واقع محلہ مدفون اولوب بوروایتک صحتی دخی مشاہدہ
اولنان علامات وانوار باهره وجلیلہ ایلہ مؤید بولنمشدر . زیارتکاه مسلمین اولان مرقد مبارکک جامع
شرفندہ اوقات خمسہ مفروضہ وصلوات جمعه وعیدین ادا اولنقدہ در .

(حضرت دانیال علیہ السلام)

فریدة العجایب نام کتاب مستطابده بیان اولندینغہ کوره با امر جلیل الہی موصل شہرنی
تشریف بیوردقلری زمان مصالح عبادک تسہیلی ایچون نهرک اجراسی کندولرینہ امر بیورولمش اولمی
اوزرینہ نهر دجلہ یی دیار بکردن فاو بوغازینہ قدر اجرا وبومناسبتلہ موصلدہ برمدت ارام بیورولمش
اولدقلری اکلشلمشدر .

مقام عالیلری باب المسجد محلہسندہ واقع زیارتکاه انام اولوب مدفون اولدقلری جامع شریفندہ
اوقات خمسہ مفروضہ ادا اولنقدہ در علم رمل و رؤیایک مشار الیہ جانبندن ایجاد بیورلدینفی کتب تاریخیہدم
بشقیجہ سرویدر .

﴿ ائمة کرام حصرانی ﴾

(امام حمزہ)

(امام حمزہ) بن امام (حسن) بن (امام علی المرتضی) رضوان اللہ تعالی علیہم اجمعین اقدمین
حضرتلرینک نقش شریفلری بعض اولیای کرام و متقدمین علمای بنامک اقوال و کشفیاتنہ کوره
موصلک جانب غربیسندہ اوچ بچق ساعت مسافندہ واقع و ملک « لؤلؤ » طرفندن انشا اولمش اولان
بربتا داخلندہ در .

(امام عون الدين)

(امام عون الدين) دخی (امام حسن) رضی الله تعالی عنہم اولاد مکرملرندندر . موصلک وسطنده ونام عالییرلیه بنام اولان محلهده یته ملک لؤاؤ طرفندن بنا اولنان وحقیقه صنایع نفیسه واثار عتیقه دن بولنان برقبهده مدفون اولوب زیارتگاه مسلمیندر . جوارنده سادات حسینیه اجدادندن خیلی ذوات کرامک ریاض معلمه لری موجوددر .

(امام عبد الرحمن)

(امام عبد الرحمن) انجال کرام حضرت حسندندر . مشهد منورلری (مسعود بن ملکک) بنای قدیمندن اولان (وامام عبد المحسن) اقدمزک جوارنده بولنان محلهده در . اهلی بیتندن بعض ذوات کرامک مراقده منوره لری اوجوارده واقعدر .

(امام حامد وامام محمود)

مشار الیها حضرت موسی الکاظمک اولاد کراملرندندر . مراقده منوره لری موصلده محمودین محلهسنده نام عالییرلیه منسوب جامع شریفده واقع قبلی برتربه شریفدهدر .

(امام ابراهیم المجاب)

(امام ابراهیم المجاب) بن (موسی الکاظم) بن (امام جعفر الصادق) بن (امام محمد الباقر) بن (امام زین العابدین) بن (امام الحسین) بن (امام علی المرتضی) رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرت تلیرتک روضه مطهره سی موصلک امام ابراهیم محلهسنده واقع تربه مخصوصهدهدر .

(امام علی الهادی)

(امام علی الهادی) بن (امام محمد الجواد) بن (امام علی رضا) بن (امام موسی الکاظم) بن (امام جعفر صادق) بن (امام محمد الباقر) بن (امام زین العابدین) بن (امام حسین) بن (امام علی) حضرت تلیرتک مقبره منوره وشبکه مطهره لری نفس موصلده محمودین محلهسنده واقعدر .

(امام علی اصغر)

(امام علی الاصغر) بن (امام محمد وامام محمود) شهرتی ابن الحنیفه والده سی بنی حنیفهدر ابن (امام الحنیفه) بن (امام علی) رضوان الله علیهم اجمعین حضرت تلیرتک مراقده منورلری نفس موصلده جامع الکبیر محلهسنده تربه مخصوصه وقبه شریفه لرنده موجوددر .

(امام عبد المحسن)

(امام عبد المحسن) بن (امام حسن) بن (علی المرتضی) رضی الله تعالی عنهم اجمعین حضرت تلیرتک مراقده لامع النور عالییری نفس موصلده سور داخلنده ونهر دجله یه قریب محلهده برقبه دروننده واقعدر .

(شاه زنان)

مشار الیها حضرت لری امام (زین العابدین) وابن (امام محمد الباقر) وابن (امام جعفر الصادق)

و ابن (امام موسى الكاظم) وابن (امام علي رضا) وابن (امام محمد الجواد) وابن (امام علي الهادي)
 وابن (امام حسن العسكري) وابن (امام محمد الحجي) رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضراتك والده
 محترمه لريدر . مقبره منوره سي نفس موصلده نقشلي حمام محله سنده برقه مخصوصه ده موجود اولوب
 زيارتكاه مؤمنين ومؤمنادر . مشار اليها ملك كمرانك كريمه سي وحضرت حسين العبطك زوجته
 مكرمه سيدر .

(امام يحيي)

(امام يحيي) بن (امام قاسم) بن (امام حسن) بن (امام علي) رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
 حضرتلرينك مرقد مطهرلري نفس موصللي محيط اولان سورك داخلنده وياش طابيه ايله سلطان لؤلؤ
 سراينك الان موجود بولنان خرابه سي اورته سنده ونهر دجله به ناظر اولان سورك اوزرنده واقع اولوب
 زيارتكاه مسلميندر .
 مرقد منورلرينك كرك داخلنده وكرك خارجنده وبالخاصه قبه سي اوزرنده موجود بولنان آثار
 نفيسه معماری حقيقه حيرتبخش عقولدر .

(امام زيد)

(امام زيد) بن (امام محمد) بن (امام زين العابدين) بن (امام علي السجاد) بن (امام الحسين)
 بن (امام علي) رضي الله عنهم اجمعين حضرتلرينك مشهد منورلري نفس موصلده باب البيض نام
 محله ملوك متقدميندن بعضيسنك بناي قديمندن اولان بر محله واقعدر .

(امام عبده الباهر)

(امام عبده الباهر) بن (امام زين العابدين) بن (امام الحسين) بن (امام علي المرتضى) رضوان
 الله تعالى عليهم اجمعين حضرتلرينك مرقد منورلري موصلده شيخ فجي محله سنده نام عاليرينه منسوب
 ملوك متقدمينك بنا كرده سي اولان جامع شريف دروننده در .

(ست فاطمه)

(ست فاطمه) رضي الله عنها بنت (امام حسين) بن (امام علي) بن (ابي طالب) رضوان الله
 تعالى عليهم اجمعين حضرتلرينك مشهد منورلري امام يحيي قربنده كي قبه شريفه لرنده موجود اولوب
 زيارتكاه نامدر .

(ست كلثوم)

(ست كلثوم) بنت (امام حسين) بن (امام علي) رضي الله تعالى عنهم اجمعين حضرتلرينك
 تربه شريفه لرلي موصلده سور داخلنده خانويه محله سنده واقع اولوب زيارتكاه مؤمنين ومؤمنادر .

(ست نفيسه)

(ست نفيسه) بنت (امام حسين) بن (امام علي بن ابي طالب) رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
 حضرتلرينك موصلده باب السراي محله سنده نام عاليرينه منسوب مسجده مقام مخصوصلري اولديني
 كجه اصل مدفن نور افكنلري مصرده اولديني ومشار اليها وقتيله موصلده اسكان ايدرك بر زمان

عبادتله مشغوله اولدقلرندن كرك بوراده وكرك محال سائرده مقامات عليه منوره لری بولنديني
هو توقدر .

(اويس القرني حضرتلری)

مشار اليه حضرتلرينك نفس موصلده باب المسجد محله سنده مقام منورلری موجود اولوب وقتيله
برايم اوراده عبادات جناب رب معبود اليه مشغول اولدقلرندن محل مذکور زیارتگاه انام اولديني مثللو
جامع شريفنده دخي اوقات خمسه و صلاوة جمعه وعيدن ادا اولتمقده در .

(امام ابو جعفر)

(امام ابو جعفر) بن (امام علي الهادي) بن (امام محمد الجواد) بن (امام علي الرضا) بن
(امام موسى الكاظم) بن (حضرت جعفر الصادق) بن (امام محمد الباقر) بن (امام زين العابدين)
بن (امام حسين) بن (امام علي) رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضرتلرينك مرقد منورلری موصل
ولايتك جهت غربيه سنده ويدی فرسخ بعد مسافده و دجله نهري اوزرنده بولنان اسكي موصلده
واقعدر .

(شيخ محمد)

كبار اوليای متقدميندن بولنان (شيخ محمد) قدس سره حضرتلرينك قبر شريفلری منصوره
جامعنده واقع و زیارتگاه اهل اسلام اولوب قبر شريفلری اوزرنده اسكي بريازی ايله كندولرينك حضرت
عبد القادر كيلاني قدس سره الصمداني حضرتلرينك مخدوم عاليلری اولديني محرردر .

(شيخ هيسي دده)

مشار اليه حضرتلری كبار اوليای متقدميندن بذات فيض آيات اولوب مشهد عاليلری سورداخلنده
ياب الشط قربنده واقعدر جوارنده سادات كرام حسنيه دن خيلي ذوات كرامتسماتك مقابر شريفه لری
موجوددر .

(شيخ محمد ابو الوفا)

كبار اوليای متقدميندن اولان شيخ محمد ابو الوفا قدس سره بن زيد بن علي بن حسن بن عريض
الاکبر بن امام زيد بن امام زين العابدين بن امام حسين الشهيد بن امام علي رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين حضرتلرينك قبر بر نور مطهرلری موصلك جانب غربيه سنده و خارجاً سوره قريبن بر محله كي
قبة شريفه ده واقع اولوب زیارتگاه اهل ايماندر .

(الشيخ قضيبة البان الموصلي)

شيخ قضيبة البان قدس سره ابو عبده الحسين بن عيسى بن يحيى بن عبده ابن ابى جعفر محمد
ابن عبده الاكبر ابن محمد الاكبر ابن موسى الثاني ابن عبده ابن موسى الجون ابن عبده ابن حسن
المتا ابن امام الحسن ابن امام علي رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضرتلرينك قبر شريفلری موصله
شهرينك جانب غربيه سنده و سنجار قوسى او كنده كي صحرا ده واقعدر .

مشار الیه درت یوزیتش برسنه سی رجبنده کهواره زیب عالم وجود اولوب بش یوزیتش اوج سنسنده
ارتحال دار نعیم بیور مشلردر .

گرامانی ظاهر و باهر و مقام منورلری زیارتگاه اکابر و اصغردر .

(شیخ حسن البکری)

مشار الیه قدس سره مشایخ متقدمین و اولیای مکرمین اولوب نسب عالیلری حضرت ابو بکر
الصدیق منتهی اولور. مرقد منورلری موصلده سوق الصغیر محله سنده نام عالیلرینه منسوب جامع
دروننده در .

(شیخ محمد الحلال)

شیخ محمد الحلال بن حسن بن عثمان الحلال قدس سره - حضرت لرینک نسب عالیلری دخی حضرت
صدیق رضی الله عنهما منتهیدر قبر مطهرلری حوش الحان محله سنده شیخ الحلال نامیله بنام اولان
جامع دروننده کی قبده اولوب زیارتگاه مسلمیندر .

(شیخ ابی سعید احمد)

شیخ ابی سعید قدس سره بن عیسی الحرازی حضرت لرلی کبار اولیای عظامین اولوب مرقد منورلری
موصلک خارجنبده و جانب جنوب سنده قاضی کوبی قریبده و موصلدن بره بی مقداری بعدنده واقعدر .
نسب شریفلری حضرت عمر بن الخطاب منتهیدر .

(شیخ فتح اه الموصلی)

شیخ فتح اه الموصلی قدس سره ایکی ذات عالی قدیر اولوب بریسی فتح ابن رضی الدین دیکری
فتح بن سعید درکه کندولری ذو الجناحین اولهرق طرف بالله و کبار اولیاء الله بندر . مقام و درجه
منویهلری بشر الحافی و سرری السقطی حضرت لرلیله مساویدر . مقام منورلری موصلک داخلنده و نام
عالیله مسمی محلهده واقع و زیارتگاه اهل ایماندر .

(شیخ متعافی)

کبار اولیای اللهین اولان مشار الیه قدس سره علوم دینی و حقیقه و شرعیه بحق واقف بر ذات
فیوضات آیاندر . قبر شریفلری قهوة الطی الصالنده کی جامع المتعافیده واقعدر .

(شیخ خیر النساج)

مشار الیه قدس سره عن اصل سامرا اهالی سندن اولوب بغدادده حمزه البغدادی ایلده بر مسند
اقامت و سرری السقطی حضرت لرینه ملاقی اولهرق یوز بکر می سنه معمر اولدندن صکره ارتحال دار
اختر بیور مشلردر . قبر منورلری موصلده سور داخلنده کی قبده مخصوصه لرنده در .

(شیخ محمد المالحم)

کبار اولیاء اللهین اولوب قبر عالیلری شیخ فتح اه الموصلی حضرت لرینک همشیره محترمه لرلی صالحه
فتیحیه نک جوارنده اولدینی کبی مشار الیه حضرت لرینک مقامی دخی برادر لرینک مقامی قریبده در .

داخلنده مكاوى محله سنده اسم عاليه بله مسمى مسجد شريفه كى قبه دروننده در .

(شيخ صالح بن الصالحين)

اولياى كرام ذوى الاحترامدن اولان مشار اليه كى قبر عاليه نفس موصله جامع جمشيد محله سنده
كائن قبه شريفه لرنده واقعدر .

(شيخ محمد الغزalani)

شيخ محمد الغزalani حضرتلرى دخى متقدمين اولياء الهمدن اولوب جسده شريفلى موصلى سورينك
يكرمى دقيقه خارجنده واقع قبه مخصوصه لرى دروننده زيارتكاه مسلميندر .

(شيخ العناز)

جله اولياى الهمدن اولان مشار اليه كى مرقد منورلى نبى شيت عليه السلام افسدمزك قبه
مبارك لرينه قريب بر محله واقعدر .

(شيخ قره)

مشار اليه حضرتلرى كبار اولياى عظامدن اولوب مشهد عاليه نفس موصله سراجه سنده
محله سنده نام عاليه بله مسمى مسجدده كى قبه دروننده در .

(شيخ محمد الطيار)

مشار اليه حضرتلرى كراماتى مشهور ومتواتر وفضائل مخصوصه سى ظاهر وباهر برذات معاليسمات
اولوب قبر شريفلى موصلى چارشوسنده عبدالله جامعنده واقع قبلرنده در .

(شيخ ابو الفتح)

شيخ ابو الفتح رضى الدين قدس سره حضرتلرى علامه دهر وفهامه عصر اولوب قبر منورلى
شيخ العناز حضرتلرينه قريب بر محله واقع وزيارتكاه انامدر .

(ابو عمر كمال الدين موسى)

كمال الدين ابن رضى الدين حضرتلرى دخى متبحرين فعول علمادن ويكرمى درت فنه واقف
فهامه عصر دن برذات عاليقدر اولدقلى ابى خلكانده مسطوردر . قبر شريفلى ابو الفتح حضرتلرينه
قريب بر قبه مخصوصه دروننده در .

(شيخ شرف الدين ابو الفضائل)

مشار اليه كى قبر شريفلى موصلى سورى خارجنده اون دقيقه وشيخ دندانك دخى سور داخلنده
اسكى سراى چارشوسنده بش دقيقه بعدنده واقع اولدينى كى مشاهير علمائى متبحريندن وفضلاى
محققيندن بولنان شيخ عمر المولا وشيخ محمد الرزاني وشيخ حسن الشامى وشيخ ظاهر وشيخ فضل
وشيخ حداد وشيخ مسعود وشيخ السفيلى وشيخ محمد البيطار وشيخ شمس الدين الموصلى وشيخ
عثمان حضرتلك مرافد منوره لرى دخى نفس موصله ملكت دروننده در .

(همرى حاجى قاسم)

اشبوزات قدسيت سمات كزیده فصحاى دهر دن اولوب قبر شريفلى نفس موصله شيخ محمد
نام محله انشا بيوردقلى جامع همرى دروننده واقعدر .

رئیس حواریوندن اولان اشبو ذات معالی سمانک قیرمنورلری نفس موصلده منصوریه محله سنده دره

(ابن اثیر)

(ابن اثیر) قاموس الاعلامده بیان اولندیغنه کوره « ابو الحسن عز الدین علی بن ابی السکرم » علم و فضایلله و تاریخه متعلق آثار مقبوله-یله شهرتیب اولان مؤرخ مشهوردر . بش یوز الهی بش تاریخنده جزیره ابن عمرده تولد و اوراده نشئت ایدوب بعده بدر و ایسکی برادریلله موصلله کلهرک توطن ایش و کاه صاحب موصل طرفندن مأوریت و رسالتله و کاه لاجل السیاحه دفعاتله بغداد ، شام ، قدسه کیدرک مشاهیر علمای عصردن اخذ علم ایتدکن صکره موصله عودتنده خانه سنه قیانوب اوقاتی مطالعه و تألیفه و کندوسنی زیارنه کلانلرله محاضره و مباحثیه حصر ایش ایدی . حفظ حدیثده و علم تاریخ و انساب عربده زمانک فریدی ایدی . علم تاریخده (کامل) عنوانیله غایت معتبر و مشهور بر کتاب یازمشدرکه اون ایکی بیوک جلددن عبارت اولوب خاقت عالمدن باشلایه رقی ۶۲۸ سنه سی نهایتنه دکین کافه احوال و وقوعانی غایت سلیمس و کوزل برعباره ایله نقل و روایت ایدیور او اثر « فلامنکک » لیده شهرنده غایت مصحح اوله رقی ۱۸۶۶ تاریخ میلادیسنده طبع ایدلش اولدیغی کبی اخیراً مصرده دخی نشر ایدلشدر . رسول الله صلی الله تالی علیه وسلم اقدمن حضرتلرینک صحابه کرامی اسامی و تراجم احوالی جامع اولق اوزره « اسد الغابه فی معرفه الصحابه » عنوانیله بش جلددن صرک دیگر بر اثر جلیلی دخی واردرکه فائده و اهمیتجه تاریخدن کبرو قلوب بوده ۱۲۸۰ تاریخده مصرک « وهیبه » مطبعه سنده طبع اولمشدر . سمعاینک مشهور « کتاب الانساب » فی اختصار و بر چسوق برلری تصحیح ایدرک اوج جلد اوزرینه غایت قیمتدار بر اوجخی اثر میدانه قویمشدر . دائرة المعارفده کوسترلدیکنه کوره ۹۳۰ سنه سی شعباننده موصلده وفات ایشدر قبرلری مملکت خارجنده قضیب البان نام زیارتگاهک پیشکاهنده کی تارلاده دره .

تجارتکاه

موصلاک باشلیجه تجارتکاهی (بغداد — بهره) وبوطریقله (بومبای) و — رواندز و سلیمانیه
 طریقله ایرانده (همدان — کرمانشاه) و — زاخو — طریقله — سعرد — بتلیس و — طربزون
 و بین النهرین طریقله — حلب ، اسکندرون و نواحیسنه منتهی اولور .

اخراجات

موصلاک اخراجاتی : اوروبابه کوندریلور سنوی بر بچق میلیون راده سنده پیانغی و عنزه و شمیر عشیر تریله
 عشرای سائر دن جمع ایدیلرک اناطولی طرفلرینه سوق اولتور اوج درت بیک راده سنده دوه وینسه
 اولستنده مانده واورفه و حلب و شام طرفلرینه کیتیمک اوزره سنده یوز اللی ایکی بیک رأس راده سنده
 اغنام و قمرزی و صاری سختیان و یاموقدن منسوج آلاجه طاقه و باشه اورتیلور مائی چارشاف و مازو
 و بالاموط و کتره و ساقز و حبوبات متنوعه و یاغ و دری و صنصاز و تیلکی و قوزی دریلرله قبازدن و مرکز
 ولایت و ملحقانندن هندستانه کوندریلور سنوی ایکیدن اوج بیک رأسه قدر اعلا هرب آتیلرندن
 عبارتدر .

بورانک و سائط نقلیه سی برآ دوه و آت و استر و مرکبدن و نهراً دخی بغداده قدر کلکدن عبارتدره
 بوکلک نغسله شیشرلمش برچوق طلوملر اوزرینه ایجه اغاجلر فرش و ربط ایدلمش صورتیه یا پیلوب
 براییک وکاه اوج چفت کورکله اداره ایدیلرک جریان نهره تبعیتله سیر و حرکت ایدر ضرب بر واسطه
 نقلیه دره .

ادخالات

تجاراندن ایدیلان تحقیقات و تفحصاته نظراً خارجدن وقوعبولان ادخالات غاز ، شکر ، قهوه ،
 صابون ، باصمه ، و هر نوع بز و سائره و ملبوساته متعلق اقشه متنوعه و بالجله موبیلیه و تزینات بیتیه
 و اوانی زجاجیه و نحاسیه و مفروشاته مخصوص هر نوع اقشه ایله کلیتو بریکون تشکیل ایدن خالیبدن
 و مانیفاتوره ایله دیار بکردن ایکیلی لطیف و متنوع چارشافلرله ما کولانه دائر بعض اوفق تفک شیلردن
 عبارت اولدینی و بونلرک اخراجاته نسبة بر قاج قات فضله اولدینی اکلا شلمشدر .

موصلاک منسوجات و معمولاتی

موصلاک معمولات صنایع سندن بالخاصه منسوجات قسمی وقتیه بر اهمیت و شهرت مخصوصه کعب
 ایشمش و بو یوزدن جولمه دستکاهلری تعدد ایدرک کوندن کونه ترقی ایلمش وحی (موصلاک) تعمیر

اولنان برنوع قماشك تا اوروپايه قدر كوندراش اولديني معلومدر .

اگرچه شمديكي دستكاهلر او وقتك برثائي قدر اوله من ايسه ده براز غيرت ايديله جك اولور ايسه بوراده صنايعك هر درلوسى بك ايلرويه كوتوريله ييله چكي بي اشتباهدر .

موصلده ايسكلى وايسكمز غزل تميز اولنور درلو درلوطاقه و چتاره و مندر و يتاق و باش چارشافلري و پرده و يصدیق اورتيلري و انواع حمام طاقلري و وال خاوليلري و متنوع قوشاق و كفيه و عبا و بيض بز و بوكدن شال و يامو قدن رنگلى و ساده كلیم و قیلدن چوال و طوربه و سیاه و بیاض چادر بزلي و البسه عسكریه يه مخصوص مختلف رنگه البسه لك و جمدانى دنييلور ار ككلره مخصوص باش صاغيسى و مرعز دن عربله مخصوص عقال و غایت دايانيقلى كار عتيق باصمه نسج و اعمال اولنقده در .

بومنسوجاتك اكثريسى نفاست و ظرافتجه اوروپاكارينه مرجهدر . خصوصيله نسج و اعمال اولنقده بولان حمام طاقلري و پرده و يصدیق اورتيلري و يتاق و باش چارشافلري ابروجه ذكره شاياندره . برقاچ سنه دنبري وجوده كتيريلان منسوجات نفيسه دن كرك ، مامورينك و كرك صنوف اهانينك اوروپا قاشلرينه ترجيحاً البسه ياديرمه قده اولدقلى مع الاقخار كورولمكده و جولو له لك بو صورته مظهر اولدقلى رغبت عموميه و ظنرورانهدن و حكومت سنیه دن كوردكلى تشويقات و معاونتدن طولايى صنعتلنده اراز اناز هنر و مهارت ايتكمده درلكه طريق ترقيده شو صورته قطع مسافه ده دوام اولنورسه موصل منسوجاتك و قيله حائز اولديني اهميت و اعتباره مظهر اوله جنى شبهه سزدر .

بو معمولاتك سورومى يالكز مركز و ولايته منحصر اوليوب ماحقات و ولايته سائر محللره دخي كوندركمكده در .

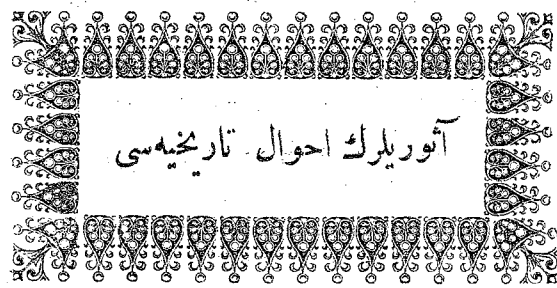
موصلده اوانى نحاسيه دخي اولدقجه صورت نفيسه ده اعمال اولنقده در . نجره و ال لكن و صو طاسى و بيوك و كوچك صو و قهوه ابريقلى و سفر طاسلى و صحن جمله اعمال نحاسيه دن اولديني كبي برقاچ سنه دنبري نفاسته جدا اعتنا اولنوب نونجندن اعمال اولنقده بولان متنوع شمعدان و هوان و منقال و اكر اوزنكيلى دخي حقيقه بك كوزلددر .

معمولاتك ترابيه سى ايسه كوپ ، قوبه ، نجره ، صو دستيلري و بللور قدح و بارداقلره شبيه قدح و بارداقدن عبارت اولوب اغاج و طاشدن ديبك و قاشيق و كچه يابلقده و صارى و مائى سختيان و كون اعمال اولنقده در .

موصلده قيو مجليق ، نيورجيلك ، دولكرلك شايان منونيت بر صورنده ترقى ايتكمده و با خصوص صنعت نفيسه معماری كوندن كونه ايلرولمكده در .

معادن بختنده ذكر ايتديكمز مرمرلرده ابداع ايدلمكده بولان انواع نقوشات نماكتك ايشه لريجي تزيين ايتكمده در .

آوريلرك احوال تاريخيه سى

ولایتک آثار عتیقه تاریخچه سی

— یاخود —

« آثوریلر »

[آثوریا]

آسیاده ونهر دجله نك ایکی طرفنده واقع اولوب ممالک قدیمه نك اک بیوکلرندن معدود واعتدال ولطافت هوا ایله مشهور بر مملکت ایدی .
 اوائل حالنده « مقلوب طامی » و « نهر زاب » ارم سنده بر بقعه صغیره به منحصر اولهرق قسم اعظمی دجله نك صول طرفنده ایدی . بعده تدریجاً توسع ایده ایله شمالاً حکاری طاغرینه قدر معدود ، جنوباً بغداد جهتنده واقع مملکتلرک کافه سی داخل حدودی اولهرق شرقاً اردبیل جبالی ایله دخی محدود بولمیش و شمال شرقیدن جنوب غربی به قدر طولاً الی یوز وعرضاً اوچ یوز کیلومتر و ایعادنده ایدی .

بوسلسله جبال ارم سنده [مزاپوتامی] دنیلان « الجزیره » یعنی [مابین النهرین] صحرا سنده منتهی بعض اووه ودره لرده بر جوق مملکتلر ونهر لر ایله بو اووه لرده بولنان بالکنز بر تپه نك الت طرفنده غایت واسع و شمال و شرق جهتندن تمش و یاخود سکسان میل مسافده واقع سلسله جبال ارم سنده کی مملکتلره قدر ممتد براووه دها بولنور ایدی .

بو اووه نك ایکی جهتنده بر جوق مساکن قدیمه خرابه لر ی بولنوب سیاحینسدن بریسی بو بقعه ده یوز ، دیگرنده ایکی یوز خرابه به تصادق اتمسی اوزرینه اجرا ایتدیکی نخریات و تدقیقانه « نینوا » به متعلق اناردن اولدینی تین اتمشدر . آثوریا نك زمان عظمتی بقیه سندن معدود اولان بواناردن حدود حقیقیه سی شو یولده ده استخراج ایدیله بیلیر :

بواناردن دیاله به قدر نهر دجله نك صو ک طرفی و سنجار سلسله سنك شمال و جنوب جهتنده واقع مملکتلر صاغ طرفی تشکیل ایله شرقاً ماوراء خابوره ، شمالاً ماردینه ، جنوباً سامرانک یاننده کی « خان قرنین » قدر ممتد ایدر .

— ولایاتی —

« استرابون » و « بطلمیوس » کی قدما ی جغرافیون [آثوریا] بی اصله آثور ، اربیلینده ، اذبابته ، ارناکته ، ارباخنس ، ذولمینه ، کلاخینه ، ایلونیا تینده ، خالونیتینده ، ستا کته ، السمیاطه نام ولایاته تقسیم اتمشدر که بونلرک بر جوعی اسمی بلاد ایله مسما در .

مثلا : اربیلینده ، شمیدیکی « اربیل » کلاخینه یاخود قالاق شمیدیکی « تمرود » اذبابته « زاب صغیر » « زاب کبیر » نهر لرینه نسبت اولمشدر که شو ایکی نهر اوولایتک اراضیسی اروا ایدن نهر لرک اک ثروتلی وفائده لیسیدر .

— بلده لری —

آثوریانك الك بيوك شهرى « نینوا » در . دیکری کالج یاخود قلاق الیوم « نمرود » ایله معروف محلدرد . آنور یاخود الاصر خورسباد ، اربیل ، دیاله نهرینک دجله به منصب اولدینی محله کائن ادیس ، سنغار ، وراسن یاخود راسینا نام بلده لردرکه بونونکی کونده الاصر دنیلان موقعه « شرقات » سنغاره « سنجار » راسینا به « رأس العین » دینلور . بونلردن ماعدا برچوق بلده لرك اسامیسی ذکر اولمش ایسه ده موقعلری مجهول اولدیغندن ذکر و تعدادندن صرف نظرله بالکمز شو موقع و قصبه لرك بعضیسنه دائر بوجه آتی مجملاً معلومات اعطاسی مناسب کورلدی .

— نینوی —

الیوم کوچک برقریه دن عبارت اولان « نینوی » وقتیه عالی برسور ایله محاط و باغ و باغچه لرله مزین و استحکامات عدیده به مالک اولوب غایت متین و یوکسک ایدی قرق بش کیلومتره محیط دائره سی و اوتوز متره ارتفاعنده سورلری و تمش مترو یوکسلکنده و قبولری اوزرنده متعدد قله لری وار ایدی . سکنه سی الی یوز بیك نفوس اولوب بوبلده نك آثارى موصلک قارشى یقه سنده (بی یونس) علی نینا و علی الصلوة والسلام افندمز حضر تارینک روضه مطهره لری بولنان نینوا قریه سیله « قونجیق » دنیلان تپه ده حالا موجوددر . صنعی اولان بوتیه قرق ارشون ارتفاعنده در . آمور حکمدارلرینک قصر لرله بعض آله نك هیکلری بواکی تپه اوزرنده بولمش اولدینی کشف و استخراج اولنان آثار متعدده ایله استدلال اولتمده در .

— اربیل —

اربیل . — محصون برقلعه اولوب ازمئه قدیمه ده جسم بر بلده ایدی . قلعه سی شهرک یان طرفنده و طوپراق اوزرنده واقع و ذروه سی واسع اولوب حلب قلعه سنه بکزر ؛ فقط اندن دها بیوک و یوکسکدر و غایت درین برخندقله محاطدر . سورى ممالکتی احاطه ایله قلعه به متهدر . قلعه ایچنده چارشى و خانهلر و جامع وارددر . اربیل شهرى مظفر الدین کویکری بن زین الدین کوچک علی زماننده پک معمور ایدی . قلعه نك التنده کی قصبه یی و چارشیلرله سور و قیصریه تعبیر اولنان اوستی قبالی چارشولری مشار الیه بنا ایش و زماننده کی ملوک ایله وقوع بولان محاربه ده شهامت و ازدیاد تجربه و مهاتبی هر طرفه عکس ایتمکله اطراف و اکنافدن برچوق غربا کلدرک اهالی تکثر ایتمکندن بیوک بر مملکت اولمش ایدی . نهر لری اولدیغندن اکیلرینک برچونجی کهر یزدن اسقا اولنوردی . اهالینک ایچدکری صو ایسه غایت عذب و لطیف و دجله صوبینه معادل و خفیف چشمه و قبولردندر . وقتیه نامنه (اربیله) ویا (اربالیس) دنیلدیکی کبی بعضیلری ده (اربد) نامنی ویرر . اربیلده برچوق علما و فضلا و ادبا و فصحا تیشمش و بونلرک تراجم احوالی برچوق کتب تاریخیه ده و علی الخصوص (دائرة المعارف و قاموس الاعلام) ده محرر بولمغله بوراده درج و ایضاحنه لزوم کوریه مامشدر .

— سنجار —

سنجار ۰ — موصلک قسم هه بیسنده ودجله وفرات نههرلی اره سنده واقعدر نوع بشرك ايلك دفعه اياق باصهرق اجتماع ايتدکاری ير (سنجار) صحراسيدر ۰ يعنی حضرت (نوح) عليه السلامك اولادى افتراق ايتزدن اول سنجار صحراسنه كلوب بحکمة الله تعالى بينلرنده اختلاف السنه واقع اولهرق يكدیکرينك افاده لرینی تفهمدن عاجز قالدقلرندن اوراسنی ترك ايله اطراف واکناف ارضه انتشار ايتشلردر ۰

ازمنه قديمده برقاج کره خراب وینه معمور اولمش و ۵۱۱ سنه هجر به سنده وقوعبولان برسيلدن خراب اولدقدن صکره دخی کسب معموریت ايتشدر ۰
سنجار صحراسی اليوم «شمر» عشرتک جولانکاھيدر . (حضر) دنیلان محلهه ازمنه قديمه اناری وعلامت زراعت موجوددر ۰

سنجارک موقعی تعیین وارانہ ایدن نقطه ايسه تقريباً طولی اون ايکی وعرضی التي بدی وارتنافی یارم ساعت اولان کوچک برطاغدر . بوطاغ : موصله يکرمی درت ، زور سنجانسه اوتوز ، دياربکر حدودينه کذلک اوتوز ، بغداد ولايتی حدودينه قرق ساعت مسافهده واقع اولدغنه نظراً بوصحرا حال توسطه مائلدر . آب وهواسنک عنذوبت وجيادتی ، قوه انباتيه سنک مکملتی فوق العادهدر ۰

— شرقات —

شرقات ۰ — موصلک اون سکز ساعت اشاغيسنده، دجله نهري ساحلنده ، غایت دلنشین وفرحفرزا بر موقعه بولنان اشبو قلعه نك بوندن تخمیناً درت بش بيك سنه اول آتوريلر طرفندن بنا وانشا ايدلمش اولدینی تاريخ شناسانجه معلومدر ۰

اسکی زمانلرده بر حکمدار ، حرباً غالب کلدیکی ديگر برحاکمک مملکتی بسبتون زیر وزیر ايلدکن صکره خريطه علمدن نام ونشانی کاملاً محو ايتک ايچون اوزرينه طوبراقلر يتهرق بر طاقم تپه لر تشکيل ايدرلر ايمش ۰

اشبو شرقات قلعه سی ده وقتيله آتوری حکمدار لرینک مقر حکومتاری اولدینی حالده ديگر بر قوم طرفندن تخريب ايدلمش اولدیقندن حفرياتدن اول طوبراق بيغيتيلرندن بشقه برشی کورونمز ایدی ۰ شایان بيوریلان مساعده سنیه حضرت خلافتیناهی اوزرينه اوچ سنه دنبری المانیاليلر طرفندن اجرا ايدلکده اولان حفرياتدن بوراسنک بک جسيم ومنتظم بر شهر اولدینی اکلاشيلور ۰

ابنيه خرابه سی اوزرلرنده کی طوبراقلر کاملاً قالدیرلقدن صکره زمينه طوغری برقاج متروقالمش اولدیقندن خانه ومعبد کی شيلرک اساس وضعيتاری ايله اوطة وحويلارینک زمينلرينه فرش ايدلمش اولان طوغله وکارکیر طاشلر کورينیوردی ۰

شو اثرلره کوره ابنيه نك طرز انشا ووضعتاری شمديکی طرزندن بشقه بر شکلده وقفه منتظم ومتين بر صورتده اولدینی وار وقتک فن معماريسيله ترينانتک درجه مکملتی قریب وتخمین ايديله بيلور ۰

کوچک براوطه نك ايچنده ظهور ایدن اوزری قوس شکلنده اويمه طاشلرله ستر وتزين اولمش

کذا طاشدن اچیق برصندوقه آنوری حکمدارلردن برینک قبری اولسی ماجووظ ایسه ده بشقه برکونا

یازی وعلامت اولدینی ایچون ماهیتی تماماً کشف و تعیین اولنه مامشدر .

اوطه نیک برانسان اکیله رک زورله کیره بیلجهک قدر برقبوسی موجود وقبونک درت بش پارسق قالینغنده ینه طاشدن برقنادی مشهود ایدی . شمیدیکی حالده حفريات سور جهتلرنده اجرا ایلمکده اولدیغندن قازیلان لرلردن سورله یدی مترو عرضنده طوبراق وکریچدن معمول غایت مستحکم ومتین برشی اولدینی تماماً مشاهده ایدیله بیلوردی .

اوزمانلرده شمیدیکی آلات تازیله اولدینی جهته بوقدر وسیع ومستحکم برسورک الشاسی اعدایه قارشو مقاومتدن زیاده ارائه قوت و سطوت مقصدینه مبتنی اولق لازمکلور .

بنابراین بونک فن جرب نقطه نظرندن حائر اولدینی اهمیت مستغنی ایضاحدر .

سور حداسنده تصادف ایدن برقاچ مترو قدر اچیق بربر ، قلعه نیک یان طرفنده کی قبوسی اولق محتملدر . بوقبو بری کوزلجه کشف اولنه بیلیمک ایچون ناتوره ل طاشلر بولنتجه یه قدر بش اون مترو عمقه طوغری قازیشیدی . قبونک یوقاریسنده ، یان طرفلرنده برعربه کزدیریله بیلجهک قدر طولانی براره لقی مشاهده اولنیوردی . بواره لقی وکریچنی قلعه نیک دیگر قبولرینه قدر تمتد اولق لازمکلور . قلعه داخنده کی دیگر نه لرله عسکری قشله سنک بولندینی محللر دخی حفر ایدیلجهک اولورسه اورالرده دهامهم انارک وبلکه حکمدارلرک سرایلری کی شبارک ظهوری مأمولدر .

شمیدی به قدر اخراج ایدیلان آثار عتیقه مأمور مخصوصی معرفتیه موزه هاپونه نقل ایدلشدره . یالکنز هنوز نقلی اولنه میان برهیکل رأسیله باشسز برهیکل حقیقه حیرت افزا ایدی .

هیکل باشنده (ذو القرنین) کی برشکل مهیب کورونمکده اولسنه کوره بر حکمدارک هیکلی اولدینی اکلاشیلور .

باشسز هیکلکده طاشدن اولدینی حالده کویا دوکلش تونج کی غایت صنعتکارانه برصورتده کورینان طرز اعمالی اوزمانلرده هیکلتراشلق صنعتک درجه ترقیاتی کوسترر .

بورالری من القديم زراعت وعمارندن خالی ایکن برقاچ سنه دنبری اراضیسی املاک هاپون حضرت پادشاهی به الحاقی اولنسیله شمیدی اورالری سایه شاهانه ده یک شن و آباداندر .

— خورساباد —

خورساباد . — نینوانک جهت شمالیه سنده ، درت ساعت مسافده واقف کوچک برقریه دره . وقتیه « دورسارجینا » یاخود « دارسارجین » نامنده برملکت ایدی . (۱۸۴۳) سنه میلادی سنده فرانسه جمهوریت فخمیه سنک موصل قولسلوسی موسیو (بوتان) بوقریه نیک خرابه لری اطرافنده خطه سماری ایله منقوش برجوق آثار عتیقه کشف ایتمشدر . حالا دخی اوراده آثار عتیقه ظهور ایتکده دره .

— نمرود —

نمرود . — موصلک جهت غربیه سنده وسکز ساعت مسافده واقف برقریه اولوب اطرافنده کی ابنیه قدیمه خرابه لری الیوم موجوددره .

ملوك آثور به دن برنجی (سالنامر) طرفدن بنا اولنوب آثور دولتلك مقرر حكومتی اولمش

ایدی .

— رأس العین —

رأس العین . — جزیره ده ، الویه مستقلمدن زور سنجاغنده قضا مرکزی برقصه در . بك اسکی بولنان بوقصبه مدنیت اسلامیة زماننده بك معمور و بیوك ایدی قضاء مسكور ، تابع اولدینخی زور سنجاغتك منتهای شمالنده اولوب جنوباً نفس دیر ، شرقاً موصل ، شمالاً دیاربکر ، غرباً دخی حلب ولایتلیله محاط و محدوددر .

— نهر لری —

آثور یانك نهر لری « دجله » ، « زاب اعلی » ، « زاب اسفل » ، « دیاله » نامنده درت نهر در . بونلك الكبوكی ایسه دجله در . بونهرلك منابع و مواقعی حقیقه « قاموس الاعلام » ده تعریفات و ایضاحات مفصله مندرج بولمغله ذكر و تکرارینه لزوم کوریلهدی .

— تاریخی —

« دولت اولیه آثوریه »

آثور دولتلك منشأ و تاریخی حقیقه تاریخاً برروایت صحیحه اولیوب ظلام مجهولیت ایچنده مستقر اولدینخی کبی (نینوی) نك بانسی ده قدامی مؤرخین اره سنده مختلف فهبر ، کیمیسی . بوتلكت بابلک مؤسس (نمرود) طرفدن انشا اولدینغه و کیمیسی ده — وجه تسمیه سی دلاتلیله — بانسی نینوس ایدوکنه زاهب اولمشدر . تورانده ایسه (آثور بن سام) جانندن بنا ایدلیکی ذکر ایدلمشدر . روایات تاریخییه نظر آه میلاد عیسی (صلعم) دن ۲۶۴۰ سنه اول احقاد (نوح) علیه السلامدن (آثور بن سام) آثور یاده برحکومت تشکیل و نینوا شهرتیه معروف اولان شهری بنا و تأسیس ایلمش ایسه ده مؤخرآ آثور بابل ایله برابر عربلك ید استیلاسنه کچمش و عربلر ایکی عصر قدر حکم اجرا اتمشدر . بعده آثور سلاله سندن (بیلوس) عربلری اخراج ایدوب و بابل و آثوریه بی برلشدیروب برنجی آثوریا دولتی تأسیس اتمش و یکر می یدی سنه حکومت سورمشدر .

میلاد عیسی (صلعم) دن ۱۹۶۸ سنه اول کندوسنی استخلاف ایدن اوغلی (نینوس) وقتیلله آثور طرفدن انشا ایدیلان کوچك برقصه بی مجدداً انشا و توسیع و (نینوا) اسمیله تسمیه ایله مقرر حکومت اتخا اتمش و جهانکیر اولق فکریله حدود حکمرانیسی هندوستاندن جزیره العربه و قفقاس طاغیرندن بهره کورفرینه قدر توسیع ایلمشدر .

ایله مدت مدیده محاصره اتمش ایسه ده فتحه موفق اوله ماش و ائک نهایت و زراسندن (منواس) ک

(سمیرامیس) نامنده کی جسوره زوجہ سنک بلخ قلعه سنه کیجہ لین دخول ایله قیوی اجسی سایه سنده فتح ایتشدر که بوکا مکافاة (سمیرامیس) نینوسک زوجہ لری صیره سنه داخل اولمشدر .

نینوس ۵۲ سنه حکومت سوروب قبل المیلاد ۱۹۱۶ تاریخسنده وفات ایتشدر . وفاتسنده اوغلی (نیناس) صبی اولدیغندن والده سی سمیرامیس زمام اداره بی الیه الهرق ابتدا نینسوا بی ترک ایله بابل شهرینی تاسیس وشهر مذکور ی غایت متین ورصین سورلرله تحکیم ایتمش وقلعه لرله (بیل) نام مبوده مخصوص اولق اوزره بربری اوزرنده سکنز قات مربع بنادن عبارت بر معبد وفرات نهری اوزرینسه جسم ومصنع کمرلی کوپری وصو التنده بر کمر یابدیرمش ومؤخر آکلدانیلری تمامیله زیر اطاعتسنده بولندیرمق مقصدیله بابل مقرر حکومت اتخاذ ایتشدر . آندن صکره برچوق فتوحاته وضبط ایتدیکی ممالکده خلی آثار عمران وجوده کتورمکه موفق اولمش ایسده هندوستانه سوق ایتدیکی اردوسنک برنجی دفعه ده مغلوباً عودت ایتسی اوزرینه ۱۸۷۴ تاریخسنده امور حکومتی اوغلی نیناسه ترک ایلمشدره شو حکایه دن انوریه ده ؛ کلدانستان ایله برابر عرب استیلاسنه اوغرا دینی بو استیلادن قورتله . قدن صکره کسب سربستی ایدوب احتمالکه بعض فتوحانده موفق اولدینی اکلشیلورسده حالبوکه ظهور ایدن آثار عتیقه دن بو روایاتی تأیید ایده جک بک از معلومات الیه بیلمش وبونلرده ده بیان اولان اسملردن حقیقی چیقارمق ممکن اوله مامشدر .

یقین وقتلرده میدانه چیقان بعض آثار عتیقه ده خط میخی ایله یازیلر موجود اولوب بونلراوقوشم وهجرت نبویه دن اون یدی اون سکنز عصر اوائلنه قدر انوریه احوالنه دائر بعض معلومات نظاهر ایتشدر .

بو آثار عتیقه نك الله قدیمی اولق اوزره انکلتره لی (مسترلاباردك) شرقات قلعه سنده ۱۸۴۳ سنه میلادیسنده فرانسه نك موصل قونسولوسی بولنان موسیو (بونا) نك خورساباد قریه سنده چیقاروب کشف ایتدیگری طوغله لرده منقوش خطوط انوریه آثور و بابل حقنده برطاقم معلوماتی محتوی بولنمشدره از جمله (تغلات نین) نامنده بر حکمدارک بابل ضبط ایلدیکی و (تغلات فلازار) اسمنده دیگر

بر حکمدارک دخی غرب وشماله طوغری خلی فتوحاته موفق اولدینی اکلشلمشدر .

بو حکمدارلردن صکره اوچ درت عصرلق بر دورک احوالی مجهمولدر . انوریه نك او زمانکی فتوحاتی زمانمزده اولدینی اوزره فتح ایدیلان مملکتلری تصرف ایتوب غالب بر حکمدارک اردوسیله عودتی متعاقب مغلوب قوم ینه حال سربستی به عودت ایدرلردی بوجهته اووقت دولتک عظمتلری محافظه قوه قاهره نك دوامنه متوقف ایدی . احتمالکه تغلات فلازاردن صکره اقوام مغلوبه نك باش قالدیرملری انوریه دولتی ضعیف دوشورمش وبراقدرلی اثرلرده حکایه فتوحات ایدن حکمدارلرده اوصیره ده اخلافه حکایه ایده جک برشی بوله ماملریله بر اثر بر اقامشدردر . هر حالده انوریه نك تکرار نائل اقبال اولدینی عصره یعنی (آثور ریزبال) و (سالناسر) وایکنجی (تغلات فلازار) زمانلرینه قدر معلومات تاریخیه هیچ حکمنده در .

بو مدتک اواخزنده مصرده تشکی ایدن یکریمی ایکنجی دولتک حکمدارلری اسماء انوریه ایله مسمی اولدقلرینه کوره انوریلرک مصره غلبه جالهرق بو دولتی تشکیل ایلدیکلرینه بعض مؤرخلر ذاهب اولمشلرسده وقایی مجهول اولان اعصار مذکوریه انوریلرک توقف وانحطاطی نظرله باقق لازمکلر

مصر حکمدار لرینک اسماء انوریه ایله مسمی اولملری بحثه کئنجه : انوریلردن قز الہرق انلردن تولد ایدن چوجقلرینی انوری اسملریله تسمیہ اتمش اولملری دها زیادہ احتمالہ قریبدر ، مع مافیہ بواشکاک حلتی استکشافات مستقبلہ دن بکله ملی تر .

مذکور دورلرده (انوریل کلا ، قنداشی برنجی شامس وول ، آنورمازور ، ایکنجی آنوردایان ، اوغلی ایکنجی بیلوس یاخود وول لوش) ک اسملری کورولمکنده ایسده زمانلرینہ عائد بر معلوماتہ دسترس اولنہ مامشدر . مع هذا برنجی تغلات نینک وفاتندن صکرہ انوریلرک قوتلرینہ ضعف طاری اولمش حتی اوزرلرینہ یوریان (کبتی) لره مقاومت ایده مدکارنندن انوریادن برچوق عملکتلر ضبط اولمشدر . ایکنجی بیلوسدن صکرہ حکومتہ ایکنجی تغلات نین کچدی . تغلات نین محارباتہ حریص ایدیسهده تشیدد اینہجه اناری معلوم دکلدر . انوز خرابہ لرینک اجرا قلنان حفریاتندہ انارندن اولوق اوزره ظہور ایدن بر طوغله اوزرنده بر چوق لرل فتح ایندیکی وجزیرہ مابین النہرینده انوره تابع اولمیان ممالکی استیلا ایله سکھسنی بشقہ لرلہ سوردیکی ومصرہ غلبہ سیلہ انکله متفق ومعین اولانلری قسہر وتدمیر ایلدیکی : یولندن سوزلری منقوشدر .

ایکنجی تغلات نیندن صکرہ اوغلی (انوریزریال) قبل الہجرہ — ۱۰۵۵ — سنہ سی تموزینک اون ایکنجی کونی حکمدار اولہرق بونک مدت حکومتی یکریمی سنہ دوام ایدی . بونک زمان ادارہ سندہ انوریا فوق المادہ کسب ترقی و عمران ایلدی . اعماراتہ زیادہ سیلہ منہمک اولوب نمرودده ۱۶۰ ارشون طول و ۱۳۲ ارشون عرضندہ برقصراشا ایلدیکی کبی کذلک موقع مذکورده برصدخانہ انشا ایلمشدر . وفاتندن صکرہ ۱۴۸۰ ده اوغلی ایکنجی (سالناسر) کچدی . بوده پدیری کی غایت شجیع وجنکاور بر حکمدار اولوب اجرا ایندیکی یکریمی اوج محاربه نتیجہ سندہ بر چوق مظفریات وفتوحاتہ موفق اولدینی ظہور ایدن بعض انارندن کلاشیلور .

سالناسرک وفاتندن صکرہ اوغلی (شامش وول) مقام پدیرہ قعود ایندی ایکنجی شامش وول ۱۳ سنہ حکمدارلق ایندیکی صروی ایسده کثرت محاربات وفتوحات ایله اشتهار ایتمشدر . اندن صکرہ اوغلی اوچنجی (وول لوش) یاخود (بیلوس) کندیسنی استخلاف ایندی . بونک ده اناری آز وحقندہ کی معلومات مستحصلہ بالنسبہ مختصر ایسده مع مافیہ بودخی اسلافی کبی کثرت محاربه وشدت باس ایله مشہردر . اواخر حکومتندہ سن شیخوخته واران (وول لوش) حکمدارلقدن چکیلہ رک زمام اموری اوغلنہ تسلیم ایلدی . وول لوشدن صکرہ اوچنجی سالناسر ، اوچنجی آنوردایان انورلوش نام اوج حکمدارک اسملری کوریلورسده زمانلرینہ عائد وقایع و اخبارات مجہول اولسنہ وشو مدت ظرفندہ انوریانک بر کونا اثر ترقی کوسترہ مامسنہ نظر آ شو مدتہ ده دور توقف نظر ایله باقی لازمکلیور .

« حکومت ثانیہ آنوریہ »

۱۳۶۷ ده ظہور ایدن ایکنجی (تغلات فلازار) حکومتی غصب ایدرک — حکومت ثانیہ آنوریہ — بی تشکیل ونمرودی مقر حکومت اتخاذ ایلدی . بو حکومتک مدت دوامی حقندہ اختلاف وارددر :

۱۲۰ و یا خود ۱۳۹ سنه اولدینی روایت اولنیور . حکمدار لرینک برنجیسی بالاده ذکر اولنان ایکنجی

تغلات فلازار اولوب اول امرده کندیسنه ارأئه روی مخالفت و تمرد ایدنلری تأدیب و تنکیل ایله عمومی دائرة اطاعته الدینی کبی بر چوق محاربات و فتوحاته دخی موفق اولمش . ۱۳۴۹ ده ترك حیات ایلمشدر .

بوندن صکره یرینه دردنچی (سالناسر) کچدی . جزوی اولان مدت اداره سی ظرفنده صورت اداره و سائره سی حقنده اناز مکتشفه دن معلومات استحصال ایديله مامش و فقط اسرأیلده حکمداری ایله بر قاج دفعه لر محاربه سی واقع اولمشدر . سالناسرک و فانتندن صکره یرینه قوماندانلردن سارغون کچرک مدت اداره سی زماننده مخالفلریله بر چوق محاربات ایدوب ائوریه نك اصلاح احوالنه موفق اولمش ایسه ده اخیراً قبل ایدلدی . خورساباده ظهور ایدن بهض اناز محاربات و زماننده عائد سائر وقوطاتی حا کیدر .

سارغون ابتدا نمرودی و بعدنه نینوا جوارنده خورساباد شهرینی تأسیس ایله مرکز حکومت اتخذ ایتدی .

سارغونک و فانتندن صکره اوغلی سنحاریب کچرک اوده پدیری کبی بر چوق محاربات و فتوحات اجراسنه موفق اولمش و حتی کندیسنه قارشو اعلان عصیان ایدن ائوریایی دخی بالحاربه دائرة اطاعته ارجاع ایله امر اداره سنی اولیای امورندن (بیلوس) نام ذاته تودیع ایتمشدر .

اخیراً کلدانیلر سنحاریب طرفندن نصب ایدیلان بیلوسک اطاعتندن خروج ایتلریله سنحاریب کلیتلی بر قوتله اوزر لرینه بورویه رك شدتلی بر محاربه نتیجه سننده کندیلرینی قهر و تدمیر و نائره شقاق و نفاق ایطفا و تسکین ایلدکن صکره بیوک اوغلی (ائور نازدین) ی حکمدار تعیین ایلدی .

اوچنجی دفعه اوله رق بابلك بتکرار عصیانه مبادرت ایتلری اوزرینه سنحاریب ینه اوزر لرینه بورویوب ارتق یرندن قلدانیه جق بر درجه ده تأدیب ایلدکن صکره کوچک اوغلی (اسار حدون) ه تقویض و تودیع ایله نینوایه عودت ایلدی .

سنحاریبک و فانتندن صکره اوغلی بر چوق یرلری بالحاربه ضبط ایتمش و (صور) حکمداری (عبد ملکوت) ک اوزرینه ده سفر ایله کندیسی مغلوب و اسیر ایلمشدر .

اسار حدونک اختیاراتنی و ارتق اوزون بولی سفر و محاربه لر ه طاقسنز لکی حسبیله اوغلی (ائور باینبال) ه ترك امور ایله کندیسی بابله چکلدی و اندن بر مدت صکره وفات ایلدی .

پدیری کبی غایت شجیع و جنگادر اولان ائور باینبال دخی مصر و سائر یرله کیدرک بر چوق محاربه لر ایتمش و خیلی مملکتلری ائوریایه ربط و الحاق ایلمشدر . ائور باینبال فنون و معارفک ترقیسی خصوصنده اسلافه تقدم ایتمش و زمان حکومتده بر چوق مکاتب و مدارس تأسیس ایله تعلیم و تدریس ایدلک اوزره بابله کوندریلان ائوری چوققلرینک اورالرده تربیه و تدریس لرینی التزام ایلمشدر .

ائور باینبالک دورندن صکره کی احوال حقنده اناز عتیقه دن برشی استنتاج اولنیوب یالکز ظهور ایدن بر طوغله اوزرنده کی یازیلرده (ائور رامیت ابلین) اسمی کورولمکده و حکمدار سابقک اوغلی اولدیفته ذهاب ایدلمکده در .

بوذات نمروده کی بر سر ایکن انشاسنه مباشرت ایتمش ایسه ده فقط اسلافک سر ایلری نسبتنده مکماینه موفق اوله مامشدر .

آئوررامیت ایلین (یاخود (سارق) کندیسنه قارشى ارائه روى مخالفت ایندن بابل اهاالیسنی
 تادیب ایچون قوماندانلرندن (نابوپولاسار) ی کوندرمش فقط بوده مخالفله بالانفاق نینوی
 محاصره و میدیا حکمداری (کی اخسار) ک قزلرندن برینی اوغلی (مختصر) ایچون الیغنی ایشتمسی
 اوزرینه ساردانابال حقنده روایت اولندیغی کبی سراینده نفسی احراق بالنار ایلمش ، ائوریه حکومتی ده
 بوصورتله منقرض اولمش ایمش .

ائوریه تاریخی حقنده مؤرخ مشهور یونانی (هردوت) ک روایاتندن بشقه منبع اولیوب یالکز
 زمامزده نینوا ، نمرود ، خورساباد ، شرقات خرابه لرندن چیقاریله کلان وخط میخی ایله یازیلری
 حاوی اولان انارک قسماً اوقونمسیله بدرجه یه قدر کسب معلومات ایدیله بیلمشدر .

(استطراد)

۳۱۱ سنه سنده موصلدن اون بش ساعت مسافده واقع (تل العبطه) نام محله رسمی و یازیلی
 غایت قیمتدار برطاش ظهور ایتمش و اوزرنده منقوش اوتوز سطر یازی مندرجاتندن بونک بالاده اسمی
 سبق ایندن ایکنجی تفلات فلازارک وزیر (بل هارران بل اوچور) طرفندن کندی نامنه رکز و اعلا
 ایدلیکی اکلالمشدر .

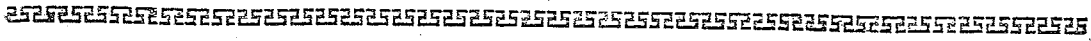
یازیلر ایسه بو وزیرک ایستار ، شامش ، سین ، نابو ، ماردوخ نام معبودلردن استمداد طرزنده بر
 طاقم مداح و ستایشدن و انشاسنه مأمور اولدیغی بلده نک صورت تأسیس و بناسندن و اهاالیسنه و یردیکی
 امتیاز و معافیتدن باخندر .

کرك بو ورك سائر هيكلر حقنده ده بعض وصايا و تنبيهات شديده يي متضمن اولديغی کبی بویازیلرک
 هیئت مجموعه سندن ائوریلرک اعتقادات و عادات قدیمه لرندن برنبده معلومات دخی استنباط اوله بیلور .
 تاریخی اهمیت و فائده سی درکار اولان اشبو طاش صورت محفوظه و منتظمه ده موزه هایونه ارسال
 اولمشدر .

اشبو طاشک موزه هایونه کوندرلدیکندن بر قاج آی صکره خورسابادده رسمسز و فقط یازیلی
 برطاش دها ظهور ایتمش ، بوده یه موزه مشار الیه کوندرلشددر .

بو طاشده منقوش خطوط میخیه ترجمه ایدلماش ایسه ده فخری موزه مأموری راهب باتری
 (شابل) طرفندن و یریلان معلوماته نظراً ذکر اولنان طاش طولاً و عرضاً ایکیشر مترو و نخناً قرق
 ساتیمترو جسامتنده اولوب بو طاشی اورتمکده بولنان کوچک بر تیه دخی (سارغون و یل) و یاخود
 اسکی خورسابادک سکر قپوسندن برینسک خراباتندندر .

اوزرنده برکونا نقش یوغیسه ده یکریمی درت سطریمی محتویدر . بویازیلر سارغون و یل شهرینک
 صورت تأسیسندن و سربلرله هیکل و قبولرندن و سائردهن باحث و حکمدار سارغون حقنده برطاقم
 مدح و ستایشی متضمندر .

(آثوریلرک جنس ولتلیرى)

- آثوریلرک هانکی اصلدن متشعب اولدقلری حقنده محققین قدما اختلافات عظیمه ده بولمشلردر • چونکه لغت اصلیه لرندن یالکنز بعض حکمدارلرله امرانک اسملرندن بشقه بر شی اکلایشیله میور • بناءً علیه قطعی بر حکم ویرمک مشکل اولیوردی •
- انجق بعض مؤرخینک کندی ذهابلرینه اساس آنخاذا ایتدکلری صور مختلفه شونلردن عبارتدر • برنجیسی : کتب مقدسه نك آثوریلر ، آراملرک اجدادی اولان ارام ، عابر ، بقطان ایله بقطان ذریقتدن بولنان سریان واسرائیل و شمالی عربلردن اولدقلرینی کویسترمسی •
- ایکنجیسی : بوشعوبک هیئت طبیعی و اخلاق ادبیله رلی تمامیه معروف اولوب بوحالده جمله نك بر عالمدن یعنی عائله سامیه دن بولنملری •
- اوچنجیسی : آثوریلرک اخلاق و عاداتنک سریان و فینیکه لیلره مشابه اولسی •
- دردنچیسى : ائورک سکنته قدیمه سی ذریقتدن اولدقلرینی ادعا ایدن متأخرین کلدان و کردستانک لغت سامیه ایله تکلم ایتلمی •

§

شوصوک سنه لرده استکشاف اولتان خطوط آتورییه تدقیق اولنورسه لغت سامیه ایله یازلمش ولغت سریانیه ، عبرانیه ، عربیه ایله تماماً متحد بولنش اولدیغنه شبهه ایدیله من • بوندن بشقه رسملری ظهور ایدن آثوریلرک یهودیلر هیئته مشابهت تامه و عربیلره ده مطابقت عظیمه سی بولنسی و بویکی فرقه نك اخلاق و صفات ادبیله جه یکدیگرینه موافق اولسی ام سامیه دن بولندقلرینی اثبات ایچون شک وارتیابه محل قالمیه جق دلانلنددر •

تکلم ایتدکلری لسانه کلنجه : آثوریلرک شعوب مذکوره ایله قرابت جنسیه لری بولنسی و ازمنه متأخره ده یازیلرینک اصول قرائتی کشف اولنسی حسیله لغت آتورییه نك لغت سامیه دن اولدیغنه جمهور علمای لسانجه اتفاق حاصل اولمشدر •

— آثوریلرک معارف —

آثوریلر علوم و معارفی کلدانیلردن الدقلری حالده بعض علومه ده زمانلری اقوام تمدنه سنه و با خصوص علم هیئتمده مصریلره تفوق و تقدم ایتمشلردی • خسوف و کسوفی اسباب حقیقیه و صحیحه سنه اسناد ایله بوبابده خیلی تبعا نده بولمشلردر •

— کتاب و کتبخانه لری —

آثوریلرک زمانه نسبة کتابلری ده ایجه ایدی • تواریح و روایاته ، زراعت و حرانته دائره مطولات ، صکوک و کتب دینیه و علمیه لری واردی •

مختلف صور و اشكالدن عبارت اولان بو كتابلر كيل و طوغله اولوب صورت اعمالی ایسه اولان بونلری خمیر حالنه كتیروب اوزرینه شکل کچی ، دمیر بر ایکنه واسطه سیله حك ابتدکن صکره فروبلده پیشیرلردی . انتون ، کوش ، باقر ، طونج ، قالی ، مرمر اوزرینه ده یازی یازارلردی . طوغله نك اوزرینه حك ابتدکاری یازینك غایت اینجه برنوعی واردر که انجق خرده بین ابله اوقونه بیاکنده در .

— صنعتلری —

علوم و معارفی کلدانیلردن الدقلری کچی حرف و صنایهی دخی انلردن اقتباس ایتشلردر . لکن الدقلری درجه ده بر اقبوب سعی واقدا ملریله آثار ترقی کوستره رک صنایعک اقسام متنوعه صنده مهارت حاصل ایتشلردی .

از جمله فن معمار و رسامیده و معدن ، جام ، بلور مثللو صنایعده و خصوصیه فیل دیشی اوزرینه اویجه خصوصنده اولان اقتدار و مهارتلی دیگر ام شرقیه کچی و بلکه دها بالاتر بر درجه ده ایدی . حتی بو مزیتلرینه یونان و رومالیر بیله شهادت ایتشلردر .

فن رسامی بی او مرتبه ایلر و تیشلر ایدی که وقایع حربیه لرینی ، سفینه لرینی ، حیوانات و وحوش مختلفینی ، اوت ، چیچک ، اغاج ، باغچه لری ، نهرلری ، نهرلر ایچنده بولنان بالقلرله آوجیلرک بونلری صید ایدرکن وضعیتلرینی ، حاصلی مشاهدات یومیه لرینی ترسیم ایدرلردی .

شفاف و غیر شفاف اوله رق اعمال ابتدکاری اوانی زجاجیه بی الوان متنوعه ایله بویارلردی . خرابه لرینک بعضیسنده ظهور ایدن جام پارچه لرینک اشیایی بیولتمک خاصه سنه مالک اولدقلری بالتجربه اکلشلدیغنه و فصل مخصوصنده محرر اینجه یازیلرینک انجق خرده بین ایله زمانمزده اوقونه بیلدیکنه باقیارسه (میقر و سقوب) التک تا انوریلر زمانندن بری ایجاد ایدلش اولدیغنه شبهه ایدیله من .

فن طب

— ده —

« تجارب و تدقیقلری »

کیفیتلری سواقی و کذرکاهلره یا تیروب اورادن مرور ایدنلر اره سنده او کچی خسته لنه مبتلا اولانلر واسطه شفایه لری اولان علاجلری تعریف ایتکه ارشاد ایدرلر . وقائده سی بالتجربه ثابت اولان علاجلرک اسملرینی لوحه مخصوصه سی اوزرینه یازوب (اله طب) اعتقاد ابتدکاری معبودله هیکنه تعلیق ایدرلردی . بوسایه ده انوریلر علم طبده دخی خیلی ترقی ایتشلردی .

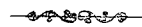
صکرة تىمادى زمان ايله بوصفه اونه كيلردن زياده اعتبار اولندي . چونکه بولردن (نابو) نى علم و فصاحتك حامي مخصوصى اعتقاد ايدرلردى .

بو اون ايكي معبودى محتوى اولان صنوف ثلثة مذكوره دن بشقه برچوق معبودلرى دخى اولوب بولرك الك مشهورى (نسروخ) نامنده كى معبودلريدركه بونك متعدد رسملى اجرا قلنان حفر ياتده ظهور ايتمشدر .

معبودلرك بريى ده (معبود ماهى) دينيلن و بالى شكندده بولنان (نين) در . معبودلرك خدمتده بولمق اوزره كاهنلى دخى وارسده يالكر حكمدارلرى قوه روحانيه و جسمانيه نى جمع ايتمش اولد قلردن كنديلرينه (نواب آله) عنوانى و يرلردى .

خدعه ، تكبر ، شهوات نفسانيه به افراط درجه ده انهماك آتوريلرك جهله اخلاق ذميه لرندن اولغله بو اعتقادات اهلينك و على الخصوص حكام صنفك اخلاق نى اصلاح خصوصنده فائده بخشا اوله مامشدر .

آثار عتيقه دن استحصال اولنان معلوماته نظراً حكام صنفى انسان و حيوانلرى اتلاف و مملكتلرى احراق و اسرا نك دريلر نى صوبوب باره پاره ايتمك كى افعال وحشيانه و غدارانه ليله افتخار ايدرلر مش .

— خاتمه —

صيت و شهرتلى طارقه انداز ازمان اسلاف و آثار مستخرجه صنعتكاريلرى تاريخ نقطه سندن مظهر تقديرات دور اخلاف اولان (آتور) يلرك تاريخجهسى بوراده نهايت بولدى . بو يازديقمز بر قاج صحيفه لك معلوماتدن قوم مذكورك احوال تاريخيهسى حقدنه بر فكر اجمالى حصولى ممكن اوله جفته و اساساً سالنامه من حجمك بوندن زياده ايضاحات اعطاسنه غير مساعد بولمسنه منى بو قدر جفته اکتفا ايدلدى .

شو معلومات بر مأخذ موثوق تاريخى به و على الخصوص شمدي به قدر اجرا قلنان حفر ياتده ظهور ايدن آثار عتيقه دن ايديلان استطلاعات صحيحه به مستند اولد نى تاريخ شناسانجه معلوم حقايق دن اولغله دهها زياده اطباب كلامه لزوم كوريله مدى .

بهض تواريخده كوريلان معلومات ، آثار عتيقه نك ظهوريله آتوريلرك حقايق تاريخيه لرى لايقيه كشف اولمازدن اولكى رواياته معطوف اولديغندن اولبايده كى روايات يوقار يده ده دينلديكى وجهله كرك آثار مكتشفه اخيره و كرك موصلك يتشديرديكى مستعدان ارباب قلمدن وسايه شاهانه ده علم و معرفتدن حقيه نصيبدار اولمش اذكيادن ولايت اجرا مأمورى رفعتلو محمد رشيد اقدنينك فصل مخصوصنده صورت ظهور و احوال و كفياتندن بر نبنده جك بحث ايتديكمز رسملى طاشده كى خطوط ميخسه نك عيناً ترجمه سندن و آتوريلرك احوال عموميه و خصوصيه لرندن باحث اولمق اوزره قلمه الدقلرى و تعميم استفاده ايچون نشر و طبعى اسبابنه توسل ايلدكلرى (آتوريلر يا خود آتبيقه بر طاش) عنوانى التده كى

اثرلرندن استحصال اولنان معلومات ايله تعديل واصلاح اولنه رق بو قومك اولدجه بر تاريخ حقيقيسى
ميدانه قونلدى .

مع هذا تصادف ايديله جك سهو ونقصانك عفو وسترنى قارئين كرام حضراتسندن تمنى ايله شو
مبحثه نهايت و برلدى .

ارکان
ومأمورین ولایت

والی عالی ولایت مصطفیٰ یمنی بک افندی حضر تگری

	نشان	رتبه
حمیدیه حجاز بیور بولی مدالیہ سی	عثمانی مجیدی	بالا
	مرصع ۱	

✦ ارکان ولایت ✦

اساسی	رتبه	عثمانی	مجیدی	مدالیہ	مدالیہ
نائب عمر خلوصی افندی	ازمیر پایه مجیدی	۴	۴	•	•
دفتردار سلیمان حسبی افندی	ممتاز	۴	•	•	•
مکتوبی و کیلی صفوت بک	»	۳	۳	کوش لیاقت	•
مفتی محمد افندی	ازمیر پایه سی	•	۳	•	•

✦ مجلس ادارہ ولایت ✦

رئیس : والی بک افندی حضر تگری ✦

اعضای منتخبہ	اعضای طبعیہ
عمری زاده حسن افندی	نائب افندی
عبد الباقی چلی	دفتردار »
عبد الکریم شکر افندی	مکتوبی و کیلی بک
فتح اہ سرسم افندی	مفتی افندی
تانیہ	
اولی تانیسی ع ۳	
ممتاز	
تالک	

مجلس اداره ولایت نزدنده متشکل هیئت حاکمه و اتہامیہ

ہیئت اتہامیہ		ہیئت حاکمہ	
رئیس	مکتوبی وکیلی صفوت بک	رئیس	والی بک افندی حضرتلری
	عبدالباقی چلبی		نائب افندی
	فتح اللہ افندی		دفتردار افندی
	مجلس اداره مدعی عمومینی فائق افندی ثالثہ		مفتی افندی
	مجلس اداره مستنطقی سیدسعید افندی رابعہ م ۵		حسن افندی
	ضبط کاتبی حسیب افندی		عبدالکریم افندی

اقلام و دوائر ولایت

مکتوبی دائرہ سی

مکتوبی معاونی صفوت بک	
مکتوبی قلمی ممیزی بہاء الدین افندی ثالثہ	مکتوبی قلمی سرمسودی عبد الکریم افندی ثالثہ
مسود محمد حمدی افندی	میبض مرعی افندی
» حامود »	» امین »
» میبض سلیمان »	» رؤف »
» حسن »	» احمد »
عربی کاتبی سید سعید افندی	

مجلس اداره ولایت قلمی

باش کاتب علی بک	ثانیہ ع ۴
رفیق اول سید سعید افندی رابعہ م ۵	رفیق ثانی حسیب افندی
رفیق خلیل افندی	

اوراق دائرہ سی

اوراق مدبری کوثر افندی ثانیہ	مقید محمد رشید افندی
رفیق اول محمد غزال افندی	» محمد علی »
مقید عبد المجید افندی	
» توفیق »	

— سجل احوال قومیسونی —

رئیس : مکتوبی و کیلی صفوت بك	مکتوبی معاونی صفوت بك
اوراق مدیری کوثر افندی	مجلس اداره باش کاتبی علی بك
مکتوبی قلمی ممیزی بہاء الدین افندی	

﴿ محاسبہ ولایت قلمی ﴾

محاسبہ ممیزی حمدی افندی	مرکز کاتبی زینل افندی
مصارفات کاتبی عبد الصمد افندی نالہ	معاونی یسن »
رفیقی عزیز افندی	رفیقی سلیمان »
واردات کاتبی رشید افندی	» فتح اہ »
رفیقی ضیا بك	» عادل »
محاسبات عتیقہ کاتبی آصف افندی	محاسبات عتیقہ کاتب معاونی حاجی توفیق افندی نالہ
اوراق مأموری حکمت »	محاسبات عتیقہ کاتب معاونی امین افندی
رفیقی محمد »	قضا کاتبی یونس افندی
» عبد اہ »	» احمد »
» شاکر »	» یحیی »
» طہ »	» حمدی »
مرکز صندوق امینی نعوم افندی	

(ویرکو دائرہ می)

باشکتاب اسماعیل افندی	مدیر فائق افندی نالہ
شرقی ویرکو کاتبی احمد افندی	مرکز ویرکو کاتبی وہی افندی
رفیقی جرجیس افندی	رفیق اولی عبد الحکیم افندی
مع غربی شیخان ویرکو کاتبی صبحی افندی	رفیق ثانی مصطفی افندی
دفترچی حسین افندی	عشار سبغہ ویرکو کاتبی توفیق افندی نالہ

﴿ فراغ قومیسونی ﴾

رئیس : والی بك افندی حضرتلری	نائب افندی
دفتر خاقانی مأموری بك	دفتر دار بك
اوقاف محاسبہ جیسی افندی	
کاتب : مرکز طاہو کاتبی فتح اہ افندی	

﴿ نافعہ قومیسونی ﴾

(رئیس : والی بك افندی حضرتلری)

عبد الباقي جاي	پ
زراعت بانق مدیری نامق افندی	پ
ولایت نافعہ سز مهندس توفیق « نالائمه م »	پ
داود يوسفانی افندی مہایز	پ
عبد الرحمن افندی	پ
نفوس ناظری خرم افندی	پ

(نافعہ ہیئت فنیہ سی)

سر مهندس توفیق افندی | کاتب حسین افندی

﴿ اوقاف دائرہ سی ﴾

اوقاف محاسبہ جیسی حسبی افندی	باش کاتب اسعد افندی
تحصیلدار احمد آغا	
مداوم ادريس افندی	اوطہ جی احمد ملکو آغا

﴿ اوقاف قومیسونی ﴾

رئیس : مفتی افندی

صالح سعیدی افندی	پ
جلیلی سلیمان بك	پ
قوی امینی راوی احمد افندی	پ
محاسبہ جی حسبی افندی	پ

(دفتر خاقانی دائرہ سی)

مأمور عبد الرحمن بك	باش کاتب علی افندی
مرکز طاہو کاتی فتح اہ افندی	

(زراعت بانق شعبہ سی)

مدیر نامق افندی

معاون حسیب افندی	پ
باش کاتب ووزنہ دار سلیمان افندی	پ
ایکینجی کاتب جواد افندی	پ
تحصیلدار طاہر بك	پ

(زراعت بانق مجلسی)

رئیس : مفتی زادہ امین افندی

شعبہ مدیری نامق افندی	پ
حو جاي	پ
الطون عبد النور افندی	پ
داود قندلا	پ

مطبعة ولایت دائره سی

ناظر: مکتوبی و کیلی صفوت بك

مدیر و سر محرر مکتوبی معاونی صفوت بك

چرخچی عبد الرحیم افا
موزع عمر لطفی افا
اوطه جی علی افا

سر مرتب و حساب کاتبی یوسف افندی
مرتب ثانی کورکیس افندی
مرتب ثالث عبده افندی

(نفوس دائره سی)

باش کاتب منحل

نفوس ناظری خرم افندی

کاتب ثانی یحیی افندی

محکمه شرعیه

نائب الشرع عمر خلوصی افندی از میر پایه مجردی م ۴
باش کاتب محمد علی افندی دوریه مدرسی

مسود احمد افندی
ضبط کاتبی سعید افندی
» » علی افندی
مبعض صدیق افندی

مقید محمد افندی
مقید معاونی صدیق افندی
ایتام مدیری محمد افندی
محضر باشی محمد افا

محضر

دائرة عدلیه

(انجمن عدلیه)

رئیس: عدلیه مفتشی ضیا افندی

بولنه مدینی تقدیرده استیناف حقوق ریاستی طرفندن اجرای ریاست اولنور

استیناف حقوق رئیس عمر خلوصی افندی از میر پایه مجردی م ۴

استیناف جزا رئیس محمود بك ثانیه

استیناف مدعی عمومیس عبده شوکت افندی ثالثه ع ۴ م ۴

بدایت حقوق رئیس ناجی افندی مدرس

بدایت جزا رئیس عمر لطفی افندی متبایز ع ۴

بدایت مدعی عمومی معاونی اشرف افندی رابعه

استیناف باش کاتبی شاکر افندی

کاتب

﴿ استیناف حقوق دائره سی ﴾

رئیس : عمر خلوصی افندی از مبر پایه مجردی م ۴
 اعضا سعید افندی
 اعضا داود یوسفانی افندی متمایز
 « صالح سعیدی افندی »
 « یوسف سنبل »

﴿ استیناف جزا دائره سی ﴾

رئیس : محمود بك تانیه
 سعید افندی
 صالح سعیدی افندی
 داود یوسفانی افندی متمایز
 یوسف سنبل افندی
 رابعه
 اعضا ملازمی سید توفیق افندی

﴿ بدایت حقوق دائره سی ﴾

رئیس : ناجی افندی مدرس
 اعضا عبد الرحمن افندی
 اعضا نعوم یوسفانی افندی م ۳
 اعضا ملازمی فائق افندی

﴿ بدایت جزا دائره سی ﴾

رئیس : عمر لطفی افندی متمایز ع ۴
 اعضا الطون زبونی افندی
 اعضا اسعد افندی
 اعضا ملازمی رؤف افندی
 ناله

﴿ استیناف مدعی عمومی ﴾

مدعی عمومی عبده شوکت افندی ناله ع ۴ م ۴
 کاتب جمیل افندی

﴿ بدایت مدعی عمومی معاونکی ﴾

مدعی عمومی معاونی اشرف افندی رابعه
 کاتب : ضبط کاتبی کنعان افندی

[استیناف قلمی]

باش کاتب شاکر افندی
 ضبط کاتبی نجیب افندی
 ضبط کاتبی داود افندی
 اعضا ملازمی محمد توفیق افندی
 ضبط کاتبی محمود افندی
 ضبط کاتبی اکرم افندی

[بدایت قلمی]

باش کاتب محمود افندی

ضبط کاتبی کنعان افندی	
ضبط کاتبی منحل	

ضبط کاتبی رفعت افندی	
ضبط کاتبی سعید افندی	

(استنطاق دائرہ سی)

مستنطق ثانی صبری افندی

سر مستنطق عبد الغنی بك

(اجرا دائرہ سی)

اجرا مأموری رشید افندی نالہ

[مقاولات محرر لکی]

رفیقی مدحت افندی

مقاولات محرری سامی افندی رابعہ

[حبس خانہ مفتش لکی]

کاتب صادق افندی	
سرفار دیان کامل افندی	

مفتش رشیدی افندی	
توقیف خانہ مدیری ابراہیم افندی	

[پولیس دائرہ سی]

ایکٹنجی قومیسر حاجی محمود طاہر افندی

اچقندن اوچنجی قومیسر سید خلیل افندی

پولیس توفیق افندی

» حسین »

» عثمان »

» سید عبدہ »

» شکری »

» صدیق »

اوچنجی قومیسر علی افندی

پولیس حقی افندی

» حمید »

» عبدالقادر »

» حیب »

» سلیمان »

» مصطفی »

بلدیہ دائرہ سی

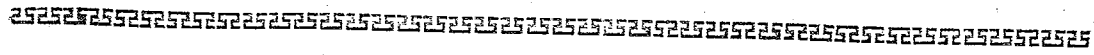
رئیس محمود بك نالہ

میخائیل عبد النور افندی

» داود قندلا »

حوالہ ابراہیم حاجی

عبد الرحمن افندی

[هیئت صحیه]

صحبہ مفتشی فنیجی بك متباز ع ۴ حجاز مدالیہ سی	بلدی طینی ایوب نجم الدین افندی نالہ صنایع
معاینہ حیوانیہ مأموری محرم افندی رابعہ	اشی مأموری واسیل افندی
قابلہ فاطمہ ہدایت خام	

[بلدی قلمی]

باش کاتب نوری افندی	کاتب ثانی محمد علی افندی
ژورنال کاتبی محمد افندی	صندوق امینی حنا افندی

[مأمورین سائرہ]

بلدیہ مہندسی اسماعیل افندی	تنویرات و تنظیمات مفتش معاوی داود بك
بلدیہ مفتشی عبدہ اغا	بلدیہ امامی مصطفی افندی
تنویرات و تنظیمات مفتشی رشید اغا	بلدیہ تیمار جیسی امین اغا
» » کاتبی محسن بك	بلدیہ سرچاوشی خلیل اغا
» » مقیدی عبد القادربك	

چاوشان نفر ۱۵

معارف دائرہ سی

معارف مدیر و کبلی توفیق افندی رابعہ حجاز مدالیہ سی	محاسبہ مأموری ابراہیم افندی
معارف محاسبہ رفیقی میخائیل افندی	معارف کاتبی یحیی رجائی افندی
صندوق امینی عبد النور افندی	فخری موزہ مأموری باتری ب . شایل

[مجلس معارف]

رئیس توفیق افندی	
۳ م مخرج	رمضانی زادہ یوسف افندی
۵ م از میر	شعار زادہ محمد افندی
۵ م نالہ	نافعہ سرمہندسی توفیق افندی
»	ویرکو مدیری فائق افندی
۴	اوقاف محاسبہ جیسی حسبی افندی
۴	سعید بك ارکان حربیہ قول اغاسی
۴	ابراہیم افندی
۴	ادرنہ رؤسی
۴	ابراہیم

مکتب اعدادی

مدیر توفیق افندی	رابعه	مدیر توفیق افندی	فرانسزجه ، ترکیه ، هندسه ، کتابت ، زراعت معلمی
ابراهیم افندی		عزت افندی	عربی ، فارسی ، ترکی معلمی
احمد افندی		احمد افندی	ترکی معلمی
یوزباشی		عبد الستار افندی	علوم دینیہ و اخلاق معلمی
»		خیری افندی	فرانسزجه معلمی
»		توفیق افندی	حساب معلمی
»		عبد الستار افندی	تاریخ معلمی
		عبد الرحمن افندی	رسم معلم و کیلی
یوزباشی		جمیل افندی	خط معلمی
		حاجی احمد افندی	جغرافیہ معلمی
		عبد الرحمن افندی	مبصر اول
		طاہر اغا	مبصر ثانی
		سید محمد اغا	خدمہ
			خدمہ

عدد طلبہ ۲۴۱

[دار المعلمین]

معلم عبد الفتاح افندی	خط معلمی احمد افندی
خدمہ محمود اغا	
عدد طلبہ ۵	

[اناث مکتب رشیدیہ]

معلمہ ثانیہ زہرا خانم	معلمہ اولی فاطمہ زہرا خانم
خدمہ سعیدہ خانم	معلمہ ثالثہ پنبہ خانم
قپوجی احمد بک	
عدد طالبات ۱۰۷	

[مکاتب ابتدائیہ]

— موصل —

خدمہ مصطفیٰ افندی

نمونہ تدریس معلمی محمد افندی

عدد طلبہ ۵۰

جامع خزام معلمی احمد افندی	عدد طلبه	۳۰	خدمه مصطفیٰ اغا
رابعیه معلمی صفوت افندی	عدد طلبه	۷۵	خدمه حسن اغا
شیخ خالد معلمی اسماعیل افندی	عدد طلبه	۲۰	خدمه مرعی اغا
باب عراق معلمی ابراهیم افندی	عدد طلبه	۵۲	خدمه محمد بك
جامع جمشید معلمی داود افندی	عدد طلبه	۲۵	خدمه ملا مصطفیٰ
باب السرای معلمی احمد افندی	عدد طلبه	۳۱	خدمه علی اغا

[موصولہ ملحق قرا مکاتب ابتدائیه سی]

عدد طلبه

۸	دراویش قریہ سی معلمی سعید افندی
۹	اورتہ خراب » محمد »
۵	قرہ قوینلی » اسعد »
۱۴	کو کجہ لی » احمد »
۸	طوپز اوہ » یحییٰ »
۷	عمر قیوچی » مصطفیٰ »
۱۱	شریخان » مجید »
۹	ابوجربوعہ » ابراهیم »
۱۷	یارمجہ » محمود »
۱۱	منارہ شبک » احمد »
۲۰	نینوی » داود »

دیون عمومیه نظارتی

ناظر بدیع المؤید بك متباز
مفتش مصرلی افندی

تحریرات قلمی

مسود شفیق افندی نالائمه م ۵
میض عبد الرحمن افندی

محاسبه قلمی

باش کاتب بہنام افندی
رفیق اول رشید جبران افندی

(دیون عمومیہ نظارتی)

رفیق ثانی انطون افندی	مقید عزیز افندی
مقید فؤاد	اعشار کاتبی قسطنطین افندی
	صندوق امینی بطرس افندی

تلفراف و پوسته مدیریتی

مدیر حاجی عزت افندی نالته	مخبره مأموری وهبی افندی
پوسته کاتبی فتح اہ افندی	مخبره مأموری ندیم افندی
مخبره مأموری فائق افندی	مخبره مأموری شوقی افندی
مخبره مأموری منصور افندی	
مخبره مأموری حمید افندی	

رژی دائرہ سی

مدیر سلیم خیاط افندی	باش کاتب راجز افندی
قولجی باشی نافذ بک	ایکسچی کاتب واصف افندی
قطارچی حسین افندی	اوچنچی کاتب احمد حق افندی
سوق مأموری عبدالاحد اغا	

موصولہ ملحق رژی مأمورلی

شرقات رژی مأموری بہاء الدین افندی	زمار رژی مأموری محمد علی افندی
-----------------------------------	--------------------------------

بانق عثمانی ادارہ سی

مدیر زان پہلوان افندی	معاون زوزف دیمارکی افندی
محاسبہ جی قسطنطین پیو افندی	وزندہ دار ارتین افندی

﴿ موصل املاک ہایون قومیسونی ﴾

رئیس : ابراہیم صبری بک
رتبہ عثمانی مجیدی
اولی نانسی ۲ ۲

﴿ قومیسون ہیٹی ﴾

رئیس : ابراہیم صبری بک
محاسبہ جی لطفی بک متمیز ع ۴
تحریرات باش کاتبی عبد القادر افندی متمیز
مهندس محمود افندی بیکباشی

﴿ محاسبہ قلمی ﴾

محاسبہ جی لطفی بک متمیز ع ۴	باشکاتب محمد افندی	ثالثہ ع ۴
مصارفات کاتبی داود افندی رابعہ	واردات کاتبی یسن افندی	رابعہ
رفیقی سیرت افندی	رفیقی ناظم افندی	
مصالح جاریہ کاتبی دیقراں افندی رابعہ	صندوق امینی سرکس افندی رابعہ	
	مصالح جاریہ کاتب رفیقی نوری افندی	

﴿ تحریرات قلمی ﴾

باش کاتب عبد القادر افندی متمیز	مسیود اول شفیق افندی	ثانیہ
مبیض ثانی نوری افندی رابعہ	شیفرہ کاتبی یوسف بک	
اوراق مقیدی محمد علی افندی »	مبیض اول صالح افندی	رابعہ
اوراق مقید معاونی نوری افندی		

(اورمان شعبہ سی)

کاتب امجد افندی رابعہ	مأمور عبد اہ افندی	ثالثہ
-----------------------	--------------------	-------

(زمار شعبہ سی)

کاتب عبد اہ بہجت افندی	مأمور انوری افندی	رابعہ
------------------------	-------------------	-------

(شرقات شعبہ سی)

کاتب زکی افندی	مأمور حاجی عبد اہ افندی	ثالثہ
----------------	-------------------------	-------

(زاب شعبه سی)

کاتب اول محمد افندی
 مأمور ویسی بک نائنه
 کاتب ثانی احمد افندی

(شمامک شعبه سی)

کاتب اول خضر افندی
 مأمور منجیل
 کاتب ثانی نامق افندی
 تخریرات کاتبی خورشید افندی
 صندوق امینی فرج افندی

(صلاحیه شعبه سی)

کاتب اول مصطفی افندی
 مأمور امین افندی نائنه ع ۴ م ۴
 صندوق امینی محمد علی افندی
 کاتب ثانی عبد الرزاق افندی

(طوزخورماتو معاونلکی)

معاون مصطفی افندی
 کاتب عبد القادر افندی

(قره تپه معاونلکی)

معاون عبد القادر افندی
 کاتب عبد القادر حشمت افندی

[سرچنار شعبه سی]

مأمور سلیمان افندی نائنه
 کاتب اول توفیق افندی
 کاتب ثانی عثمان افندی
 صندوق امینی توفیق افندی

[کلغبر معاونلکی]

معاون حسن رفعت افندی نائنه
 کاتب حسین افندی

[سورطاش معاونلکی]

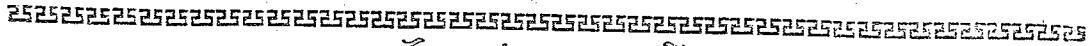
معاون سلیم افندی
 کاتب خضر افندی

(انچه لر معاونلکی)

معاون سلیمان افندی
 کاتب محمد علی افندی

(ترجیل شعبه سی)

مأمور حاجی محمد علی افندی متباز م ۳
 کاتب محمد علی افندی

ژاندارمه دائره سی

یونان مدالیه سی	افتخار مدالیه سی	م ۴	ع ۴	ژاندارمه قوماندانی حمدی بك
				برنجی مرکز طاہوری قوماندانی توفیق بك
				اداره امینی منحل
				طاہور کاتبی اکاہ افندی
				برنجی بلوک پیاده قوماندانی حاجی احمد اغا
				ملازم اول جواد افندی
				ملازم ثانی حسین اغا
				ایکنجی بلوک پیاده قوماندانی عباس افندی
				ملازم اول سعید افندی
				ملازم ثانی حسن اغا
		م ۵		اوچنجی بلوک پیاده قوماندانی عباس اغا
				ملازم اول عبد الرحمن اغا
				ملازم ثانی منحل
				دردنجی بلوک پیاده قوماندانی منحل
				ملازم اول حاجی قاسم اغا
				ملازم ثانی قادر اغا
				بشنجی بلوک پیاده قوماندانی حاجی عباس افندی
				ملازم اول غنی افندی
				ملازم ثانی وہبی افندی
	کوش افتخار مدالیه سی	م ۵		برنجی بلوک سواری قوماندانی حسن افندی
				ملازم اول قادر افندی
				ملازم ثانی یوسف اغا
				ایکنجی بلوک سواری قوماندانی محمد علی اغا
	کوش افتخار مدالیه سی	م ۵		ملازم اول مال اه اغا
				ملازم ثانی یونس اغا
		م ۴		اوچنجی بلوک سواری قوماندانی موسی بك
				ملازم اول محمود افندی
				ملازم ثانی موسست بك
	کوش تخلصیه مدالیه سی	م ۵	ع ۴	دردنجی بلوک سواری قوماندانی صالح اغا
				ملازم اول رضا افندی
				ملازم ثانی نامق بك
				بشنجی بلوک سواری قوماندانی منحل

ملازم اول ابراهيم افندی

ملازم ثاني عزت افندی

﴿ زاندارمه استرسوار طاہوری ﴾

طاہور قوماندانی منحل

طاہور کاتبی منحل

برنجی بلوک قوماندانی منحل

ملازم اول منحل

ملازم ثاني حسین افندی

ایکنجی بلوک قوماندانی منحل

ملازم اول منحل

ملازم ثاني عبد الصمد بک

اوجنجی بلوک قوماندانی منحل

ملازم اول منحل

ملازم ثاني صبیح افندی

دردنجی بلوک قوماندانی منحل

ملازم اول منحل

ملازم ثاني احمد آغا

رؤسای روحانیه

﴿ موصل و ملحقاننده بولنان کلدانی پطریقگی ﴾

مدالیه	مجمیدی	عنائی	
التون لیاقت	۱	۱	عموم کلدانی پطریقگی عمانوئیل توما افندی
		۳	پطریق وکیل عمومی ونضیبین سرپسقیوسی مطران استیفان جبری افندی
		۳	گرکوک و سلیمانیه و توابعی سرپسقیوسی مطران تیودور مسیح افندی
	۲		عمادیه و عقره و توابعی سرپسقیوسی مطران یوحنا سحار افندی
	۲		زاخو و دهوک و توابعی سرپسقیوسی مطران طماؤس مقدسی افندی
			برواری بالا و توابعی متره بولیدی مطران یسوعیاب افندی
		۳	کلدانی مناسترلرینک رئیس عمومی سر راهب شموئیل جمیل افندی
	۳		موصل باش کشیشی عبد الاحد افندی
		۳	کلدانی پطریقگی باش کاتبی قس داود زمو افندی
		۳	کلدانی پطریقگی ایکنجی کاتبی قس توما باجاری افندی
	۳		عقره مطران وکیل خوری بولس افندی

﴿ موصل و توابعی سریانی قنولیک سرپسقیوسلغی ﴾

	۲ م		سرپسقیوس فریغوریوس بطرس هبرا افندی
	۳ م	ع ۳	دارا سریانی قنولیک پسقیوسنی قورلس بولس دانیال افندی
			موصل سرپسقیوسخانهسی ارکانندن راهب یوسف خیاط افندی

[ملحقات پسقیوسلغی]

قره قوش قریه سی کشیشی	جبرائیل حبش افندی
» »	متی عبدال
» »	یوسف توما
زاخو قضاسی	یوسف سکریا افندی

﴿ موصل و توابعی سریانی قدیم سرپسقیوسلغی ﴾

سرپسقیوس بهنام افندی	ع ۲	۲ م
مار متی مناستری مطرانی الیاس افندی		
عقره قضاسی مطران وکیل قس یعقوب افندی		

روم رئیس روحانیهی ارشیمندریت کیرلس افندی	۳ م
--	-----

ارمنی رئیس روحانیهی داود طاووت افندی

﴿ موصلا ده بولنان دول متحابه قونسولوسلری ﴾

﴿ فرانسه جمهوریت فخمیه سی ﴾

قونسولوس وکیلی موسیو ده غران

﴿ جمهوریت مشار الیهانک ایکنجی رتبه دن اوفیسیه ده قادی ، روسیه نک اوچنجی سان ستانسلاس ،

صربییه نک دردنجی سان سافییه ، تونسک اوچنجی افتخار نشانلری حائرر)

ترجان اول عنیز افندی

ترجان اول عنیز افندی

یساقجی نانی بطرس بی افندی

یساقجی اول نجم بن عبده اغا

﴿ المانیای دولت فخمیه سی ﴾

قونسولوس وکیلی موسیو اندرس ادجار

کاتب معاونی وارطان همپکیان

ایکنجی قواص محمد صالح بن عبدالقادر اغا

قنجلار داود دباغ چلبی

برنجی قواص صالح بن احمد اغا

﴿ انکاره دولت فخمیه سی ﴾

قونسولوس وکیلی مستر ممرود رسام

قواص الیاس اغا

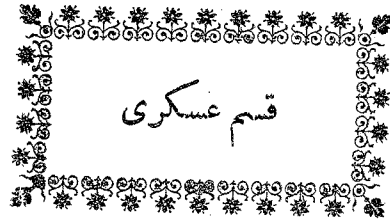
﴿ حشمتلو پاپا حضر تلری ﴾

حشمتلو پاپا حضر تلرینک خطه عراقیه وکیلی و بغداد سربسقمپوسی

مونسینور ژان درور افندی

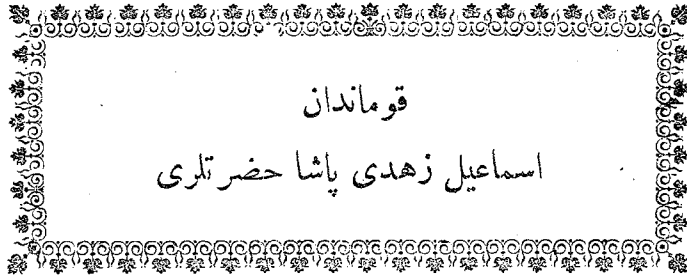
نایب پیراکوست لاکروا افندی

قسم عسکری

ردیف یکرمی دردنجی موصل فرقه هایونی

قوماندان

اسماعیل زهدی پاشا حضرتلری

رتبه عثمانی مجیدی   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه
فریق ۳ ۱   التون لیاقت اسکی افتخار یکی افتخار روسیه محاربه سی کرید   قره طاغ کموش حجاز

فرقه ارکان حربیه سی

ارکان حرب علی سعید بك   قول اغاسی   م ۴   یونان   حجاز
احمد مختار افندی   ملحق یوز باشی

ردیف قرق یدنجی لوا قوماندانی

یوسف ضیا پاشا   میرلوا   ع ۴   م ۳   یونان   افتخار قره طاغ کرید التون و کموش امتیاز کموش
رضا افندی   ملحق یوز باشی

ردیف قرق سکزنجی لوا قوماندانی

شوقی پاشا   میرلوا   م ۳
محی الدین افندی   ملحق یوز باشی   م ۵

جنود جناب ملوکانه به مقتضی البدیه و تجهيزاتک اعمال و مبادیه سنه و ارزاقک نفاسته
واماکن عسکریه نك تعمیر و انشا آتیه با امر سر عسکرى موصوله تشکیل بیوریلان
قومیسون دائمی هیئتی

فائق پاشا   میرلوا   نظامیه یکرمی دردنجی لوا قوماندانی   ع ۳   م ۲   حجاز   مدالیه سی
انيس بك   میرالای   سواری اوتوز اوچنجی الای میرالای
امین بك   قائم مقام طقسان دردنجی ردیف بعشقه الای قوماندانی
تجلی افندی   بیكباشی   ردیف طقسان اوچنجی الایک اوچنجی موصل طابوری بیكباشی سی
ناطق افندی   قول اغاسی   ردیف طقسان دردنجی الایک اوچنجی ناوقور طابوری قول اغاسی
رضا افندی   یوز باشی   ردیف قرق یدنجی لوا ملحق
محمد خیری افندی   یوز باشی   نظامیه یکرمی دردنجی لوا ملحق
جهیل افندی   یوز باشی   سواری اوتوز اوچنجی الاینده مسافر آچیقده

ردیف طقسان اوچنچى الايى برنجى موصل طاہورى

مکتبىدن	میر الاى	مظہر بك
الايدىن	۵ م	عمر طاہر افندى بیکباشى
مکتبىدن		عزت افندى قول اغامى
الايدىن		عارف افندى طاہور کاتى
مکتبىدن		احمد رشيد افندى برنجى بلوك يوز باشيسى
مکتبىدن		محمد على افندى برنجى بلوك ملازم اولى
الايدىن		رضا افندى برنجى بلوك ملامتائيسى
مکتبىدن	۵ م	فرج فہمى افندى ايکنجى بلوك يوز باشيسى
»		محمد شاکر افندى ايکنجى بلوك ملازم اولى
الايدىن	۵ م	عبدالعزيز افندى ايکنجى بلوك ملازم تائيسى
مکتبىدن		ابراهيم افندى اوچنچى بلوك يوز باشيسى
الايدىن	۵ م	خليل افندى اوچنچى بلوك ملازم اولى
مکتبىدن		شاکر فہمى افندى اوچنچى بلوك ملازم تائيسى
الايدىن	۵ م	ادھم افندى دردنچى بلوك يوز باشيسى
الايدىن		فتح اہ افندى » » ملازم اولى
الايدىن		سيد على افندى » » ملازم تائيسى
مکتبىدن		دبوى مأمورى شريف افندى ملازم تائى
الايدىن		على اوستہ تفنكجى

ردیف طقسان اوچنچى الايى ايکنجى موصل طاہورى

الايدىن	حجاز تيمور يولى مداليہسى	سعود افندى بیکباشى
»		عارف افندى قول اغامى
»		حسين افندى طاہور کاتى
»		شکرى افندى برنجى بلوك يوز باشيسى
»		محمد افندى » ملازم اولى
»		احمد افندى » ملازم تائيسى
»		محمد افندى ايکنجى بلوك يوز باشيسى
»		مصطفى افندى » ملازم اولى
»		محمد افندى » ملازم تائيسى
»		امين افندى اوچنچى بلوك يوز باشيسى
»		احمد افندى » ملازم تائيسى
مکتبىدن		عبدالستار افندى دردنچى بلوك يوز باشيسى

الايدن	ملازم اولى	»	داود افندى
مكتبدن	ملازم نائيسى	»	ابراهيم ادهم افندى
الايدن	ملازم نائى	»	ديوى مامورى بكتاش افندى

رديف طقسان اوچنجى الايى اوچنجى موصل طاבורى

مكتبدن	بيكباشى		تجلى افندى
الايدن	م	»	محمد شكرى افندى قول اغاسى
»	م	»	عبد الوهاب افندى طابور كاتى
مكتبدن	برنجى بلوك يوز باشيسى		توفيق افندى
الايدن	ملازم اولى	»	محمد افندى
مكتبدن	ايكنجى بلوك يوز باشيسى		احمد سرى افندى
الايدن	ملازم اولى	»	سليمان افندى
»	اوچنجى بلوك يوز باشيسى		محمد افندى
»	م	»	حاجى امين افندى
»	دردنجى بلوك يوز باشيسى		على افندى
»	ملازم اولى	»	حاجى هنرت افندى

رديف طقسان اوچنجى الايى دردنجى سنجار طاבורى

مكتبدن	بيكباشى	م	»	على غالب افندى
مكتبدن	قول اغاسى	م	»	احمد افندى
الايدن	طابور كاتى			عيسى افندى
مكتبدن	برنجى بلوك يوز باشيسى			احمد افندى
الايدن	ملازم اولى	»		احمد افندى
»	ايكنجى بلوك يوز باشيسى			عبداه افندى
»	اوچنجى بلوك ملازم اولى			رسول افندى
»	دردنجى بلوك يوز باشيسى			عبدالجبار اغا
»	ملازم اولى	»		قاسم افندى

رديف طقسان دردنجى الايى برنجى بعشيقه طاבורى

الايدن	قائم مقام	م	»	امين بك
مكتبدن	بيكباشى			ايوب افندى
الايدن	طابور كاتى			زينل افندى
مكتبدن	برنجى بلوك يوز باشيسى			نظيف افندى

الايدن	عزت افندی	» ملازم اولی
مکتبیدن	محمد صالح افندی	» ملازم ثانیه
الايدن	نادر انا	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
الايدن	صالح افندی	» ملازم اولی
مکتبیدن	حسن فهمی افندی	» ملازم ثانیه
الايدن	محمد افندی	اوجنجی بلوک یوزباشیسی
الايدن	عباس افندی	» ملازم اولی
مکتبیدن	سعید فهمی افندی	» ملازم ثانیه
الايدن	حاجی محمد افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی
الايدن	عبده افندی	» ملازم اولی
الايدن	صالح افندی	» ملازم ثانیه
مکتبیدن	دبوی مأموری حمید افندی	ملازم ثانی
الايدن	حسن انا	تفنکچی

ردیف طقسان دردنجی الای ایکنجی رشیدیہ طاہوری

مکتبیدن	امین افندی	بیکباشی	م
الايدن	عبدالقادر افندی	طاہور کابی	
الايدن	شعبان افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی	م
الايدن	حسین افندی	» ملازم اولی	
الايدن	حمید افندی	» ملازم ثانیه	
مکتبیدن	خلیل افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	
مکتبیدن	مصطفی افندی	» ملازم اولی	
مکتبیدن	عبد المجید افندی	» ملازم ثانیه	
مکتبیدن	عثمان افندی	اوجنجی بلوک یوزباشیسی	
الايدن	عبدالفتاح افندی	» ملازم اولی	
الايدن	احمد افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی	
الايدن	جاسم افندی	» ملازم اولی	
الايدن	محمد علی افندی	» ملازم ثانیه	
الايدن	دبوی مأموری احمد افندی	ملازم ثانی	
الايدن	حاجی محمد اوسته	تفنکچی	

ردیف طقسان دردنجی الای اوچنجی ناوقور طاپوری

مکتبیدن		۵ م	احمدتوفیق افندی بیکباشی
مکتبیدن	تخلیصیه مدالیهسی	۴ م	ناطق افندی قول اغاسی
الایدن	یونان مدالیهسی		محمدرشوی افندی طاپور کاتبی
مکتبیدن			عبدالجبار افندی برنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن			عبدالقادر صبری افندی ایکنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن			حسن اغا دردنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن			شوکت عزمی افندی برنجی بلوک ملازم اولی
الایدن			جمعه افندی ایکنجی بلوک ملازم اولی
الایدن			محمدصالح افندی اوچنجی بلوک ملازم اولی
الایدن			عثمان افندی دردنجی بلوک ملازم اولی

ردیف طقسان دردنجی الای دردنجی عقره طاپوری

الایدن	امتیاز مدالیهسی	۴ م	حسن افندی بیکباشی
الایدن			عمر افندی قول اغاسی
الایدن			محمدتوفیق افندی طاپور کاتبی
مکتبیدن			داود افندی برنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن			محمدساقی افندی « ملازم اولی
الایدن			شعبان شوقی افندی « ملازم ثانیهسی
مکتبیدن			محمد افندی ایکنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن			محمد امین افندی « ملازم اولی
الایدن			معروف افندی « ملازم ثانیهسی
الایدن			عباس اغا اوچنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن		۵ م	سعید افندی « ملازم اولی
الایدن			عباس افندی « ملازم ثانیهسی
الایدن			محمد سعید افندی دردنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن			مصطفی افندی « ملازم اولی
مکتبیدن			محمد رضا افندی « ملازم ثانیهسی
مکتبیدن			دبوی مأموری حمید افندی ملازم ثانی

ردیف طقسان بشنجی الای برنجی رواندز طاپوری

مکتبیدن	ین التون مدالیهسی	۵ م	مصطفی راغب افندی قائم مقام
مکتبیدن			عبدالرحمن افندی بیکباشی

مکتبیدن	محمد نوری افندی قول اغاسی م ۴
الایدن	عباس افندی طاہور کاتبی
الایدن	ابراہیم اغا برنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن	فریح فہمی افندی » ملازم اولی
الایدن	ابراہیم افندی » ملازم ثانیسی
الایدن	محمد سالم افندی ایکنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن	احمد کمال افندی » ملازم اولی
الایدن	عبدالفتاح افندی » ملازم ثانیسی
مکتبیدن	ابراہیم سری افندی اوچنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن	حاجی رشید افندی » ملازم اولی
الایدن	محمد صدیق افندی » ملازم ثانیسی
الایدن	سلیمان اغا دردنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن	عبدالکریم افندی » ملازم اولی
الایدن	زینل افندی » ملازم ثانیسی
الایدن	دبوی مأموری مصطفی افندی ملازم ثانی
الایدن	محمد امین اوستہ تفنکچی

ردیف طقسان بشنجی الایک ایکنجی برادوست طاہوری

مکتبیدن	اسماعیل افندی بیکیاشی
الایدن	حاجی سلیمان اغا قول اغاسی م ۵
الایدن	محمد سعید افندی طاہور کاتبی
الایدن	علی افندی برنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن	حمید افندی » ملازم اولی
مکتبیدن	مصطفی افندی » ملازم ثانیسی
الایدن	امین افندی ایکنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن	محمد نوری افندی » ملازم اولی
الایدن	نوری افندی » ملازم ثانیسی
مکتبیدن	علی غالب افندی اوچنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن	فتاح افندی » ملازم اولی
الایدن	علی رضا افندی » ملازم ثانیسی
الایدن	علی یاور افندی دردنجی بلوک یوزباشیسی م ۵
الایدن	محمد سعید افندی » ملازم اولی
الایدن	امین افندی ملازم ثانیسی

ردیف طقسان بشنجی الایک اوچنجی زیبار طاہوری

مکتبیدن	محمد افندی	بیگباشی
مکتبیدن	ابراہیم افندی	قول اغاسی
الایدن	خضر افندی	طاہور کاتبی
»	محمد افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
»	امین افندی	» ملازم اولی
»	توفیق افندی	» ملازم ثانسی
»	حسین اغا	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
»	خطاب افندی	» ملازم اولی
»	ابراہیم افندی	» ملازم ثانسی
»	محمد صالح افندی	بلوک یوزباشیسی
»	محمد صالح افندی	» ملازم اولی
»	عنایت افندی	» ملازم ثانسی
»	سعید اغا	دردنجی بلوک یوزباشیسی
»	عبدالصمد افندی	» ملازم اولی
»	محمد اغا	» ملازم ثانسی
»	دبوی مأموری	محمد صالح افندی ملازم ثانی
»	محمد اوستہ	تفنگچی

ردیف طقسان بشنجی الایک دردنجی حریر طاہوری

الایدن	عبدالقادر افندی	قول اغاسی	م ۵
الایدن	خورشید افندی	طاہور کاتبی	
الایدن	محمد نجیب افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی	
الایدن	علی ولی افندی	» ملازم اولی	
مکتبیدن	جلیل افندی	دردنجی بلوک یوزباشی	
الایدن	خورشید افندی	ایکنجی بلوک ملازم اولی	
الایدن	محمد افندی	اوچنجی بلوک ملازم اولی	
الایدن	حاجی عربان زکی افندی	دردنجی بلوک ملازم اولی	

ردیف طقسان التنجی الایک برنجی دھوک طاہوری

مکتبیدن	احمد افندی	بیگباشی
مکتبیدن	احمد فہمی افندی	قول اغاسی
الایدن	محمد علی افندی	الای کاتبی

الایدن	م	داود افندی	طابور کابی
مکتبیدن		حسین کابی افندی	برنجی بلوک ملازم اولی
الایدن		محمد علی افندی	» ملازم ثانسی
»	م	محمد افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
»		نوری افندی	» ملازم اولی
»		زینل افندی	» ملازم ثانسی
»		محمدنوری افندی	اوجنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن		طاهر افندی	» ملازم اولی
الایدن		محمد افندی	» ملازم ثانسی
»		اسعد افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی
»		مصطفی افندی	» ملازم اولی
»		سید احمد افندی	» ملازم ثانسی
»		شهاب اوسته	تفکجی

ردیف طقسان التنجی الایک ایکنجی داودیه طابوری

الایدن		عباس افندی	بیکباشی
»		سلیمان افندی	طابور کابی
»		محمد سعید افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
»		محمد رشید افندی	» ملازم اولی
»		ابراهیم افا	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
»		عطاء افندی	» ملازم اولی
مکتبیدن		حارف افندی	اوجنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن		صالح افندی	» ملازم اولی
مکتبیدن		محمد علی افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی
الایدن		محمد افندی	» ملازم اولی

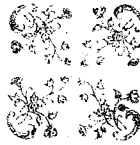
ردیف طقسان التنجی الایک اوجنجی عمادیه طابوری

مکتبیدن	م	یوسف جمیل افندی	بیکباشی
مکتبیدن	ع	حسین عونی افندی	قول اغاسی
الایدن		ابراهیم حقی افندی	طابور کابی
الایدن		معروف افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
مکتبیدن		محمد نجیب افندی	» ملازم اولی
الایدن		محمد الدین افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
»		محمد صالح افندی	» ملازم اولی

الايدن	يونس افندى	» ملازم ثانيى
»	حاجى فيض اہ افندى اوچىچى بلوك يوزباشىسى	
»	محمد صالح افندى	» ملازم اولى
»	محمد رشيد افندى	» ملازم ثانيى
مكتىبدن	محمد على افندى	دردنچى بلوك يوزباشىسى
»	محمد صالح افندى	» ملازم اولى
الايدن	حاجى يعقوب افندى	» ملازم ثانيى
»	دبوى مامورى احمد افندى	ملازم ثانى
»	عزيز اوسته	تفنىكىچى

﴿ رديف طقسان التنجى الايك دردنچى زاخو طاپورى ﴾

مكتىبدن	حسين افندى	قول اغاسى
الايدن	محمد ويسى افندى	طاپور كاتى
»	اسماعيل افندى	برنجى بلوك ملازم اولى
»	احمدى افندى	ايكنچى بلوك يوزباشىسى
»	عبدالقادر افندى	» ملازم اولى
مكتىبدن	درويش افندى	اوچىچى بلوك يوزباشىسى
الايدن	عبداه افندى	» ملازم اولى
مكتىبدن	حكمت افندى	دردنچى بلوك ملازم اولى

نظامیہ اوز ایکنچی کرکوک فرقة ہمایونی

قوماندان

موسی کاظم پاشا حضرتلری

مدالیہ	مدالیہ	مدالیہ	مجیدی	عثمانی	زتبہ
روس	قرہ طاغ	کرید	۲	۲	فریق

فرقة ارکان حربیہ سی

ارکان حرب رئیس عبد الفتاح بک	قائم مقام	ع ۴	م ۴
عبد اہ افندی	خالد بک	ملحق ملازمتانی	کوش لیاقت
عبدالرزاق افندی	ملحق ملازمتانی		

نظامیہ یکریمی اوچنچی لوا قوماندانی

احمد توفیق پاشا	میرلوا
علی یاور افندی	ملحق ملازم اولی

قرق بشنچی الایک	میر الای منحل	محمد راشد بک	قائم مقام
توفیق افندی	الای امینی		

قرق بشنچی الایک ایکنچی طاہوری

محمد افندی	ایکنچی بلوک یوز باشیسی م ۴	حاجی عبدالقادر افندی	بیکباشی
قادر اغا	ملازم اول	احمد اغا	قول اغاسی
عبدالحمید افندی	ملازم ثانی	عبد اہ افندی	طاہور کابی م ۵
عبدالفتاح افندی	ملازم ثانی	صلاح الدین افندی	امام م ۴
محمد اغا	اوچنچی بلوک یوز باشیسی	محمد توفیق افندی	کاتب معاونی
محمد توفیق افندی	ملازم اول	علی رضا افندی	طیب یوز باشی
عمران اغا	ملازم ثانی	محمد احسان افندی	اجزاجی
عبدالحمید افندی	ملازم ثانی	سلیمان افندی	جراح
دردنچی بلوک یوز باشیسی منحل		موسی اغا	تفکچی
محمد علی افندی	ملازم اول	یوسف اغا	برنجی بلوک یوز باشیسی
مصطفی اغا	ملازم ثانی م ۵	احمد افندی	ملازم اول
عبدالحمید افندی	ملازم ثانی	محمد توفیق افندی	ملازم ثانی

﴿ قرق بشنجی الایک اوچنجی طاہوری ﴾

ایکنجی بلوک یوزباشیسی منحل	عبدالوہاب افندی بیکباشی
احمد افندی ملازم اول	حسن اغا قول اغاسی
صالح افندی ملازم ثانی	حسن افندی طاہور کاتبی
محمد رضا افندی ملازم ثانی	عبداللطیف افندی امام
خسرو افندی اوچنجی بلوک یوزباشیسی	محمد افندی کاتب معاونی
شاگرد افندی ملازم اول	محمد شرف الدین افندی جراح افتخار مدالیسی
احمد افندی ملازم ثانی	نیطوف افندی اجزاجی
عبدالحمید افندی ملازم ثانی	عباس اغا تفنکجی
ابراہیم اغا دردیجی بلوک یوزباشیسی	عبدالقادر اغا برنجی بلوک یوزباشیسی
شوکت افندی ملازم اول	مصطفی اغا ملازم اول
مصطفی افندی ملازم ثانی	محمد عالی افندی ملازم ثانی
خالد افندی ملازم ثانی	رشید فہمی افندی ملازم ثانی

﴿ قرق بشنجی الایک دردیجی استرسوار طاہوری ﴾

عبد اہ بک ایکنجی بلوک یوزباشیسی	مصطفی افندی بیکباشی م ۵
فتیحی افندی ملازم اول م ۵	عبدالکریم افندی قول اغاسی روسیہ مدالیسی
عبدالرزاق افندی ملازم ثانی	صالح افندی کاتب طاہور
محمد نوری افندی ملازم ثانی	امام منحل
قاسم افندی اوچنجی بلوک یوزباشیسی	عبدالرزاق افندی کاتب معاونی
عثمان اغا ملازم اول	حاجی احمد افندی طیب قول اغاسی
عبدالرحمن افندی ملازم ثانی	آغوب افندی اجزاجی
سعید افندی ملازم ثانی	داؤد افندی جراح
کریم اغا دردیجی بلوک یوزباشیسی	نادر اغا برنجی بلوک یوزباشیسی
مصطفی بہجت افندی ملازم اول	ابراہیم افندی ملازم اول
رسول افندی ملازم ثانی	داؤد افندی ملازم ثانی
احمد فہمی افندی ملازم ثانی	علی افندی ملازم ثانی

﴿ قرق التنجی الایک برنجی طاہوری ﴾

زین الدین افندی کاتب معاونی	منحل بیکباشی
فرانسو افندی اجزاجی	محمد صالح افندی قول اغاسی
محمد علی افندی جراح	منحل کاتب الای
حاجی علی اغا تفنکجی	حاجی نوری افندی مفتی الای

اوچنجى بلوك يوز باشيسى	سليمان اغا	برنجى بلوك يوز باشيسى منحل	عبدالمجيد افندى
ملازم اول	احمد افندى	ملازم اول	خليل افندى
ملازم ثانى	عبد الغنى افندى	ملازم ثانى	رفيق افندى
دردنجى بلوك يوز باشيسى	شيخ عزيز اغا	ايكنجى بلوك يوز باشيسى منحل	عباس اغا
ملازم اول	صادق افندى	ملازم اول	عبدالرزاق افندى
ملازم ثانى	صالح اغا	ملازم ثانى	احمد فخرى افندى
ملازم ثانى	نورى افندى	ملازم ثانى	

﴿ قرق التنجى الايك ايكنجى طابورى ﴾

ايكنجى بلوك يوز باشيسى	محمد اغا	بيكباشى	احمد افندى
ملازم اول	محي الدين افندى	قول اغاسى	جاسم افندى
ملازم ثانى	فتحي افندى	طابور كاتى	محمد سعيد افندى
ملازم ثانى	سلطان افندى	طاجى عبدالفتاح افندى امام	مصطفى افندى
اوچنجى بلوك يوز باشيسى	سعيد افندى	طيب يوز باشى	يونس ماهى افندى
ملازم اول	محمد امين افندى	اجزاجى	بدروس افندى
ملازم ثانى	طاجى رشيد افندى	جراح	حاجى امين افندى
ملازم ثانى	محمود اغا	تفكنجى	عبداه افندى
دردنجى بلوك يوز باشيسى منحل	اسماعيل افندى	برنجى بلوك يوز باشيسى	سعيد افندى
ملازم اول	على حيدر افندى	ملازم اول	عباس افندى
ملازم ثانى	على غالب افندى	ملازم ثانى	محمد زهدى افندى
ملازم ثانى		ملازم ثانى	

﴿ قرق التنجى الايك اوچنجى طابورى ﴾

ملازم ثانى	مصطفى	كامل سرى افندى بيكباشى
ملازم ثانى	احمد	ابراهيم اغا
ايكنجى بلوك يوز باشيسى	محمد سعيد	محمد سعيد افندى
ملازم اول	سيد صالح	محمد جميل افندى
ملازم ثانى	نعيم	مصطفى افندى
ملازم ثانى	سيد عمر	عبداه
اوچنجى بلوك يوز باشيسى منحل	صالح اغا	محمد صالح
ملازم اول	طفور افندى	طاجى محي الدين اغا
ملازم ثانى	محمد صالح	حمودى اغا
ملازم ثانى		عبدالقادر افندى

احداغا	دردنجی بلوک یوز باشیسی	حسین سلیم افندی	ملازم ثانی
صالح افندی	ملازم اول	تقی الدین	ملازم ثانی

﴿ قرق التنجی الایک دردنجی طاوری ﴾

رشیدی افندی	بیکباشی	علی	ملازم ثانی
صالح بهجت	قول اغاسی	عبدالکریم	ایکنجی بلوک یوز باشیسی
محمد صالح	طاور کابی	حاکف	ملازم اول
محمد امین	امام	امین	ملازم ثانی
سلیمان	اجزاجی	محمود اغا	اوپنجی بلوک یوز باشیسی
علی	جراح	احمد افندی	ملازم اول
احمد اغا	تفنگچی	مصطفی	دردنجی بلوک یوز باشیسی
	برنجی بلوک یوزباشیسی منحل	سعید	ملازم اول
	ملازم اول	خضر	ملازم ثانی
ابراهیم افندی	ملازم ثانی	عزت	ملازم ثانی

﴿ نظامیه یکریمی دردنجی لوا قوماندانی ﴾

فائق پاشا   میر لوا   ع ۳ م ۴   حجاز مدالیسی
خیری افندی   ملحق یوزباشی

میر الی منحل	یونس افندی	الی امینی
ابراهیم ادم بک قائم مقام ع ۴	احمد عزت	الی امامی

﴿ قرق یدنجی الایک برنجی طاوری ﴾

حسن سامی افندی بیکباشی م ۴	حجاز مدالیسی	محمد اغا	ملازم اول
علی اغا	قول اغاسی	جاسم افندی	ملازم ثانی
شکری افندی	الی کابی	صالح افندی	ملازم ثانی
محمد امین	کاتب معاونی	عبداه اغا	اوپنجی بلوک یوزباشیسی
عرفان کامل	طیب یوزباشی	علی افندی	ملازم اول
احمد حمدی اغا	تفنگچی	عبد القادر افندی	ملازم ثانی
علی اغا	برنجی بلوک یوزباشیسی	مصطفی افندی	ملازم ثانی
شریف افندی	ملازم اول	امین اغا	دردنجی بلوک یوزباشیسی
امین	ملازم ثانی	محمد صالح افندی	ملازم اول
محمد	ملازم ثانی	کامل افندی	ملازم ثانی
عمر فوزی افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	تجسین افندی	ملازم ثانی

﴿ قرق یدنجی الایک ایکنجی طاوری ﴾

حسن اغا	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	محمد سعید افندی	بیکباشی
جاسم افندی	ملازم اول	محمد اغا	قول اغاسی
محمد سعید افندی	ملازم ثانی	حبیب افندی	طاور کاتبی
محمد سلیم افندی	ملازم ثانی	عبد القادر افندی	کاتب معاونی
عبد القادر اغا	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	اسعد افندی	امام
حسین فوزی افندی	ملازم اولی	هایق افندی	اجزاجی
اسماعیل افندی	ملازم ثانی	احمد افندی	جراح
شاگرد افندی	»	علی اغا	تفنگچی
مصطفی اغا	دردنجی بلوک یوزباشیسی	علی اغا	برنجی بلوک یوزباشیسی
محمد امین افندی	ملازم اول	معروف افندی	ملازم اول
رفعت افندی	ملازم ثانی	علی افندی	ملازم ثانی
محمود افندی	»	محمد امین افندی	ملازم ثانی

﴿ قرق یدنجی الایک اوچنجی طاوری ﴾

احمد حمیدی افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	یحیی افندی	بیکباشی
عبداه فرید افندی	ملازم اول	عبد العزیز افندی	قول اغاسی
حسین افندی	ملازم ثانی	محمد صالح افندی	طاور کاتبی
علی افندی	»	عبداه فاضل افندی	امام
محمود اغا	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	ارتاکی افندی	طیب یوزباشی
حسین فوزی افندی	ملازم اول	قانون افندی	اجزاجی
فتح اه افندی	ملازم ثانی	سلیمان افندی	جراح
احمد فخری افندی	»	محمد اغا	تفنگچی
حاجی عبدالرحمن اغا	دردنجی بلوک یوزباشیسی	احمد حمیدی افندی	کاتب معاونی
عبد القادر افندی	ملازم اول	علی اغا	برنجی بلوک یوزباشیسی
شاگرد افندی	ملازم ثانی	عمر فوزی افندی	ملازم اول
امین یمنی افندی	»	جاسم افندی	ملازم ثانی
		محمد الدین قابل افندی	»

﴿ قرق یدنجی الایک دردنجی طاوری ﴾

عبد القادر افندی	امام	عبد المجید افندی	بیکباشی
عبد القادر	»	جمعه اغا	قول اغاسی
ازیر افندی	طیب یوزباشی	کاتب طاور	منجیل

شهاب الدين افندى ملازم ثانى	ديمتري افندى اجزاجى
مصطفى نورالدين افندى اوچنجى بلوك يوزباشيسى	ابراهيم حفظى افندى جراح
حسن اغا ملازم اول	حسن اغا تفنگچى
قادر افندى ملازم ثانى	عبد القادر اغا برنجى بلوك يوزباشيسى
عبد اللطيف افندى »	عمر افندى ملازم اول
احمد رضا اغا دردنجى بلوك يوزباشيسى	بهجت افندى ملازم ثانى
محمد صبرى افندى ملازم اول	عبد الوهاب افندى »
محمد سعيد » ملازم ثانى	سعد الدين افندى ايكنجى بلوك يوزباشيسى
حسين شكرى »	على حيدر » ملازم اول
	نعيم نعمت » ملازم ثانى

﴿ نظاميه قرق سگزنجى الايك برنجى طاבורى ﴾

احمد افندى ملازم ثانى	محمد سعيد افندى بيكباشى م ۴
يوسف اغا ايكنجى بلوك يوزباشيسى	قول اغاسى منحل
محمد على افندى ملازم اول م ۵	محمد شاکر افندى الاى امامى
محمى الدين » ملازم ثانى	حاجى عبدالغفور » کاتبى
» منحل	رافت افندى طيب قول اغاسى
محمد اغا اوچنجى بلوك يوزباشيسى	محمود » کاتب معاونى
محمد اغا ملازم اول	روبن » اجزاجى
صالح افندى ملازم ثانى	محمد سعيد افندى تيارجى
محمد على »	فتاح اغا تفنگچى
درويش اغا دردنجى بلوك يوزباشيسى	عبد المجيد افندى سنجقदार ملازم ثانى
محمد امين افندى ملازم اول	عمر اغا برنجى بلوك يوزباشيسى
مصطفى » ملازم ثانى	عبد الجبار افندى ملازم اول
مراد »	حبيب » ملازم ثانى

﴿ قرق سگزنجى الايك ايکنجى طاבורى ﴾

محمد امين افندى تيارجى	محمد اغا بيكباشى م ۴
عمر اغا برنجى بلوك يوزباشيسى	روحى اغا قول اغاسى
محمد افندى ملازم اول	محمد شفيق افندى طابور کاتبى
خليل » ملازم ثانى	عبد الفتاح » امام
» رفعت »	عبد القادر » کاتب معاونى
سيد امين افندى ايکنجى بلوك يوزباشيسى	حسين » طيب ثانى
سيد احمد اغا ملازم اول	قره مانچولون » اجزاجى

صدقی افندی	ملازم ثانی	عبد المجید افندی	ملازم ثانی
دردنجی بلوک یوزباشیسی منحل		عبد الجبار	»
حسین افندی	ملازم اول	فائق توفیق	»
عبد الرحمن افندی	ملازم ثانی	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	منحل
»	منحل	محمد افندی	ملازم ثانی

﴿ قرق سکنزنجی الایک اوچنجی طاہوری ﴾

ولی اغا	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	احمد حمدی افندی	بیکباشی	م
محمد نوری افندی	ملازم اول	عثمان اغا	قول اغاسی	
علی افندی	ملازم ثانی	محمد افندی	کاتب طاہور	منحل
اسماعیل حق افندی	»	مصطفی رمزی افندی	اجزاجی	
امین اغا	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	اسماعیل حق	» تیمارچی	
امین افندی	ملازم اول	موجود اغا	تفنگچی	
مولود اغا	ملازم ثانی	محمد سعید افندی	کاتب معاوی	
محمد رؤف افندی	»	احمد اغا	برنجی بلوک یوزباشیسی	
امین افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی	قاسم افندی	ملازم اول	
شمس الدین افندی	ملازم اول	حمداغا	ملازم ثانی	
توفیق	»	عبد السلام افندی	»	
»	»			

﴿ ردیف سکسان طقوزنجی الایک برنجی کرکوک طاہوری ﴾

امین ناطق افندی	ملازم اول	ابراہیم افندی	بیکباشی
طیب	»	احمد توفیق	»
رشید	»	محمد افندی	طاہور کابی
فرید	»	ابراہیم اوستہ	تفنگچی
محمد رشید	»	دبوی مأموری محی الدین	افندی ملازم اول
حسن سامی	»	محمد صالح افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
صالح	»	محمد حلمی	»
محمد نوری	»	شوقی	»
			ایکنجی بلوک یوزباشیسی منحل

﴿ کرکوک خستہ خانہ ہیئت ﴾

محمد عالی افندی طیب اول بیکباشی م ۴ افتخار و تخلصیہ مدالیہ لری

عثمان هادی افندی صاغ طیب قول اغاسی م ۵	حافظ افندی جراح اول
عبد الرزاق » مدیر یوزباشی	اسماعیل » ملازم ثانی خسته لر اغاسی
کاتب اول منحل	محمد هادی » اجزاجی
شکری شریف افندی اجزاجی اول	محمد نوری » امام
فرانسو افندی اجزاجی ثانی	حسین » ملازم ثانی سرخدمه

﴿ کرکوک هیئت تفتیشیه سی ﴾

رئیس : امین بك قائم مقام

اعضا مصطفی افندی	بیكباشی	اعضا نوری افندی	الای کاتبی
» محمدراجی »	الای کاتبی	اعضا محمد صالح »	طابور کاتبی
اعضا		منحل	

﴿ اوزن ایکنجی فرقه دیوان حرب دائمی هیئتی ﴾

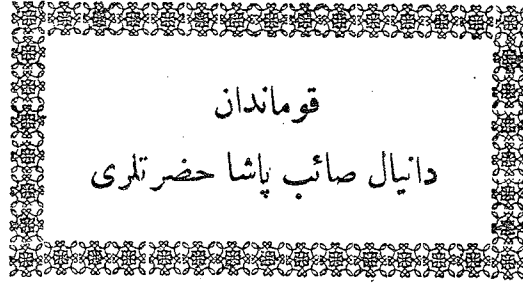
رئیس : محمد کاظم بك قائم مقام م ۴

اعضا مصطفی افندی بیكباشی	اعضا توفیق افندی ملازم اول
» عنزت » قول اغاسی	» احمد فخری » ملازم ثانی
» محمدراجی » فرقه اچیقده مستخدم یوزباشی	» عبده » سرچاوش

ردیف یکرمی اوچنجی فرقه همایونی

رتبه   مجیدی   عثمانی   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه   مدالیه
ارکان حربیه فریقی   ۱   ۳   التون لیاقت   افتخار   روس   یونان   حجاز

مصطفی پاشا	قرق بشنجی لوا قوماندانی	میرلوا
یوسف پاشا	قرق التیجی لوا قوماندانی	میرلوا
عبد الرحمن بك	سکسان طقوزنجی الای میر الای ع ۴ م ۳ یونان مدالیه سی	
مصطفی زکی بك	طقسان برنجی الای میر الای	
محمد توفیق بك	طقسانجی الای قائممقامی	
محمد امین بك	طقسان ایکنجی الای قائممقامی ع ۴ م ۴ تخلیصیه مدالیه سی	
	قرق بشنجی لوا الای امینی	منحل
	قرق التیجی لوا الای امینی	منحل
حمید افندی	قرق بشنجی لوا الای کاتبی م ۴	
عبدالتظیف افندی	قرق التیجی لوا الای کاتبی م ۵	
عبد الرحمن افندی	یکرمی اوچنجی فرقه ملحق یوزباشیسی م ۵	
محمد شفیق افندی	یکرمی اوچنجی فرقه ملحق یوزباشیسی	
اسماعیل افندی	قرق بشنجی لوا ملحق یوزباشیسی م ۵	
عبدالله افندی	قرق التیجی لوا ملحق یوزباشیسی م ۵	

ردیف سکسان طقوزنجی الایک برنجی کرکوک طاووری

ابراهیم افندی	بیکباشی	صالح افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
توفیق	» قول اغاسی	محمد حلمی	ملازم اول
محمد	» طاوور کاتبی	شوقی	ملازم ثانی
ابراهیم	» تفنگچی		ایکنجی بلوک یوزباشیسی منحل
یحیی الدین	» دبوی مأموری	امین ناطق	ملازم اول

طیب افندی	ملازم ثانی	حسن سامی افندی	دردنجی بلوک یوز باشیسی
رشید »	اوچنجی بلوک یوز باشیسی	صالح »	ملازم اول
فرید »	ملازم اول	محمدنوری »	ملازم ثانی
محمد رشید »	ملازم ثانی		

ردیف سکسان طقوزنجی الایک ایکنجی طاہوری

عبد اہ افندی	بیگباشی	عباس افندی	ملازم اول
محمد علی افندی	قول اغاسی	محمد »	ملازم ثانی
محمد »	طاہور کابی	سعید »	اوچنجی بلوک یوز باشیسی
مصطفیٰ »	تفنگچی	داود »	ملازم اول
محمدسعید »	دبوی ماموری	رشید »	ملازم ثانی
عبدالقادر »	برنجی بلوک یوز باشیسی	محمد اغا	دردنجی بلوک یوز باشیسی
محمدصابر »	ملازم اول	قادر افندی	ملازم اول
احمد »	ملازم ثانی	اسماعیل »	ملازم ثانی
	ایکنجی بلوک یوز باشیسی		

ردیف سکسان طقوزنجی الایک اوتوز برنجی جم چال طاہوری

سعید افندی	بیگباشی	محمد صالح افندی	ملازم اول
ابراہیم »	قول اغاسی	محمد جمال »	اوچنجی بلوک یوز باشیسی
رجب افندی	طاہور کابی	معروف »	ملازم اول
صالح »	تفنگچی	صالح »	ملازم ثانی
مصطفیٰ »	برنجی بلوک یوز باشیسی	کاظم اغا	دردنجی بلوک یوز باشیسی
مولود اغا	ملازم اول	وہاب افندی	ملازم اول
	ملازم ثانی	سعید »	ملازم ثانی
	ایکنجی بلوک یوز باشیسی		

ردیف سکسان طقوزنجی الایک دردنجی کوپری طاہوری

شکری افندی	بیگباشی	توفیق افندی	ایکنجی بلوک یوز باشیسی
محمد »	قول اغاسی	حاجی راغب »	ملازم اول
عباس »	طاہور کابی	رشید »	اوچنجی بلوک یوز باشیسی
فضطی افندی	تفنگچی	حسین »	ملازم اول
سہدی »	برنجی بلوک یوز باشیسی		دردنجی بلوک یوز باشیسی
	ملازم اول	محمد »	ملازم اول

ردیف طقسانجی الایک برنجی کویسنجق طاہوری

محمد افندی	محمد افندی	بیگاشی	منحل
ملازم اول	ملازم اول	قول اغاشی	عواد صبری افندی
ملازم ثانی	امین	طاہور کابی	محمد
اوجنجی بلوک یوز باشیسی	جمیل	تفنگچی	رفعت اغا
ملازم اول	محمد علی	برنجی بلوک یوز باشیسی م ۵	معروف افندی
ملازم ثانی	طہ	ملازم اول	علی
دردنجی بلوک یوز باشیسی	محمد	ملازم ثانی	ابراہیم
ملازم اول	احمد	ایکنجی بلوک یوز باشیسی	احمد
ملازم ثانی	عبدالقادر		

ردیف طقسانجی الایک ایکنجی طاہوری

شاگر افندی	شاگر افندی	بیگاشی	منحل
ملازم اول	عبداه عونی	قول اغاشی	عبدالقادر افندی
ملازم ثانی	عبدالباقی	طاہور کابی	صالح اغا
اوجنجی بلوک یوز باشیسی		تفنگچی	محمد علی افندی
ملازم اول منحل	محمد اغا	دبوی ماموری	عبدالرحمن
ملازم ثانی	حارس اغا	برنجی بلوک یوز باشیسی	محمد صدیق
دردنجی بلوک یوز باشیسی		ملازم اول	مہدی
ملازم اول منحل	رفعت افندی	ملازم ثانی	نعیم
ملازم ثانی		ایکنجی بلوک یوز باشیسی	

ردیف طقسانجی الایک اوجنجی شقلاوہ طاہوری

محمد افندی	محمد افندی	بیگاشی	م ۵
ملازم اول	محمد افندی	قول اغاشی	محمد بک
اوجنجی بلوک یوز باشیسی منحل	مبارک	طاہور کابی	عبدالقادر افندی
ملازم اول		برنجی بلوک یوز باشیسی م ۵	محمد
دردنجی بلوک یوز باشیسی منحل	محمد سعید	ملازم اول	حبیب
ملازم اول		ایکنجی بلوک یوز باشیسی	احمد

ردیف طقسانجی الایک دردنجی اربیل طاہوری

مہدی افندی	مہدی افندی	بیگاشی	م ۵
تفنگچی	محمد صدیق	قول اغاشی	رشدی افندی
برنجی بلوک یوز باشیسی	عبدہ	طاہور کابی	عمر
ملازم اول م ۴			ابراہیم ادہم

محمد صالح افندی ملازم ثانی	محمد صالح	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
صالح	»	علی افندی
حسن عالی	»	ملازم ثانی
توفیق	»	دردنجی بلوک یوزباشیسی
ابراهم	»	ملازم اول م ۵
		محمد اغا
		ملازم اول
		منحل

﴿ ردیف طقسان برنجی الایک برنجی سلیمانیه طاہوری ﴾

علی رضا افندی	سیکباشی	عبد القادر افندی	ملازم اول
عبد الوهاب	»	عبد القادر افندی	ملازم ثانی
دبوی مأموری	عبد الوهاب افندی	احمد وفی	»
صالح اغا	تفنکچی	عبد المهدی	»
حسن افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی	محمود	»
رشید	»	محمد سعید	»
خلیل	»	ملازم اول	دردنجی بلوک یوزباشیسی
		ملازم ثانی	منحل
		ملازم اول	ملازم اول
		ایکنجی بلوک یوزباشیسی	ملازم ثانی
		جلال افندی	ملازم ثانی

﴿ ردیف طقسان برنجی الایک ایکنجی کلغمبر طاہوری ﴾

خلیل افندی	سیکباشی	عبد الرحمن افندی	ملازم اول
عبداہ	»	حسن	»
اسماعیل	»	علی	»
احمد اغا	تفنکچی	توفیق	»
احمد افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی	عبد الحمید	»
عثمان	»	معروف	»
احمد	»	حسن	»
محمد صالح	»	ملازم اول	دردنجی بلوک یوزباشیسی
		ملازم ثانی	ملازم اول
		ایکنجی بلوک یوزباشیسی	ملازم ثانی

﴿ ردیف طقسان برنجی الایک اوچنجی پنچون طاہوری ﴾

اسماعیل افندی	سیکباشی	تورالدین افندی	ملازم ثانی
عبداہ	»	عثمان اغا	»
محمد	»	علی افندی	»
احمد	»	اسماعیل اغا	»
دبوی مأموری شوکت افندی	ملازم ثانی	عمر افندی	»
حسن اغا	»	محمد	»
حسین افندی	»	ملازم اول	دردنجی بلوک یوزباشیسی
		ملازم اول	ملازم اول
		ملازم ثانی	ملازم ثانی

محمد افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی	توفیق افندی	ملازم ثانی
خضر »	ملازم اول		

ردیف طقسان برنجی الایک دردنجی سرکه طاہوری

محمد نظیف افندی	بیکباشی	عمر افندی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی
محمد سلیم »	قول اغاسی	محمدسعید »	ملازم اول
سعید »	طاہور کابی	محمد »	اوچنجی بلوک یوزباشیسی
عبدالقادر »	برنجی بلوک یوزباشیسی	عبد الرحمن »	ملازم اول
عبدالقادر »	ملازم اول	مکاوی »	دردنجی بلوک یوزباشیسی

ردیف طقسان ایکنجی الایک برنجی صلاحیہ طاہوری

عبدالقادر افندی	بیکباشی م ۵	صالح افندی	ملازم اول
احمد راغب »	قول اغاسی	رفعت »	ملازم ثانی
بہجت »	طاہور کابی	ولی »	اوچنجی بلوک یوزباشیسی
محمود اوستہ	تفنگچی	رجب »	ملازم اول
دبوی مأموری	محمد افندی ملازم ثانی	رشید »	ملازم ثانی
رسول افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی	سیدحسن »	دردنجی بلوک یوزباشیسی
قاسم »	ملازم اول	محمود »	ملازم اول
عبدالواحد »	ملازم ثانی	محمد علی »	ملازم ثانی
فتاح »	ایکنجی بلوک یوزباشیسی		

ردیف طقسان ایکنجی الایک ایکنجی طاہوری

محمد امین افندی	بیکباشی	محمد صالح افندی	ملازم اول
خلیل »	قول اغاسی	صالح افندی	اوچنجی بلوک یوزباشیسی
سامان »	طاہور کابی	علی اکبر افندی	ملازم اول
مجید افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی منجھل	محمد توفیق افندی	دردنجی بلوک یوزباشیسی منجھل
قاسم »	ملازم اول		ملازم اول
	ایکنجی بلوک یوزباشیسی		

ردیف طقسان ایکنجی الایک اوچنجی طاہوری

محمد سیرت افندی	بیکباشی	دبوی مأموری	حسین افندی ملازم ثانی
محمد امین »	قول اغاسی	کریم افندی	برنجی بلوک یوزباشیسی
مصطفی »	طاہور کابی	احمد »	ملازم اول
یوسف اوستہ	تفنگچی	محمد »	ملازم ثانی

محمد توفیق افندی	ملازم ثانی	ایکنجی بلوک یوزباشیسی	احمد افندی
حسین فوزی»	دردنجی بلوک یوزباشیسی	ملازم اول منحل	
حسین افندی»	ملازم اول منحل	ملازم ثانی	علی افندی
	ملازم ثانی	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	محمد رشید افندی
		ملازم اول	محمد جمیل»

ردیف طقسان ایکنجی الایک دردنجی خورماتو طاوری

محمد افندی	ملازم اول	بیكباشی	عبداه افندی
ابراهیم»	اوچنجی بلوک یوزباشیسی	قول اغاسی	عبداه عونی افندی
عبداه»	ملازم اول	طاور کابی	راشد افندی
حافظ»	دردنجی بلوک یوزباشیسی	برنجی بلوک یوزباشیسی	شاگرد»
محمد»	ملازم اول	ملازم اول منحل	
		ایکنجی بلوک یوزباشیسی	محمد الدین افندی

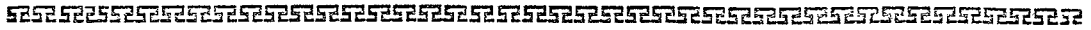
سواری اون یدنجی لوا قوماندانلی

قوماندان احمد حمدی پاشا

میرلوا ۳ م

سواری اوتوز اوچنجی الای

حمید افندی	ملازم ثانی	۳ م	میر الای	انیس بك
حسن فهیمی افندی	ایکنجی بلوک یوز باشیسی		قائم مقام	مصطفی بك
بهاءالدین افندی	یوز باشی وکیل	منحل	بیکباشی	
عمر افندی	ملازم اول	۵ م	الای امینی	مصطفی افندی
عثمان افندی	ملازم اول		قول اغاسی	پیرام اغا
مراد اغا	ملازم ثانی		الای کاتبی	محمدعلی افندی
احمد افندی	ملازم ثانی	۵ م	کاتب ثانی	سید محمد افندی
اوچنجی بلوک یوز باشیسی منحل			امام اول	محمد افندی
خلیل اغا	یوز باشی وکیل		امام ثانی	عثمان افندی
داود افندی	ملازم اول		اثواب امینی یوز باشی	خلیل افندی
اسماعیل افندی	ملازم اول		سنجقدار ملازم ثانی	علی افندی
سید صالح افندی	ملازم ثانی		بیطر بیکباشی	نفوس افندی
عارف افندی	ملازم ثانی		بیطر یوز باشی	خلیل افندی
دردنجی بلوک یوز باشیسی		۴ صنایع	طیب یوز باشی	یروانت افندی
بشیر اغا	یوز باشی وکیل	۵ صنایع	طیب یوز باشی	بحری افندی
مصطفی افندی	ملازم اول		اجزاجی	بوقراط افندی
فتح اه افندی	ملازم اول	۵ م	اجزاجی ملازم اول	شوکت افندی
عبدالعزیز افندی	ملازم ثانی	۵ م	جراح	محمد صالح افندی
عثمان افندی	ملازم ثانی		تیمارچی	مصطفی افندی
داود افندی	بشنجی بلوک یوز باشیسی		تفنکچی	علی اغا
صالح اغا	یوز باشی وکیل		سر سراج	علی اغا
ملازم اول منحل			برنجی بلوک یوز باشیسی	عبده افندی
توفیق افندی	ملازم اول	۵ م	یوز باشی وکیل	صالح اغا
علی رضا افندی	ملازم ثانی		ملازم اول	رستم افندی
ملازم ثانی منحل			ملازم اول	عمر افندی
			عبداللطیف افندی ملازم ثانی	

سوارى اوتوز دردنجى الاينى

حاجى حسين افندى	پوز باشى و كېلى	منحل	مير الاى
سليمان افندى	ملازم اول	منحل	قائم مقام
عبداه افندى	ملازم اول		ابراهيم حلمى افندى بيكباشى
محيى الدين افندى	ملازم ثانى	منحل	الاي امينى
سرحان اغا	ملازم ثانى	منحل	قول اغاسى
يوسف اغا	اوجنجى بلوك يوز باشيسى	م ۵	محمدراجى افندى
محمد اغا	پوز باشى و كېلى	م ۵	عبد القادر افندى
عبدالباقي افندى	ملازم اول	م ۵	بكر صدق افندى
حاجى توفيق افندى	ملازم اول	م ۵	حسام الدين افندى
حسن افندى	ملازم ثانى	م ۵	فريد افندى
امين اغا	ملازم ثانى	م ۵	محمد حمدى افندى
دردنجى بلوك يوز باشيسى	منحل		بيطر صول قول اغاسى
پوز باشى و كېلى	منحل		بيطر يوز باشى
صالح افندى	ملازم اول	منحل	عمر لطفى افندى
سعيد افندى	ملازم اول		عبدالمجيد افندى
حمدي افندى	ملازم ثانى		سنجق دار ملازم ثانى
عبداه افندى	ملازم ثانى		اجزاجى اول
مصطفى اغا	بشنجى بلوك يوز باشيسى		ديقران افندى
خيرى افندى	پوز باشى و كېلى		محمد افندى
حاجى عمر افندى	ملازم اول		سيد خلف اوسته
	ملازم اول		برنجى بلوك يوز باشيسى
	ملازم ثانى		برنجى بلوك يوز باشى و كېلى
	ملازم ثانى		ابراهيم افندى
	ملازم ثانى		حاجى عبدالقادر افندى
	ملازم ثانى		عبدالرحمن افندى
	ملازم ثانى		اسماعيل حقي افندى
	ملازم ثانى		حاجى محمد اغا
	ملازم ثانى		ايكنجى بلوك يوز باشيسى

مرکز ولایتہ ملحق قضا و نواحی

— ❖ عمادیه قضاسی ❖ —

[صنف : ۱]

قائم مقام وکیلی عبد الکریم افندی نالته	نائب مصطفی افندی
تحریرات کاتبی خالد افندی	مفتی اسعد افندی
ویرکو کاتبی مصطفی افندی	مالدیری وکیلی شفق افندی
صندوق امینی رشدی افندی	

❖ مجلس اداره قضا ❖

رئیس : قائم مقام وکیلی

اعضای منتخبه	اعضای طبیعیه
شعبان اغا	نائب افندی
اسماعیل اغا	مفتی افندی
توما اغا	مال مدیری افندی
خواجه دانیال	تحریرات کاتبی افندی

❖ نفوس دائره سی ❖

کاتب خضر افندی	نفوس مأموری مهدی افندی
----------------	------------------------

❖ عدلیه هیئتی ❖

رئیس : نائب افندی

باشکات یوسف افندی	اعضا حاجی عبده افندی
مستنطق معاونی احمد حاجی افندی	» مصلو اغا
اجرا مباشری عبد الجبار اغا	

❖ بلده دائره سی ❖

کاتب خالد افندی	رئیس شعبان اغا
-----------------	----------------

❖ ضابطه دائره سی ❖

ملازم ثانی	معاون وھی افندی	ضابطه مأموری حاجی عباس افندی یوزباشی
------------	-----------------	--------------------------------------

❖ دیون عمومیه اداره سی ❖

مأمور محمد توفیق افندی

❖ رزی محافظه مأموریتی ❖

قولجی نقره	مأمور عبده افندی
------------	------------------

﴿ هیئت تحصیلہ ﴾

برواری زیر ویرکو کاتبی محمدنوری افندی بیادہ تحصیلداری محمد صالح افندی سعید افندی	داودیه ویرکو کاتبی مجید افندی سواری تحصیلداری محمد فہمی افندی شعبان افندی
--	---

﴿ ماحتمات قضا ﴾

﴿ داودیه ناحیہ سی ﴾

مدیر توفیق افندی	کاتب محمد فہمی افندی
------------------	----------------------

﴿ برواری بالا ناحیہ سی ﴾

مدیر حاجی عبد الباقی افندی

﴿ رزی محافظہ مأموریتی ﴾

قولجی نھر ۸

مأمور محمد رؤف افندی

﴿ برواری زیر ناحیہ سی ﴾

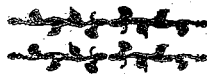
مدیر وکیلی حسین اغا

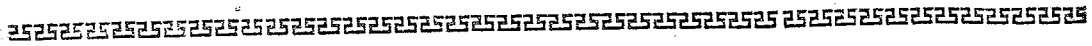
﴿ ریکان ناحیہ سی ﴾

مدیر وکیلی تانار اغا

﴿ نیروہ ناحیہ سی ﴾

مدیر وکیلی صدیق بک

﴿ عمادیه قضائیه دائر معلومات ﴾

برنجی صنفدن عبارت اولان عمادیه قضائی شرقاً زیبار ناحیه سی غرباً زاخو ، شمالاً دهسوک
قضالری جنوباً وان ولایتنه ملحق حکاری سنجاغیله محدوددر .

وقتیله بوراسنک برخیلی نفوسی جامع و غایت معمور و آبادان اولدینی الیوم موجود اولان بعض
آناریله مبتدر ، کوزل و منبت بروادینک اوستنده کائن مستحکم برتیه اوزرنده واقع بولنان عمادیه
قضائی بری موصل دیکری زیبار ناملریله ایکی قپولی برسور ایله محاطدر . نفس قصبه تخمیناً دوت
بش یوز خانیهی جامع و نفوس عمومیسی (۳۸۶۳) اسلام و (۶۵۶) کلدانی و (۸۷)
موسوی اولوب اکراد و عشائر و قبائلدن اولان نفوس اسلامیسی شافعی المذهبدر . یک
قدیم اولان قلعه سی دولت اتابکیه مؤسی عماد الدین زنگی طرفندن بنا و نامه نسبتله تسمیه اولمشدر .
برقاج جامع و مسجدی اولدینی کبی قرق الی دکانی حاوی برچارشینی و مشهور یاغ و باغچه لری وارددر
اهالیدن قسم کلیسنک مدار معیشتی زراعت و فلاحت اولوب اراضینک قوه انباتیه سی فوق العاده دره
انجق شمال جهتده کی بعض اماکنک فیوضات طبعیه دن محرومیتی جهتله سکنه سنک معیشتی آزیجق
دشواردر . طاغیرینک اکثری اورمانلرله مستور اولدینی کبی وادیلریله اووه لری دخی خیلی منبت
اولوب بقدا ، آریه ، داری ، برنج و سائر محصولاتنی وارددر . زیتون ، طوت ، بادم ، جوز ، شفتالی ،
زردالی ، نار ، اریک ، ارمود ، الما ، انجیر و سائر میوه لریله اوزومی یک چوق و مقبولدر . توتون
و پامبوق محصولاتنکده کلیتو اخراجاتی وارددر . هله قورو اوزومی ایله توتون و بالی ایرانده یک مقبولدره
کثرتله موجود اولان طوت اغاجلرندن برقاج سنه اول حریر قوزسی یتشدر مکده اولدق لری حالده
بوتک سهولتله حصولنی لایقوله اوکرده ناملرندن طولانی بوبانده کی مساعیرندن کیری قاهره ق شمسدی
تخمیناً اوتوز ، اوتوز بش بیک غر و شلق قدر محصول یتشدر مکده اهالیسی مستفید اولمقده در .
مازو محصولی دخی عمادیه ده اولدقجه مبذول دینیله جک قدر اولوب اهالی بوندن خیلی استفاده
تأمین ایتمکده درلر .

یازی غایت صیجاق اولدیندن اهالی مملکت تموزده بیله انجه البسه ایله او طور لبق ممکن اوله میان
و عادتاً اورالجه برصیفیه حکمنده بولنان (سر عمادیه) دینیلان مرتفع برمحله کیدرک یازی اوراده
امراز ایدرلر . قضاء مذکورک داودیه ، برواری بالا ، برواری زیر ، نیروه ، ریکان ناملریله بش
ناحیه سی وارددر . بورالری اکثریتله سنکستان اولوب منتظم یول و شوسه لری اولدینمندن مارین
و عابرین فوق العاده زحمت چکمکده در .

نفس عمادیه ایله نواحی مذکورده و علی الخصوصیله برواری بالا ناحیه سنده تیمور ، قورشون ،
باقر ، کوکورت ، کوش ، التون معدنلری و ارسده بونلردن لایقوله استفاده ایدیله مامکده در .

زاخو قضاى

[صنف : ۲]

قائم مقام وکيلي توفيق بك	نائب اسماعيل افندی
ثانيه م	مفتي منحل
مالمديري خورشيد بك	
تحريرات كاتبي علي افندی	

مجلس اداره نضا

رئيس : قائم مقام وکيلي بك

اعضای منتخبه	اعضای طبيعیه
حاجي احمد اغا	نائب افندی
حاجي صالح اغا	مفتي »
کيورکيس اغا	مالمديري بك
خواجه رحامه	تحريرات كاتبي افندی

عدليه هيئتي

رئيس نائب افندی

باشکاتب علي افندی	اعضا يوسف اغا
مستنطق منحل	» منحل

مال قلمی

مالمديري خورشيد بك

رفيقي فيضي افندی	معاون مخاص افندی
صندوق اميني ميخائيل افندی	تخصیلات مفتشي محمد افندی

بلديه دائره سی

رئيس حاجي اغازاده محمد اغا

اعضا يوسف اغا	اعضا حسن اغا
کاتب مولود افندی	» حاجي صالح اغا

نفوس دائره سی

کاتب داود افندی	نفوس مأموري ابراهم افندی
-----------------	--------------------------

مأمورین متفرقه

رزي مأموري علي افندی	ضابطه مأموري صبحي افندی
	ملازم ثانی
	ديون عمومیه مأموري حسين فخری افندی

﴿ زاخو قزاسنه دائر معلومات ﴾

زاخو قزاسی شمالاً وان وبتلیس ، ضرباً دیاربکر ولایتلری ، جنوباً دهوک و عمادیه قزالریله محدوددر . بیت الشباب قزاسنه تابع (الکه) قریهسی قربنده سنکوپر جبانندن نیعان ایدن سو قزانک دیاربکر ولایتک حد فاصلی اولان هیزل نهرلریله (درناق) نام قریهده التصاق ایدرک پیشابور قریهسی اوکنده دجله نهرینه منصب اولور . زاخو قصبهسی مذکور خابور نهری و -طنده متشکل بر اطه اوزرنده مبتنی و دائراً مادار نهر مذکورله محاط اولوب برجزیره شکلنده در . دروننه جهت جنوبیهسنده واقع برکوپریدن دخول ایدیور .

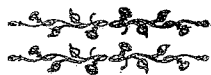
زاخونک سندی کلی ، سلیقانی نامنده ایکی ناحیهسی موجود اولوب بونلرک موقعی صرب واهالیسی متوحش اولق مناسبتیله هنوز کرکی کبی دائره مدنیت وانتظامه ادخال ایدیله مامشدر . زاخو قصبهسنک بوندن برقاج سنه مقدم یاز موسمنک وخامتندن هرکس تشکی ایلبوردی سهده شو صوک سنلرده تمامیله اصلاح ایلمش و ملحق نواحیسی ایسه طاغستانده مبذول اولان جیادت آب وهوادن حصه دار اولهرق اهالیسی علی الاکثر حال صحت وتندرستیده بولنمشدر .

زاخو قصبهسنده ۱۹۰۰ خانه ، ۱۵۰ دکان ومغازه ، ۴ خان ، ۱ حمام ، ۱۶ جامع ومسجد ، ۳ مدرسه وکتبخانه ، ۵ مناستر وکلیسا ، ۳ قشله ، ۱ تلغرافخانه ، ۱ قهوهخانه موجود اولهرق نصرانی ویهودی افرادی داخل اولدینی حالده ۳۰۰۰ دن زیاده اهالی مسکونهسی واردر . محصولاتی حنطه ، شمیر ، صرجم ، نخود ، دری ، توتون ، مازو ، کیره ، یوک ، مرعز کبی شیر اولوب حیوانات مذکورهدن ماعدا باجمله مواد باقیهدن کلیتو اخراجات وقوعبولمقدهدر .

قزانک منبت اراضیسی ، واسع اورمانلری ، جسم طاعلری کثرت اوزره موجود بولندیفسدن اهالی محلیه تربیه حیوانات خصوصندهکی استفادهینی بوصوله الدن چیقارمامشدر . بونک ایچون حیوانات مختلفهسی ، قویونلرک انواع سائرهسی بوراده زیادهجه بولنمقدهدر .

قضا داخلنده ایکی کمور ورنفت معدنلری موجود اولوب نفت معدنی املاک هایون نامنه مستعمل ایسهده کمور معدنلرینک وارداتی مصارفنه تقابل ایتمدیکی جهتله متروک بولنمشدر .

زاخونک صنایع اعمالیهسندن معدود اولان مرعز شاللری بک زیاده نفیس برشی اولوب کثرت اوزره اعمال ایلمکده وولایتمزدن ماعدا سائر مجاور ولایتلردهده حائر اولدینی رغبت ملاسهسیله کلیتو اخراجاتی وقوعبولمقدهدر .

سنجار قضاسی

[صنف : ۲]

قائم مقام آصف افندی نائے

تحریرات کاتبی امین افندی		نائب سلیمان افندی
وبرکو کاتبی درویش افندی		مال مدیری حاجی عبد الکریم افندی
نفوس مأموری نوری افندی		

مجلس اداره قضا

رئیس : قائم مقام افندی

اعضای متخبه

یوسف افندی
علی آغا
محمد جبور آغا
عمر الیاس آغا

اعضای طبعیه

نائب افندی
مال مدیری افندی
تحریرات کاتبی افندی

بلدیہ دائرہ سی

رئیس وکیلی احمد رفیق افندی

اعضا ملا داود
کاتب احمد افندی

اعضا حاجی ذنون آغا
» شاهین آغا

نفوس دائرہ سی

کاتب یونس افندی

مأمور نوری افندی

بعض مأمورین قضا

صندوق امینی عبد الحمید افندی
تحصیلدار جرجیس افندی

ضابطہ مأموری یونس آغا ملازم ثانی
طاہر کاتبی انضمامیہ بانق تحصیلداری سعید افندی

تلغفر ناحیہ سی

کاتب منحل
اعضا سید احمد آغا
» محمد آغا

مدیر توفیق افندی
اعضا سید حسین آغا
» حسین فارس افندی

هیئت تحصیلہ

بیادہ تحصیلداری عبدالرحمن افندی

سواری تحصیلداری محمد عارف افندی

﴿ سنجار قضاينه دائر معلومات ﴾

موصل شهرينك جهت غربسند و فرات و دجله نهرلری اره سنده متشكل اولان جزيره نك - كه اوروپا ليرجه اكا (ميزوبوتامي) اطلاق ايديلور - وسطنده واقع جبلك اتكنده بولنان (بلد) قصبه سي اليوم قضاي مذكورك مقر اداره سي و ملوك منقرضه طوائفدن انابكليرك مركز حكومتی اولوب موغتك لطائفي وآب و هوا سنك عذوبت و جياتی هيچ بربرله قابل قياس دكلدر .

سنجار قضاينك برقمی هر درلو عوارض طبيعیه دن آزاده واسع ، لطيف منبت صحرا الردن و قسم ديكری ده تقريباً طولی ۱۲ ، عرضی ۶-۷ ، ارتفاعی يارم ساعت اولوب مقوس الشكل ، صعب المروير مرميب طاغدن عبارت اوله رق بونك سكنه سي صرف زيديد ر . و طاغك (قبله) طرفنده واقع صحارای واسعه سكنه سي ده قسماً زيدي اولوب متباقيسي الامدر . طاغك شمال طرفنده طقوز و جنوب يعني قبله طرفنده سكر كه جمماً اون يدي قريه بولمقده در كه بولردن ايكي يوز اوچيوز خانهي حاوی كويلر وارد ر .

(بلد) قصبه سنه كلنجه اليوم بش يوز قدر خانهي ، بر جسم چارشوي ، درت خاني ، بر حامي ، بر قهوه خانهي ، بری ملكي بری عسكری به عائد اولق اوزره ايكي بيوك قشله يي ، ايكي جامي ، بر صبيان مكتي ودها سائر انيه متينه و لطيفه يي محتوي ايسه ده اليوم انظار حيرته قارشو بهض در و ديوارلری طور مقدمه اولان انيه عتيقه منهدمه سنه و قصبه خارچنده قسماً محافظه وجود اتمكده اولان او مصنع مناره سنه و الحاصل مدنيت قديمه نك شاهدي بولنان محيط قصبه ده موجود انقاض معماريه باقيلنجه بونك اقدجه بكرمی بش اتوز بيك خانهي حاوی بر عظيم ملكت اولديني اكلا شلمقده در . بوملا بسه ايله كرك مذکور قصبه ايجون و كرك اكا مجاور اولان سائر خرابه لر ايجون مروی اولان وقايع تاريخيه مطابق نفس الامر اولوب مبالغتدن آزاده در .

بوقضائك داخل محيطنده اولان اراضی جسيمه نك قوه انباتيه سي اوته دنبرو معروف اولوب مزروعات محليه حوائج ضروريه اهالی يي دفع ايلدكن ماعدا الجزيره ده جولان ايدن بونجه عشاير عظيمه نك قسماً اداره لر يي تأمين ايلمكده در . على الخصوص بولاق صولرينك مبدولتي امور زراعيه يي كركي كبي تسهيل اتمكده در . معموريت قديمه نك شاهد زباني اولان كه بر زلر ايسه اليوم على حاله موجود بولنه رق اندن بك كوزل صورتده استفاده ايلمكده در . سنجار طاغك مالك محروسه شاهانه ده نادر تشديريلان نفيس ، لذیذ انجيري بركتلی و سنوی كليلو اخراجانه مساعدر . سنجارك پامبوق حاصلاتی مهيدر .

(تلغفر ناحيه سي)

سنجار قضاينه مربوط بر ناحيه در . اهاليسي مسكون و زراعت و حرايته و تربيه حيوانانه زياده سيله مقدمدر . بواهالی شجاعت و بسالنده هيچ بر قوم ايله مقيس اولوب مجاورلری بولنان عشايره اتحاد و اخلاطلری حسيله دائماً عشايرك عواذيني اجرا و محافظه ايديلور لر . عموميتله حنفي المذهب اسكي چاغتايه قريب تركي لسانيه نكلم ايدر لر .

تلغفر قصبه سي ابيي واسع و خانهلری سائر مواقدن زياده سکنايه گو بر شليدر طقوز محله يه منته سمدره

مرتفع برتبه جك اوزرنده مبنی قلعه دروننده كوزل منتظم حكومت دائره سی ، ایکی جسم خانی ، بر
 حمای سكر اون جامع ومسجدی ، برصیان مكتهی وسائر ذكره شایان معموره لری وارد ر .
 تلغفر موصلدن ۱۳ ، سنجاردن اون ایکی ساعت بعد مسافه ده واقع اولوب برایشلك گذرگاه حكمنده
 والجزیره نك بلدن صكره ایكنجهی معموره سی مقامنده بولندیغدن اورادن مرور عبور ایدن كاربانلرله ،
 الجزیره ده جولان ایلان عشارله مناسبهی زیاده اولوب حائر اهمیتدر .

عتره قضایی

[صنف ۳]

قائم مقام وکیل صالح بك زاندارمه بیكباشیسی
 مالدیری صالح افندی
 تخریرات كآبی سلیم افندی

نائب حاجی مولود افندی
 مفتی هیبتاه افندی موصله سلیمانیه

مجلس اداره قضا

رئیس : قائم مقام وکیل

اعضای منتخبه

ملا جبرائیل افندی
 حاجی حسین افندی
 یوسف افندی
 میرو افندی

اعضای طبیعیه

نائب حاجی مولود افندی
 مفتی هیبتاه افندی
 مالدیری صالح افندی
 تخریرات كآبی سلیم افندی

محكمة بدایت

رئیس : نائب حاجی مولود افندی

باشكاتب محی الدین افندی
 مستطق معاونی عبد الرحمن افندی

اعضا مصطفی افندی
 منصور افندی

مال قلمی

مالدیری صالح افندی

سواری تحصیلداری عبد الکریم افندی
 پیاده تحصیلداری طیب افندی

ویركو كآبی یسن افندی
 صندوق امینی سلیمان افندی

نفوس دائره سی

کاتب محمود افندی

مأمور یسن افندی

اهالی محلیہ لوازم دینیہ لریٹک ایفاسنجہ کرکی کبی متعصبدرلر . بریسی کلدانی و دیگر کی سریانی قدیم
 ودها دیگر کی ده موسوی جماعتلرینه مخصوص اوج کلایسا موجوددر .
 عقره لیلر کرک فطره و کرک موقعا موقعا سائر اها لیسندن زیاده معاملات تجاریه به زیاده سیله
 خواهشکر بولندقلرندن خارجه کی قرا و قصبات ایله و نفس موصل قصبه سیله مناسبتری دائمی ولاینقطع
 برحاله در . و نفس قصبه ده ایکی یوزدن زیاده دکان وارددر .
 عقره قضاسی ؛ هرکی عشائر سیاره سیله سورچی عشائر متوطنه سنه جولانکاه بولنسنندن ناشی یوک
 مرعز ، یاغ ، قویون ، دری اخراجانی و موقعت فیوضات مبدوله طبیعیه سی حسبلله مازو ، بادم ،
 جویر حاصلاتی برکتیلدر .

(زیبار ناحیه سی)

اقدیمجه طوغریدن طوغری به بر قضا صورتنده اداره ایلمکده ایکن اخیراً کوریلان لزوم و ایجاب
 اوزرینه ناحیه به قلب و ارجاع ایله شیروان ، مزوری بالا ناحیه لری ، مجاوری بولنان رواندز قضاسنه
 الحاق ایلمش اولان زیبار ناحیه سی ایوم عقره قضاسنک جمله متمماتسندن اولوب مرکز اداره سی
 بولنان (بیره کیره) قصبه سی عقره دن الی ساعت مسافنده واقعدر .
 زیبار ناحیه سی عمومیتله صعب المرور طاغیرله محاط بولنسنندن ناشی اها لیسنی حال وحشت و بدویته
 قاهره ق بر صورتله مدنیتک فیوضات حاضره مسعودانه سندن حصه یاب اوله مامشدر واسکیدن برو کوردکلری
 معیشته قناعت ایلوب سائر محللرده جلوه نما اولان آثار ترقیاته میل ایده مامشدردر .
 بونا ناحیه نك اوله مهابتلی طاغیرلی بولندیفی مثللو اپی و فرتلی صولری موجود اولوب حتی زاب
 نهری بونا حبه دن کچمکده و حیوانات وحشیه متنوعه دخی هر طرفنده کثرت اوزره بولنمقده در . زیبار
 اها لیسنی کاملاً کرد و شافی المذهبدرلر .

— دهوک قضاسی —

[صنف : ۳]

قائم مقام ابراهیم نجانی افندی ثانیه

مالمدری عبده افندی	نائب عبده افندی
تجزیرات کاتبی طاهر افندی	مفتی احمد شوقی افندی

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس : قائم مقام افندی

اعضای منتخبه

علی قاضی افندی
 کاکوز اغا
 شلومو افندی
 منحل

اعضای طبیعیه

نائب افندی
 مفتی افندی
 مالمدری افندی
 تجزیرات کاتبی افندی

﴿ محکمه دایات ﴾

رئیس عبده افندی

اعضا صالح افندی
» حنا افندی
اوطه جی محمد افا

باش کاتب داود وهی افندی
کاتب مانی نوری افندی
مستطق معاونی محمد نوری افندی

﴿ نفوس دائره سی ﴾

کاتب نجم الدین افندی

مأمور احمد عزت افندی

﴿ زراعت بانق شعبه سی ﴾

رئیس محمد افا

اعضا ناحوم افا
» یوسف افا

کاتب عبد القادر افندی
تحصیلدار سراج الدین افندی

﴿ مأمورین سائره قضا ﴾

صندوق امینی بهنام افندی
سواری تحصیلدارلری عدد ۲
پیاده تحصیلدارلری عدد ۲

دیون عمومیه مأمور وکیل عبد العزیز افندی
قصبه ویرکوک کاتبی صادق افندی
ناحیه « » شفیق افندی
طابو کاتبی یوسف افندی

﴿ مزوری ناحیه سی ﴾

کاتب حسین افندی

مدیر توفیق افندی

﴿ دهوک قضا سنه دائر معلومات ﴾

دهوک قضاسی ولایت مرکز قضالرینگ بریسیدرکه موصلک شرقی جهته ده ، اون ایکی ساعت مسافه ده کائن و اولدقجه سائر قضالره نسبتله کوزل برخلده واقعدر . قضاء مذکور شرقاً عقره ، غرباً زاخو ، شمالاً عمادیه ، جنوباً شیخان ایله محاط و محدوددر . قوه انباتیه سی حد اوسط تخمین اولتهرق بر قسمی کوهستان و بر قسمی ده دشت اولق جهته له حاصلاتی مختلف و متنوعدر . قصبه نک موتهی عادتاً کردستانک براسکله سی حکمنده بولدیغندن معاملات تجاریه سی لایققطع برحاله جریان ایلکده و بو مناسبته معموریتی کوندن کونه کسب اعتلا و ترقی ایلکده در .

دهوک مکمل بر چارشوسی ، یدی خانی ، ایکی چایخانه سی ، قرق بش جامع و مسجدی ، ۱۰ خصوصی مکتبی ، ۴ کلیسا و مناستری ، ۲ قشله سی ، بغدادی فروخته مخصوص بر جسیم چارشوسی ، برخسته خانه سی موجود اولوب اهالی مسکونه سی دخی خریستیان و یهودی داخل اولدینی خالد سکتر بیک قدر تخمین ایلکده در .

قصه نك اطراف ثلاثه سنی احاطه ایدوب بر یچق ساعت قدر امتداد ایدن روبر اوزرنده موجود
باغ و باغچه لر دائره حد و حسابدن بیرون اولوب بونلردن حصوله کلان اثمار و فواکه ده بتون قصبه
اهالیسنی و قسماً موصلی اداره ایتمکده در . روبرك بونجه فوائد مادیه سندن غیری بتون مأمورین
حکومتله اهالی محلیه ایچون یاز و صوک بهار موسملرنک طلوع و غروب هنکاملرنده بر مسیره روح
افزا حکمنده اوله رق اصحاب ذوق و صفانک استغرافات روحیه و انبساطات وجدانیه لرینه چدا خادم
بولندیندن از هر جهت شایان تذکار در .

دهوک شوفیوضات طبیعیه و لطافت موقعیه سیله برابر یازین روبرك نشر ایتمکی و خامتلر و صوبک
اصل منبعی بولنان برواری بالا ناحیه سندن شورابه قدر کذراکهنده الدینی میاه مختلفه و متنوعه دن
طولای حاصل ایلمکی ثقلنلر مومم مذکورده بر طاقم امراض موقته نك تکون و ظهورینه سببیت ویرمکده در .
بوصوک تقریباً بر ساعت یوقارو طرفنده کوکورتلی بر قابلیجه بولنیورکه (صیجاق صو) معناسی افاده
ایدن (کرماوه) نامیله یاد ایدیلنیور . بوقابلیجه امراض جلدیه به و خصوصیه (روماتیزمه) به نك
نافع بولندیغندن یازین استحمام ایچون اورابه کیدانلر اکسیک دکلدر .

دهوکی تشکیل ایدن عشائر علی الاکثر اکسربوط بولنان مزوری ناحیه سنده مسکون اولوب انلرده
(ارتوشی) و (شرفان) دن عبارتدر . شوقضاده دوسکی ، کوفه بی ، شمکان عشائرندن بو قدمده
وار ایسه ده انلردن دوسکی و کوفه بی عشیرتلری اساساً عمادیه قضای سکنه سندن معدوددر .
دهوکه مربوط بولنان مزوری ناحیه سی شایان تذکاردر . بونا حیه نك معمورتی و مواد سائر نك
زرعی خصوصنده کی قابلیتی و اهالیسنک سکون و راحتیه اکتسابه اولان اقدام غیرتی بوکون الکمنتظم
و آبادان نواحی صرهنه کچیرمشدر . مرکزی اتروش قریه سیدرکه بوزدن زیاده خانه لری بر قاج جامع
وتکیه و مدرسه بی جامعدر . ناحیه نك محصولات نك مختلف و علی الخصوص توتونی زیاده برکتلی
اولوب اخراجاتی دخی اولسبتده متنوع و کثرتلیدر .
مزوری دخی منضم اولدینی حالده دهوک قضاسنک اغنام و حیوانات موجوده سی ثروت محلیه نك
باشلوچه منابع مهمه سندن معدوددر . مواسم اربعه ده رعی حیواناته خادم چارلر کثرت اوزره موجود
بولندیغندن اهالی لایقیله استفاده لرینی تأمین ایتمکده درلر .

﴿ مرکز ولایتہ ماجق نواحی ﴾

﴿ عشائر سبعہ ناحیہ سی ﴾

مدیر : محمد سعید افندی

کاتب عبد الحکیم افندی

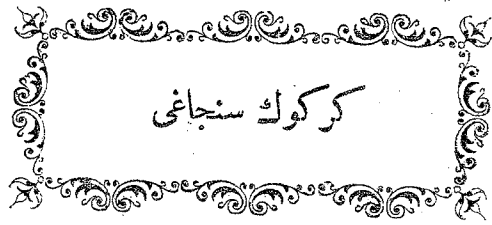
فائب خالد افندی

﴿ شیخان ناحیہ سی ﴾

کاتب حسن افندی

مدیر مصطفی رفیق افندی

کر کوک سنجاغی

﴿ مرکز ولایتہ ماجق نواحی ﴾

﴿ عشائر سبعہ ناحیہ سی ﴾

مدیر : محمد سعید افندی

کاتب عبد الحکیم افندی

نائب خالد افندی

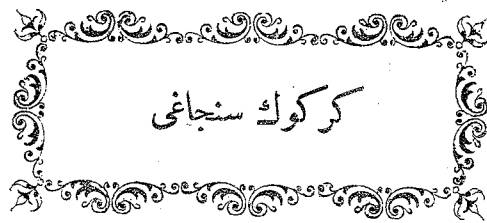
﴿ شیخان ناحیہ سی ﴾

کاتب حسن افندی

مدیر مصطفی رفیق افندی

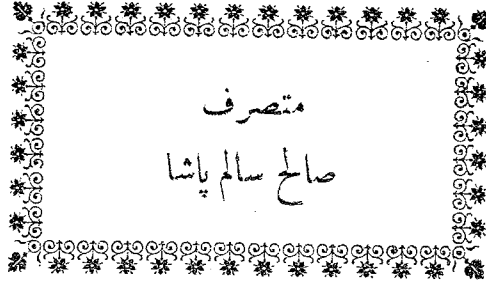

کر کوک سنجاغی

کرکوک سنجاغی

متصرف
صالح سالم پاشا

رتبه   عثمانی   مجیدی   مدالیہ
میر میران   ۴   ۰   حجاز

نائب عبد المجید افندی	مخرج	محاسبہ جی شگری افندی
مفتی سید حسن افندی		تحریرات مدیری حاجی حسن افندی مہماز ع ۴

﴿ مجلس ادارہ لوا ﴾

اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب افندی	حاجی علی افندی
مفتی افندی	عبد اہ افندی
محاسبہ جی افندی	میناس افندی
تحریرات مدیری افندی	اسحق افندی

﴿ مجلس ادارہ قلمی ﴾

باشکتاب عبد الحکیم افندی راہمہ	رفیقی محمد خرابی افندی
--------------------------------	------------------------

﴿ تحریرات قلمی ﴾

تحریرات مدیر معاونی یوسف بک	تحریرات مدیری حاجی حسن افندی مہماز ع ۴
مسود نوری افندی	میبض حسین افندی
میبض احمد افندی	» احمد افندی
	» حمدی بک

﴿ اوراق دائرہ سی ﴾

اوراق مأموری حسین افندی	اوراق مأموری حسین افندی
رفیقی زین العابدین افندی	رفیقی نجم الدین افندی
» شاکر افندی	» محمد بک

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

مأمور حاجی عبد القادر افندی	کاتب رضا افندی
-----------------------------	----------------

﴿ محاسبہ دائرہ سی ﴾

محاسبہ جی شکرہ افندی

مصرف رفیق محمد افندی	محاسبہ ہاشم کاتبی سید سلیمان افندی
» » رشید »	» مصرف کاتبی سید محمد »
اوراق مقیدی مجید بک	» یومیہ کاتبی صدیق »
مبیض مصطفی بک	» واردات رفیق عباس »
» جلال افندی	» » مردان »

صندوق امینی علی افندی

﴿ محصیلات دائرہ سی ﴾

سر تحصیلدار علی مردان افندی	مفتش صالح افندی
پیادہ تحصیلداری عدد ۶	سواری تحصیلداری عدد ۶

﴿ ویرکو دائرہ سی ﴾

مأمور واصف بک	باشکاتب علی توفیق افندی
اطراف شہر کاتبی مصطفی افندی	حجاز مدالیہ سی

﴿ اوقاف دائرہ سی ﴾

کاتب رفعت افندی	مدرسید بکر افندی
-----------------	------------------

﴿ زراعت بانق دائرہ سی ﴾

رئیس: علی توفیق افندی	صندوق محاسبہ کاتبی حسن نیازی افندی
اعضا حاجی محی الدین افندی	اعضا ملا احمد افندی
» عبد الاحد افندی	

﴿ دفتر خاقانی دائرہ سی ﴾

مأمور اسعد افندی	باشکاتب عبد الحکیم افندی
طاہر کاتبی حاجی نوری افندی	

﴿ بلدیہ دائرہ سی ﴾

رئیس: بہاء الدین افندی	باشکاتب سید احمد افندی
ایکنجی کاتب حسین افندی	
صندوق امینی عارف افندی	

اعضا محی الدین افندی	اعضا علی توفیق افندی
» مہدی چلبی »	» سید محمد »
» حمید افندی »	» عبدالقادر »
» علی مردان »	» سید کریم »

﴿ پوسته و نلغراف دائرہ سی ﴾

مدیر : نشئت افندی نالہ

مخبرہ مأموری مجید افندی	مخبرہ مأموری عزت افندی
» » معروف افندی	» » صالح زکی افندی
پوستہ مأموری شفیق افندی	

﴿ دیون عمومیہ ادارہ سی ﴾

مدیر عبد الفتاح افندی

ایکنجی کاتب نوری افندی	باشکاتب محمد شکری افندی
» » صندوق امینی قسط طین »	» » اوچنجی کاتب ناصر »

﴿ رزی ادارہ سی ﴾

کاتب شمعون افندی

مدیر طہ افندی

﴿ محکمہ شرعیہ ﴾

باشکاتب سعید افندی

نائب الشرع عبد المجید افندی مخرج

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

مدعی عمومی معاونی ابراہیم افندی
اعضا کورجی افندی
» ناخوم افندی
اعضا ملازمی فاضل افندی

جزا رئیس ابراہیم فوزی افندی راہہ
اعضا محی الدین قابل افندی
» حاجی شریف بک
اعضا ملازمی حسین افندی

﴿ محکمہ ہدایت قلمی ﴾

باشکاتب سید علی افندی

ضبط کاتبی عبدہ افندی
» » عبدی افندی

ضبط کاتبی عبدہ افندی
» » رحمۃہ »

﴿ استنطاق دائرہ سی ﴾

مستنطق طرف افندی

﴿ مقاولات دائرہ سی ﴾

مقاولات محرری محمود افندی

﴿ اجرا دائرہ سی ﴾

مباشر عدد ۲

مأمور مصطفی افندی

(معارف قومیسونی)

رئیس : مفتی سید حسن افندی

اعضا بہاء الدین افندی
کاتب ضیا افندیاعضا حاجی علی افندی
» عبد القادر افندی

(مکتب رشدی ہیٹی)

ابتدائی معلمی ضیا افندی
» » شاکر افندیمعلم اول عبد القادر افندی
معلم ثانی رؤف افندی

ابتدائی معلمی سعید افندی

﴿ ژاندارمہ دائرہ سی ﴾

ژاندارمہ بیکباشیسی کوثر افندی

سواری ملازم اولی حاجی احمد افندی
پیادہ ملازم اولی محمد افندی
» » سلیمان افندی
» » نانیشی اسحق افندی
» » محمد اغاطابور کاتبی محمد خنی افندی
سواری یوز باشیسی سید توفیق افندی
» » حاجی بکر اغا
پیادہ یوز باشیسی علی بک
سواری ملازم اولی عثمان افندی
» » مصطفی اغا

﴿ پولیس دائرہ سی ﴾

قومیسر محمد حلمی افندی

پولیس مأموری شیخ وسیم افندی
» » احمد مختار
حبسخانہ مأموری عللو اغاپولیس مأموری بہجت افندی
» » مہدی
» » حسنی

حبسخانہ کاتبی جمال بک

﴿ لواہیہ ملحق ناچیہل ﴾

﴿ کوبری ناچیہ سی ﴾

مدیر : سید عبد الرحمن افندی

تلفراف و پوسٹہ مدیری شوکت افندی
رژمی مأموری علی رضا افندیکاتب عبد الحکیم افندی
دیون عمومیہ مأموری شاکر افندی

ویرکو کاتبی حسین افندی

﴿ ماحه ناحیه سی ﴾

مدیر: حاجی حسن افندی

ویرکوکاتی عثمان افندی

کاتب امین افندی

﴿ شوان ناحیه سی ﴾

مدیر: یوسف ضیا افندی

ویرکوکاتی عبده افندی

کاتب محمد افندی

﴿ داقوق ناحیه سی ﴾

کاتب محمود افندی

مدیر خورشید اغا

(کیل ناحیه سی)

مدیر شوکت بك

ویرکوکاتی سید امین افندی

کاتب محمود افندی

﴿ کرکوک سنجاغنه دائر معلومات ﴾

کرکوک سنجاغنی دائره ولایتک جهت شرقیه سنده واقع اولوب شمالاً سایانیه سنجاغنی و حدود ایرانیه ایله ، جنوباً و شرقاً بغداد ولایتیه ، غرباً موصل و حکاری ایله محدود و مرکز قضائین ماعدا رواندز ، اربیل ، صلاحیه ، کویسنجق ، رانیه قضالرینی حاویدر . اراضیسنک اکثری و فیر انبیاه اووه لردن و برقسیمی طاغلقدن عبارتدر . لوانک حکاری حدودندن دیاله صوبنه قدر طولی ۷۲ و عرضی ۳۵ ساعتدر . مرکز لوا اولان کرکوک شهری غرب جنوبیدن باشلایه رق شرقه طوغرو اوزانوب کیدان برطاقم مقوس تلالک حوضه سنده واقع واوکی اووه اوله رق غایت واسعدر .

کرکوک شهری مرکز ولایتیه ۳۶ ساعت بعد مسافه ده ۳۵ درجه ۲۸ دقیقه عرضنده در. کرکوک شهرنده (۲۶۵۱۰) اسلام و (۴۳۲) کلدانی و (۴۶۳) موسوی اولق اوزره (۲۷۴۰۵) ذکور وار ایسه ده بوکا برمثل انان ، اوچ بیکدن اشاغی اولیان یبانیجی علاوه اولنورسه شهرک نفوس مجموعیه سی (۵۷۸۱۰) بالغ اولور . کرکوک شهرنده برحکومت قوناغی ، ۱ ردیف دبویی ، ۱۱ قره غولخانه ، ۱ تلغرافخانه ، ۱ قلعه ، ۳۶ جامع و مسجد ، ۷ مدرسه ، ۱۵ تکیه و زاویه ، ۱۲ خان ، ۸ حمام ، ۱۲۸۲ دکان و مغازه ، ۵۰۰۰ خانه ، ۱۵ مکتب صبیان ، ۱ مکتب ابتدائی ، ۱ مکتب رشدی ، ۱۲ فرون ۱۵ صو دکرمانی ، غایت واسع و امثالی نادیده برقیصیرییه ، ۳ کلیسا ، ۱ سناوی ، ۲ اجزاخانه ، ۱ بدستان ، ۱ خسته خانه ، ۲۰ قاش و بز دستکاهی واردر . کرکوک آب وهواسی بک لطیفدر. هر نه قدر یازین تموزده حرارت نادراً فرقی بش درجه قدر چبقارسه ده خانه داملرینک کیجه صفاسی بک طائیلدر . کرکوک شهری (قلعه) و (قارشوبقه) و (قوریه) ناملریله اوچ قسمه منقسم اولوب بوهر اوچ قسمده ۱۴ محله واردر . اهالی شهر عمومیتله ترک اولوب ترکجه تکلم ایدرلر . غرباه اوله رق

برخی مقدار عرب و کرد ایله قلیل المقدار ایرانی بولنور . قلعه ایله قوریه ارمه سنده یازین کسپلور .
 وقیشین برنهر جسمی حالتی اکتساب ایدر بر جای بوانوب اوزرنده مشیر ناند پاشا مرحومک اثر همینی
 اوله رق ۱۶ کوزلی جسمی و لطف بر کارگیر کویری واردر .

کرکوکک شمال جهتندن والی ساعت مسافه بعدندن نبعان وقوریه ، تسعین ، زاویه ، بیلاود
 نامریله مملکتک بعض جهتلرندن جریان ایدن درت اوفق صو نه درجه لطیف ایسه اسقای اراضی
 واشجار خصوصنده کی فوایدی ده اونسبتده لائحصادر الحقی سنین اخیرده بولنرک صولری تناقص
 ودیگر جهتندن مزروعات دخی تکثر ایتسندن ناشی اسکی تأثیراتی حس اولنما مقده دره . کرکوکک وجوارنده
 خرما ، لیمون ، پورتقال ، نارنج ، کباد ، زیتون اغاجلری برمدنبرو کثرتله بتشدریش ویتشدریشکده
 بولنمش اولمسی حسبله بولنرک هر دم یشیل اولان نظارت واطافته طویولماز . کچن اولنکی سنه لرده
 قیشک شدتی اشجار لطیفه مذکورده خلی تخریبات ایقاع ایلمشدر .

کرکوکک اینه سی کارگیر و کرپچیدن اولوب برنجیسی اغنایه ، ایکنجیسی فقرايه مخصوصدر .
 کرکوکک آت طاقی ، اعلا احرام ، آلاجه البسهک . ملون بز و مشاح ، سیختیان ، جو بزندن ماصه
 و یازینخانه ونفیس اوانی ترابیه بایسلور .

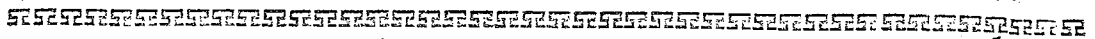
کرکوکک میوه وسبزه نك انواع مسروده سندن ماعدا داخل قضاده بتانس ، برنج ، نخود ، بغدادی ،
 ارپه ، داری ، بقله ، فصولیه ، یاموق ، سیسام ، مرجک ، ماش حصوله کلیر کرکوکک جوارنده غایت
 ثروتلی اوچ عدد نفت قویوسی واردر که اهالی غاز احتیاجاتی بولنرک اخراجاتیله دفع ایتمکده در اهالی
 محلیه بر شرکت تشکیل ایدوب آلات و ادوات فیه بی جلب ایله مذکور قویولرک تصفیه سنه اعتنا ایدر جک
 اولسهر بیوک بر ثروت اکتسابنه موفق اولورلردی . بوقویولرک بانی باشنده کو کوردلی و آرزو سنلی
 بر صو نبعان ایدوب امراض جلدیه یه نفی مجرب وینه قویولرک شمال طرفنده و بر ته جک اوزرنده
 « بابا کورکور » نامنده بر طاقم تلال واردر که یاز قیش شعله فشانددر .

کرکوکک جوارنده نفیس بیاض کیرج طاشلری واردر که موصلده اولدینی کبی بولنر مرمر مقامنده ده
 اینه ده استعمال اولنور .

کرکوکک قضاسنک جنوب جهتنده واقع « حمرین » طاقی ایتکنده وانضباط اتننده جسمی وزنکین
 بر طوز معدنی واردر .

نفس کرکوکک آثار جسمیه ونفیسندن بر قلعه ایله کلیسادن محول بر جامع کبیر وقعه دروننده
 متروک بر بوستان و مقام دانیال علیه السلام جامی ، میدان جامی ، ارسلان پاشا جامی و بر مولیخانیه
 واردر . کرکوکک قلعه سنده اشرافدن کمال زاده احمد بکک قوناقی اتصالنده مشمن الشکل اون مترو طولنده
 و (کون کبند) اسمنده رنکارنک طاشیلرله مزین و انحق قسماً متوهن بر تره اولوب قپوسی اوزرنده کی
 کتابه تاریخیه به نظراً بونک خاندان ساجوقیانه منسوب بر خانونک تره سی اولدینی و درت یوز سنه
 هجره سندن صکره یاپلدینی استدال واستخراج اولنه بایسلور . شهرک جهت شرقیه سنده واقع و قرمزی
 کلیسا نامیله متعارف اولان کلدانی کلیساییه شهرجه آثار قدیمه دن معدوددر .

کرکوکک قضاسنده العید الصالح ، بی نعیم ناملرنده اوچ عرب عشیرت جسمیه سی اولوب عموماً
 خیمه نشیندرلر . داخل قضاده کرد عشائرندن شووان ، شیخ بزنی کبی بعض قبائل ایله جبور عشیرت
 جسمیه نه منسوب افراد وارنده بولنر چفتچی وهان عمومیته مسکوندرلر .

کرکوک سنجاغی داخل وحدودنده اوج عدد نهر جسم جریان ايدر .
 برنجیسی : برقمی ایراندن وسائر اقسامی حکاری طاغلرندن کلان زاب کیر نهر بدرکه رواندر
 قصبه وقضاسنک اورته سندن کچدکن صکره دجله به منصب اولور . موصل جاده سی اوزرنده وار بیل
 قضاسنده کی کچیدن قایقلا واسطه سیاه کیلور .
 ایکنجیسی : برقمی ایرانک بانه جهتندن واقسام سائر سی کویسنجق ورائیه و مرکه طاغلرندن کلان
 زاب صغیر نهر بدرکه کوپری قصبه سی پیشکاهندن کچوب مخطط نام محله دجله به قاریشور .
 اوچنجیسی : دیاله نهر بدرکه ایراندن کلوب بغداد ولایتیله صلاحیه قضاسی حدودنی تفریق
 ایتدکن صکره بغداد ولایتیه کیر . کرکوک قضاسنده برده داقوق چایی وار ایسه ده یازین انجق ایکی
 دگرمانی اداره ایده جک قدر صوبی قالیر . منعی سلیمانیه سنجاغنده در .

(طاغلا)

برنجیسی رواندر قضاسنده (سرداریان) ایکنجیسی کویسنجق قضاسنده کی (ایوب سلطان)
 اوچنجیسی رائیه قضاسنده کی لاهیجان ووزنه و میرکان وشاور وقنبدیل سلسله سی دردنجیسی اربیل
 اووه سنده کی (فره چون) طاغیدر . بو طاغلرده مازو وکتره ومن السما دینیلان قدرت حلواسی و حطب
 حاصل اولور .
 داخل لواده حیوانات اهلیه دن قویون ، کچی ، اینک ، اوکوز ، مانده ، آت ، قسراق ، صرکب ،
 دوه واردر ، اعلا اتلرده بولنور . حیواناتدن جیلان ، طوشان ، طوموز ، بیان کچیسی ، ارسلان ،
 یاری ، قورد ، اوق کیریسی تلکی ، چقال و طیبوردن اوردک ، هندسی ، قاز ، طاووق ، کوکرچین
 دراج ، طورنا بولنور .
 کرکوک سنجاغنک اخراجاتی هر درلودنخا قویون ، کچی بیاغی ، قفتک ، مازو ، کتره توتوندر . کویسنجق
 ورائیه ده حصوله کلان واعلا جنسینه شاور دینیلان توتونک نفاسته سوز یوقدر . وسائط نقلیه دخی
 دوه ، بارکیر ، استر ، صرکیر .
 کرکوک اراضیسی غایت مثبت ایسه ده حاصلاتندن مطلوب درجه ده استفاده ایدلما مکنده در . بده
 آلات وادوات زراعیه نیک طرزعتیق اوزره اولسیله برابر وسائط نقلیه نیک عدم انتظام وکفایتندن ناشی
 محلیه یالکنز اداره مقتضیه لرینک تدارکنه اعتنا ایدرک زراعتک اصلاحه وبناء علیه کلیتو محصولات
 استحصالنه اهمیت ویرمکنده درلر .

انبیای عظام واولیای کرام حضرتانی

کرکوکده دانیال وعزیر وحسین پیغمبر علیهم السلام حضرتانک مقامات مقدسه سی واهل بیتدن
 امام قاسم وامام محمد حضرت تبریله اخی حسین وشیشیح محی الدین برنجی و ابوعلوک وملا محمد وشیشیح
 احمد وشیشیح عبدالرحمن طالبانی حضرت تلرینک قبرلری موجود ومعمورددر .

نفس کرکوک قضاسنک التون کوپری ، ملحه ، کیل ، شوان ، داقوق نامنده بش معمور ناحیه سی
 واردر .

(التون کوپری ناحیه سی)

التون کوپری ناحیه سی کرکوک غرب جهتده اولوب (۲۷) قریه بی حاویدر . کوپری قصبه سی بغداددن موصله کیدن جاده اوزرنده وزاب صغیر نهرینک تشکیل ایلدیکی براطه ده واقع اولوب اهمیت فوق العاده سی واردر . کرکوکدن طقوز ، موصلدن یکریمی یدی ساعت بعد مسافه ده کائندر . قصبه قارشوسنده وزاب نهری اوستنده اوتوز متره ارتفاعده غایت مصنع کهرلی برکوپری بولنه رقی بونک هرایکی جناحنده برر کوچک کهرده بولنیور . اشبو جسم کوپری عصر مراد خان رابعده تأسیس قانمش ایکن الحاله هذه صلابت و متانتی محافظه ایتمکده در . التون کوپری غایت کوزل و فرحفرای بر قصبه در . (۷۹۸) خانه سی و (۴۰۰۰) ذکور وانات نفوسی واردر . قصبه ده ۴ خان ، ۱۰۰ دکان ، ۴ جامع ، ۶ قهوه خانه ، ۴ بویه خانه ، ۱۰ دکرمن ، ۱ حمام ، ۱ میری انبار و شرق طرفنده کی کوپری مقابلنده مجدد و ظریف بر حکومت قونانچی و بر تلغرافخانه موجوددر .

(ملحه ناحیه سی)

ملحه ناحیه سی لوانک جنوب غربی جهتده واقعدر . مرکز ناحیه اولان ملحه قریه سی زاب صغیر نهری اوزرنده بولنیور . ناحیه (۲۷) قریه دن عبارت اولوب اراضی عمومیته . نبت و محصولداردر . ناحیه اهالیسی ترک ، کرد ، عربدن عبارتدر .

(کیل ناحیه سی)

لوانک شرق شمالی جهتده (۶۷) قریه دن عبارت اولوب مرکزی کوشک قریه سیدر . داوده زنگنه ، کیل ، جباری عشرتلی بوناچیه ده مسکوندر . کیل ناحیه سنده غایت جسم برنفت معدنی موجود اولوب خزینئه خاصه شاهانه طرفندن اراره ایلمکده در . ناحیه اهالیسی عمومیته کرد و شانچی المذهبدر لر .

(شوان ناحیه سی)

کرکوک غرب شمالی جهتده در . (۶۶) قریه دن عبارتدر . مرکزی حاجی یخان قریه سیدر . بوناچیه اعلا برنج حاصل اولور . اهالی عمومیته کرددر .

(داقوق ناحیه سی)

کرکوک جنوب جهتده و (۹) ساعت مسافه بعدنده در . نفس قصبه دوز براووده واقع اولوب حاجا مشهود اولان خرما اجاجلی قصبه نك منظره سی ترین ایلمشدر . نفس قصبه ایله جوارنده کی بش التی کوبک اهالیسی ترک و قصوری عرب و کرددر . قصبه ده ۲ جامع ، ۴ دکان ، ۲ خان ، ۲ فرون ، ۲ قهوه خانه ، ۴ دکرمن ، ۲۰۰ خانه ، ۱۰۰۰۰ ذکور وانات نفوسی واردر . داقوق ناحیه سی (۳۳) معمور قریه بی مشتمل اولوب عموم اراضی نبت و محصولداردر . ناحیه مرکزی بغداد کذرکاهی اوزرنده واقع اولدینی ایچون اولدقجه اهمیت حائزدر .

— رواندز قضای —

[صف : ۱]

قائم مقام و کیلی : عبداه مخاص بك	نائب
دوره مدرس	نائب معروف افندی
مالمدری منحل	مفتی منحل
تحریرات کاتبی طاهر افندی	

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس : قائم مقام و کیلی بك

اعضای منتخبه

صالح بك
حاجی فتح افندی
حاجی اسماعیل اظا
موشی افندی

اعضای طبیعیه

نائب افندی
مفتی افندی
مالمدری افندی
تحریرات کاتبی افندی

﴿ محکمه بدایت ﴾

رئیس : نائب معروف افندی دوره مدرس

مستنطق سعید افندی

محکمه باشکاتبی عبداه افندی

مستنطق معاونی احمد افندی

﴿ نفوس دائره سی ﴾

کاتب عبداه افندی

مأمور عمر افندی

(مأمورین ساثره قضا)

ضابطه مأموری ملازم حسین افندی
فارس کاتبی عبداه افندی
صندوق امینی محمد علی افندی
مکتب معلم اولی امین افندی
معلم ثانی طاهر افندی

تلغراف و پوسته مدیری ابراهیم جمیل افندی
رسومات مدیری منحل
رسومات باشکاتبی سید عبدالرحمن افندی
قرائنه مأموری امین افندی
دیون عمومیه مأموری مجید افندی

﴿ قضایه تابع نواحی ﴾

(دیره حریر ناحیه سی)

مدیر احمد افندی

ویرکو کاتبی رشید افندی

کاتب عبداه افندی

(بالک ناحیه سی)

مدیر عبدی افندی	کاتب حاجی ویسی افندی
ویرکو کاتبی حاجی الیاس افندی	ویرکو کاتبی توفیق افندی

(برادوست ناحیه سی)

مدیر منخل	کاتب جمیل افندی
ویرکو کاتبی بکر افندی	

﴿شیروان مزوری بالا ناحیه سی﴾

مدیر عثمان افندی	کاتب وکیلی توفیق بک
------------------	---------------------

﴿رواندز قضا سنه دائر معلومات﴾

رواندز قضا سی لوانک شمال جهتته و حدود ابرانیه اوزرنده واقعدره بوقضانک شیروان و مزوری بالا ، بالک ، برادوست ، دیره حریر نامنده درت ناحیه سی واردر . نواحی مذکورہ نك کافی معمور و اهالیسی زراعت و حرانته ، رعی حیوانانه مالوف اولوب حاللری خوشجه در . نفس قضا رديف قرق سکرنجی لوا مرکزى بولمسندن و حدود اوزرنده واقع اولوب عادتاً موازات ابرانیه قارشو براسکله حکمنی حائر اولسندن ناشی عموم قضا و اکثرندن زیاده معمور و آباداندر . ۸۰۰ خانہ یی ، ۴ جامہ یی ، ۴ مسجدی ، ۱ مکتب رشیدی یی ، ۲۲ صبان مکتبی ، ۲ قهوه خانہ یی ، ۱۷۰ دکانی ، ۴ فرونی ، ۱ حامی ، ۳ خانى جامعدر . اهالیسی عموماً کرددر . برادوست ناحیه سنک برایی کوبنده جزوی المقدار کلدانی و قصبه ایله بعض کویلرده یهودی واردر .

◀ اربیل قضاسی ▶

صنف : ۲

قائم مقام : نهاد بك ثانيه

مالمديري عباس عاصم افندي	بروسه م ۵	نائب سيد صالح افندي
نخبرات كآبي محمد سليم افندي		مفتي عبد الرحمن افندي

◀ مجلس اداة قضا ▶

رئيس : قائم مقام بك

اعضای منتخبه	اعضای طبيعیه
خضر اغا ثانيه م ۵ حيت وطنيه مداليه مي	نائب افندي
علي اغا قيوچي باشليق	مفتي افندي
سيدا افندي	مالمديري افندي
هوجو يوسف	نخبرات كآبي افندي

◀ عدليه هيئي ▶

رئيس : نائب سيد صالح افندي بروسه م ۵

محكمه باشكآبي سليمان سامي افندي	اعضا ومستنطق احمد افندي
مستنطق معاوي عبد العزيز افندي	« سي افندي
اجرا مباشرلري سعيد وعربان اغالر	

◀ ماله هيئي ▶

مالمديري عباس عاصم افندي	قصبه ويركو كآبي عبده افندي
ديزه يي ويركو كآبي علي صائب افندي	براني ويركو كآبي عبد الغني بك
صندوق اميني رشيد افندي	تحصيلات مفتشي امين افندي
بياده تحصيلداري عدد ۲	سواري تحصيلداري عدد ۴

◀ بلده دائره سي ▶

رئيس : عبد الرزاق اغا

اعضا خضر افندي	اعضا اسماعيل افندي
كاتب يوسف ضيا افندي	« حاجي اسماعيل افندي

◀ مأمورين متفرقه ▶

ديون عموميه مأموري فرحان افندي	پوسته وتلغراف مديري حاجي عباس افندي
ضابطه مأموري سيد رفيق افندي	مخاره مأموري سامي افندي

نفوس مأموری صالح افندی	بانق کاتبی وکیلی سید اسماعیل افندی
نفوس کاتبی عبد القادر افندی	مکتب رشیدیہ معلمی عبد الکریم افندی بروسه
رژی مأموری عبد الحافظ افندی	» » » محمد افندی
طابو کاتبی مختار افندی	» » » رؤف »

﴿ قضاہ ملحق نواحی ﴾

(دیزہ بی ناحیہ سی)

کاتب عبد المجید افندی

مدیر صالح افندی نائنه م ۵

(سلطانیہ ناحیہ سی)

کاتب نوری افندی

مدیر محمد علی افندی

﴿ اربیل قضاہسنہ دائرہ معلومات ﴾

اربیل قضاہی مرکز لوانک جہت غربیہ سنہ واقف طولاً ۴۰ ، عرضاً ۳۰ ساعتک مسافہ بی حاویدر . نفس اربیل قصبہ سی اہالیسی ترک و ذکی اولوب ملحقاتی خاکی عرب و کرددر . نفس قصبہ دہ ذکور و انات (۷۵۹۰) نفوسی ، ۱ قلعه ، ۱ حکومت قونانی ، ۱ دیوی ، ۳ حمام ، ۱۸۲۰ خانہ ، ۶۳۷ دکان ، ۶ جامع ، ۳ مسجد ، ۱۱ مدرسہ ، ۶ مکتب صبیان ، ۱ مکتب رشیدیہ ، ۱ قرہ غولخانہ وارددر . اربیل قصبہ سی ایکی قسمدن عبارت اولوب بر قسمی قلعه دیکر قسمی اشاعیدہ اولان محلاتہ چارشودر . اربیل قصبہ سنہ یالکز بر مقدار موسوی بولتوب عمومی اسلامدر و داخل قضاہ (عنکاوہ) قریہ سی اہالیسی کلدانیدر . قصبہ نک بر چاریک ایلروسنہ ۸۰ مترو ارتفاعندہ عتیق بر منارہ اولوب بانسی ہلوک آنا بیکہ دن ملک مظفر الدین درکہ ترہ سی دہ قصبہ خارچندہ در . اربیل ، یک قدیم بر شہر اولوب بر چوق فضلا و ادبانک محل منشایدر . کتب عربیہ معتبرہ دن (وفیات الاعیان) مؤلفی مشاہیر علمای اسلامیدن احمد بن محمد بن ابراہیم بن ابی بکر بن خلدکان البرمکی ۶۰۸ سنہ سنہ اربیلدہ تولد ایلمشدر . داخل قضاہ خیمہ نشین و مسکون بر چوق کرد و عرب عشرتلی وارددر .

﴿ صلاحیہ قضاہی ﴾

[صف : ۲]

قائم مقام : عبد العزیز افندی نائنه

ازمیر پایہ مجردی | مالدیبری عثمان افندی

نائب سید رشید افندی

نحریرات کاتبی خضر افندی | خامسہ

مفتی محمد سعید افندی

(قره تپه ناحیه سی)

کاتب صالح افندی

مدیر سعید بک

﴿ صلاحیه قضاسنه دائر معلومات ﴾

مرکز لوانک شرق جنوبی جهتده اولوب مرکزی اولان صلاحیه قصبه سی کرکوکه ۲۴ ساعت بعد مسافهده واقعدر . قصبه ، صولی ، باغچه لی براودهده . بولنوب دروننده ۱۰۸۸ خانه و ذکور وانات ۲۵۰۰ نفوسی ، ۱ حکومت قونانچی ، ۱ قشله هاپون ، ۲ جامع ، ۲ مدرسه ، ۲ تکیه ، ۱ مکتب رشدی ، ۲ مکتب صیان ، ۹ قهوه خانه ، ۶۷۵ دکان ، ۲ حمام ، ۳۵ دکرمن ، ۱ تانرا فخانه واردر .

اهالی قصبه ترک اولوب قضا خاکی عرب و کرددر . صلاحیه قضاسنه ملحق (طوزخورماتو) وقره تپه ناحیه لری اهالیسیده ترکدر . قصبه نک نام قدیمی (کفری) و قضانک اسم عتیقی (زنگباد) در . طوزخورماتوده زنگین بر طوز و نفت معدنی اولدینی کبی صلاحیه قصبه سندهده کلیتلو حورما ولیمون و نارنج و پورتقال اناج لری واردر . داخل قضاده برچوق مراقد مبارکه و شریفه موجوددر .

﴿ کویسنجق قضاسی ﴾

[صنف : ۳]

قائم مقام : عبد الستار افندی نالته م ۴

نائب قطب زاده احمد افندی	مدرس	مالدیری سید محمد امین افندی
مفتی حاجی محمد صالح افندی		نحیرات کاتبی عمر فوزی افندی

﴿ مجلس اداره فضا ﴾

رئیس : قائم مقام افندی

اعضای طبیعی	اعضای طبیعی
حویزی زاده عبده اغا	نائب افندی
غفوری زاده ملا درویش افندی	مفتی افندی
عبد الکریم افندی	مالدیری افندی
موسی افندی	نحیرات کاتبی افندی

﴿ محکمه بدایت ﴾

رئیس : نائب قطب زاده احمد افندی

اعضا طه طاهر افندی	باشکاتب خضر افندی
حاجی محمود افندی	مستطلق معاونی مجید افندی

﴿ مالیہ هیئتی ﴾

مالدیری سید محمد امین افندی

معاون سید امین افندی	تحصیلات مفتشی عبد الہادی افندی
صندوق امینی علی زہت افندی	سواری تحصیلداری عدد ۲
وبرکو کابی سید امین افندی	بیادہ تحصیلداری عدد ۱

﴿ بلدیہ دائرہ سی ﴾

رئیس غفوری زادہ صادق اغا	اعضا حاجی محمد افندی
کاتب عمر افندی	» محمد مصطفی اغا
اعضا حوزہ اغا	» محمد اغا

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

مأمور محمود افندی	کاتب شکر افندی
-------------------	----------------

﴿ رزی ادارہ سی ﴾

مدیر عبد اللطیف افندی

باشکاب محمد حمدی افندی	کاتب ثانی محمد شاکر افندی
------------------------	---------------------------

﴿ مأمورین متفرقہ ﴾

تلفراف مدیری نائی افندی	طاہو کابی عبد اہ رشاد افندی
دیون عمومیہ مأموری جمفر افندی	مکتب ابتدائی معلمی حسین حسنی افندی
ضابطہ مأموری ملازم اول داود افندی	بانق تحصیلداری حاجی امین افندی

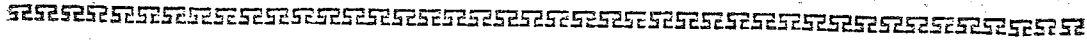
(شقلاوہ ناحیہ سی)

مدیر وکیلی بازید بک	کاتب سید ابراہیم افندی
---------------------	------------------------

﴿ کویسنجق قضا سنہ دائرہ معلومات ﴾

لوانک شمال شرقی چہتندہ در . نفس کویسنجق قصبہ سی کر کوکہ ۱۸ ساعت مسافہ دہ اولوب شقلاوہ . بالسان نامندہ ایکی ناحیہ سی واردہ . اہالی قضا عموماً کردہر . بالکنز کویسنجق قصبہ سنہ یارم ساعت مسافہ دہ واقع ارمودہ قریہ سنندہ ۱۰ خانہ کلدانی بولنورہ . کویسنجق قضا سنک توتون زراعتی بک واسعدہر . قصبہ ایوب سلطان طاغٹک غرب اتکنندہ اولوب اقرار صوبی واردہ . قصبہ دہ ۱ حکومت قوناغنی ، ۱ قشلہ ہمایونی ، ۱ ردیف دیوبی ، ۱ جامع ، ۱۰ مسجد ، ۶ صیان مکتبی ، ۳ مدرسہ ، ۳ تکیہ ، ۱۴۲۰ خانہ بی و ذکر و واناٹ ۴۲۰۰ نفوسی ، ۳۴۰ دکان ، ۵ قہوہ خانہ ، ۸ دکرمان ، ۳ حمام ، ۱ فرون ، ۱ رزی دائرہ سنی حاوی زاب اصغر اوزرنندہ کی طاق طاق اسکہ سی کویسنجق قضا سنک اک ایشلک بر طریق تجارتیدر .

﴿ رانیه قضاسی ﴾

[صنف : ۳]

قائم مقام وکیلی محمد علی بک

مالدیری نوری افندی
نخبررات کاتبی حسن افندی

نائب معروف افندی
مفتی منحل

﴿ عدلیه هئتی ﴾

رئیس نائب معروف افندی

مستنطق معاونی سعید افندی

باش کاتب حامد افندی

﴿ نفوس دائره سی ﴾

کاتب جمیل افندی

مأمور عزیز افندی

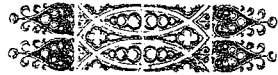
﴿ مأمورین متفرقه ﴾

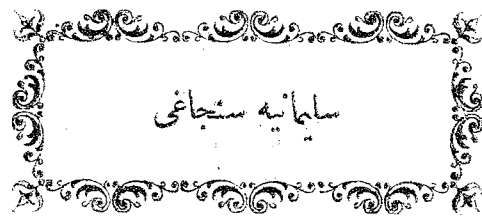
صندوق امنی طاهر افندی

وبرکو کاتبی فتاح افندی

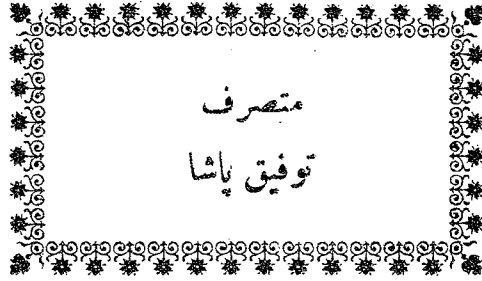
﴿ رانیه قضاسنه دائر معلومات ﴾

لوانك شمال شرقی جهتده اولوب مرکز قضا اولان رانیه قصبه سی کرکوک ۲۵ ساعت مسافه
بعندده در . قضاء مذکور من حیث المجموع (۲۵۰) به قریب قریه و مزرعه بی حاویدر . مرکز
قضاده ۱ مسجد ، ۱ حکومت قونانچی ، ۱۵ دکان ، ۸۰ خانه واردر . بوقضالك آب وهواسی وخیم
اولق جهتبه سکنه سی سائر قضالره نسبتاً دوندر . اهالی قضا عموماً کرد اولوب منکور ، بلباس ،
اکر ، مام سنی ناملرنده متعدد جسیم عشرتله واردر .
بوقضاده نازنیش قریه سنده اوستی آجیق کوکوردلی برقابلیجه اولدیقندن موسمنده بک چسوق
اهالی اورابه کیدوب استحمام اتمکده و برجوق اسراض جسدیه ونوکا نمائل خسته نقلرده فائده سی
کورولمکده در .

سليمانيه سنجاغی

متصرف
توفيق پاشا

روم ایلی بکر بیکلی

نائب سید ابو بکر فکری افندی دوریه مدرسی | محاسبه جی سلیم سری افندی
مفتی عزیز افندی | تحریرات مدیری نورالدین بک

مجلس اداره لوا

رئیس : متصرف پاشا

اعضای منتخبه

فتاح بک
احمد افندی
عبد الفتاح چلی
حاجی سعید آغا

اداره کاتبی عزت افندی

اعضای طبعیه

نائب افندی
مفتی افندی
محاسبه جی افندی
تحریرات مدیری افندی

تحریرات قلمی

تحریرات مدیری نورالدین بک

میهن محمد افندی
محمد غرب افندی

میهن سعید افندی

مسود عبده افندی
میهن مصطفی افندی

اوراق دائرہ می

تلغراف مقیدی مصطفی افندی

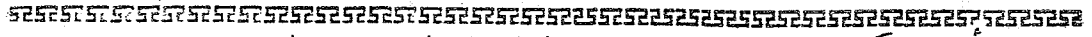
مدیر صالح افندی رابعه

محاسبه دائرہ می

محاسبه جی سلیم سری افندی

واردات کاتبی رفیق ثانیسی فارس افندی
مصارفات کاتبی رفیق نجیب افندی
یومیہ کاتبی عبد القادر افندی
مركز کاتبی رفیق عزت افندی

باشکاتب معروف بک
مصرف کاتبی امین افندی
مركز کاتبی سعید افندی
واردات کاتبی رفیق اولی محمد بک

اوراق رفیق حسین افندی
صندوق امینی عبد المجید افندی

اوراق مأموری شکیب افندی
» رفیق محمد امین بک

تخصیص دارلر عدد ۵

﴿ عدا یہ ہیئتی ﴾

﴿ حقوق دائرہ سی ﴾

رئیس : نائب سید ابوبکر فکری افندی دوریہ مدرسہ

اعضا ملازمی جمیل بک
ضبط کاتبی محمد بک

اعضا محی بک
» حاجی ابراہیم آغا

مباشر صالح آغا

﴿ جزا دائرہ سی ﴾

مدعی عمومی معاونی شعبان زہدی افندی
باشکانب درویش افندی
ضبط کاتبی شیخ محمد افندی
» » مصطفی افندی

رئیس منحل
اعضا مصطفی بک
» شلومو افندی
» ملازمی حسین افندی

ضبط کاتبی محمد بک

رفیق شیخ محمد افندی

مقالات محرری و محکمہ باشکابی درویش افندی

اجرا مأموری نجیب افندی

مستطوق توفیق افندی

﴿ ہدیہ دائرہ سی ﴾

باشکانب امین افندی

رئیس عبد الفقور آغا

﴿ مأمورین متفرقہ ﴾

زراعت باقہ سی مأموری عبدالرحمن بک ناٹہ

دفتر خاقانی مأموری محمود افندی ناٹہ

﴿ رژی ادارہ سی ﴾

مدیر جمعہ جمیل افندی
کاتب ثانی سعید افندی

باشکاتب محی الدین افندی

قطارچی توفیق افندی

﴿ لواہیہ ملحق نواحی ﴾

﴿ قرہ طاغ ناحیہ سی ﴾

کاتب احمد افندی

مدیر محمد مظہر افندی

﴿ ایلقوارہ ناحیہ سی ﴾

کاتب منحل

مدیر عبد القادر افندی

(سرچنار شرق ناحیه سی)

کاتب رشید افندی

مدیر توفیق اغا

(سرچنار غرب ناحیه سی)

کاتب منحل

مدیر عبد الرحمن افندی

﴿ سلیمانیه سنجاغنه دائر معلومات ﴾

سلیمانیه سنجاغی مرکزہ ماجق درت ناحیہ ایله درت فضاءدن مرکب اولوب شمالاً ایرانک سردشت و شرقاً بانه و مریوان جنوباً کرکوک متصرفلغنه ملحق زنکہ نامیلہ معروف خان و صلاحیہ غرباً نفس کرکوک قضاسیلہ محاط و محدود اولوب لوا مرکزی دارمازیله و کویژہ و ژاژیله سلسلہ جبالک کویژہ اتکنده واقع سلیمانیه قصبه لطیفه و معموره سیدر . بوسلسله جبال اناطولی قطعه سندن وارضروم و کردستان جهتلرنندن کلان طاغلرک شباتندن اولوب سلیمانیه ده درت بش ساعت شرق شمالیده شهر زور نامیلہ مشهور طولاً طقوز و عرضاً یدی سکز ساعت مسافه سی اولان اووه بی تشکیل ایتدکندن صکره ایران جهته موازی اوزایوب کیدر . طاغلرک وضیعی برطاقم اوفق و بیوک چای و ایرمقلر حصوله کتورمشدرکه بوصولر سلیمانیه قضاسیلہ ماجقانی برطاقم فیوضاته مستغرق و حتی بعض برلر بی بهشت ازم نامی اخذ ایتمکه مستحق ایلمشدر . زیرا اومنیت ، واسع اراضی بی — انسانک عروق حیاتیه سی کی — سراپا استیلا ایلمش اولان جابجا نهرلر، فیض بخشا چارلر هر درلو حیوانات و فوا کهک کثرت اوزره حصوله خادم اولمقده درکه مع التأسف شولواده ده حکمفرما اولان وسائط نقلیه نک مفقودی حیسیله اهالی محلیه دن غیري محصولات مذکورہ دن کیمسه استفاده ایده مامکده در . الحقیقوتون حاصلاتی فوق العاده برکتلی اولدقدن ماعدا نقلیجه اختیار ایدیلان کلفتلر دخی حصولولان استفاده ایله تلافی قلمقده بولندیفندن بغداد جهته یک زیاده اخراجاتی وقوعبولمقده اولوب یالکز رژی اداره سی اندن سنوی الشمس بیک لیرادن زیاده استفاده کورمکده در . سلیمانیه لواسندن مازو ، کیتره ، سختیان ، یوک واکا مشابه مواد مهمه دن حصولبولمقده اولان اخراجانه کلنجه بوده یک اهمیتی اولوب عاداتا ثروت محلیه نک عوارض سائرہ دن محافظه سنه و بلکه تزیدینه یاردم ایتمکده در دینیه بیلره هله موقعک قابلیت طبیعیه سی حیسیله سائر اهالی ایله عشار مسکونه طرفندن بسنلمکده اولان اغنام و حیوانات اهلیه نک و فرت و رکتی انسانی شایان نمونیت بردرجه ده اولوب صاحبلری بو واسطه ایله تزید ثروت و ترفیه معیشت ایتدکجه ایتمکده و یوک ، مرغز حاصلاتندن برطاقم کلیم ، خالی وسائر مفروضات اعمال ایدرک بو وسیله ایله ده آروجه استفاده ایلمکده درلر .

نفس سلیمانیه قصبه سی استانه علیه مبدأ اعتبار اولندینی حلاله اوتوز بش بچق درجه عرض و اون اتی بچق درجه طول شمالیده بوجه بالا افاده قلندینی وجه اوزره — کویژہ سلسله جبالی اتکنده واقع منظره سی لطیف و یازدن ماعدا مواسم سائرہ ده آب و هواسی معتدل اولوب ۲۵ قهوه خانه ، ۱۵ چایخانه ، ۶ فرون ، ۱۱ تنور فرونی ، ۲۹۸۲ باب خانه ، ۴۴ جامع و مدرسه براب مکتب رشدیہ ملیکه و براب مکتب رشدیہ عسکریه ، ۱۳ خان ۱۱۵۵ دکان ، ۱ خسته خانه ، ۲ کلیسا ، ۱۰ دباغخانه ، ۳۴ دکرمان ، ۱ حکومت قوناغی برقشله ، برریدف دبوئی ، ۱۰ حمام تقریبی اوله رق ۸۷۰۳ مسلم و

۳۶۰ غیر مسلم نفوس ذکوری حاویدر . نفوس انک ذکورک یوزده بش نسبتنده فضله تخمین ایدیلور . سلیمانیه اهالیسنک اکثریسی تجارت وترزیلک وثیورجیلک والحاصل بر هیئت مجتمعه نك حوائج ضروریه سنی دفعه خادم هرکونا صنائع ضروریه ایله متوغل اولوب زراعت وفلاحتله اشتغاللاری دخی حال اعتدالده در .

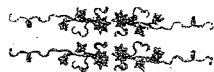
سلیمانیه قصبه سی ایرانک موارداتنه قارشوبرموقع مهمده کائن بولمسنندن ناشی چارشوی دادوستندنه ایران امتعه سی وفرت اوزره بولمقده در .
نفس قصه ده شیخ (کاکه احمد) افندی و پدر محترم لری شیخ معروف افندی حضر اتنک سرقه مبارکاری زیارتگاه انامدر .

* *

مرکز سنجاغنه ماحق قره طاغ ناحیه سی . — سلیمانیه نك جنوب جهتنده واقع اولوب کوزل طاغ واورمانلرله محاط ومרכזی اولجه (زرد آباد) نامیله یاد اولنان قره طاغ قریه سیدر . بونا حیه ۲۹۶ تاریخلرینه قدر برقصا حالنده ایکن اخیراً قحط و غلا بلا یاسنک احوالیده حکم فرما اولمسی یوزندن اهالیسی تفرقه مجاور حوالی به طاغ امش وانک عقببنده ناحیه خالنه افراغ ایدلمشدر . ناحیه نك اهالی مسکونه سی علی الاغلب توتون زراعتیله اشتغال ایدوب بغداده سنوباً سوق اولنان توتونک قسم اعظمی بونا حیه دن اخراج ایدلمکده در .

ایلغواره مدیر لکی . — جاف عشرتندن متشعب اسماعیل عزیری نام عمومیه سی التنه یاد اولنان قره یقین عشائر مختلفه نك حسن صورتله ضبط وربطی مقصدیله برمدیرک شکلنده اداره اولمقده اولوب عشائر مذکوره عمومیتله غیر مسکون وخیمه نشین حالنده بولندقلری جهته علی الاغلب مدیر لری برابرلرنده سیار بر حال بولمقده در . عشائر مذکوره رعی وتربیه حیواناته زیاده سیله مألوف بولندقلرندن ناشی کیشلو اغنام وهواشیلری واردر . حتی بو اغنام ومواشی بی کندیلری ایچون وسیله تجارت دخی عد ایدوب الیش ویرشله اشتغال ایتمکده در لر .

سرچنار شرق و غرب ناحیه لری . — سلیمانیه نك بری شرق و بری غرب جهتنده واقع اولان بو ایکی ناحیه نك معمور ایسه لرده بولنک تشکیللرندن بری اداره لری ایچون مرکز تخصیص قنم دینی جهته مدیر و کاتب لری نفس سلیمانیه ده اقامت ایتمکده ومع مافیله سائر خصوصات مهمه ایچون ایکی نده برده ناحیه به عزیمتله ایفای وظیفه ایلتمکده در لر .

﴿ کلغمبر قضاہی ﴾

[صنف : ۲]

قائم مقام عثمان باشا میرمیران ع ۳ م ۳ کموش افتخار مدالیہ سی

مالدیری محمد شریف افندی

نائب احمد صائب افندی

تحریرات کاتبی محمد سعید افندی

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

کاتب عبد الرحمن افندی

مأمور خالص افندی

﴿ محکمہ ہدایت ﴾

باشکات سلیمان بک

ایکٹیجی کاتب عبد الکریم افندی

مستنطق معاون رشید افندی

﴿ مأمورین متفرقہ ﴾

طاہر کاتبی سلیمان بک

تلغراف مدبری امین افندی

﴿ قضاہ ماہق نواحی ﴾

(قزلبہ ناحیہ سی)

کاتب محمد علی افندی

مدیر صدیق افندی

(سروچک ناحیہ سی)

کاتب سعید افندی

مدیر منحل

﴿ کلغمبر قضاہ سنہ دائرہ معلومات ﴾

کلغمبر قضاہی سلیمانہ نیک شرق جنوبی و جنوب شرقی جہت لرینی احاطہ ایلمش جسم بر قائم مقام ملق اولوب مرکزی (البجہ) قصبہ سیدر • بوقصبہ اولد قجہ جسم و کوزہ چاربار بعض ابنیہ سی واریسہ دہ یازین بک زیادہ صیجاق و صوبی عادتاً قورومق حالانہ وارمقدہ بولندیغدن اہالیسی علی الاکثر مجاور کویلرہ چکلمکدہ مجبور بولنیورلر • اصل کلغمبر قریہ سی البجہ دن اوج ساعت مسافہ دہ واقعدر • حمام العلیل قابلیجہ سنہ بکزر بر صیجاق صوبی واردر • جاف عشاثر جسمہ سی ممرینک قسم کلہیسی بوقضا داخاندہ اولوب سنہ نیک فصول ثلاثہ سنہ قضا داخاندہ اصرار ایدرلر • جاف عشیرتی برچوق شعب و قبائلہ منقسمدر • و ہر بر قبیلہ نیک ریاستی کوخہ نامیلہ ایلرو کلنلرندن بریسنہ مودوعدر •

عشیرت مرقومه نك بر قسمی مسكون ایسه ده قسم اعظمی غیر مسكون اولوب اغنام و مواشی بسلامکاه اشتغال ایدر لر .

کلهنبر قضا سنده قز لجه — سروچک نامنده ایکی ناحیه واردر .
 قز لجه ناحیه نك مرکز اداره سی پنجون قصبه سیدر . شوقصبه نك درت یوز قدر خانه سی موجود اولوب باغ و باغچه لری ، مکمل چارشوی ، برحامی ، ایکی چایخانه سی ، ایکی باب خانی بش الی جامع و مسجدی واردر .
 سروچک ناحیه سی ایسه قز لجه نسبتنده دکل ایسه ده ینه اوتوز قرق پاره قریه سی موجود اولوب اهالیسی زراعت و حراسته مشغولدر لر .

— بازیان قضایی —

[صنف ۲]

قائم مقام و کبلی عیاده افندی مدرس حجاز مدالیه سی

مالدیری حکیم افندی
 تخریرات کاتبی مجید افندی

نائب ابراهیم افندی
 مفتی منحل

﴿ مجلس اداره قضا ﴾

رئیس : قائم مقام و کبلی افندی

اعضای منتخبه

سعید اغا
 خورشید اغا
 تریمان اغا

اعضای طبیعی

نائب افندی
 مفتی افندی
 مالدیری افندی
 تخریرات کاتبی افندی

﴿ عدلیه هیئتی ﴾

رئیس : نائب ابراهیم افندی

اعضا سید محمود افندی
 « امین اغا

باشکاتب درویش افندی
 مستنطق معاونی دیگر درویش افندی

﴿ مأمورین متفرقه ﴾

طابو کاتبی رشید افندی
 صندوق امینی توفیق بک
 بانق تحصیلداری نوری بک

تلغراف مدیری فتحی افندی
 نفوس مأموری عارف بک
 « کاتبی درویش افندی

﴿ قضاہ ملحق ناحیہ لر ﴾

(قلمہ سیوکہ ناحیہ سی)

کاتب سید محمد افندی

مدیر سعید اغا

(سنکاو ناحیہ سی)

کاتب معروف اغا

مدیر سید عبد القادر افندی

﴿ بازیان قضا سنہ دائر معلومات ﴾

مرکز ادارہ سی کرکوکہ سلیمانہ ارہ سنہ اولان جادہ اوزرنده واسع ، لطیف براوودہ واقع
بولنان چم چال قریہ سیدرکہ یانسنہ و مرتفع برتبه اوزرنده محکم برعسکری قشله سی مینی اولقلہ برابر
قریہ دروننده برتلغز افیخانہ ، بر حکومت قونانی ، بر ایکی قہوہ خانہ بولنقدہ در .
چم چال قریہ سی پک او قدر واسع اولیوب انجق یوز ، یوز الی خانہ سی وارد .
بازیان قضا سنک اہالی مسکونہ سی علی الاغلب هموند عشرتی اولوب بو عشرت بوندن یوز الی
سنہ قریب برمدتدبرو ایراندن بوراپہ ہجرت ایلمش والیوم الی الشمس قریہ قدر اشغال ایلمکدہ
بولنشد . هموند عشرتی زیادہ سیلہ شجیع وجبکاورومشاق حربیہ بہ متحملدرلر .

﴿ معمورہ حمید قضا سی ﴾

[صنف : ۳]

قائم مقام وکیلی حسن افندی نظامیہ نیکباشیتی

مالدیری وکیلی توفیق افندی

نحیرات کاتبی سعید افندی

نائب مصطفی افندی

مفتی منحل

﴿ مجلس ادارہ قضا ﴾

رئیس : قائم مقام افندی

اعضای منتخبہ

اغای باز

مائمند اغا

شیخ امین افندی

محمد اغا

اعضای طبیعیہ

نائب افندی

مفتی افندی

مالدیری افندی

نحیرات کاتبی افندی

﴿ عدليه دائره سى ﴾

رئيس : نائب مصطفى شوقى افندى

اعضا امين افندى

« اسعد افندى »

كاتب تانى طاهر افندى

باشكاتب حسين ناظم افندى

مستطق فائق بك

﴿ مامورين متفرقه ﴾

تلغراف مديرى مصطفى افندى

صندوق امينى عبده افندى

تحصيلدار مجيد افندى

نفوس مامورى حاجى محمد افندى

« كاتى صالح بك »

طابوكاى اسماعيل افندى

﴿ مرکه ناحيه سى ﴾

نائب وكبلى ملا على افندى

كاتب محمد بك

مدير وكبلى رسول اغا

﴿ معموره حميد قضايسنه دائر معلومات ﴾

بوندن اون برسنه اقدام مرکه قضايسى ياد ايديلر كن مؤخرأ (معموره الحميد) تسميه ايديلوب مركزى (قلمه ديزه) قصبه سى اتخاذا قلمش اولان شوقضائك وسعت وجسامتى وعشائر وقبائلنك وفرتيله برابر حدود اوزرنده واقع اولسى جهتلرله بك زياده حائر اهميت واعتباردر . سكنه سنك قسم اعظمى (نور الدينى) عشائر جسيمه سى اولوب بونلر فرط شجاعت و بسالتله مشهوردرلر . قضا مركزى اولان قلمه ديزه قصبه سى ايسه يكيجه مركز اتخاذا اولنديغى جهتله هنوز بك او قدر اعمار ايديلامشدر . مع مافيه برقچ خانه سى ، چاى خانه لرى ، جامع ومسجدلرى ، حكومت قوناغى ، تلغرافخانه سى ، رديف ونظاميه طابورلرى ضابطائلك اقامته مخصوص برقچ قوناغى بولمقدهدر . معموره الحميدك يشدر — مرکه نامنده ايكي ناحيه سى وارددر .

شهر بازار قضايسى

[صنف : ۳]

قائم مقام منحل

تحريرات كاتى عزيز افندى

ويركو كاتى على مردان »

نائب على افندى

مالمديرى وكبلى على افندى

﴿ مجلس ادره قضا ﴾

رئیس : قائم مقام

اعضای منتخبه

کوچه امین آغا
عبد الله آغا
عبد القادر آغا

اعضای طبیعیہ

نائب افندی
مالدیری افندی
تحریرات کاتبی افندی

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

کاتب محمود افندی

مأمور عارف افندی

﴿ استنطاق دائرہ سی ﴾

مباشر عدد ۲

مستنطق معاونی محمد افندی

﴿ ماوت ناحیہ سی ﴾

کاتب توفیق افندی

مدر ففتح اه بک

﴿ شهر بازار قضا سنه دائرہ معلومات ﴾

بوقضا دخی سلیمانیه نك شرق شمالی جهت سده واقع ولطافت موقعیه سیله مشهر اولوب هر کیزی سلیمانیه دن اوج ساعت مسافه ده کائن (سنک) قریه سیدر . سلیمانیه نك اپی حائر شهرت اولان میوه لری اکثریا بوقضادن اخراج اولنوره . سنک قریه سی اولد قجه معمور وردیف ضابطانیه حکومت مأمور لری نك اقامه سنه آویرشلی قوناقلری و بر حکومت دائرہ سیله بر تلغرافخانه سی واردر . شهر بازار قضا سنک (ماوت) نامنده بر ناحیه سی موجوددر .

اعتذار

مصدر انواع ترقیات و تعالیات اولان عصر ترقیاختصر حضرت پادشاهییدہ ساحہ ازای وجود
 و تکمیل اولان بونجه بدایع آثار ایچنده عاجزانه عرض وجود ایدن اشبوسالنامہ مرکز تنویع مندرجات
 و سائرہ سنہ بدرجہ یہ قدر بذل تقدینہ غیرت و مساعی ایدلمش ایسہده مشاغل عظیمہ و متوالیہ بوندن
 زیادہ تفصیلات و ایضاحات اعطاسنہ مانع اولدینی کبی وقتک مروری حسیلہده خطا و صواب جسدولی
 تنظیمہ وقت بولنہ مامش اولدیغندن تصادف ایدیلہجک سہو و نواقصک نظر خطا پوشانہ ایله ستریبورلدینی
 تقدیرده بحولہ الکریم ارزو اولنان آثار تکملاک کلہجک سنہ سالنامہ سنده مشہود انظار قارئین کرام
 اولہجفی عرض و تأمین اولنور .

مکتوبی معاونی و مطبعہ مدیر

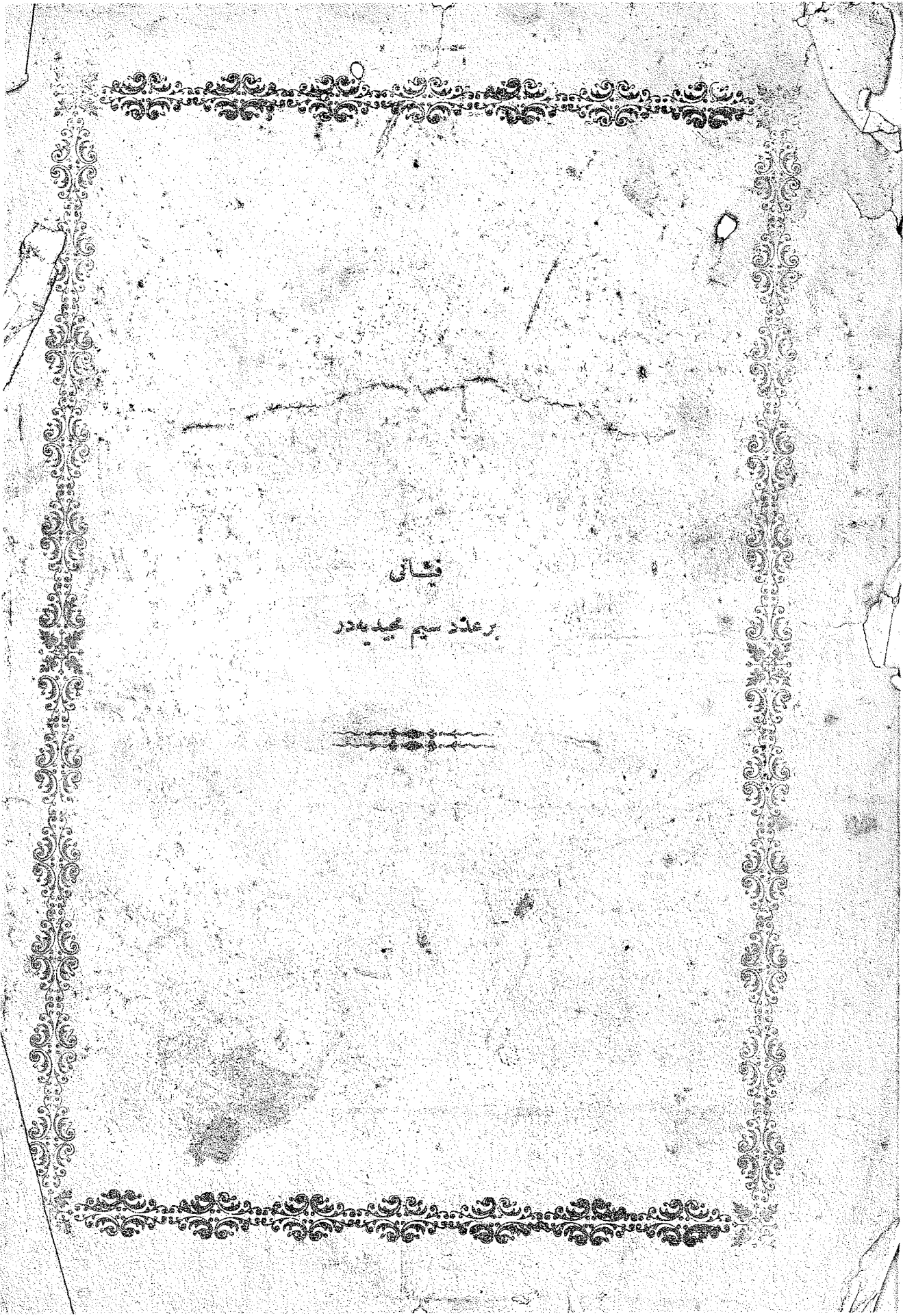
وسر محرری

م . صفوت

﴿ فهرست ﴾

صفحه	صفحه
ولایات شاهانه ده مأمورین محلیه ایله اجنبی ۷۳	۳ افاده مخصوصه
مأمورلری اره سنده اجرا اولنه جق مراسم تشریفاته دائر تعلیمات جدیده ۷۴	۶ تقویم
دول اجنبیه حکمداراننک ایام رسمیه لرنده سفن شاهانه و قلاع خاقانیه دن اجرا اولنه جق مراسم احترامیه به دائر تعلیمات ۷۷	۱۸ تاریخ هجری قمری ، تاریخ هجری شمسی ، تاریخ مالی
ولایتک احوال طبیعیه سی ۷۷	۱۹ شهور عربیه نك وجه تسمیه سی
جنتمکان غازی سلطان محمد خان ثالث ۸۲	۲۰ ایام ولیلای مبارکه
حضرتلرینک عصر سعادت عصر ملوکانه لرند نبرو موصل ولایتی والیلکنه تعیین بیوریلان ولایة عظام و متصرفین کرام حضرتانی ۹۰	۲۱ بعض وقایع مشهوره
ولایتک احوال تاریخیه سی ۱۰۲	۲۵ خلفای راشدین
ولایتک احوال زراعیه سی ۱۰۸	۲۶ ملوک بنی امیه
انبیای عظام و اولیای کرام افسدیلرمن حضرتاتنک مرآقه منوره و مطهره لرلی ۱۲۰	۲۷ خلفای عباسیه
موصلده بولنان جوامع قدیمه و مشهوره ، اماکن و مؤسسات امیریه ۱۲۹	۲۹ جد امجد عثمانیان
موصلک مبانی عمومیه و خصوصیه و سائره سی و موصلک مقدار نفوس و اهالیسی ۱۳۰	۳۱ ظهور دولت معظمه عثمانیه دنبری مقرر سلطنت اولان شهرلر
تجارتکاه ، اخراجات ، ادخالات ، منسوجات آتوریلرک احوال تاریخیه سی ۱۳۴	۳۲ (سلاطین عظام عثمانیه)
ارکان و مأمورین ولایت رؤسای روحانیه ۱۶۵	۴۲ (صورت خط هایون)
موصلده بولنان دول متحابه قولسلوسلری ۱۶۶	۴۳ هیئت حاضره سلطنت سنیه ارکان جلیسه اصلیه سنک صورت و کیفیت تشکله دائر
ردیف یکریمی دردنجی موصل فرقه هایونی ۱۶۸	۴۶ رتب سلطنت سنیه دائر معلومات تاریخیه
نظامیه اون ایکنجی کرکوک فرقه هایونی ۱۷۷	۴۹ رتب علمیه نك تعیرات و تعریفاتی
ردیف یکریمی اوچنجی فرقه هایونی ۱۸۵	۵۰ « ملکیه و علمیه و عسکریه نك ترتیبات تشریفاتیه
سواری اون یدنجی لوا قوماندانلی ۱۹۱	۵۱ القاب رسمیه
مرکز ولایت ملحق قضا و نواحی ۱۹۴	۵۳ سلطنت سنیه نك نشان ذیشانلری
کرکوک سنجاغیله ملحقاتی ۲۰۸	۵۷ دول اجنبیه نك حکمدار ورؤسای
سایانیه سنجاغیله ملحقاتی ۲۲۵	۶۴ مابین هایون جناب ملوکانه ارکان کرامی
	۶۷ هیئت و مجلس وکلای فیخام
	۶۸ تحت ریاست مفتخمه حضرت خلافتیناهیده متشکل حمیده حجاز تیمور بولی قومیسون عالیسی
	۶۹ ولایات شاهانه والیلکری
	۷۰ الویة مستقله شاهانه ، ایالات ممتازه ، اردوی هایونلرله فرق مستقله
	۷۱ سلطنت سنیه سفراسی
	۷۲ نزد سلطنت سنیه ده کی سفرای اجنبیه

نشان

برعزت سیم محمدیادر

